זה שמי וזה זכרי

רפאני ה׳ וארפא הושיעני ואושעה כי תהלתי אתה:

פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו .

אני אמרתי ה׳ חנני רפאה נפשי כי חטאתי לך :

לא תאונה אליך רעה ונגע לא יקרב באהליך :

אז יבקע כשחר אורך וארוכתך מהרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד ה׳ יאספך.

והסיר ה׳ ממך כל חלי וכל מדוי מצרים הרעים אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל שונאך .

חנני ה׳ כי אומלל אני רפאני ה׳ כי נבהלו עצמי.

נאמנים פצעי אוהב ונעתרות נשיקות שונא.

הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם:

חוד חידה

אני ראיתי איש מהופך מראשו לאחוריו והיה לאפר. ונתגלגל והתחיל לשבח לפאר פאר תחת אפר. וכאשר נתישב נעשה כמלאך ה׳ חכם ויודע ספר :

זה פתרונו

זה שמו כשם אחד מן הרמתיים. והוא שם בן ארבע אותיות והמה אלף ומאתיים. ואם תרצה להסתכל ביופיו מזוקק שבעתיים. עיניך תחזינה אלה ראשי מאתים. לנוטרים את פריו בשוה קריתים :

שמות דרפואות בלע"ז ובלשון ערבי

שמבושינו הוא שמן זכבק והוא סבוקא

הוא העשוי מפרחי סכבוק ומפרחי בסליקון או מבאן ר"ל שמן עשוי מפלפל.

שירבאש הוא זערור פרי עץ

שארשא פורוגא היא רואה קאנינא עיין לעיל אות רי"ש

שיליבו הוא סער הוא ג'ונסייא הוא תארא

אות תי"ו

תמריצי טארפא הוא רמאן תמרון ג'לינאר

תמרינדים תמר הנדי.

תרנג'בין הוא מן מכמו מן היורד מן השמים.

עיין בס' טוביה הרופא בערוגת הבושם שכתב שמות הרפואות בקילור כמרך ואין נכוחים למבין ולכן האר כתי.

תם ונשלם ש"ל ב"ע

שמות הרפואות בלע"ז ובל"ע

רוזא קאנינה היא שאדשא פארינה.
רופונטיקא הוא ראוונד שאמי כרכוס.
רזיאנג הוא נאפע סומאר.
ריקליסיאה. ערק סוס.
רמאן הבר הוא ג'לינאר.
רקח היא לוז הנדי פיגס.
רוטא בלשון מזרח זאדבה ולשון מערב פיזל והוא מין עשב עיין לפנים מע' ע'.

אות שי"ן

שבת הוא סלילי והוא חבת חלאווה. ובא"י יאנסון.
שינפריובא אסייט והוא חי עלם.
שיליום בזר קטינא.
שזאל ניטרי נשאדיר.
שיניבי ט חרמל.
שאל ג'ימא ט מלאח דגבל ובמ"א נק' אשב'.
שורבאש ט ברקוק.
שרהקולא סמיד ט עכזורות.
שאל מוניק נשאדיר.
שילא מין בכל ידוע.
שזרית אס למלאך ט גאסול.
שיקורא ט חרמל.
שאטוליאום הוא שטארין כוזידאן היא ט חייא וט מייתא.
שינאפיש חרדל ובל"ע כ'רדל.
שימזיניש זרעים.
שישימבריאו סטמא סטבייא.
שולפוריש גפרית.
שוגיניש דארגונים דס ט אכין ובלשון מערב דס ט כ'וואה.
שפרניריאה סאנהורייא כיזו גאזר.
שולאטרי עינב אדיב יש בו שלשה מינים ומין אחד מהם הוא העשב הנקרא בומקין.
שיני שנא חראם.
שאלשא וירדיטהואפריסיל בקדונים מעדנוס.
שורקאש הוא נילאג' הוא ט ניל.
שאוזי הוא ערבה ונק' עוץ ט מא שטזיר.
שולאנו באבונג.
שישטירא הוא מירו. כרוויא טפחאס סנבל גבלי.
שלויאה סאלמא סאלבייא גאפת
שיטריאון אל חייא ואל מייתא עשב עיין לפנים,

ספרג'לוהס נקראים קורונייאש.
קופי בינטווזא הס כוסות מלילת הדס.
קורונייאסנבק כנז'.
קראסייא הס שריזאש או גינדס ובל"ע אב ש מלוך.
קוליקנטידא ש חנדל ובלשון משנה פקועות.
קוקומברו פקוס קישואים.
קורדימיני כרווית מדברית
קארמאמי כנדר מייאל קארבא.
קארמיני כמון כראמאני.
קרפו בשסמו עוד בילסאן.
קוריאנדרי קסבור.
קורקוביטי קרא קרעא.
קפריסין נלף ובל"ע קפ'אר.
קריין אורטיגאש ובלשון מערבי חראייק.
קולומביני. פשומינו בני יונה ובל"ע חמאם.
קשטוריאי גנדבא דסתר:
קנטרידאש דבאנת ש הנד.
קמומילייא באבונג'.
קאפישטולא כייאר שנבאר.
קיפאנוש היא לחנה לחינייא ועלהו כמו עלי זית ופריו כמו פרח ההדס. ובלה"ק נקר' אשכול הכופר.
קוליברינא היא שעסבא לוף.
קאפיל בריגים קסבור לביר.
קורונא די ריאי אכלל למלך חללבאן אזיר רומירו.
קרטם הוא ש עלפור.
קוראל ש מרג'אן.
קוקילא מריכא ש בובוס.
קרד מאנא לקרווית לברייא.
קיסום סאנוז.
קקולא ש בובוס.

אות רי"ש

ריבארבן בל"ע ראוונד ציני
רושארום וורדיס.
רוביאי טינטירוס פואה של צבעים.
ריסינטיאום רעננים.
ריגליציאה ערק ש סוס.
רודא שילוסטרי חרמל. ונקרא ג"כ ששבאגי ונסריק.
רישני כראווע ובלה"ק קיקיון סמן קיק.
רומירו אכליל למלך אנטוש חללבאן אזיר.
ראבנוליין הוא קסע.
רוציאום הוא דוקא ג'אזאר כיז'ו.

שמות הרפואות בלע"ז ובל"ע

פים הוא הזפת ונקרא פיגונטא פלור נאוורא.

פיפרישלונגי הוא דהר פלפל

פניקולי הוא נפעא שומאר רזנאיים.

פרישיל בקדונים מעדנות.

פיניונים חב קרין

פרוקתום גרגירים.

פומא שאלבאג׳ הוא גליכאר

פאשרינא זרניך

פישטולא פאשטורים הוא מזמר אל רעי.

פיפיראקא הוא פלפל אלמא

פלאזימיאה הוא בר שיושאן הוא קסבור אל לביר

פרפודא הוא אל באסביג׳ והוא סנאן אל כלב.

פליפודיא כנז׳

פנילי הוא חי אלעאלם הוא שייאל

פלוריש אירים פרח נחושת והוא זנזאר .

פיניגרי הוא רוביאה דהיינו תלתן פי׳ חלבה

פיגו פינוגו הוא נאפע שומאר רזנאיים

פונטיסי לעפן

פונשים אתרוג

פילטון באלסאמו בלסאן

פאניקליט הוא קרן עגה באקלא ליהודייא

פיריול פלשודונוס הוא פינוגו שאלבאג׳

פארטורליום הוא נפט

פוליקרייא גאפת שאלמא שאלבייא

פורטוליאקה וירדולאגש רג׳לא

אות צד״י

צנדלורום נגדל .

ציטראק עקרבאן.

צנובר הוא פינו ניגרו

ציפי הוא בלל ובלע״ז שיבולייא

ציצי הם הזרעונים שהם אפונים חימס.

אות קו״ף

קאמפורי אל כאפור

קרוסי קרוקוס זעפראן

קוקומברוש אל פקוס קישואים

קרואי אל כרווייא

קרדמומז קאקלא ,ובלשון מערבי קאע קלא

קוביבאש קוביבי , אל כבאבא

קארמיזיק קרמיז

קוטוינאי הם חבושים

טוב לירקון הבא מן הכבד.

סיפרי אתרא סעד. ובלע"ז גונסא עי"ל ערך ג'

סיטריו סיטרון הוא אתרוג.

סיטן אניטוס ספרג'ל אבוסים

סימיני כמון.

סקדריום הוא שום מדברי

סיראלייא הנדבה ובלה"ק עולשין.

סירראגש הנדבה כנז'.

סיסרולי מלפפונות ובל"ע כייאר

סירושא לפידאג' בייאן' לוג'אה

סאנגינארייא הוודרת אל ראעי ובלה"ק אבוב רועה.

סלאנדרי בל"ע קסבור ובלע"ז קולאנטרו

סאפאטילייא מגלא אל נלר' עשב וראיתיו במקנס יע"א.

סיביטא היא אל גאלייה זיעת בעל חי הנקרא קק אל גאלייה

סירבורא הוא פוליאו והוא קלאמינכטו.

אות ע'ין

עלך אל נבט הוא עלך לבטום ועיין לפנים מע' עשבים

עוזרדין בל"ע זערור

עוץ' אל ראעי ונקראת עצאת אל ראעי ושמה בעל"ז בריבינא והיא תועלת ליציאת הדם מהבטן ולרקיקת הדם ולאצטומכא

עקר קרחא הוא תגיגשת יבשל אותו ושמן שלו ירפא רפיון האברים וגם ירפא נזילות היורד על האברים. ואם יבשל אותו בחומץ ויגמע בו בפיו ושיניו בטוב יסיר כאב השיניים.

עינב אדיב אם יערב עם יין וישתה ויביא לו שינה ואם יטיף מן המין שלו על עיניו יחדד הראות ואם יטיף באוזן הכואבת תתרפא וזרע שלה יגיד השתן וינקה הכליות ואם תעשה ממנו פתילה ברחם האשה זבה תתרפא.

עוץ' לענבר מחזק המוח והלב והאיצטומכא וטוב לזקנים הקרים ומסיר הרוח שבבני מעיי'.

עפיון הוא שרף אלכשבאש השחור.

אות פ'א

פודנאג להנדי מסיסחרו כ"כ בס' הרופאים הערבים

פאפאביר אל כשבאש. פלטירא קנת אל חייה.

פליטרי תגיגשת פוליאופ'לייו

פלטאגינים לסאן תור מלאלא עשב.

שמות הרפואות בלע"ז ובר"ע

מורטורנא מינירא הוא זנגפ'ור .

מברילא הוא עינב אדיב. עינב ט תעלב ארבה מורא.

מירקוריאד הוא ג'ולבוב. הראקת אל מלסא.

מילוניש בטיך אלפר.

מיקרן פיפירים הוא פלפל שחור.

מיטרן פיפירים הוא פלפל ארוך ר"ל דהר פלפל.

מליליט מליליטוקו הוא כליל ט מאלך אללבאן אזיר ועיי"ל.

מרגאריטרום פירלאש. ג'והאר לולו

מישטואירסו ט חרף חב רשאד .

מרזנגוש הוא אודאן לפאר ובמ"א כתוב מרדקון מרדדוס.

מאמיתא הוא למח ודומה עליהו לעלה אלבאבאס ובנעאמן .

אות נו'ן

ניאלא הוא אלחרמאל.

נשטורש הוא אל חרף .

נגלילי אסיגוג'.

נפטיסי כפט.

נאשקא הוא גאפת שטמה שטבייה מראמייה.

נואין מוסקאדא בל"ע גוז כווא היא גוזית איטיב.

נואין די טאמרין בל"ע גוז ט ערפא.

נארסיום בל"ע גאר והוא זיתים של אילן שרק ועושה שמן לרפואה.

נירפירו הוא מחלב.

ניאילא הוא סיכראן גינגיט.

נואין בומיטא הוא אבדוג.

אות סמ'ך

סרקקולא סמיד לענזרות.

סינטונייא קלת לחייה עשב הנקרא סינטורייא כוואר אדיבאן.

סיני ראוונד ליני

סיקוטא ט חרמל ונקרא ג"כ סוסן.

סינאמומי ט קרפא.

סילדוניא אירגיס.

סילקאדונייא ט כרקוס.

סרטן היא לעקראינא.

סבשתן מרכך הגרון והחזה ומועיל לשיעול.

סרניזאן היא לבהג'א.

סרמיץ הוא הקטף מרכך הבטן והזרע שלו

מזייל אל עסל ר"ל דבש.

מנטא אלנאענע ועי"ל אות י'

מארוביוש מ רי ו ות זראראייא.

משתיק אל מסטכא אל מסק'א.

מירא בולנוש אמליקאס הלאלג' ירוק.

מירא בולנוש סיטריכוס הלאלג' שחור.

מי פרסיון אלמא די אלמורוי דהיינו מי תותים שחורים.

מי סאנטוריאה קנת אל חייא.

מי מורולא מי התות.

מלח סדומית ומלח נפט הוא אל מלח אל בארוד.

מנאדרו גילא הוא ליברוח ובל"ע באייך' לגול עיין לפנים דודאים ונקרא ג"כ מנדראגורי.

מלאגיטא לגוזא סראוויא

מקפיל ויניריס קסבור לביר.

מורו תות שחור.

מאנכאניליא באבונג' הוא חבק אל בקר.

משיטוישש מלטכא אלמסטיגא.

מטרנא מודרוש.

מיראבולנויש הלאלוג'.

מליטיר חומץ בל"ע כ'אל

מימריליוש חבושים ספרג'ל ונקרא ג"כ מימיגוליוש קורוניישש.

מירטי הדס ובל"ע ריחאן אס ונקרא ג"כ מירטי וירדי.

מסאנטורון הוא בקדונים פריסיל מעדנוס שאלשא.

מאנכניליא די פאסטור ג'ערא ובה ג' מינים הא' תקרא ג'אבלייא והב' חראנייא והג' ממסאך אל גאן והיא גדלה וקטנה והקטנה היא אשר עושים בה הרפואות,

מאלבא ויסקי כאתמיא ונקראת וורד זוואן.

מושקי רומאני היא לענה רומיית בל"ע ט עלקאס.

מאנסניליא לוקא היא גיסטא אולייו די בואיי הוא לסאן תור לסאן אל עראד לסאן אל חמל עשב מלאנא.

מושקו הוא מחלב. ועיי"ל אות כו'ן.

מילשא הוא תרנג'אן הוא חבק אתרונג'.

מילורום תפוחי' מאנסאנאס

מליבור כרבק ועי"ל אות למ"ד.

מוריטוראת הוא ט חורף חב ראנד.

בארטין הם תולעים קטנים אשר באדמה ומועילים לרפואה. עיי"ל.

אות למ"ד

לגלוגות בל"ע רג'לה.
ליציאום כ'ולאן אל מכי
לוגנא אוולאם עוך' לקמאיירי גם נקרא פאלידי אנילא.
לאווריל עלאת מוסא.
לאפים אנטימניאום הוא כחול לערבייאת.
לאנברי הוא אל כרב'א.
לינגא אוים ליסאן אל עצפור.
ליקריציאי הוא ערק סוס.
ליקטוסי ליגווא בל"ע אל כאס'.
לופינם חורמו'ס גם נקרא לופולי.
לינא רואי עוך' לקמאיירי.
לימוג'יטום הוא סלק גם נקרא בלידום מירקוליארים.
לינטישיקן בל"ע דרו. חבה לכל'רה.
לינטיגא אגוואאטיקא הוא טחלב ערבי המים ונקרא ליטודירא'נא.
לירין סוסן.
לינטא סירוס היא הנדבה שהיא עולשן.

ליבורום טינטורוס הוא לכרכ'ק.
לומבריש ביגירים הוא כראטין והם תולעים קטנים עי"ל כ'.
לינגא קאנים לשון הכלב הוא לסאן אלזרו הוא עלך אלביל.
לאברי לאוריל הוא חב ג'אר מן אילן סרק ויוצא ממנו שמן והוא נקרא אלרנד. ואני ראיתי בכפר פקעין שמן לגאר' לרפואה.
ליוגיאה סירבינא בלע"ז אריסקולו פונדרייא בל"ע עקרבאן.
לינגונא פסארינא בל"ע לסאן אלעצפור עשב.
ליגאזר בל"ע זרעאת לכתאן.
ליבור בלאנקו כרב'ק לבן.
לאפיש סינגינריאה הוא שאדונג הוא אבן הדם.
לופינא בל"ע לחייא די תים אל כלך.
לינגואה בוביש בל"ע לסאן לעדד הוא למגלגלא עשב.
לנטיגש עדסים.

אות מ"ם

מאנא אל מן.
מאלבא אל כבאייזה.

חבושים פריסים בל"ע ספרג'ל

חב ט' כיל אלקרטוס אל הנדי.

חלתית הוא שני מינים אחד נקרא זאווי והשני נקרא חנטית והם שרף של אילנות.

חב אל גהר הוא אלגרד.

חסבת הוא ספנג' אל באחאר ר"ל ספוג הים.

אות טי"ת

טריאנגלי ג'ליגאר ועיי"ל

טאירא סאיידא טין למכתוס ועיין לעיל.

טאמאריסקן הוא תמרין ונקרא ג"כ טמרגירא.

טינירידא הוא בכור מרים ובא"י בכור מזאר

טימי היא אבטמיס'א והיא שג'רת מרים.

טיגינטאץ עקאר קדחה ואפסר שסוא עו'ך לקדח.

טורונג'ינא הוא חבק נהרי הוא חבק טרונג'.

טומיליין בל"ע חלחאל.

טרשקון פקוס אל חמיר.

טישטיקולום קאניס בל"ע באנאל אל כלאב.

טריבינטינא בל"ע עליך אל נבט.

אות יו"ד

יארבא בלאנקה הוא קסבור לביר.

יארבא בוואינא יירבא שאנטא היא מינטא ובלה"ק דנדנא ובל"ע נענאע.

יאנטין בל"ע לסאן אל חמל לסאן אל תור לסאן אל עראד היא מלאלא.

יירום היא כרשאנא.

יירבא פונטודא חי ט' עאלם והוא סיאל ועיין לפנים מערכת ע' ונקרא ג"כ סוקוטון וג"כ יירבא פיניילו.

יירבא שאנא גינגיט ונקרא ביליניא גם נקרא סיכראן גם נקרא גוסקיאמי.

יירבא לאנאריאה תגיגשת:

אות כ'

כשך קמח שעורים.

כנדס תגיגסת.

כ'יורי כ'זאמה.

כאבולי הוא הליליג ט' כאבולי

כארוי אלכרוויא.

כוביבאש אלכאבאבה.

כנדרום כרסנא.

שמות הרפואות בלע"ז ובל"ע

דיפאטרום בל"ע פקוס לחמיר.
דורמידיראם בלשון ערבי כסכאם ובלע"ז פאפביר.
דונזיל בל"ע סיבת לעגוז'. ועיין לעיל.
דרגוש אלכתירא ועיי"ל מע' זו.
דיקירי כיירי כזאמא ועיי"ל
דוקן זרע גאזאר ביזו' מדברי
דיגירי סטריכי הוא אלבע לאפהר והוא כרכוס ועיי"ל.

אות ה"א

הינארות סמיד לעגזרות.
השנדלש אל ננדל.
המרזנגוש ממדדום והוא מרדקוס.
האלוג'ו הוא סירבס והוא איפירסיאו.
המפולאש בל"ע סקאייק בן נעמן ובלע"ז מאאפולם.

אות וא'ו

ויאוליש או ויאוליאט הוא בנפסג' ובלע"ז ויאולארוס
ויגורושא אלחמאיינ"א.

ואקדא אלמיעא.
וואשאקא אלפסיך' אלווסקי סרף האלון ותפוח ופריסים.
ואלואין אציבאר היא אל ל'באא מרה כלענה
וויטרי ט זאג' הוא טברודייא גם נקרא ויאוטו ויטיריאול.
ואשפינרגיארי לעסבא אל מברכא
וישיגא די פירו הוא באבונג' ונקרא ג"כ קרע אל מעאז והוא קרע אל זרב קרע אל חייא
וירדיט גנזאר.
וריךי בל"ע ברבק סחור והוא ליבור
וירמיליון בל"ע זנזכור
ולוביךי לבלב.

אות זיי"ן

זרונד ברג'עס.
זנבק ליאסמין ובלע"ז ליכוס ובלשון מערב החילון סיסאן.
זישין הוא סילדוכייאה.
זנז' בריש זנג'ביל סכינגביר

אות חי"ת

חציץ אל ח'לאן.

גנסיאנא תארא ובלשון בבלי סאער לכאב הלב׳

גטלאמוסקאדא גיזית אטיב

גומאארביקא הוא למג׳ לערבי .

גלאנטץ אלבלוט .

לנגאר כמג׳אן .

גיטלא הוא לעפן .

גימיני הוא ג׳יג׳יבירי זנגב׳יל סכין גבי׳ר .

גריופלום והם נקראים קלאבום די קאנילא הם קרונפול .

גליבול הוא חי עאלם והוא אלסייאל ועיין לפנים מער׳ עשבים .

גלאנץ הם גלאנדים והם ביליוטאם בל"ע בלוט

גיניפרי ערעאר והוא אילן ונקרא ג"כ גיליברוס ולעיל כתבנו אבהל .

גראנא רמון ונקרא גראנאטא ובלשון רבים גראנטורוס

גלאייש עפצים ולעיל קרא אותו גימלא .

גושקיאמי סיכראן ונקרא בנג׳ ונקרא גינגיט ונקרא אילילו יוליייו .

גינגולים עונאב והם ג"כ גפגוף ונקראים לעיל ג׳וג׳ באם .

גורדו לובו טאפש

בארבאסו ספטיליא

מצלחאנדרגלאייש

פליקאש חרוב מצרי .

גינידאש הוא קראסייא והוא חב למלוך .

גנטיבום הוא בלה"ק בנים ובלע"ז טסטוקולוש ובל"ע אלחייא ולמאייתא. ועיין לעיל מערכת א׳ ולקמן מערכת ט

אות דל׳ת

דארניסי הוא דארציני .

דארגגאן היא אל כתירא

דם תאנין הוא דם א׳ אכ׳וות .

דיגיטום הוא אלבם אל נפר הוא אל כ׳רקום .

דמגיראן אפיו והוא כרפס

דיליליאו מקל אזרק .

דרגאגנט הוא כתירא .

דיגיטירום סטריגום בל"ע אלבע אלפר ובלע"ו סולידגייא והוא עשב אלכטאייף ועיין לעיל ערך עשבי׳ אות ד׳ :

דוסיאום הוא זרע סאנהוריא היא זרעתכיז׳ו ובא״י גאזאר .

שמות הרפואות בלע'ז ובל"ע

אורפימינאט הוא זרניך
ארמונייאק שפסוך שווסקי
אשאפיטידא שחלתית.
אישפיק סנבל.
אלפסוך הוא סרף האילן הטראתית.
אקאסייא עלירת חב למלוך
אגוז מוסקאט גוזית ש טיב.
אזראבקרא סיבת לעגוזי
אלוסימאני סבאלוס אדוס סב חמר.
ארמוניק אנסאדיר.
אתיל האבאוית.
אינג'רא הוא זריעת אל חראייק.
אשבי השוטל הס אלחייא ואלמיתא ועיין לפנים.
אסיטון ר"ל דהיינו חומץ.
אילן דרדר הוא אילן נב'ק

אות בית

באדרוג' ש חבק.
באדרונגינ חבק אתרונג.
בוראג'אג' ש חמאיל'א.
בלידאש שכבאיזא.
בולארמיני טין למחתום.
ברברים הוא אמירבארים הוא אירגים ועי' לפנים
בוביאם שכבאבה.
בלאושטיאם הוא ג'לינאר כנראה הוא וורד רמונים קטנים.
בלאנקיט בייאד' נוג'אה.
ברטוניקא שקסטראן.
בר שושן קסבור לביר.
בבאן פלפל לבן.
בוגלושא לסאן לערד הוא למלאלא.
בוראגיניש לסאן לערד לינגואה די בואי יסר מסאסא.
בליריקש בליליג'.
בירבינא עלאת אל ראעי.
בלאשטיאו רומאן אמרוס הוא ג'לינאר.
בדיגאר סיארסא ש טוסג' עאליק.
ביסיקאטוריאי הוא פוויכטי סעוסים בזרועות.
בוריקא באטיך' הוא מילון דהיינו באטיך' לצפ'אר
בראשיל הוא בקאס ערבי.
באזרד הוא קינאקינא.
בותריג' היא דפלא יאמאכייא

אות גימ'ל

ג'וג'באש שזפזוף

ימאנייא וכן ירבון וכן ארמולים.

אריאי מקל אזראק מקל ליאו'ד עלאת ליאו'ד.

אסיטוסא חמאיידא.

ארמיל חרמל וכן סיקיטא.

אלנדאל חנדל ובלשון משנה פקועות.

איצטורק בלה"ק חלבנה ובל"ע מיעא סאיילא

אוריגינטי בלה"ק כסף חי ובל"ע זאיואק ובא"י זיבאק.

אישפומא מארים הוא קצף הים הוא זבאד לבאאר.

אשפילאטום היא מומיא

אורטיגא זריעת לאארייק ובא"י ביזר לקריץ.

אוריגא די מונטי אריסינקו אוריפימינטי הוא זרניך

אנגיליוט עגזרות.

אנטימוניאו אאמד הוא כחול שחור ר"ל כחול לעראביאת.

אנודין הוא שורש חלתית הנקרא חנטיט ועיין לקמן.

אורוניטא הוא עוף בלה"ק תחמס בל"ע כיטאייף גולונדרינא בלע"ז.

אינטרא הוא עוף המים הנק' דג'אג' למא

חמים הרבה וכ"ש הקטנים.

אסינציאו פונטיקו עשב הנקרא שיבת לעג'וז ובא"י נקרא שיבא.

אוסמילי הוא סכינג'בין הנק' זנגביל.

איליקטיאריאו ר"ל מרקחת.

איפורביאו הוא טפרביון

ארסיניקו הוא רהג' ט פאר

אופיין הוא טעפיון היוצא מן טכ'שכ'אש השחור.

אסא הוא טחנטיט וכן אספידא

אלכראטין הם תולעים קטנים.

אברנג'אן הוא אילן החלתית שהוא חנטיט.

אבהל הוא טערעאר.

אספידאג' הוא באיין ט ווג'הה.

אלמורן הם תותים שחורים.

אשנץ שיבת לעהו"ז בלשון לאטין.

אשטודודום הוא לחלחט

אנג'ידאן עוץ ט חנתית.

אספודיום תבאשיר.

איפיקושטודום הוא טכלך.

אברוטאנום בל"ע שיח ובלשון מזרח בעיתראן.

שמות הרפואות בלע"ז ובל"ע

אמברי הוא אלענבר.
אירבה אליס אנדיריאה הוא סיח וכן אברוטאנוס סיח
אמלון אמידון אמידו הוא חלב חטה ובל"ע נישא.
אווילנרום הוא אלבנדוק.
ארטניטא אירבה טור הוא אדאד.
אזוביון איסטיקאדוס הוא אלחלחאל.
אישפליגו הוא לכזאמא.
אוריקולים מוריס הוא עשב אוזן לפאר וי"א אליאסמין.
אישטינקיש הוא סאקנקור והוא בעל חי הנק' נדל והיא חסהא וכ"ל שהוא טעות כי רע"מ כתב נדל היא ארבעיכייא. אבל זאת היא כמו הלטאה והכח ועיין לפנים מ"ש הביטה ורא"ה.
אוריגאני זעטאר ובלה"ק אזוב.
אניטי בלשון משנה שבת הוא פינוג'ו והוא סלילי הנקרא בל"ע שומאר ובלשון מערב נאפע ירוק.
אישטוריציא ובל"ע אחאב ארשאד וכן אלחורף ובלשון משנה שחליים.
אשקורדיון תוס בררי פי' תוס מדברי.

אולבאני בנדר הוא לובאן דכא פי' לבונה זכה
אפיין הוא כרפס.
אלקיקיל הוא פרח רומירו ר"ל נוארה די אזיר והוא אל חללבאן.
אקילטיש הוא תרנגב'ין והוא המן שיורד מן השמים על ההרים הגבוהים בכמה עיירות במזרח.
ארבול די פאריזו הוא חנא אלאיכייא ובלה"ק אשכול הכופר.
אלפופיש הוא חאב רשאד והוא אלחורף ועיין לעיל.
אובא קאניליא הוא עינב אל תעליב והוא עינב אדיב.
איפאטיש אדיפים. כבד הזאב.
אריגלושא הוא לשון השור ובל"ע ליסאן תור לסאן אלחמל ליסאן לערד והוא מסאסא.
אמרנטו הוא בנפסג'.
אילילו בל"ע בנג' וכן נקרא גינגיט.
אירבא שאנא בל"ע כנז' בנגז גינגיט ועיין לקמן אות יו"ד.
אירקאש הוא באקלא

שמות הרפואות בלע"ז ובלשון ערבי

אמר המאסף מדי עברי בספרי הרופאים לאור אוצר הרפואות השייכים לחבורי הנז' וראה ראיתי כמה מיני רפואות הכתובים בלע"ז ובלשון אחרת אשר לא ידעתי והיה כמו צער בנפשי דאיך אכתוב הרפואה מבלתי שאדע מה טיבה ומה הוא שמה בלשוננו. עד אשר אינה ה' לידי ספר נחמד כת"י גנוז באמתחת ידידנו מר שארנו כמהר"ר עקיבא בהלול הי"ו מבין ספרי דבי רב רבי אבה'ו מר מחותננו כמהר"מ בהלול זלה"ה ומצאתי חן לי והוצרכתי להעתיקם והוספתי נופך משלי עד מקום שידי מגעת והגם שיש כ"כ שמות הרפואות שאינם נזכרים בחיבורנו זה עכ"ז יצא עתק כדי להועיל לקרוא בס' טוביה הרופא וס' אוצר החיים וכיוצא ודי למבין. וה' יעזרנו עדכ"ס וזה החלי בעזרת צורי וגואלי:

אות אל"ף

אנילין, בלשון הקודש שומים ובל"ע תום.

איבפטוריאה היא גאפת והיא שאצמא חאלבייא מראמייא.

אנאקארדי הוא פאלדוד. והוא חם ויבש.

אשפירא הוא בל"ע מרדדוס ובא"י קורין מרדקוס.

איצטרוביל הוא צנובאר.

אשפיצו הוא סנביל.

אישפיק נרד.

אלבותריג' היא דפלא וכן אוליאנדרי דפלא.

אניסון הוא חבת חלווא ובלשון א"י יאנסון.

אפסנתין היא שיבת אל עג'וז ובא"י שיבא.

אלואין היא ציבאר ובלשון א"י צברא.

אישטינקום הוא סאקנקור והיא חאתא ובמ"א כתבתי שהוא דג טמא שדומה ללטאה הנקרא' אלוזגה או חרבייא

אישפודי תבאשיר וכן קורין לו בייאד לוג'אה.

אשכריאולי היא אלהנדבא ובלה"ק עולשין.

אמקדלארום הם שקדים ובל"ע לוז וכן כווא.

אורדיאי שעורים.

אמיאום היא בל"ע נאנוכ'א.

אישפאנווץ הוא אלעוסג'

אישטיקאדום סיטרונוס הוא שג'רת מריס וכן ארטמישא.

אפילימניושק הוא לחבק וכן אוזימיהוא לחבק.

מערכת ת"ו

ציצית ח'
צרעה מי שבלע לרעה ט'
צמרכ"ד סוד סם זה יו"ד

מערכת קו"ף

קיום בנים א' ב'
קטנים הנודרים ג'
קריאת השמות ד'
קדחת לחולי הקדחת ה' ו' ז' ח' ט' יו"ד י"א
קיא י"ב
קוף י"ג
קוצר הנשימה י"ד
קורא ט"ו
קשור נודע בשערים גודל עון הקושר חתנים ט"ז
קשור טו"ב ח"י י"ט
קמיע מי שים לו קמיע וכו' ך'
קמיעות מי שאינו מבין הפי' וכו' כ"א
קמיע הרוצה לכתוב קמיע צריך לכתוב וכו' כ"ב
קרי סגולה שלא יראה קרי כ"ב
קול לנאות הקול כ"ד
קנאה כל מי שסמו יוסף כ"ה

מערכת רי"ש

ראש לכאב הראש א'ב'ג'ד'ה'
ראש לנתק הראש ו'
רוח ז'
רוח הנקראה הוות ש אלפאר ח'
ריה הפה אין לועסין מסתיקיה ט'
רע עין יו"ד
רפואת כל תחלואים י"א

מערכת שי"ן

שדים להרחיק השד א'
שמירה ליולדת ב'
שנאת חנם ג'
שמש ד'
שמיעה ה'
שלשול ו'
שטות ז' ט'
שמד ח'
שינה יו"ד י"א
שפתים מבוקעות י"ב
שונא לראות השונא י"ג
שם י"ד
שיניים ט"ו
שיניים סגולה לאדם שלא יכאבו שיניו ט"ז
שיניים שיש בהם תולעת י"ז
שיניים לחזק השיניים י"ח
שיניים להפיל שן כואבת י"ט
שיניים רפוא' לנדנוד שיניי' ך'
שיניים להסיר שן המתנועע כ"א

מערכת ע"ן

עיה"ר א' ב' ג' ד' ה' ח' ט'
עיה"ר אמרו חכמי המחקר ו'
עיה"ר לילד ז'
עז קרן עז זכר יו"ד
עטלף י"א
עקרה י"ב י"ג י"ד ט"ו י"ח ל"א
עריסה של תינוק אם יש בה פשפשין ט"ז
עלוקה אם בלע טו"ב
עציצת עקרב י"ט
עינים רפואה לעין שיש בה לובן ד' כ"ב
עינים לנפח העינים כ"א
עינים רפואה לעינים שכהו כ"ג
עינים הכואבות כ"ד כ"ו
עינים אמ"ר זוטרא בר טוביא אמר רב עין שמרדה כ"ה
עינים מלאים דם כ"ז
עפעפים כ"ח
עינים להאיר העינים כ"ט
עכביש מי שאכל עכביש ל'
עשבים ל"ב ול"ג

מערכת פ'

פסוקים א'
פדיון הבן ב'
פדיון לענין פדיון ומלקות והתענית ג'
פחד ד' ה' ו'
פתיחת הלב בחכמה ז'
פריה ורביה ח' ט'
פ'ונטאנילא העושים בזרוע יו"ד
פתילה אם ישימו בפי הטבעת י"א
פודגארה דהיינו כאב השוקיים י"ב
פרנסה להרויח פרנסתו י"ג
פרעושים י"ד
פה אשה שיש לה ריח הפה ט"ו
פרקים לכאב הפרקים ט"ז
פנים כהמים שבפנים טו"ב
פי הטבעת שמתאדם הבשר ונעשה לפעמים סדקים ח"י
פאמין ומאזלין י"ט

מערכת צ'

צפרנים א'
צרעת ב' ג'
צרה להנצל מן כל צרה ד'
צדדין לכאב הצדדין ה'
צמא להפסיק הצמאון ו'
צדקה ז'

מיתה חמשה קרובים למיתה כ"א
מיתה פתאומית כ"ב
מכירה אם יש לך דבר למכור כ"ד
מלאכים ומזלות הממונים על ז' ימי השבוע כ"ה
מצה לכתב המלח כ"ו
מעים כ"ז
מצורע כ"ח
מפלת לאשה שלא תפיל כ"ט
מים קודם הבדלה ל'
מים אם אחד נטבע במים ל"א
מכה ל"ב
מגפה ל"ג ל"ד ל"ה
מגפה בזמן המגפה תתלה עליך ל"ו ל"ח ל"ט
מגפה המקבר חולי המגפה ל"ז
מתושלח מ'
משבר מ"א
משומד מ"ב
מקשה לילד מ"ג מ"ד

מערכת נו"ן

נחיריים לעצור דם היוצא מן הנחיריים א'
נער הבוכה ב'
נחש י"ב סגולות נאמרו בנחש ג'
נכפה ד'
נשיכת עקרב ה'
נשיכת נחש ו'
נזק לגוף האדם קטן או גדול ז'
נטילת ידים שחרית ח'
נשר אם תבים עינו ט'
נפרקה ידו או רגלו יו"ד
נשיכת כלב שוטה י"א

מערכת סמך

סנדק נוסח תפלת הסנדק א'
סאנגלוטו ישים וכו' ב' י"ז
סגולה סדר לימוד הקרבנות ג'
סגולות נפרדות ד'
סגולת הארנבת ה'
סגולת שם **אהו"י** ו'
סכנה ז' ח' ט"ו ח"י
ספר תורה ט'
ספינה להשקיט הים יו"ד
כובין שעל הראש י"א
סביבת הראש שרואה כאילו המקום וכו' י"ב
סמים אם מותר לחולה להשקותו י"ג
סכנה דברים האסורים משום סכנה י"ד
ספר רפואות ט"ז *
סוכה י"ט

* נ"ב כאן שתי סוגיין אין סנגלוטו הוא פיהוק וכו'
וב' ספק קבלה מפי רבינו אלעזר ז"ל
[illegible]

כישוף שמירה לילד מכישוף י"א

כישוף לדעת אם נעשה לאדם כישוף י"ט

כלב סגולה שלא ינבח הכלב ך'

כעס בשעה שאדם כועס כ"א

כליות לכאב הכליות כ"ב

כבד כ"ג

כפייה רפואה לנכפה כ"ד

כפייה לתינוק שיש לו כפיה כ"ה

כפייה קמיע לנכפה כ"ו

כנים ז"ך

כבוי לכבות הדליקה כ"ח

כבוד חמיו כ"ט

מערכת למ"ד

לימוד בנים קטנים א' ב'

לב ג'

לב רפואה לכאב הלב ד'

לב מי שנתפחד פתאום ה'

לב לחלשות הלב ו'

לימוד ז'

לחיים הנפוחים ח'

לשון הנפוח ט'

לחש לכל דבר ולעיה"ר יו"ד י"א י"ג י"ד

לחש מסוגל לחולי עינים י"ב

לחש מסוגל לעצור דם ט"ו

מערכת מ'

מילה יש בה א'

מילה לעצור דם מילה ב'

מילה ההולכים לברית מילה ג'

מילה להיות נעור וכו' ד'

מילה טעם שמנגנים ה'

מילה אשה שמלה בנה א' ו'

מניקת לא יניק התינוק ז'

מניקת לא תלך וכו' ח'

מניקת לענין אשה שהוחזקה שבניה מתים וכו' ט'

מניקת לא תניק וכו' יו"ד

מזוזה י"א

מעוברת מי שאשתו מעוברת י"ב

מעוברת לריכה שתשמו' י"ג

מעוברת אם תאכל בלי' י"ד

מעוברת שמירה למעוברת ט"ו

מעוברת לדעת אם היא מעוברת ט"ז

מיתה לא יפסק אחד מילדיו כשהוא מת י"ז

מות וחיים אם אתה רוצה לידע סימות או יחיה ח"י כ"ג

מות וחיים אם תרצה לדעת אם אשתו קוברתו או הוא וכו' י"ט

מיתה מי שמתו בניו ך'

טוחנות לכאב הטוחנות ב׳ ג׳
טחורים ד׳
טחול ה׳
טביעה ביס ו׳
טבילה אשה שיאה מהטבילה וכו׳ ז׳

מערכת יו״ד

ילדים בוא וראה וכו׳ א׳
ילדים לאשה שבניה מתים ב׳
ילד הנולד שלא יוזק מפלונית ג׳
ילד הנולד שלא ישלוט בו עיה״ר ד׳
ילד לגאת הילד בעל מוסר ה׳
ילד האוכל עפר ו׳
ילד לדעת מי גובר בילד כח האב וכו׳ ז׳
ילד קטן כשמתחילין שיניו לגאת ח׳
יצירה כשהאד׳ פוקד אשתו ט׳
ילדים המשחקים כשהם ישנים יו״ד
ירך כאב הירך י״א
ים ההולך בים ומבלבל אותו י״ב
ים להשקיט הים מזעפו י״ג
יבלת י״ד
יין לשותה יין ושכר הרבה ט״ו
יין שלא ישתכר אדם ט״ז
ידים מבוקעות טו״ב

יולדת שמירה ליולדת א״י
ימים של כל החדש יגידו לדקתם וכו׳ י״ט
ימים מי שנולד ביום מימי השבוע וכו׳ ך׳
ימים המסוגלים לכתוב בהם קמיעות כ״א

מערכת הכ׳ף

כבוד אב ואם א׳
כבוד או״א אב שמחל על כבודו ב׳
כבוד או״א אם הם רשעים ג׳
כשוף ד׳
כשוף לדרוש במכשפים לצורך חולה ה׳
כלה שעיניה יפות ו׳
כלב שוטה לנשיכת וכו׳ ז׳
כלב למי שסבבוהו כלבים ח׳.
כלב חלב הכלב ט׳
כשוף לעקור כשוף וכו׳ יו״ד
כבוד או״א מצוה על הבן וכו׳ י״א
כוכבים ומזלות י״ב
כבוד שיכבדוהו בני אדם י״ג
כנים שבראש י״ד
כאב האוזן ט״ו
כאב הנקרא קוליקא ט״ז
כויה י״ז

מערכת זיי"ן

זכר אם אשה הרה זכר או נקבה א'
זכר מי שרוצה להתעבר בבן זכר ב'
זיעה לחולה ג'
זכירה ד' ה' ו' ז' ח' ט' יו"ד ך'
זאב סגולתו י"א י"ז
זיווג אף שהיא עקרה וזקנה י"ב
זיווג מעוברת ומניקה וכו' י"ג
זיווג בס' חבור איש ואשתו להרמב"ן כ"י י"ד
זיווג בבית נאה ט"ו
זיווג אם מהרהר באשה אחרת ט"ז
זאב יש זאב שקורין לו ליפג'ארו והוא בן אדם י"ז
זנבק שורש עשב וכו' י"ח

מערכת חי"ת

חולי הנופל א' ב'
חולי מעיים ג' כ"ז
חולה להאכילו דבר איסור ד'
חולי שאין בו סכנה מותר לשתות מרה ה'
חולה שיזיע ו' ועיין לעיל מערכת זיי"ן אות ג'
חולשת המסגל ז'
חולשת המסגל למי שאין לו גבורת אנשים ח' י"ט
חנק אם יצא הולד וכו' ט'
חנק למי שחנקוהו פטריות יו"ד
חזזית י"א
חטטין י"ב
חידוד לחדד הלשון י"ג
חזה וריאה י"ד
חותם שלמה הע"ה ט"ו
חטיפת הלב ט"ז כ"ט
חן למצוא חן טו"ב ל'
חיזוק האצטומכא ח"י
חולה לדעת אם יחיה ך'
חולה גורל לחולה אם ימות או יחיה כ"א כ"ב
חולה שחזר לאיתנו כ"ג
חולה לחולה ולרוח רעה כ"ד
חלב להרבות חלב כ"ה כ"ו
חשבון דבר נפלא חשבון זה כ"ח
חרש ל"א
חרש במקרה ל"ב
חולה גורל לדעת סיבת חוליו ל"ג

מערכת טי"ת

טפטפי"ה שם זה מועיל למי שנתפס וכו' א'

גרון לחולי הגרון יו"ד י"א י"ב י"ג י"ד ט"ו ט"ז
גידים י"ז כ"א
גונה י"א י"ט ך'
גיד הנשה כ"ב
גבורת אנשים, כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז
גרב כ"ח
גוף מי שיש לו היזק בגוף כ"ט
גזירות רעות ל'
גניבה ל"ב ל"ג

מערכת ד'

דאגה א'
דבר אין לבזות כל דבר ב'
דבורים ג'
דדים כאב דדי האשה ד' ה'
דיבור תינוק שאינו מדבר ו'
דיבור מי שאיבד הדיבור פתאום ז' י"ב י"א
דבר נפלא ח'
דברים המדבר כשהוא ישן ט'
דם לעצור דם הנחירים יו"ד י"ד י"ט כ"ה
דם מי שרוקק דם או משתין דם י"א
דירה י"ג
דם לעצור דם מילה י"ד
דם לעצור דם נדה ט"ו ך' כ"ב כ"ג כ"ו
דמעה ט"ז
דגים קטנים לחולי מעיים י"ז
דם המאכיל דם לחתול כ"א
דמיון ופחד ובהלה כ"ד
דם היוצא מן הוורדים כ"ה
דבה רעה כ"ז
דודאים כ"ח

מערכת ה'א

ה'א חתיכת כסף עליה צורת ה'א א'
השתנה לקושי השתנה ב'
השתנה מי שאינו יכול להעמיד השתן ג'
השתנה למשתין במטה ד'
הריון ה' ח' ט' יו"ד י"א י"ב
הריון לדעת אם האשה ראויה לקבל הריון ו'

מערכת וא'ו

ויהי נועם סגולתו א'
ויתקין בנים חלשים ב'
וסת מקולקל ג'
וסת אשה שאין לה וסת ד'

שערי רפואה

מערכת האלף

אב א ב ג ד

אבא לא מזכי ברא ה'

אבות ו'

אבן ז' ח' כ"ד

אבעבועות ט' יו"ד י"א ל'

אשרי מי שבניו זכרים י"ב

אוזן י"ד ט"ו ט"ז י"ז

אגרת בת מחלת י"ח

אחים י"ט כ"ט

איום על התנוק ד'

אבילה כ"א

אסברה כ"ב ולקמן אות גרון

אם תפילת האם על הבנים כג

אוהב האדם את בנו וכו' כ"ה

אמן כ"ו

ארכובה כ"ז

אצבעות ידים ורגלים כ"ח

אהבה כ"ט וי"ט

אשה שילדה ועמדה מלדת ל"א

אשה שמת ולדה במעיה ל"ב

אשה שבניה מתים ל"ג

אשה המפלת נפלים ל"ד

מערכת הבית

בן זכר בשעת לידתו א'

בנים ב' ג' ז' ח' ט' יו"ד י"א י"ב י"ג

ברקים ורעמים י"ד

בת בתחילה סי' יפה לבנים ט"ו

בתולה שנולדה יום עש"ק וכו' ט"ז

מערכת גימל

גורל מעוברת אם תלד זכר או נקבה, א'

גורל אשה אם עקרה אם לאו, ב'

גורל. לדעת מאיזה סיבה הילדים מתים, ג'

גורל לדעת הגנב, ד'

גורל הזיווג ה' ז' ח' ל"א

גורל החולה ו' ועיין במע' חי"ת סי' ל"ג

גב לכאב הגב רפואות וסגולות ט' כ"ג

ויקשור אותה על הירך הכואב וכאשר תמות הלטאה הוא יתרפא, סכ"י מערבי ועיין לעיל שכתבנו סגולת הלטאה הנז' לרעידת ידים ורגלים:

כו) **תולעים.** שמעתי מפי גויה אחת שיקח גינג'יט הנקרא בינג' ויתננו על כיסוי הקדרה בשעת רתיחתה והכיסוי הנז' יהיה מלא נקבים כדי שיעלה ההבל עם הגינגי'ט הנז' וימשח כריסו תחילה בשמן זית ואח"כ יקשור עליו גינג'יט הנז' וילאו כולם, והוא בדו"מ, עוד שמעתי שיקח הפרחים של באבונג' ויבש אותם וידוך אותם במכתשת ויאכלם וישתה אחריהם מים ויקיא כל התולעים מלמעלה ומלמטה ואמרו שכן עשה גיואן הרופא לפניהם ובמעט זמן עשו פעולתם סכ"י ישן נושן של הרב מר שארנו כמהר"מ בהלול ז"ל:

כז) **תרופה** לקדחת עיין לעיל מערכת ק' כמה סגולות, עוד מצאתי ראיתי בס' אחד כת"י מערי פרס, וז"ל לקדחת שלישית תלקוט ג'עלין של זית הנלקטין לשמו, על אחד תכתוב **אנגטם** ועל הב' תכתוב **בנגטם** ועל הג' תכתוב **גנגטם** ותקשרם בבטנו עד ג' ימים ויועיל בעה"י, עו"א לקדחת שלישית תכתוב על ג' עלין של כרתי, ותאכלם שיבא ריקניא בג' ימים, כל יום עלה אחד קודם הנץ החמה, וזמ"ש

אברקאתלוש. אברקאילי. אברקאולי. אברקאי. אברק. אברא. אבר. אב א.

ויתרפא, ורבי ישמעא מיפרא כיסה לשלישית, ואני סבור שמועיל לכולם בעזה"י, ולקדחת רביעית קח קורי עכבים באצבע ותן בבגד חדש וקושרהו בצואר החולה בלי ידיעתו מה הוא ויתרפא, ולכל קדחת יכתוב על תפוח **ארננותינום** ואח"ך תחתך אות אחת הלוך וחסר כמו פרי החג ותן לחולה לאכול בשעת הקדחת ויועיל, עו"א לקדחת כתוב זה הקמיע ותלה בצוארו, א' א"ב אב"ר אבר"ק אברק"י, אברקי"א אברקיא"ל. אברקי"א אברק"י אבר"ק אב"ר א"ב א', יהרמ"ה אלק"י השמים שתרפא פב"פ בתוך שאר חולי עמו ישרא, על יד המלאך **רפאל**:

יט) **תועלת** לאשה שלא תפיל קח חוט לבן וחוט שחור ויקרא עליו ויאמר ה' השער הזה סגור יהיה לא יפתח כי ה' אלקי ישראל בא בו ויהיה סגור, עד כאן ותקשור על בטן האשה עד מלאת לה ט' ירחים ותפתח אותו ויועיל, סכ"י מבבל:

כ) **תולעים** לתולעים וכאב הבטן קח לחם לבן וגלי באש ושרהו בחומץ ושים על הבטן ויועיל, ס' תו"א:

כא) **תרופה** למי שנשרו עפעפיו קח מרת תרנגול ויכחול ב[illegible] יין וילמח השער בעה"י:

כב) **תרופה** להחזיר הוסת תתעשן מלמטה בזרע שחלייס הנקרא בל"ע תאב ארשאד ובלשון מערב הפנימי חורף, ויכנס העשן בגופה ויבוא לה אורח כנשים סכ"י כמהר"מ בהלול ז"ל, ולאשה שילאה לה האם תקח רומירו ורודא ובלל ודס ויבשל ביין היטב ועל אותו הבל תשב האשה ותחזור האם למקומה סכ"י הרמ"ב ז"ל, ולחולי האם קח טורנוריל"ו חדש או ישן ותשתה מימיו ויועיל לכל חולי האם ס' הנז':

כג) **תרופה** לנער המקיא ביותר תקח שאור ומין הנענ'ע וערב אותו ושים על מוחו במקום שהוא רופף ויתרפא בעה"י, ואם יש לו תולעים השקה אותו בישול הדס הלא או תשקהו מין רוט'א וימותו או תאכיל אותו אפונין שרויין בחומץ עכ"ל סכ"י מר שארנו כמהר"מ ז"ל:

כד) **תועלת** לאשה שבניה מתים במעיה או אחר לידה כתוב ט' הפסוקים ותלה עליה, וישב יצחק בגרר, והרעב כבד בארץ, ומשמע ודומה ומשא, לישועתך קויתי ה', מכשפה לא תחיה, ועשית משבצות זהב, ובני דן חושים, ולצרעת הבגד ולבית, ולשאת ולספחת ולבהרת, יברכך ה' וישמרך, ובני פלוא אליאב, יששכר זבולון ובנימין, ברוך טנאך ומשארתיך, עכ"ל, ואם אין לה בנים תוסיף ט' הפסוקים ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה וכו', ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו וכו', ויזכר אלקים את רחל וכו', או תקח כסף משבעה בתולות שלא הגיעו לפרקן ותעשה ממנו כוס קטן, בשם ה' אלקי ישראל ושים אותו על הבן בשעת לידתו קודם שתגביהנו מן הקרקע, ס' כ"י מערבי:

כה) **תרופה** לחולי הרגלים הנקרא אבו זלוס יקח לטאה חיה ויתננה בשפופרת של קנה ויסגור פיה בשעוה ויקשור

יאמר על מים מזמור ס"ט ובשביל מחשבה רעה וילה"ר יאמר מזמור כ"ט, וסגולה למנוע שלא יתחבר אדם עם אנשים רקים ורעים וכיוצא תכתוב בשבת לדק על קלף צבי כשר זה הפסוק תסתירני מסוד מרעים מרגשת פועלי און. בני אל תלך בדרך אתם מנע רגלך מנתיבתם, ותחזור ותכתוב למפרע ותלה עליו שלא מדעתו ויועיל בעה"י סכ"י מאסור:

טוב) **תפיסה.** להוציא התפוס מבית האסורים, קודם שיכנס אם ישתה מים או איזה משקה שיהי' אפי' ממי רגליו יצא במהרה ולא יתאחר שם בעה"י, ע"א יקח מאטין שתפרו בהם בגד למת בלתי ידיעתו ויתפור מלבושיו ויצא, ואם ישא עמו גם שנתגרשה בו האשה בשעה שמוליכים אותו לבית האסורים אפי' נגזר עליו ב"מ מיתה יצא בתוך ג' ימים בעה"י ויצליח בעה"י סכ"י:

חי) **תועלת** לדעת מהותו של ולד הנולד אם יהיה חכם או אם יהיה חשוב וכיוצא בזה, אם נולד בה' או בז' לחדש יהיה אהוב לבריות, ואם נולד בט"ו לחדש ימות בנערותו, ואם נולד בכ"ה לחדש יהיה עשיר וחכם גדול, ואם נולד בכ"ח או בכ"ט או ביום ל' יהיה עשיר ודבריו יהיו נשמעים, וכתב הרמב"ן ז"ל כי השעה ט' היא שעת ברכה ששון ושמחה היא שעת המנחה, ודע כי שנת ט' ליובל היא שנה המובחרת וחודש ט' הוא החודש הטוב והרצון ויום ט' לחדש הוא המובחר מכל ימי החדש ושעה הט' מובחרת מכל השעות וע"כ אדם הנולד בשעה ט' ביום ט' בחודש ט' בשנה ט' ליובל הרי זה עולה למלוכה בלי ספק ואם נתקיים בו קצת מזה עולה לגדולה, (ועיין עוד מזה בתיקוני הזוהר תיקון כ"ב יעש"ב) ואמרו רז"ל לא מזל היום גורם אלא מזל השעה (וכן כתב הזוהר חדש דכ"ב ולבסוף כתב אין מזל לישראל ואם חזר בתיובתא וכו' אתקיים ביה קרא דכתיב ונתנך ה' לראש ולא לזנב והיית רק למעלה ולא תהיה למטה כי תשמע אל מצות ה' אלקיך יעש"ב) ומצאתי בכתבי המקובלים לדעת באיזה כוכב נולד יחשוב שמו שקורין אותו לס"ת ושם אמו וירצף המספר וישליך הכל ז' ז' והנותר יראה אם ישאר א' נולד בכוכב שבתאי אם ב' בכוכב לדק וכן כולם על סדר שצ"ם חנכ"ל. ולדעת באיזה מזל נולד ישליך כל מספר י"ב י"ב והנותר יראה אם נשאר א' נולד במזל טלה ב' במזל שור וכן כולם על סדר טש"ת סא"ב מע"ק גד"ד, ואם נתחדש לאדם שם מחמת חולי אזי מצרפין שם החדש עם הישן עם שם אמו ככ"ל ס' סגולות, דפוס ירושלים:

מראה הילדים

האבר יועיל הרבה לכמה דברים, או יקח זרע כרפס ולוקאר לבן עם חמאת בקר ויערבם ביחד ויאכל מהם ח' ימים ויועיל בעה"י ס' ימלט נפשו:

יא) **תולעים** שבבטן להמיתם תרופתו לאכול מפא והוא שורש שבולקין ושותין מימיהם כנזכר פ"ז דשביעית משנה ב' ס' רפואה וחיים פרק י"ב:

יב) **תורה** הא קי"ל אסור להתרפאות בדברי תורה ולהגן שאני הגם דאה החולי מיקרי להגן מהרש"א פרק חלק ס' הנז':

יג) **תאוה** סגולה שלא יתאוה לשום אשה כלל תכתוב אלו השמות **נְהַ"שֶׁ נְאֵ"ר עֲדְזְאָ"ל עֲזְרְיַאֵ"ל** בכח

אלו השמות שלא יתאוה פב"פ לשום אשה שבעולם ויתלה עליו:

יד) **תולעים** לתולעים של ילדים קטנים קח קמח שעורים מנופה היטב ומרה של שור זכר לזכר ושל נקבה לנקבה ועשה ממנה עיסה קטנה ויטגן אותה בחמאת בקר ואח"ך ישים על הטיבור של תינוק ויועיל בעז"ה, ובס' האח נפשינו כתב וז"ל לתולעים שבבטן קח ג' או ה' אגוזים ותשרפם באש עד שיבערו היטב ותכבם ביין לבן ותטיף בפי החולה כפי יכולתו ותראה פלאות, עו"א לתולעים שבבטן תמשח בטנו בשמן נפט וימותו התולעים ילאו מלמטה ואם תשתה ממנה ילאו עם השורש מלמטה. עו"א קח קליפת שורש רמון ותבשל ביין ותשתה או אפר קרן איל בחומץ חזק או מיץ הרמון החמוץ יבשלנו וישתה וילאו כל מיני תולעים, עכ"ל:

טו) **תורה** אם בקשת ליטול עלה מן התורה הוי נוטל וכו' ילקוט משלי רמז רי"ט וכתבו ז"ל דבכלל זה לפתוח ספר לראות פסוק המזדמן כמ"ש אני עני בשיורי ברכה י"ד סי' קע"ט אות ו' ועמ"ש בקונטרים חיים שאל ח"ב סי' ל"ח אות מ"א, וזה הכלל בכל דרכיך דעהו דרכי חיים, ס' דבש לפי:

טז) **תועלת** לקשור הכעס והרוגז קח חוטים של משי משבעה גוונים כפו"ל וקשור אותו ז' קשרים על ז' מקומות על שם אברהם ילחק יעקב משה אהרן דוד שלמה, בשם אלו המלאכים **קשריא"ל חותיא"ל נחמיא"ל** ותקרא אלו המלאכים על כל קשר וקשר ויניח רוגזו. ומי שהוא חמדן וזנאי ובעל עבירות יאמר

ה) **תשמיש** המטה. הקיז דם ושמש קודם שטעם, בניו מצורעים, וכן מי שאינו נזהר עם אשתו בנדתה [זוה"ק] הקיזו שניהם ושמשו, הבנים יהיו בעלי ראתן, והיוצא מביהכ"ס ומשמש הויין ליה בנים נכפין [שם], כשרואה דמות אשה בחלום ונתעורר בחשק ההוא לא ישמש באותה תאוה, יען אם תתעבר מזה יהיה מלד שט"א [זוה"ק] גם יזהר שלא ישמש לאור הנר שע"ז יהיו בניו נכפין וכן לא ישמש לאור הלבנה [כן הוא בנדה די"ז], בנים חגרים מפני שהופכין שולחנם, סומין מפני שמסתכלין באותו מקום, אלמים שמנשקין אותו מקום, חרשין שמספרים בשעת תשמיש [נדרים כ"א] עיין מערכת וי"ו סי' י':

ו) **תינוק** שלא יוזק קח מילת נער קטן שעדיין אינו יודע וישים בפי הילד הנולד, גם מצאתי כתוב שאחר המילה יאמר המוהל ק"ל פעמים אל'ו ובזה מסלק סט"א ביותר מסלק לסמא"ל ואח"כ יכוין את אל'ו באופן זה **א"ל יקו"ק נבי"א** בצירוף אל'ו הנביא ובזה מובטח שלא יפגום בריתו לעולם עכ"ל הרב שבט מוסר פל"א:

ז) **תינוק** הבוכה תמיד בלילה תקח גיד התיש ותשרוף אותו ותדוק היטב ותתן בחלב אמו ותשקהו וישן בעה"י ספר רפואות וסגולות מרבני אשכנז:

ח) **תולעים** שבבטן הקטנים תקח קרני האיל שרופים מעורבים בדבש שיאכל וימותו התולעים, ספר הנז':

ט) **תפלה** על החולה היא כתובה על ס' סנסן ליאיר סי' יו"ד ועיין בסו"ס יורו משפטיך ליעקב למהר"י סוכארי סי"ו באופן אחר, ותפלה לניזוק מרוח רעה יתפלל ע"ע או אחרים יעתירו הלא היא כתובה ע"ס שומר ישראל סי' ו' שיאמר אות ק' מאלפא ביתא ושוב יתפלל אותה תפלה מהמקובלים:

יוד) **תאות** המשגל, בלילה כשהולך לישן אם יגמע ביצה צלויה עם מעט מסטיכ"ה יועיל הרבה למי שמזריע במהרה גם אם תייבש ביצי תרנגול ותשחקם היטב ותערה האבק ההוא בחומץ חזק ותמשח בו האבר יעורר התאוה. גם מוח עורב אם ימשח בו מעורר התאוה, מין בצלים מעורב עם דבש אם ישתה חם בעת השכיבה יפליא לעשות, גם מרה של תרנגולת שחורה וזרע גד דהיינו כוזבר"ה מהודק יפה יפה עם מעט דבש ושים אותו בכלי זכוכית וימשח בו

האבר

מראה הילדים

במעט שמן פיטרליי והוא בדוק סג"י:

לד) **שלחופית.** אם יש אבנים בשלחופית ימשח האמה מדם השועל או מדם התיש ויתשברו האבנים ומזה הדם ימשח השלחופית והאמה, וכשייבש הדם יכנס למרחץ וישפשף עם מים ובלי ספק יתרפא בעה"י ס' רפואות וסגולות מרבני אשכנז, או ישרוף ארנבת עם עור שלה בקדרה וכתוש האפר ותשקהו עם מים חמין בכל בוקר אליבא ריקניא שם, ואם הוא זקן מן מ"ה שנה ומעלה תשקהו שמן חזיר קטן זכר ויתרפא בעה"י שם:

לה) **שיכור** יאכל שקדים מרים ויתיישב היטב שם בש' הנז'. או ישתה חומץ או יאכל כרוב סג"י מערבי:

מערכת תיו

א) **תרבות** רעה מי שילא לתרבות רעה, יקח לבינה חדשה וישים בתנור של אש שהוסק בע"ש לחלות שבת ויניחנה שם עד שבת שניה אחר אפיית החלות, ואח"ך יקח משם הלבינה וכתוב שמו ושם אמו וכשם שהלבינה הזאת בוערת בתנור אש כן יבער לבו של פב"פ שילא לתרבות רעה שיתהפך לבו לשמים לטובה ואח"כ יאמר הכותב ג"כ עליו כך ג"פ ואח"ך ישים הלבינה בקבר אדם צדיק ותניחהו שם שבוע אחד ותראה פלאות והוא בדוק כתבי האר"י ז"ל:

ב) **תולעים** שבבטן תקח אסטים שנקרא בל"ע כיל ותדוך אותו ותניח בתוך היין וישתה ג' ימים אליבא ריקניא וימותו סג"י:

ג) **תורים** ובני יונה לא יגדל בתוך ביתו כי ימותו בניו או לא יהיה לו זרע כ"כ הרב שמירת הנפש משם הרב נגיד ומלוה יעויין שם באורך:

ד) **תשמיש** המיטה. המשמש מיטתו במיטה שתנוק ישן עליה יהיה נכפה והני מילי דלא הוי בר שתא אבל בר שתא לית לן בה ולא אמרן אלא שישן אגל רגליו אבל אגל ראשו לית לן בה, ולא אמרן אלא דלא מנח ידיה עלויה, אבל מנח ידיה עלויה לית לן בה [פסחים קי"ב]:

תשמיש

השער ימשחנו בחלב תרנגולת ותלוש עמו עפר דלעת, ס' כ"י רבני מערב:

כח) **שער** למרט שער ולא יגדל קח מרת עז וערב עמה ניסאדי"ר וימשח מקומו ולא יגדל אחר, או קח צואת חתול וערב עמה בורית ויסוך בו השער וימרט. או תגלח השער ואח"ך תסוך על המקום ההוא חלב איל או דם עטלף או דם צפרדע ולא יצמח סכ"י הנז':

כט) **שדיים** לחולי דדי האשה הנקרא פילו קח פואה ושחוק אותה ולוש עם חלבון ביצה ויחבוש על הדד. עו"א קח עלי סוואץ' וכתוש אותם במלח ושים על הדד. ע"א משח הדד בדבש ושים עליה בגדים שרויים במים. ולנגעי הדדים קח חמאת בקר ורחוץ אותה ושמן זית ומי וורדים ושים בלילה על ראשי הדדים עכ"ל סכ"י כמהר"מ בהלול ז"ל ועיין לעיל מע' ד' ס"י:

ל) **שקיקה** קח זרע גד יבש ויעשנו בתוך חומץ חזק ט' ימים ואח"ך תיבש אותו בצל ואח"ך יקח חלק ממנו וב"א סוקאר וידוך אותם ויאכל כף אחת בבקר:

לא) **שיעול.** לחולי השיעול תבשל הרומיר"ו הנקרא אזיר עם מי שעורים וישתה מהבישול יוציא הליחות העבות מהחזה ויסיר קוצר הנשימה. ע"א קח ביצה צלויה ושים עליה ערקסוס ויאכל הביצה, ע"א לשיעול חם ויבש קח זרני"ך ודוק אותו יפה ולוש עם חלמוני ביצה וקח חתיכות פשתן חדש וטוח עליו מבית ומחוץ ויבשהו וכשתרצה לרפאת בעל השיעול תעשן אותו בכלי נקוב שיכנס העשן בגרונו ויריק הליחות ויעשה זה ד' או ה' פעמים, גם לשיעול ישן יבשל חלב בקר עם שומין וישתה, ע"א קח שומים וצלה אותם ואח"ך תשרה אותם במים קרים ויאכל השומים וישתה המים:

לב) **שתן** המשתין במטה יקח שלחופית הכבש והעז ושרוף לעפר והאפר הנז' יתן במים או ביין ויועיל סכ"י:

לג) **שתן** למשתין דם יאכל ארטיגא"ש מבושלים וישים עמם שמן זית ומי שאינו יכול לסבול מי רגליו ר"ל משתין פעמים הרבה מעט מעט ישרוף ראש ארנבת וישתה, ואם הוא עצור קח מרת שור ותשרה במים חמין מאד שלשה ימים ובאותן המים ירחץ האמה וישתין, או קח זבל העכברים מבושל במים ויטבול האמה באותן המים וטוב מאד אם אח"ך תמשח האמה בשמן שפן או שמן חתול מעורב

השן מיד סגו״י מטרבי :

ך) **שיניים** רפואה לנדנוד שיניים קח שליש מלח ושליש סיד ושליש עפצים משקל אחד ועם קליפי רימונים ושחוק הכל עד שיהיו אפר ושים על הבשר והשיניים ויועיל בעה״י סגו״י רבני מערב :

כא) **שיניים** להסיר שן המתנענע יקח שמרי שמן עם דבש ובשל יחד ושים עליה ותפול סגו״י מערבי :

כב) **שיניים** לבשר השיניים שנתנפח והוא בלער אם לא יניחו עליו רפואה יקח שורש כרוב וזרע חבושים וזרע וירדולג׳א ואנייא הנדי וסוקאר קאנדיל ועשה אבק ושים עליו כל שעה ויועיל סגו״י מערבי :

כג) **שחין** שבראש יזהר מלאכול דברים חמוצים ומלוחים וינקה הבטן ג׳ או ארבעה פעמים ואם יכול יקח דם מתחת האוזן ויבשל עפצים בשתן בקר ויומן עד שיהיה כמו משיחה ויניחה על הראש ס׳ רפואות וסגולות מרבני אשכנז :

כד) **שער** להאריך השער ימשחהו בשמן שומשמין, ולהלבינו ימשחהו בחלב תרנגולת שבילום עמו אפר דלעת, להשחירו ולחזקו ימשחהו בשמן שומשמין שנתבשל בו הדס ס׳ רפואות וסגו׳, ע״א להשחיר שער הראש או הזקן, יערב סיד וכורית ושני חלקים קנקנתום ומעט שמן וימשח בהם השער וישחיר סגו״י מערבי :

כה) **שער** להאדים שערו כזהב קח קליפי אגוזים לחים וכתוש אותם הדק היטב וקח מימיהם וכתוש עוד קליפי רמונים ושים במים ההם, עוד ישרוף עלי זית וערב אפרם במים ההם ורחץ בהם הראש ב״פ בשבוע סגו״י :

כו) **שער** להגדיל שער שנפל קח קליפת עץ זית ובשל במים ורחץ ממנו הראש ומהקליפה ההיא חבוש על הראש במקום המרט, או קח זבל עז ושרוף אותו ומאפרו תערב עם שמן ותמשח הראש, ע״א להאריך השער ובס״א למריטת השער ישים על ראשו מי בללים או אפר גרעיני תמרים בשמן וימשח בו או ירחצנו במים שנתבשל בהם עלי הדס היטב ואם ירצה יוסיף ע״ז חלבנה שחוקה ויועיל מסגו״י :

כז) **שער** להאריך השער ילוש אפר שורש קנים בשמן הדס וימשח בו השער או בשמן שומשמין, או ישים במי בשול תרדים מעט חרדל וימשח בו השער בלילה וביום ירחצנו במרחץ, ולהלהיב

השער

ואם ירחוץ השינים באצבע קמילה לא יבא לו כאב השינים ולנדנוד השינים ישים עליהם שאב, ומלח ועפץ בד בבד, ואם תשים אפר עלי זית בחניכיים שנתעכלו יעלה עליהם בשר חי, ס' הלח נפשינו, עו"א ישים עליהם שומן כתושים או יבשל מלח ודבש ויין יחד ויעכב בפה, או יתלה עלם אדם, או יעשנו או בזרע בללים, או בשן כלב או בחרדל ואם ירצה להפילו ישים עליו לואת עורב או שן המת ויפול בלי צער סכ"ין, עו"א לכאב השיניים קח כולת של קמח טוב ולוש אותו בחומץ חזק וחריף ואח"ך שרוף העיסה הנז' באש עד שתחזור כאפר דק ורחץ שיניך בו ותתרפא, והטחול יפה לשינים וקשה לבני מעיים מאי תקנתיה ללעסיה ולשדייה, עו"א לכאב שיניים קח מלח ושרוף באש ואח"ך ערבו עם דבש ובשלם עד שיקרוש ואח"ך ערבהו בחומץ חזק ויספסף הפינים והבשר שלהם ויתרפא, עו"א לכאב השינים והבשר גם להסיר סרחון מהפה קח עלי רומיר"ו ושרוף אותם היטב ושים האבק שלהם בבגד לבן ושפשף בו הפה והשינים ויתרפא, או יקח עפלים ובשלם בחומץ אחר שתדוך אותם היטב ותסוך בהם השיניים והפה. עו"א לכאב השינים יצייר בכותל ציור כזה ( ) כשני חצאי לבנה והכה בו הסכין ואמור ג"פ ועלם לא תשברו בו וזה בשעת הנגיעה ע"כ סכ"י רבני מערב:

טז) **שינים** סגולה לאדם שלא יכאבו שיניו אז בבוקר בשירחוץ פניו וידיו יקנח פיו באצבע הסמוך לגודל של ימין וכן באצבע השמאל דוקא ולא בשאר אצבעות, גם יזהר שלא יחתוך חוטי הסכין בלילה אלא בשיניו שהם ג"כ ל"ב שיניים כמנין חוטי הלילה וסימניך סינ"ס אוחזין בטלית סכ"י:

טוב) **שינים** שיש בהם תולעת קח עיסת חוטין ושרוף אותה עם מלח או זרע כרתי ועשן בהם וקבל העשן בפיך ויוצאת הליחה וימות התולעת ויתרפא סכ"י הנז':

יח) **שינים** לחזק השיניים ולהסיר כאבם, יקח הרומיר"ו בל"ע אזיר ויבשל אותו ביין טוב ויגמע אותו ולא יבלעמו ככה יעשה ג"פ ויועיל בעה"י סכ"י הנז'. עו"א ישים עליו שורש כרפס ולא יכאבו שיניו, או ישים עליו שן ארנבת:

יט) **שינים** להפיל שן כואב בלי טורח קח זרע בללים וזרע שומין ושים אותם על האש יקבל העשן בפיך ותפול השן מיד, או קח עלין של קנה הנקרא כאמיז ושים על השן ותפול השן

אל קבר שכוח ותקברם שם ותאמר אני קובר היזק פב"פ ע"כ מ"כ בסכ"י מהרי"ן למהדווי כ"ע:

יוד) **שינה** אם התרנגול קורא ואינו מניח הילד לישן מקול הקריאה אזי תסוך ראש התרנגול בשמן או תתלה עליו זמורה ואינו קורא כן מלאתי בס' כת"י רבני מערב, קרן עז נקבה מביא שינה לולד:

יא) **שינה** אם תשים שן אדם מת ועלם זרוע השמאלי תחת מראשות הישן לא יקץ עד שתסירהו מס' כ"י נפלאים מעשיך, ובס' רפואה וחיים כתב וז"ל מי שאינו יכול לישן ישתה חלב עזים עם מלח וגם דבש הוא טוב, ע"א חזרת מבושלת עם תבלין והוא רפואה ג"כ לחולי שא"ר בא"ק ס' הזכירה דכ"א ע"ב, עוד לשינה קח לכלוך מהאזן ושים במלחו בלי ידיעתו ויישן במהרה. ע"א קח קלף ושרוף אותו וישתה עם מים או יין ישן ע"כ, שינה יכתוב בשם **אתיאל** ויישן ס' השמות כ"י, א"כ יעלה על מחשבתו אמונת תחית המתים ס' המדות למהר"ן ז"ל ערך אמונה אות טו"ב, ע"א יחשוב בגלי הים ויישן תכף, וזה בא בכיוון ליחידי עוב"י תוכם יע"א, שאומרי' כשהולכין לישן אומר אחד לחבירו הנותן בי"ס (ב'טוב י'לין מ'ר) דרך. ומשיב ובמי"ס (ו'ברחמים מ'רובים י'קיץ מ'ר) עזים נתיבה. ועי' בקונ' מל"ח עכ"ל, ואם תרצה שיישן אדם הרבה כמו מת, ולא יעור משנתו עד שתרצה אתה, קח עפר מקבר הנקבר יום ג' ותן העפר תחת מראשותיו ולא יעור משנתו עד שתסיר העפר, מסכ"י, אביעה חידות:

יב) **שפתים** מבוקעות יתיך שומן עז ויטיח, או מוח עלמות בקר או שומן אווז ויטיח השפתים ויועיל סכ"י:

ג) **שונא** לרצות השונא קח עלם מת ודוק לאבק דק והאבק תשליך לד' פינות הבית ובמקום דריסת רגלו וירלך. סכ"י בבליוטיקא:

יד) **שם** יש נוהגין לקרות שם בניהם כשם החיות לבי אריה דוב איל זאב וכיולא ובזה יגללו מחולאים עיין שם הגדולים בקונטרים ועד לחכמים ח"ב מערכת א':

טו) **שיניים** החושש בשיניו לא יגמע בהן את השומן ויהיה פולט אבל מגמע ובולע מטבל כדרכו ואינו חושש, [מסכת שבת ובס' תולדות האדם שער המיחוש), וסגולה לכאב השינים יעשן עם סנדרוס ובל"ע באבוני"ג כי הוא דבר מנוסה, או יקח חרדל ויבשל בחומץ ויניח בסמרטוט חם ויניח על פניו במקום הכאב ויתרפא בעה"י

ואם

וירחץ במרחץ ויסבול הצמא, וגם אחר אכילתו לא יקום במהרה אלא ימתין עד שיעור חצי שעה או יותר, סכ"י מערבי. ע"א יעשה תבשיל של שאור הנקרא חרירה וישים בה מעט קלא הנקרא אשינו"ש ובלשון מזרח קלחה ויש שקורין אותה חבה סודא ותבית אל ברכיה וישתה ויועיל, ואם הוא שלשול עם דם יקח פרחי אילן אגוז ויבשם ולעת הצורך תשחוק אותם ותשים בתוך בילה ללויה ותשתה אליבא ריקניא כמה פעמים, או יאכל אורז קלוי ויתרפא, ויאכל ג"כ בשר עוף פידרי"ז הנקרא בערבי חג'אל והוא טוב מאד לחולי זה סכ"י מערבי:

ז) **שטות** מי שנשתטה ב"מ אם הוא אינו אוכל בשר תאכילהו בשר עכברים, או בשר כלב קטן בתבשיל יו"ד או ט"ו ימים, ואם הוא מאוכלי בשר ישרוף העכברים וישתה אפר שלהם עם אזיי והמחמיר תבא עליו ברכה ספר הנז':

ח) **שמד** שמעתי שיכתוב הסופר שם הוי'ה מרובע בקדושה ובטהרה ויראו לזה המשתמד ויחזור בו. וסגולה נפלאה למי שגוים רודפים אחריו יאמר כך יהודי אני יהוד'י אחיה יהוד'י אמות יהוד'י יהוד'י ג"פ ויעשה עוגה וילוש אותה מחלב אשה ובתה ויכתוב ויחקוק עליה את המילות הנזכרים בעודה עיסה ויאפנה ויאכילנה למי שתרצה להחזיק דתו והאוכל אותה יחזיק דתו ולא ימיר דתו לעולם ומה טוב ומה נעים להאכילם לנערים קטנים שלא ימירו דתם לעולם גם כי יזקינו והוא בחון וצריך הכתיבה בדבר אחר ולא בקולמוס כ"כ בס' נפלאים מפשיך ואין קול חדש מצאתי כתוב בס' כת"י לרבני מערב שצריך ללוש העוגה הנז' בחלב אשה ובתה שמניקים נקבה וילוש אותה ביד אחד, ויאפה אותה ביד אחד ומשעה שיתחיל ללוש לא ידבר הלש הנז' כלל וגם יזהר שלא יפול איזה פרור ותעשה אותה ביום ותתן לו לאכול וכו' יעו"ש ועיין לקמן מע' ת' בד"ה תרבות.

ט) **שוטה** סגולה למי שנשתטה קח קערה חדשה ושבר אותה על ראשו וקח ממנה ד' שברים והשאר זרוק אותו בחוץ ותכתוב על כל אחד מד' אלו השמות וז"ת

תקפיא"ל פודיא"ל טוביא"ל מלכיא"ל

הדריא"ל חסדיא"ל דוריא"ל ותקיא"ל

ואח"כ תעשה אותם במקלוע הבית תחת הקרקע ואחר זה תמשכם ותוליכם לבית הקברות אל

מראה הילדים

מערכת שין

א) **שדים** להרחיק השד מן הבית כתב מהר"ר יונה שקבל מהר"ר שמעון ז"ל. כתוב זה השם ושים בארבע פינות הבית וזה הוא השם **בַּדְפְּטִיאֵל** ויועיל בעזה"י וזה עיקר השם האמיתי שעולה בגימטריא קל"ו ולא כמו שכתוב בכמה מקומות בטעות ועיין בשימוש תהלים מזמור קכ"ח, ועי"ל בענין קיוס בניס ודו"ק ובסכ"י של רבני מערב מצאתי כתוב וז"ל שמירה לילד תכתוב בכתלי הבית עצמם בדיו בסוף ארבע כותלים של הבית דהיינו סמוך לקרנות תכתוב בסוף הכותל **חוה** ובכותל הסמוך לו **אדם** וכן בשאר קרנות וכ"ז בכתיבה אשורית וכן שני שמות הנז' דהיינו בקרן זוית ממש תתקע מסמר ותתלה בו אגודת אזוב קטנה וכ"ז שהם שם לא יפחד הולד משום דבר שבעולם:

ב) **שמירה** ליולדת ליל המילה נעורים כל הלילה משום שהלילה ההיא עלול מאוד שיהיה הולד ניזוק ב"מ מפני שהשטן מכוין להזיקו לפי שקשה לו מצות מילה שבזכותה ניצולים ישראל מדינה של גהינם. או משום דכתיב ואתה את בריתי תשמור שבשעת הברית צריך שמירה מהשטן. כ"כ בס' המטעמים משם המפרשי' ז"ל:

ג) **שנאת** חנם בעון שנאת חנם מריבה רבה בתוך ביתו של אדם ואשתו מפלת נפלים. ובניו מתים כשהם קטנים רח"ל מסכת שבת דף ל"ב. לכן יגרש השנאה ויכניס אהבה. ומשפטי אהבה עיין לעיל מערכת א' סי' י"ג:

ד) **שמש** אם הילד צריך ללכת בדרך תמשח פניו בחלבון ביצה ולא ישחרו פניו מרוב שרב ושמש, סכ"י מרבני מערב וכ"כ ג"כ הרב רפואה וחיים פ' י"ב משם הרב שבט מוסר יעו"ש:

ה) **שמיעה** מי שהוא כבד השמיעה יטיף באזנו שנים או ג' טיפות שמן שמטגנים בו עקרבים ועי"ל מע' אלף מסי' י"ד ואילך ומערכת ח' סי' מ' ומ"א, שא נא עיניך וראה:

ו) **שלשול** רפואה לחולי השלשול יקח מרת בקר ויקשור פיה ויכניס בפי הטבעת ויתרפא, ע"א יקח חלב שקדים וגבינה ישנה ודבש ועלי הדס וכתוש הכל ועשה ממנו תבשיל, ויאכל ממנו ויפסוק השלשול ויוסר הכאב, ע"א יאכל ביצה מבושלת בחומץ, או ישתה יין שנתבשל בו פלפל ולא יתגועע אחריו אלא ישן מעט

וירחץ

וז"ל עוד ראיתי ונתון אל לבי להודיע מה שאמר לי זקן אחד שוחט מומחה אשר הוא בליוורנו יע"א וז"ש החכם הותיק כמהר"ר יצחק הכהן הי"ו שקודם ביאת חולי הקוליר"א לעיר הנז' פ"א לתפ"ך היה רואה בקיבת הבהמות בועה א' לפנים סרוחה לאין קץ ולא היה חושש לה לפי שלא היתה במקום האסור וכשהיה החולי הנז' מתו כמה נפשות ולא הרגיש בזה כלל ואחר עבור זמן גדול היתה הקולירה הנז' במקומות הסמוכות לעיר הנז' ובאותו זמן התחיל להתראות הבועה הנז' פעם נראה בין טלפי רגל הבהמה במקום הרך ופעם נראית בקיבה כמו שהיה רואה מקודם וחשב בדעתי שמא החולי הזה נמשך מאכילת הבשר אשר בו החולי הזה וקבל ע"ע להטריף כל הבהמות הנמצא בהם אותה בועה והיה בודק כל הבהמה באותו זמן מכף רגל ועד ראש ומן השמים כבואו החולי הנז' לעיר לא מת אפי' ילד קטן מישראל ואז ידע בודאי כי זהו החולי ומיד הלך והודיע את הרופאים וגזרו אומר גם לבדוק כל הבהמות ונסתלק החולי מהם ולא חזר עוד, אעפ"כ הריני מודיע את כל שוחט להיות דבר זה בדעתו שבזמן שידע איזה חולי ב"מ בעולם צריך לבדוק כל אברי הבהמה ולמצוה רבה יחשב לו שבלא"ה כבר כתבו חכמי הרופאים שכל החולאים נמשכים לאדם ע"י אכילת הבשר וכל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא ולזכות גדול יהיה לו וה"א יזכנו לעשות מצותיו ותורתו לעבדו בלבב שלם עכ"ל. ועיין לעיל מערכת מ"ם סי' ל"ג שמות הנכתבים והבולע אותם בחולי זה או חולי המגפה או אכל סם המות הוא מתרפא ובדוק ומנוסה עד מאה אנשים ונילולו כולם יעו"ש:

ט) **ריח הפה** אין לועסין מוסתקיה בשבת אימתי בזמן שמתכוין לרפואה אבל מפני ריח הפה מותר, תוספתא דשבת הובא בס' תורת האדם. ובמסכת שבת דמ"א איתא אכל ולא הלך ארבע אמות קודם שישן זהו תחי' ריח הפה. היה צריך לנקביו ואכל הוא תחילת ריח זוהמא ובמסכת חולין דק"ה איתא שלא יאכל אדם מדבר שנפל על גבי קרקע וקשה לריח הפה יעו"ש ורפואתו עיין לעיל מערכת פ' סי' ט"ו, ועיין עוד לקמן מערכת ס' ס"י:

יוד) **רע עין**. האשה שמניקה את בנה. ומנעה אותו כ"ד שעות טוב לא תניק אותו כי עי"ז יהיה רע עין כ"כ בס' שמיר' הנפש יעו"ש:

יא) **רפואת** כל תחלואים יאכל מעט רומירו אחר כל אכילה. או יאכל רומירו עם יין ישן סכ"י מערבי:

מראה הילדים

המה רוח מזרחית סוף'א רוח מערבית אוריא רוח לפונית אסתנא כמ"ש ז"ל יומא דאסתנא רוח דרומית שדיא כמ"ש ז"ל שדיא נשיב וכל החולאים ותולאות המיתה על ידי נשיבת הרוח. ספר נפלאים מעסיך:

ח) **רוח** הנקרא הואט אלפאר ובלע"ז קוליר'א, סגולתה למי שבא לו חולי זה ב"מ יקח בלל ויחתוך ראשו ויסיר מתוכו מעט ויתן בתוכו חלי דרה'ס עפיו'ן, ואח"כ יתנהו בתוך אפר חם עד שימס ויתבשל ויתן על טבורו ויקשור והוא בחון כמה פעמים וצריך זריזות גדולה כ"כ בס' נפלאים מעסיך, ובס' רפואות וסגולות הסכנזי כתב וז"ל נגד החולי הרע כששומעין שיש חולי זה במדינה צריך כל אדם לשמור את עצמו מן הקור וילבוש סביב הבטן אזור של צמר על הבשר דוקא ולא יזוז משם, וכאשר האדם ירגיש שגופו נתחמם מאיזה מלאכה או הליכה הרבה ישמור את עצמו מלשתות דברים קרים, וג"כ ישמור האדם את עצמו משתית דברים חמוצים ולא יאכל הרבה ולא ישתה הרבה כ"א במדה ובמשקל, וגם לא יאכל פת שאינו אפוי בטוב וגם לא יאכל ירקות שאינם מבושלים ולא .כנון ולא ירק חי ולא שום פירות שאינם מבושלים כל צרכם ויאכל הפירות הטובים מבושלים במים, וגם יראה שגופו יהיה נקי וקרוב לשלשול, גם החדר יהיה נקי ולא ישמע שום רעש, גם לא יניח בביתו שום בעל חי אף התרנגולים ויראה שיעבור בביתו האויר הטוב בבוקר ויבער מהחדר כל הדברים שאין לו בהם צורך בכדי שיהיה החדר יותר רק וכל מה שהוא יותר רק יותר טוב, ואם ח"ו יפול בהחולי הנז' ב"מ יעשה תיכף בלי איחור כלל קודם שיקרא לרופא יעשה אלו הדברים תחילה וראש יכסה החולה במכסה לחמם אותו, שנית יחמם חומץ חזק וירחץ היטב בחוזק כל גופו או ביין שרף. ועל כולם הרגלים והידים וממעל הכרס דהיינו בין הכרס והחזה, ג' יעשה בישול עם העשב שיש לו ריח חזק שקורין מינטא'ה ובל"ע נענא ויתן לו לשתות מעט מעט או היספירטו של המינטה הנז' יתן על חתיכה קטנה של סוקאר שנים או ג' טיפות, ד' אם ההרקה והשלשול יתחזק יניח במקום בין החזה ובין הכרס תחבושת עם חרדל ושאור, ה' ואם יכול ליתן באמבטי מים חמים הוא יותר טוב, ואם מרחץ של זיעה היא טוב במאד מאד, גם יתן להחולה פעם אחר פעם להריח ריח עוטור עכ"ל יעו"ש, ובא וראה מה שכתב הרב רפואה וחיים ז"ל וז"ל דהיתי בספר הנ"מ זבחי שלמים בסו' הס' ד"ף וז"ל

וזמ"ס וזה תוארס

אדריכום	אבריכום	אדריכום.	ראשך	עליך	ככרמל	ודלת	ראשך		
דריכום	בריכום	דריכום.	אשך	ליך	כרמל	דלת	אשך		
ריכום	ריכום	ריכום.	שך	יך	רמל	לת	שך		
יכום	יכום	יכום.	ך	ך	מל	ת	ך		
כום	כום	כום.	כארגמן	ארגמן	רגמן	גמן	מן	ן.	
ום	ום	ום.	מלך	לך	ך	אסור	סור	ור	ר.
ם	ם	ם.	ברהטים	רהטים	הטים	טים	ים	ם.	

ה) **ראש** לכאב ראש יכתוב על קרא יבשה או השמות **אפסולם סלוך אס סנגלים** ויקטר בזרע גד ויתלה עליו, ואם הוא חולי שקיקה יכתוב על קליפת קרא הנקראת סלאווי"א יחקוק בסכין או השמות ויתלה על ראש וזמ"ס **וזאל הטופה חטופה קטופה לק"י לק"י לק"י בהא בהא.** או באופן אחר וזהו **חפאופה חפאופה טפופה צלפה** אל נא רפא נא לה: ע"כ מצאתי כתוב בסכ"י, ובס' אחר מצאתי כתוב השמות הנז"ל הלוך וחסור ואת אשר יבחר בו יקריב אליו:

ו) **ראש** לנתק הראש יקח חתיכת עופרת וידוך העופרת באפר או עם כלי אחר עם שמן זית באופן שיקלוט השמן טעם העופרת וימשח בו הנתק ויתרפא וילמח בו השער, ע"א להנז' יקח הרבה קלחים וייבש אותם וישרפם ומאותו אפר יעשה מים הנקראת ליסיא"ה וירחץ ראשו פעם אחת ביום ויתרפא, ואם ראש התינוק נטף עליו מים שמולחים הבשר מזה בא שחין שאי אפשר להרפא כ' שמירת הנפש אות ח', ולהפיל הקליפות שבראש יקח רומירו הנקרא אזיר ונקרא חלבלאן ויערבנו בחומץ וירחץ בו ראשו ויפלו קליפות שבראש ויחזיק המוח סכ"י מערבי:

ז) **רוח** בברכות אמר שמוש הכל ברוח וכו' ושמות הרוחות הלא המה

מראה הילדים

שים ויחמם היטב על הראש ויזרוק עליו חומץ טוב ויקבל הקיטור בחוטמו ויצנע ראשו מכל צד ויועיל בעזה"י יעו"ש:

ב) **ראש** לכאב הראש רפואה אמיתית והיא לרז"ל באמרם חש בראשו יעסוק בתורה ורמזו בעלי הרמז חביב אדם שנברא בצלם חבי"ב נוט' ח"ש ב'ראשו י'עסוק ב'תורה הגונה גם דלפי הטבע אם חש בראשו צריך להיות מיושב ולא ישב בחשבון ומכ"ש הלימוד תורה, וזה פלא שיש בתורה שאומר התנא חבי"ב דהיינו ח"ש ב'ראשו י'עסוק ב'תורה, ואם תאמר היא הפך הטבע זה. לזה אמר חיבה יתירה נודעת שרפאות תהיה לצריך וכו', ולמי שיש לו חטטין בראשו יקח אבן שמוציאין ממנה האש שקורין אלג"ר קאד"ח וישרוף אותה עד שתחזור כמו הסיד ויכתוש אותה הדק היטב ויערבנה בשמן זית ויגלח ראשו וימשח ממנו ויתרפא בעזרת הש', אביעה חידות. ובסכ"י כתב קערה לכאב ראש ולקדחת ג"כ וכתוב בקערה וימחה בשמן ומלח וזמ"ש

ברקיקן רקיקן קיקן. גנעוגין נעוגין עוגין, עמעוגין מעוגין עוגין
יקן קן ן וגין גין ין ן וגין גין ן

ע"כ בסכ"י מערבי, ורפואה לכאב ראש יקח חרדל ירוק ויבש ובשלהו עם מים ויקשור אותו תחבושת על מצחו מאוזן לאוזן ויתרפא או יקח פרורי לחם ומעט נענע עם יין טוב ויקשור רטיה מאוזן לאוזן ויתרפא, או יקח אנסו"ן וידוך היטב ויערב עם דבש וזפת לח וישימהו על הראש ויתרפא, או יקח עור הצבי או האיל ויעשה חגורות ויחגור בו והוא בדוק ומנוסה סכ"י, ע"א יקח רומירו וישים בקערה עם מים מבושל ויקבל עשנו דרך נחירים ויועיל לכאב ראש ולכאב עינים סכ"י מערבי:

ג) **ראש** סגולה לכאב הראש יאמר לחש זה ז"פ ויתרפא, הישועה הזאת עשה בישראל חי ה' אם יפול משערת ראשו ארצה ויפדו העם את יהונתן ולא מת, יר"מ יאו"א מלך הרחמים שתרחם על פב"פ ותסיר ממנו כאב ראש ומיחוש ראש ותרפאהו רפואה שלימה וישוב אל בריאותו כבראשונה בזכות שמותיך הקדושים היוצאים מפסוק לה' הישועה על עמך ברכתך סלה ז"פ, ה' הושיעה המלך יעננו ביום קראנו אנס"ו, ימלט נפשו:

ד) **ראש** לחשישת הראש הנקראת שקיק'ה יכתוב קמיע זו בשם ה' אלקי ישראל אני כותב קמיע זו לשם פב"פ שיהיה לו לשמירה מעולה מכאב ראש בכח אלו השמות הקדושים והטהורים וזמ"ש.

כב) **קמיע** הרוצה לכתוב שום קמיע צריך לכתוב שם היום ושם המלאך הממונה על היום ושם כוכבו ושם מזלו ושם השעה ושם המלאך הממונה עליה ושם החדש ושם המלאך הממונה עליו ושם התקופה ושם השנה והשנה, ואז תצליח בכל מה שתעשה, ואם תרצו לדעת אותם המלאכים הממונים הנז' לך נא ראה לעיל מע' מ"ם סי' כ"ד שא נא עניך וראה:

כג) **קרי** סגולה שלא יראה קרי קודם שינה יאמר שבעה פעמים רצופים שם זה **נמוא"ל** אזי לא תבוא לילית לטמא אותו ויגלל מהקרי כ"כ בס' נפלאים מעשיך, ויש כותבים ותולין עליהם **גרשניא"ל** וגם **דמורטירון** ולא יראה קרי ועיין בסה"ק יסוד מערבי באורך:

כד) **קול** לנחנח הקול יקח שומן יבשים ובלים חיים ודבש נקי ובשל הכל ביין ישן וטוב וישתה ז' ימים אליבא ריקניא מסכ"י רבני מערב, ע"א לנעימת קול תכתוש חרדל עם דבש טוב מאד ועשה עוגות קטנות והעמד אלל החמה מטוגן קלת ותאכל בבוקר טיבא ריקניא כן תעשה כמה פעמים דרך ישרה דפ"ח ע"א ובילה מתרנגולת שחורה וגומעה חיה עם סוקאר טוב לנחנח הקול, רפואה וחיים:

כה) **קנאה** כל מי ששמו יוסף מתקנאים ממנו וכן יוסף גימטריא קנאה כ"כ הרב חיד"א ז"ל בס' מדב"ק מערכת יו"ד סימן כ"ח לך נא ראה, וסגולה להסיר הקנאה עיין לעיל מערכת א' סי' י"ב וסי' כ"ז הביטה וראה:

מערכת ריש.

א) **ראש** לכאב ראש ירחץ ראשו במין החזרת, או בשמן שומשמין מעורב בשמן וורד, או יבשל כמון ושמן בחומץ, וישימם חמים על הראש, או ישים בראשו כובע מעור זהב, או קמח של שעורים ושמן וורדים וחומץ ויבשל וישים על המלח ועל הצדעים, ולחולשת הראש לאדם שהוא עלול לגזילות ויראה לו כאילו עיניו כהות יקח מי רגלים שעברו עליהם שלשים או ארבעים יום ויוליך עמו כלי לבית הכסא ויריח בו כל מה שיוכל לסבול ויוסר ממנו החולי הנז' סכ"י מערבי. ובס' רפואות אשכנזי כתב לחולי הראש או גזילות, יקח אבן של

שיש

בדו"מ וזמ"ש **אתירה אראי אגפאי. אתירה אראי אגפאי. אתירה אראי אגפאי. אתירה אראי אגפאי.** עכ"ל סכ"י רבי אברהם ילוז מערבי:

יט) **קשור** יאמר החתן פסוק זה ג"פ דרך נשר בשמים, דרך נחש עלי צור, דרך אניה בלב ים, ודרך גבר בעלמה וצריך לדקדק באותיותיו ס' תו"א, ע"א קח זרע גד וזרע כרפס בשוה ובשלש בקדרה חדשה ביין ישן טוב ותרתיח עד שיחזיר קרוב לשליש, וישתה ממנו כמו חצי כוס מסונן וישכב וינוח כמו ג' שעות ויותר והוא בדו"מ, ע"א להתיר הקשור יכתוב על קרדום של נגרין מכשפה לא תחיה שלשה פעמים וגם ה' פעמים תחיה לא מכשפה, ותשליך הקרדום באש עד שיתלבן ויהיה כאש וישתין הקשור עליו ויעלה העשן לערותו וילך לשמש בס"ד, ע"א קח ביצה שנולדה ביום ה' ויכתוב עליה זה הפסוק בכתב אשורית וזמ"ש פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה וימחוק אותו במים וישתה וישמש, ע"א יכתוב אלו השמות ויתלה עליו ותיכף ישמש מטתו וזמ"ש **וי"פ בש"ר נרו יאל ורוב צא שוד** ע"כ, ושמות אלו יוצאים מפסוק ובני ישראל פרו וישרצו וכו', סכ"י, ע"א יחתכו החתן והכלה לפורני ידיהם ורגליהם ואח"ך ישתינו עליהם החתן ישתין קודם ואח"ך הכלה ויועיל בעה"י, וצריך לכתוב על שוק הימין שלו **סינ"א סינ"א** וישכב עם אשתו, ע"א יכתוב על ידו אלו השמות וישכב עם כלתו וצריך שיכסה ידו במטפחת וזמ"ש

סוסי"ה וישו"ב סוסי"ה סומי"ה ואשו"ב סוסי"ה

ע"א יעשה חור בדלת ויקח עץ אחד ויעבירהו בתוך הנקב ואח"ך יתעשן באותו עץ ושוכבין האיש ואשתו ויועיל בעה"י סכ"י מאשור:

ד) **קמיע** מי שיש לו קמיע והוא מחופה בניירות מותר לילך לבית הכסא וליכא קפידא וה"ה בבגד, עיין להרב שבות יעקב חי"ד סי' פ"ב יע"ש:

כא) **קמיעות** מי שאינו מבין הפי' וביאורן אינו מועיל עיין בס' משנת חכמים אות ש"ג והיינו לגבי הסופר הכותב ולא לגבי הנושא וז"פ, רפואה וחיים:

קמיע

ועם שומין כתושים ויועיל בעזהי"ת ויאכל בלילה מרק ובשר של תרנגול ואם יהיה אווז ויאכל העור שלו יותר מועיל. ע"א יקח לפורן חמור שחור ג' קליפות מהלפורן הנז' ויכתוב על כל אחד שם אחד מאלו על הראשונה ימי"ב ועל הב' יבי"ט ועל הג' טיב"י ויתעשן בהם ג' ימים רלופים ויתרפא. ע"א יקח כמון וידוך וישתה עם חלב אשה מניקת זכר וישמש מיד, או יקח חלב העורב וימשח בו האבר ויועיל בעזה"י:

ח) קשור כתוב אלו השמות ותלה עליו וזמ"ש מהל ולל והוא יולא מפסוק משוך חסדך ליודעך וכו' והוא בדוק ומנוסה, ואדור מי שעושה אותו לעכו"ם, ע"א יקח מעט פלפול ומעט קנה שהוא קרפ"ה ועשה בדבש עם מעט חומץ ובשעת תשמיש תמשח האבר, או יקח אוקיא אגוז שהראווי"א וידוך אותה וישתה אותה במים שרופים דהיינו שכר בשעת מעשה ויועיל בעזה"י, ע"א יקח זרע כמון וזרע קוסבא"ר וידוך הכל וישתה ביין אליבא ריקנייא, או יקח גיד של שור, או של תיש ותיבש אותו ותכתוש אותו ותקח ממנו משקל שיעור רייאל אחד וישתה ביין אליבא ריקניא ביום ובלילה קודם שינה, ובכל פעם שיעור משקל הנז' והיין כמו חלי רביעית לא פחות ולא יותר או יקח חלמון בילה בת יומה עם יין לבן וישתה בלילה. או יקח לואת הפרדה וישרוף ויערב עם הבילה וישתו שניהם ויתרפאו. או יקח ג' בלים שלוקים ויכתוב עליהם אלו השמות וזמ"ש דיש"ק שינ"ן ישק שינן שקה שינן קה שינן ינן נן ן.

ע"א יכתוב על שני גרזנים של נגרים הוא ישתין על אחת והיא תשתין על אחת ולא ישתינו עליהם עד שיכתבו עליהם שמות וישרפו באש מקום הכתיבה. ומשעת השתנה לא ילאו מפתח הבית עד אור הבוקר, ויעשו המעשה הזה קודם השינה. והוא בדוק ומנוסה, וזמ"ש על הגרזנים

פיעונו פיעונו יעודר דפועין אחרשין ברפושין שרפושין שרפושין ע"כ, ע"א יכתוב אלו השמות ביד האיש וביד האשה קודם שינה בלילה והוא ילחוך כתיבה שבידה והיא תלחוך כתיבה שבידו ולא ילאו מפתח הבית עד אור הבוקר והוא בדו"מ

של הקידושין דק כטפר ונוהגין להתן בכוס של יין, וכדי לשמור עצמו מזה ישא עליו כסף חי ויתלה על צוארו ולא תאונה אליו רעה ויע"ש ה' מעשה טוביה ד' קמ"ד ע"ג. וסגולה להתיר הקשור יקח פעלק חי ביום ה' ושרוף אותו בקדרה חדשה עד שיהיה אפר ויתן לו לשתות ויותר בלי ספק וזה סוד קוסטנטין סכ"י מבבל, ע"א סגולה לנקשר יקח כוס של יין ויקרא עליו ה' מתיר אסורים כ"ט פעמים ישר וכ"ט פעמים הפוך וישתה היין ויתרפא בעזרת האל, אם ימשח האבר במוח העורב מעורב עם מעט זעפראן וכל שהוא זרני"ך יועיל לנקשר, ימלט נפשו, ע"א כתוב על קורדוס הנקרא פ'אס ותלבן הקורדוס באור וישתין בתוך עין הקורדוס ותכבה הקורדוס במים עד שיעלה ההבל עמו וימחה הכתב שיהיה על הקורדוס בהאלחנא ויסוך מטיבורו ולמטה וזמ"ש

פתוהים תוהים והים הים ים ם ברצותי

רצותי צותי ותי תי י נבלמים בלמים למים

מים ים ם סכ"י, ע"א קח מן שער אמו ויתעשן בו ואם אמו כבר מתה יקח העשב שעולה על הקבר שלה ויתעשן בו ויועיל, ע"א קח זרע בלליס והדק אותו היטב ובשלם בחלב ותן לו לשתות ג"פ, ע"א קח גרזן חדש וכתוב עליו אלו השמות מד' רוחות ותחמם הגרזן עד שיהיה כמו גחלת וישתין עליו הנקשר ויתרפא נזמ"ש **שריש"ם שרבר יאיש פראיש** סכ"י מר שארינו כמהר"מ בהגול ז"ל, עיין לעיל מע' ח' סי' ז' ח' י"ט:

טוב) **קשור.** יקח תרנגול שחור ויחתוך הזקן שלו שהם אדומים ושרפם באש וערבם במים וישתה ויכול לשמש מטתו בעה"י, ע"א קח שן של מת ותישן ותאמר פסוק בך בטחו אבותינו, בטחו ותפלטמו, בטחו ולא בושו, בך בטחנו אל ולא נבוש, רפאל"י רפאל"י רפאל"י אל אלד"י ישראל ג"פ בדו"מ, ע"א יקח מוח תרנגול לבן ומוח תרנגולת לבנה וימשח האבר שלו ויכול לשמש מטתו בעה"י. ע"א לקשור יש סגולה טובה עשה אותה בסתר בלי ידיעת בני אדם, תלך בבוקר בשווקים וברחובות ותמצא ב' כלבים מזדווגים יחד ונקשרים זה בזה אחורים של זה בצד אחוריו של זה תפסיע ביניהם פסיעה אחת ותבא אל המיטה לשמש ותהיה איש גבור בגבורת אנשים והיא בדו"מ, ואם הוא זקן ותש כח ישתין בפי צפרדע ואם לא מצאה ישתין בפי דג חי, ויחזירנו למים ואח"כ בלילה יסוך מלמטה עם ארכובותיו בשמן שומשמין

ועם

יח) **קדחת** הנה רפאתי אנשים הרבה מקדחת רביעית בשתיית הטרייאק אלא שהייתי מריק תחלה ואח"ך משקה אותם זה המרקחת קודם הקדחת בשני שעות והיה המוקדח מתרפא בב' שתיות או ג' עכ"ל הרמב"ם בספר פרקי משה. ובסכ"י מבבל כתב לקדחת רביעית אם תוכל למצוא כלב אשר יש פת לחם בפיו ורדוף אחריו וקח הפת ותן לחולה לאכול ויתרפא:

יט) **קיא** חזק מחמת הפסד האיצטומכא תלה ביצה נלייה קלה ובמקום המלח תתן מעט גפרית אדום ויאכל אותו כ"כ בס' רפואות אחד מרבני אשכנז:

יג) **קוף.** בל"ע סעדא"ן ויש קורין לו מיימון ויש קורין לו קר"ד והוא דומה לאדם בכל ענייניו. וכל בעלי חיים לא נמלא לאסם דם נדות זולת הקוף. ומסוגל לכמה סגולות ואחת מהנה למי שאינו יכול לישן יקח שערו וישים תחת מראשותיו ויישן מיד. ס' נפלאים מעשיך:

יד) **קוצר** הנשימה קח ריאה אחת של כבש וישים בקדירה חדשה ויניחנה בתנור עד שתשרף ואח"ך ישחוק אותה הדק היטב, וערב אותה בדבש דבורים נקי וכר ובשל אותה בכלי חדש ויאכל ממנו בבוקר קודם האכילה אוקייא א' ויתרפא, ע"א לכאב תמידי וקילור הנשימה קח מין כרוב ובלול עם קמח סלת עד שיהיה הדק היטב' וקח איסטופ"ה ויפזר עליה כרוחב מקום הכאב ויחבוש עם בגד על הכאב ויהיה שם יומם ולילה וזה הוא סוד גדול להפליא:

טו) **קורא** עוף זה נקרא בל"ע חג"ל והוא עוף משובח מאוד ומחזיק האיצטומכא כמ"ש בשבילי אמונה:

טז) **קשור** נודע בספרים גדול עון הקושר חתנים כמ"ש בסה"ק האח נפשינו באורך ובירושלמי כתוב לאמר כל מאן דאסיר חתנין וכלין כופר בחיי עלמא דאתי ותרופתם עיין בסה"ק נפלאים מעשיך מע' זו ובמקומות אחרים הארכתי גם כאן לא אחשוך ידי מלהביא ב' או ג' תרופות בדוקות, ראשונה ישעו יקח שריגי עץ ביטולה בלעז נקרא ביידו'ל ובלשון המשנה נקרא לפלפה וישתין עליהם או ישתה מבישול שריגי העץ הנז', ב' שירחצו פרות חתן וכלה במים מבושלים של עשב אקוליגיוס, יקנה דג הנקרא לוליאש ובלשון אשכנז השבט זכר וחי וישתין לתוך פיו וישלחנו שניה אל הנהר, ד' ישתין דרך חור המבעת של

והב' גיחון והג' חדקל והד' פרת ויאכל ויתרפא. ע"א יקח ג' שקדים על אחד יכתב ביקדש ועל הב' מיקדת ועל הג' ניקדש יכתוב אחת בכל יום דהיינו הראשונה ביום ראשון והשניה ביום ב' והג' ביום שלישי. וילוס אח"ך חלי שעה לא יאכל ולא ישתה מים עד שיעבור חלי שעה וכן יתנהג בסדר אמ"ן הנז"ל. ע"א כתום זרע פשתן וערב ביין חי וחמס היין בעת ביאת הקדחת. סכ"י מבבל. ע"א אם תתלה בצוארו שני עצמות שבקלה כנף הימין של תרנגול יתרפא. בעזהי"ת. סכ"י:

ח) קדחת. תמידית יכתוב. רפואה אכ"ר שלימה אמ"ר לפלוני אכ"ר בן אכ"ר פלוני אכ"ר אנס"ו. ע"א יקח תורמוסין יבשים בלתי בישול ויקלה אותם באש ולדוכס במדוכה ויעשה אותם כמו קאפ"י וסוקר וישתה ממנו. ס' רפואה וחיים. ע"א סגולה בחונה מכתבי הריב"ש ז"ל תקנה קדרה חדשה קטנה וגם כיסוי חדש ותן מעות למוכר כמו שירצה ותמנה המעות על שולי הקדרה ותן להמוכר. ואח"ך תמנה ע"ז קטניות לתוך הקדרה הנ"ל בתוך קרקע הארץ במקום שאין בני אדם הולכין שם:

ט) קדחת שלישית קבלתי מהרב המקובל המפורסם מהר"ר יואל בעל שם נר"ו דהיינו שילך הוא בעצמו לנהר לעת ערב וישא מים שתוקים וישתה מעט מן המים ואח"ך ירחוץ מן המים הנ"ל יד ימנית ורגל שמאלית ובלילה שניה ילך גם כן לשאוב מים שתוקים וישתה כנ"ל וירחוץ יד שמאלית ורגל ימנית ככה יעשה ט' לילות רצופים ובכל לילה יהפוך, מפעלות אלקים. ע"א לקדחת שלישית יכתוב על ג' עלין של אילן דיפלא ויכתוב על הא' דמבי ועל הב' כמבר ועל הג' מטע ויתעשן כל יום בעלה אחד סכ"י מערבי:

יו"ד) קדחת כשהגיעה למדרגה שלישית שנתחזקה בגוף כ"כ עד שאכלה ומהדקה השומן וכו'. וכל הרופאים אמרו שלא יוכל להרפא כ"א בהשקאת חלב אשה או אתון ולכן גם הוא לא מנע עצמו ושתה ממנו לפעמים הרב שמש לדקה סי' נ"ט הוב"ד בעיקרי הד"ט שם אות ג' ובאות ד' הביא מהרב זרע אברהם סי' ד' שכתב דאף אם לא מצאו פנויה רק א"א דמותר וכן דעת מהרי"ך להקל יעו"ש בבתי כהונה ח"ב סי' י"ב ושעל הכל היותר טוב למצות כים וכיוצא אל הדד באופן שלא יגע פיו בדד ע"ש וכו"ל אות ח':

קדחת

על א׳ **מנטור** ועל ב׳ **נטור** ועל ג׳ **טור** ויאכל אותם בכל פעם שיתפוס אותו הקדחת ויאמר עליו רפאני ה׳ וכו׳ שמע ישראל וכו׳ ויהי נועם וכו׳. ע״א בדוקה יכתוב בג׳ עלי בצל ג׳ ימים רצופים ויתעשן בהם וזמ״ש **פרעה ומרכבתו. קרח וכל עדתו. המן ורש אשתו.** ע״א יכתוב על נייר אלו השמות **אבמרית מברית ברית רית ית ת. אזבוגה מהבהל** ולא יכתוב כי אם ביום ב׳ וחמישי ויעבירנו על אצבעו מסופו לתחילתו ויהיה הכתב כנגד האצבע דהיינו לפנים ולא יראה חולה וכן יעשה בשתי אצבעות ידיו הקרוים קמילה ויכרוך על הימין חוט לבן ובשמאל חוט אדום ויניחנו כך כרוך ג׳ ימים. ואם לא יתרפא בפעם הראשונה יעשה כך פעם שניה. ואם לא נתרפא בשניה יעשה פעם שלישית. ובודאי יתרפא וזה קבלה מהר״ר יהודה בן טעטר זלה״ה. ע״א לקדחת קח לב נחש ותפור בעור בהמה טהורה והתפירה תהיה בריבוע דהיינו לד א׳ התפור בו ב׳ תפירות. לד ב׳ ארבע תפירות. לד ג׳ ארבעה. לד ד׳ שני תפירות כמנין אח״ד עם הכולל, וקח חוט ניר״א ותחוב אותו בחור של קמיע ותקשור בו כ״ו קשרים כמנין הוי״ה ותלה עליך וזה תעשה ביום ששי אחרון בחודש. ספר הנז״ל. ע״א כתוב אלו השמות על טרפי זית ויבלע אחת ביום ראשון. ושני׳ ביום ב׳. ושלישית ביום ג׳ ואלו הן השמות **אנתך בנתך גנתך** מסכ״י והוא בדו״מ. ס׳ האח נפשינו:

ו) **קדחת.** הא לך מתנה אחי מאתי קורא נעים רפואה לקדחת בלי כסף ובלי מחיר ולא רחוקה ממך כי אם בפיך ובלבבך לעשותה הוא סוד גדול ובדו״מ והוא ככה יאמר המזמור של פסח ק״ז ד׳ פעמים בתפלת שחרית וד״פ בשעת מנחה וד״פ בשעת ערבית וכן יעשה חמשה פעמים כשיקראהו ואם לא יצליח בזה לא יצליח לעולם כי זה אמת. אכן טרם כל יקח ב׳ חוטין של קוטון בלעז אלגודו״ן ויקשור שמנה קשרים ובכל קשר וקשר תקצר אות אחת מאלו הב׳ תיבות **ותשקע האש** וככה משפטו ומעשהו בקשר א׳ יאמר ותשקע האש ובב׳ תאמר תשקע האש ובג׳ תאמר שקע האש ועז״ה עד שישלים הח׳ והקשירה בזרוע ימין ולא יתירנו אח״כ אלא עד שינתק מאליו ויתרפא בעז״י מסכ״י, האח נפשינו:

ז) **קדחת** כתוב על ארבעה חלאי שקדים על האחד **פישון** והב׳

סמוך למיטה ואם יש שם לילית תשב על המטה הנז' ולא תזוז ממקומה עד שיסלקו אותה מטה משם סכ"י בבלי:

ג) **קטנים** הנודרים בני י"ב שנה ויום אחד ונקבה בת י"א ויו"א אם נדרו נדרם נדר ושבועתם שבועה אם יודעים לשם מי נדרו ש"ע יו"ד סי' רל"ג. וצריך לגעור בהם ומכין אותם שלא ילמדו לשונם בנדרים ובשבועות, ואם הוא דבר קל ואין בו עינוי נפש אומרים להם שיעמדו בנדרם ובשבועתם כדי שלא ירגילו עצמם בזה מור"ם ז"ל בהג"ה בשם הרמב"ם ז"ל יעו"ש:

ד) **קריאת** השמות אין לקרות ב' בנים שם אחד משום עיה"ר ואם מתה לאדם בתו וילדה לו אשתו בת אחרת אם הראשונה הניחה זרע אזי תקרא פעם ב' בשם המתה ואם אין לה זרע לא יקרא השניה בשם המתה ויהיה לו בני בנים מהשניה [ס"ח סי' תפ"ז] והכנה"ג אה"ע סי' ס"ב בהגהות ב"י כתב וז"ל המנהג עכשיו להיפך דאדרבא כשלא הניחה זרע מסיק בשמה יותר מכשהיה לה זרע ס' שמירת הנפש אות ע':

ה) **קדחת.** לחולי הקדחת יקח ג' תפוחים ויכתוב עליהם כסדר הזה. ויאכל אותם כסדר כתיבתם בג' ימים. יום א' **פישון גיחון.** יום ב' **גיחון פישון.** יום ג' **הדקל פישון חדקל. פרת חדקל פרת. גיחון פרת.** ע"א יקח שלשה בללים. על אחת כתוב **אגן** ועל הב' **מגן** ועל הג' **נגן** יאכל הראשונה ביום א'. והשניה ביום ב'. והג' ביום ג' עכ"ל סכ"י מר שארנו כמהר"ם בהלול ז"ל. ובספר אחר מצאתי כתוב שיכתוב ג' שמות הנ"ל שהם ר"ת אמ"ן על ג' שקדים כנז'. ובחנתים כמה פעמים והועילו בעזה"י. ע"א מהרמב"ן ז"ל והוא בדוק יקח לפרני ידים ורגלים ועשה עוגה ושים אותה בתוך העוגה. ואחר האפיה תקחנו ותלך לשוק ואל תדבר לשום אדם. והכלב ראשון שתראה תן אותה לו לאכול ויתרפא בעל הקדחת בעזה"י. ע"א קח בילה שנולדה אז בזמן הקרירות קודם שיתחמם דהיינו באותו יום וקח ממנה הקרום הלבן ויכרוך סביב הזרת ויהיה עליו ט' ימים והוא בדוק ומנוסה. ע"א יכתוב על מסרק חדש שם **אזבוג"ה** ויניח תחת ראש החולה בלי ידיעתו דוקא. ע"א מהרא"ב"ע ז"ל אם לבשה אשה יולדת זכר בגדים ואח"ך ילבשם בעל הקדחת הבגדים שלא נרחצו יתרפא. ע"א יכתוב על שלשה חצאי שקדים.

על

מתפחדים מג' מלאכים אלו יעו"ש. ובס' כת"י כתב וז"ל ואם תרצה שלא יכנס לבית שדים ושטן ולא רוח רעה יכתוב בארבע פינות הבית שם הקדוש הזה **בדפטי"ץ פדה"ץ.** ע"כ ויותר טוב לתלות גם על הילד פתקא וצורת ג' מלאכים הראשונים מגולים כמו מנורה וכמו ארבע פינות הנז', ועל פניהם זכוכית כדי שיתראו לחוץ השמות הנז' ויברחו משם השדין ולילין וכו'. ואם יהיה חקוק על כסף הנה מה טוב ומה נעים שלא יהיו נמחקים לשטף מים רבים אליו לא יגיעו. ובס' אחר כת"י מצאתי כתוב וז"ל שמירה מלילית כתוב חותם שלמה המלך ע"ה שהשביע ללילית כשתראה חותמו תברח היא וחיילותיה וכל מי שישאהו עמו אין לה רשות להזיקו. ואם יהיה בבית אינה נכנסת לאותה הבית לא היא ולא שום אחד מחיילותיה כלל ועיקר ואם יהיה חקוק על כסף טהור ומזוקק הוא יותר טוב וזהו:

ואם תשים מחט סמוך לפתילה בעששית. אשר בבית היולדת תהיה בטוחה מהכנס שם לילית. גם אם תקח המדה שמודדין בה החיטים ותשים סמוך

וזיהר שלא לקפול הטלית על ידי אחר כי הוא קשה למזל. רפואה וחיים. כתב הגאון חיד"א ז"ל וז"ל ציצית מציל מעינא בישא וכחות הטומאה, ילקוט ראובני פרשת שלח בשם האר"י ז"ל דבש לפי:

ט) **צרעה.** מי שבלע צרעה ישקוהו חומץ חזק אפשר דחייה פורתא ומפקיד לביתיה פרק א' דגיטין ד"ע. ומ"ש לעיל האשה שתאכל דבורה אחת לא תתעבר שנה אחת וכו' לאו היינו צרעה ועיין בס' המילין. דבורה מין שרץ עוף. והצרעה היא מין שרץ העוף המטיל ארס בעין עי"ש. ועיין בס' שרשים להרד"ק ז"ל ודוק:

יוד) **צמרב"ד.** עוד שם זה מסוגל הרבה הפלא ופלא לסתום פי האויב. אמור אותו לאויב ז"פ בפניו ואח"ך אמור **נעורירו"ן** הכה לפלוני בעיורון והוא מסוגל ג"כ לחן ולחסד בעיני אלקים ואדם. ס' נפלאים מעשיך:

מערכת ק'

א) **קיום** בנים טעם לקהל קדוש אשכנזים שקורים לילדא אלטער [זקן] או אלטע [זקינה] לילדה למי שאין מתקיימים בניה ב"מ הוא כדי לכסות שמו ושלא יהיה כח ביד השטן לפגוע בו וקורין אותו זקן כלומר שיזכה לזקנה ושגור בפי הכל לברכה. ס' מטעמים:

ב) **קיום** בנים עיין לעיל מערכת אל"ף סי' ל"א כמה סגולות לאשה שבניה מתים ולע"ט עתה רא"ה ראיתי בסכ"י ישן מבבל מעשה בר' יהודה החסיד ז"ל אחר שילדה אשה אחת ז' פעמים ונודע כי המזיקין מחליפין הולדות אפי' ברחמה כי כן עשתה נסיון וקשרה לולדה שמת באחד מאבריו וכשילדה מצאה הסימן הנז' בילד הנולד ואמר להם התיקון הוא יתקנו לילד שמת ארון ומסגרת ותסגור הארון במפתח ותשליך המפתח בארון מבפנים ותשביע נשמת הילד שלא ילך מארונו לחזור בגוף שתלד עכ"ל. ובס' שימוש תהלים מזמור קכ"ח שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון וכו' עד נושא אלומותיו אם יכתוב אותו על חתיכת קלף ולבסוף יכתוב שלשה שמות מלאכים אלו **סנו"י סנסנו"י סמנגל"ף** יכתוב בארבע פיתקאות בארבע פינות הבית והם סגולה לקיום בנים כי השדים והמזיקין מתפחדים

פולין וזרע פשתן ומלווי"ש ובשל בשמן רוסט וחמאה וערב עם שומן חזיר לח וחבוש חם על הכאב, או עשב חרדל עם שומן חזיר לח וחבוש על הכאב עכ"ל ספ"י מר שארנו כמהר"מ בהלול ז"ל:

ו) **צמא.** להשקיט הצמאון יניח בפיו אבן קורקבן של תרנגולת ומעורר אהבת השוגה אותו וכל עור זקן תרנגול יועיל דף ע"ב ע"א. ובס' כת"י מר שארנו כמהר"מ בהלול ז"ל כ' וז"ל להעביר הצמאה מהולכי דרכים בקיץ ולכבות חום הקדחת החדה, יעשה עוגות אלו, וזה תוארם זרע לגלוגות כיא ארזלא, דרגגן לבן היא שכתירא אל ביל"א מכל אחד שני שקלים. לב זרע אבטיח. לב זרע קרא, דהיינו קרע"א אש'לווייא מכל אחד שקל, זרע חסא, אשפודיוס הוא תבשיר מכל אחד דרהם, סוקאר קאנדיל שני דרהם, יודק הכל ויגופה ויולש ביירש ליו"ס דהיינו בוזר קטינא הוא מי קשואים, או מי וורדים או לובן בילה הדקה ויעשה עוגות, או לוזים, ויחזיק אחד מהם תחת הלשון כשיצמא ויבלע כל מה שיותך עכ"ל:

ז) **צדקה.** עושה צדקה בכל עת זה הזן בניו ובנותיו כשהם קטנים וכו'. מס' כתובות דף נ"ן ע"א, ועם כל זה צריך ליתן צדקה לאחרים ורז"ל נתנו עלה היעוצה שיתן צדקה להרבה עניים כי בין כולם יהיה בודאי הגון. וכתב הרב רפואה וחיים משם הרב ליקוטי מהר"ן כי צדקה בשני ידים תפלתו נשמעת וזהו פתוח תפתח את ידך דבא בכפל ואת לרבות לשני ידים עכ"ל, וזהו לדעתי שבח שבאשת חיל ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. הרי צדקה עם בנים קטנים. ועכ"ז כפה פרשה לעני הבא לשאול על הפתחים, הרי שתי ידים זוכות כאחד הן לבני בית והן להדל שואל, זאת ועוד וידיה שילחה לאביון גם במצות שילוח שתי ידים זוכות, לכן אמר עליה שלמה לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבוש שנים. דרשו רז"ל אל תקרא שנים אלא שנים. וכתב הרב חיד"א ז"ל בס' דבש לפי וז"ל אמרו ז"ל דעיקר הצדקה עם ת"ח, ושמעתי טעם לזה עם הדין דהבנות יזונו והבנים ישאלו על הפתחים, והת"ח גמירי דאהדורי אפתחא לא מיהדר ומתביישין וא"כ צריך לזונם בכבוד, ושאר עניים ישאלו על הפתחים. ע"כ שמעתי. ואפשר דזה טעם מ"ש ביומא אליכם אישים אקרא אלו תלמידי חכמים שדומים לנשים, ודינא הוא הבנות יזונו עי"ש:

ח) **ציצית.** סגולה לחולה להסתכל בציצית לקוטי מוהר"ן, ויזהר

ביום ו' ויש סוברים שלא ליטלן ביום ה' מפני שמגדלים בשבת יעו"ש ועיין בזוה"ק ס' תרומה דקע"ב ע"ב ובס' ויקהל דר"ח ע"ב שכמה עונש גדול למגדל לפרנים ולזורק לפרנים בבית ואינו שורפם או טומן אותם בארץ יעו"ש. האח נפשנו, ועיין בספר מורה באצבע סי' ד' סקל"ו שכתב וז"ל בע"ש יטול לפורני ידיו ורגליו ויטלם כסדרן ואין להקפיד למ"ש הרב אבודרהם:

ב) **צרעת.** מי שאין לו אשה ואינו משמש מטתו. מרבה לרעת עיין רש"י בבכורות דמ"ד ע"ב ד"ה שכבת זרע רבה ורפואה לכל חולי צרעת עיין בס' טוביה הרופא בפרדס רמונים. וסגולה לצרעת יקח חדיד"ה חמר"א ר"ל ברזל אדום והוא כמו פסולת ברזל וידוק אותו היטב עד לעפר דק ויערבנו עם חמאה בלי מלח ויסוך ויתרפא. וטוב לכל נגע ומורסה ואז יקח ליטרון וגפרית ושמן זית ויערבם היטב וימשח ויתרפא, אביעה חידות:

ג) **צרעת.** רפואה לצרעת תקח עלי תאנה ותכתוש אותם דק כאפר ותקח ג' פעמים כנגדו דבש נקי מאד ותטגן כמו מרקחת ותן לאכול שני פעמים ביום כל פעם אגוז כ"כ הרב מפעלות אלקים, והרב תולדות אדם ובס' האח נפשנו:

ד) **צרה.** להנצל מן כל צרה ועקתא יקבל עליו דאחר שינצל מן הצרה אשר שרוי בתוכה יאמר נשמת כל חי כולו בתודה וקול זמרה בפני עשרה אנשים והיא סגולה בדוקה ומנוסית הרב קמח סולת משם ר"י החסיד האח נפשנו. ובספר אחד כת"י מצאתי כתוב וז"ל חולה אשר יכביד עליו חוליו אם הוא בדעתו מיושבת עליו יאמר בפני ג' בני אדם בזה הנוסח הרי אני מקבל עלי כשאקום מחוליי זה כאשר אלך פעם ראשונה לבית הכנסת או לבית המדרש או לכותל מערבי וכיוצא אומר ההלל הגדול בפני עשרה בני אדם, והיה מעשה באחד חולה שחכמי הרופאים אמרו אין לו תקנה ועשה כך ונתרפא:

ה) **צדדין.** לכאב הצדדים הנושן אם ישתה צואת החזיר במים ויין ישקיט הכאב. ע"א קח חתיכת בשר שור רזה ותפתתנה ותצלה מעט ותפזר עליה אבק פלפל וזרע פשתן חם ותשים על הצד. ע"א לבעלי הצד ולחולי מורסת הצלעות והצדדים תקיז מהיפך הצד אשר המורסא בו ואם לא יספיק זה קח לחם חטה הפרורין ותאנות ושמן זית ושומן חזיר לח וחבוש על המקום, או קמח פולין וזרע פשתן ולב ולחם חטה ובשל בחמאה ושים עליו, או קמח פולין

מלאתי לפאקין ומאזלין תבשל זרע קנבוס בשכר שלא יהיה שכר קלת חמוץ או נוטה לטעם חומץ ותכסה כיסוי הקדרה בבלק היטב וכשיתבקעו הזרעים לחצאים תן לו לשתות השכר לא חם ולא קר רק פושרין, עוד שמעתי סגולה שלא יבואו הפאקין לתוך הגוף ולגרון עשה גביע מן שעוה בתולה ובתוך החלל של גביע הנ"ל תדבק מטבעות אדומים זהובים הן בצידי הגביע הן למטה וכל מה שתתן לתינוק לשתות תן לו בגביע הזה ככה תעשה תיכף בהרגשה שמרגישין החולה וגם אחרי לאחם, עוד שמעתי רפואה מסולה וטובה ליקח מרה של שור תיכף אחר שחיטה. או על כל פנים בעוד שהמרה חמה ולסוך בה את גוף הילד בו ביום שמרגישין החולי אבל צריך להיות שעדין לא ניכר רשומן של הפאקין ומאזלין כלל ויסוך כל הגוף ובפרט הצואר והגרון והלב והפנים והראש רק ישייר את העינים. ואם הילד בן שנה ומעלה יתנו לו לשתות במשקה תאנים טובים וקרן צבי שרוף ויכול ליקח ג"כ סתם קרן הצבי כתוש עם תאנים ועיין בס' מפעלות אלקים שכתב הוא ג"כ כך ויותר מהמה רפואות וסגולות בלשון אשכנז לך נא ראה:

מערכת צ.

א) **צפרנים.** סימן להתחלת חתיכתן קשי"א ר"ת קמילה שמאל ימין אצבע, שמאל, קמילה אצבע זרת אמה גודל. ימין, אצבע קמילה גודל אמה זרת, ואם יטלם זא"ז יהא שכחן ואם יתחיל באמה יקבור בניו ב"מ, ואם בזרת יוליאו עליו שם רע [קובצן צדיק, שורפן חסיד, זורקן רשע,] ולא ביום א' כמ"ש הרב מגיד מישרים שיום ה' רגליו ויום ו' ידיו האח נפשינו, כתב הרב מלך שלם בא"ח בהל' ברכות סי' מ"ו משם האבודרהם וז"ל וכן הנוטל לפרניו כסדר מביא לידי עניות ושכחה ולקבור בנים אלא יטלם דרך זה תחילה יד שמאל דבהג"א. ואח"כ יד ימין בדאג"ה ועיין בקשל"ה שכתב משם ס' הגן וז"ל שלא יטול שני אצבעות זה אחר זה כי הוא סכנה וכו' וצריך ליטול ידיו וראתה עיני להרב נגיד ומצוה שכתב וז"ל קלילת הצפרנים היה חותך כסדר ולא היה חושש למ"ש האבודרהם וכתב שם משם המג"א שאין לקצץ צפרני הידים והרגלים ביום אחד ואין לקוץ אלא בע"ש ובעיו"ט והנכון שיקצץ מן הרגלים ביום ה' והידים ביום

טוב כשכבוי בו אש מלובן בהבישול ובעגליך מעט מהם בכל בישול. ויישן פרקדן על עורפו כדי לחמם הסדרה עכ"ל:

יז) **פנים.** כתמים שבפנים יוסרו על ידי הלבון בילה הנולד במילוי הלבנה. שבט מוסר פרק י"א רפואה וחיים פרק י"ב ובספר כת"י כתב וז"ל ליפות הפנים ולנקות העור ולהוציא כתמים קח מרת פרה ומלא כף דבש ושני כפות חרדל. ושני כוסות יין לבן ויבשל עד שליש וירחץ מהם ערב ובוקר ויוציאם הכתמים ומנקה העור ומיפה הפנים עכ"ל יעויין שם. ובסכ"י מערבי כתב וז"ל להאיר הפנים קח תורמוסין ופולין קלופים וזרע אבטיח ירוק מכל אחד בד בבד יהיה ועדשים קלופים חלי שיעור וכתוש היטב והעבר הכל בנפה ורחוץ פניך ויאירו עכ"ל. ובסכ"י מר שארנו מהר"מ בהלול כתב וז"ל להאיר הפנים יקח בשר כבש שמן לבדו בקדרה חדשה בלי עירוב שום דבר ותבשלנו בישול טוב ותקח מה שילוף מן השומן לאחר שיתקרר ותחוף בו הפנים או הבשר השחור באיזה מקום שיהיה בלילה בעת שכיבה ותניחהו כך עד הבוקר ובבוקר תרחצנו במים פושרין ככה תעשה ט' לילות ויאירו פניך. ואם פניו ירוקים. יקח מרת שור יבשה וידוך אותה ויערבנה עם מים וסוקא"ר וימשח פניו בבגד נקי. וא"ך ינגבנה ג"כ בבגד נקי ע"כ. ואם יש לו חולי ירקון יקח תרנגול וישחטנו ויקח רובו וידוך אותו ויבשלנו עם המרק שלו וישתה. ע"א לחולי ירקון יקח רביע אוגלא אפונין שחורין וירככם במים עד שיתרככו בטוב ויקח המים של האפונין הנז' ויתן בתוכו רביע אוגלא כרכום נודק בטוב וישתה ארבעה ימים ויתרפא בעזה"י עכ"ל. ובסכ"י מהר"א ילוז מלאתי כתוב וז"ל להבהיק ולהלבין הפנים קח מעט קמח פולין וקמח הפונין וקמח שעורים יקח חלב חטה ודרגנאטו וזרע לנון ותשחקם ותלוש בחלב ותמשח בו הפנים בלילה ובבקר תרחץ במים חמין שנתבשלו בהן סובין עכ"ל. ובס' נפלאים מעשיך כתב שמוליאים מים מעץ תפוח עודנו רטוב וירוק והוא טוב להלהיל פני הנשים יעו"ש:

יח) **פי הטבעת.** שמתאדם הבשר ונעשה לפעמים סדקים רבים קח חלב עיזים אחרי ניקור מהקרום בעלין ויהיך וימשח סכ"י:

יט) **פאקין ומזאלין.** הם בלבון אשכנזי אבל בערבי הם גד"ר והמיר"א כבר הארכתי לעיל באות הבעבועות. ועוד ידי נטויה להביא מ"ש הרב תולדות אדם וז"ל מלאתי

יד) **פרעושים** לגרש פרעושים עשה ב' חפירות בחדר בחפירה אחת תמלא חלב של חתול דהיינו שתעמיד בתוך החפירה קערה חדשה ותמלא חלב כנ"ל ובחפירה שניה תמלא דם עזים ואלו החפירות תעשה תחת המטה מלאתי. ובסכ"י כתוב להורגם תקח עץ הדם ותמשח אותו בחלב ובחלב של עזים לבנים ותניח בבית ב' שעות וימותו בעזה"י. סגולה לפשפשין יקח מרה של שור ויבשל במים וימשח בזה בין הזוית. ע"א ימשח בחורין חלב בהמה. ע"א אם תמשח המטה במרה של שור מעורבת בחומץ יברחו כולם. וסגולה לפרעושים יקח דם מתים ויניח דם בבית בכלי וכולם מתאספים שם. ע"א בית שנמלאים הרבה פרעושים ימלא גומא מדם עז לבן בתוך הבית וכן אם תניח מדם עז לבן בתוך הבית וכו' אם תמשח כלי אחד בחלב תיישים ילכו כולם. ולהבריח הזבובים קח אבן הנמלא במרה של שור וקשור אותה בחרס על השלחן ויברחו כולם. ולהבריח הדבורים והפשפשין והגלרעין והיתושין יעשן המקום בתאנה ולפיעי בקר סכ"י. עיין לעיל מערכת עי"ן סי' ע"ז אופן אחר:

טו) **פה** אשה שיש לה ריח הפה שהוא מום לגבה תקח זרע פשתן ותבשלהו במים ותגעגע בפה ויתרפא. רפואה וחיים. ובסכ"י כתב וז"ל לריח הפה יאכל שום אליבא ריקניא ואח"ך ישתה כוס יין ככה יעשה שלשים יום ע"כ. או תשים זהב בתוך פיה סכ"י:

טז) **פרקים** לכאב הפרקים הנקרא רימאטיז'מו ימשח בשמן תולעים דהיינו שיקח תולעים אדומים הנמצאים בגן ביום המטר ושים בתוך צלוחית וקח שאור ותסתום פי הצלוחית הנז' ותעמיד הצלוחית בתוך התנור שיעור כדי שיאפה הבצק הנז' שעל פיה ואזי יהיה שמן מן התולעים הנז' ותמשח בו הפרקים הכואבים וצריך שיהיה השמן הנז' חם ולא קר ויועיל. ע"א קח למר כבשים אשר לא רוחץ במים ותחממנו ותשים על הפרק הכואב כשתרצה לישן סכ"י. ובס' פרקי משה להרמב"ם כתב וז"ל כאב הפרקים אני יודע איש א' בזמנינו שהיה משקה עצמות של אדם שרופים מבלי שיוודעו בהם והיה האיש הזה מבריא בעצמות האלה עם רב עכ"ל. ובס' סגולות ורפואות אשכנזי כתב וז"ל לכאב הפרקים יקח פולין שנתבשלו בשמרי שמן זית או קמח חטה שנילוש בחומץ ויניח על הפרקים חם כשאינו הכאב יאכל דברים החמים והמפרנסים ביותר כמו בשר כבש שמן ואפרוחים תרנגולים ומוח העצמות. ובלים מגולגלים וכרכום ויין טוב ישן ויותר

טוב

ורביה או לא ואם הולד ממזר ידוע ואז הוא חי אם קיים פריה ורביה או לא עיין בליקוטי מהרי"ל ובס' חסידים סי' ת"ק ובס' אביעה חידות מערכת פ' סי' ג' לך נא ראה :

יוד) **פונטאנילא** העושים בזרוע או ברגל וכיוצא עיין בהלכות שבת סמ"ח ועיין באר היטב סקל"ח ועיין בלקט הקמח דל"ה ע"ב דלידד בכל דרכי ההיתר, אלא דמסיק דהטוב והישר שיכין מע"ש הרטיה או העשב והאפונין שיטול עוקליהן יעו"ש וז"ל הרמ"ב ילי"ו שם להוציא ליחה מהפ'ונטאנילא התירו האחרונים אך אם נסתם הנקב קצת אסור לתת לתוכו קטנית, ואם עלה בשר אסור לתת דבר האוכלו ודלא כלקט הקמח הרב מר וקליעה עכ"ל ילי"ו זכור לאברהם הלכות שבת אות ח' יעו"ש :

יא) **פתילה** אם ישימו בפי הטבעת שם סמ"ח ועיין בבאה"ט סק"מ וזה לשון הרב מ"ב ילי"ו חולה בכל גופו אפי' שאין בו סכנה מותר לשתות משקה המשלשל הרדב"ז ולענין לעשות איוד"ה [בל"ע חוקנ"א] עיין מ"א בסוף הסימן א"ד ילי"ו ועיין מ"א והביאו הבאה"ט סקל"ה ועיין א"ר סקב"ן דנותן טעם למנהג העולם שנהגו היתר וסיים ומ"מ טוב טוב להחמיר יעו"ש זכו"ל או"ח ה' שבת אות ח' :

יב) **פודאגרה** דהיינו כאב השוקיים והרגלים שאינו יכול להלך יקח מלואת הכלבים כב' או ג' דרהם ותערבהו עם ייגורטי כדי שיעור כוס אחד ויתן בתוכו קצת סוקאר כה תעשה ח' ימים והוא בדוק ומנוסה וצריך שלא ידע השותה שיש בתוכו צואת כלבים כדי שלא יקוץ וימאס, רפואה וחיים. ואם יש לו ניפוח יד ורגל יקח עלין של אילן אגוז מטוגנים בשמן זית ויתן רטיה על הניפוח : פודאגרה כאב השוקיים דקורין אומורי"ס עלי טוטון עם שכר חזק ביותר וגם יונביק. עוד לכאב השוקיים וניפוח יקח אבטיחים הגדלים בבית הקברות ויטגנם בשמן ויעשה רטיה. עוד תקח מעשבים הגדלים ע"ג עלי השקה ותתנם בדבש נופת צופים דוקא ותאכל העשב עם הדבש בכל יום שם. ובס' תולדות אדם כתב וז"ל לפודאגרה יקח דם נדה מנערה שילדה פעם אחת ואחר אותו פעם ראתה דם פעם ראשון והנח על אותו מקום. עכ"ל :

יג) **פרנסה** להרויח פרנסתו בלי צער יאמר בכל מוצאי שבת ע' פעמים אליה"ו הנביא לא פחות ולא יותר ובכל פעם יכוין שם זה **אגל"א** ולא תגיד לשום אדם ויועיל ועיין לעיל במע' מ"ש האח' נפשינו :

פרעושים

לשלמה. ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין. לריח שמניך טובים שמן תורק שמך על כן עלמות אהבוך ע"כ: לפתיחת הלב יקח אבן ברקת וישחוק אותה ויערבנה במאכל ובמשקה ותועיל הרבה להחכים ולפתיחת הלב ולכמה ענינים הרב כהגא רבא במדת"ל אות א' ועיין למרן החבי"ף זל"ל בספר הבהיר ימלא חיים סי' כ"ו וכ"ז יעו"ש. לפתיחת הלב קח תפוח וכתוב עליו בשעת לדק שהיא שעה א' של יום בזריחת השמש אלו השמות **אג"ת נג"ף שג"ת זבריא"ל** עם מי כרכום, ובשבת בשעה א' שעת שבתי חתוך התפוח לשנים באופן שיהיו שני שמות לכאן ושני שמות לכאן **אג"ת נג"ף** בחלי התפוח **שג"ת זבריא"ל** בחלי התפוח השנית ותשמור אותם עד יום שני וביום שני בבקר בשעת לבנה יאכל הנער חלי התפוח וביום ה' בשעת לדק תן לו חלי השני וקודם שתתנהו לאכול אמור מזמור לדוד אליך ה' נפשי אשא ואם תעשה כן חדש ימים שלם ישיג הנער האוכלו או האיש זכירה גדולה בדוקה ומנוסית, האח נפשנו:

ח) **פריה ורביה** אפלינו בה ב"ש וב"ה במס' יבמות ב"ש סברי שני זכרים ושתי נקבות וב"ה סברי זכר ונקבה, וילפי לה מבריייתו של עולם זכר ונקבה בראם, ובזוה"ק ס' ויקרא ד"ז ע"א אמרו דנקרא שלם מאן דנסיב אתתא וזוכה לבן ובת ועיין בס' נפלאים מעשיך. וכל המבטל פריה ורביה או גורם לבטל פריה ורביה, או גורם ניאוף סופו לקבל עונשו מקליפת זבוב שהוא שר של רחיים, ודע שיעקב אבינו ע"ה ביטל קליפה זו בקבלת התורה הנקראת טוב ותורה משם טוב ממקור השם טוב ס' קרנים, ופירוש הפשוט הוא כי זבוב גימט' טו"ב שמענים לאשר פגם ביסוד הנקרא טוב ומתבטלת קליפה זו בתורה הנקראת טוב ויעקב אבינו ע"ה שמר היסוד הנקרא טוב וקבל התורה הנקראת טוב וביטלה כי הוא תקן גילוי עריות של אדם הראשון ועסק בתורה כדכתיב יושב אהלים ונטמן אלל שם ועבר במדרשם וכן בבית לבן ובמצרים כמבואר במדרשי רז"ל, והקדוש מהר"ר שמשון מאסטרפולין זלה"ה בפי' דן ידין העמיק והרחיב בזה עי"ש באורך. הרב מדבר קדמות מער' פ' סי' ה':

ט) **פריה ורביה** לענין פריה ורביה בני בנים ובני הבנות ג"כ הרי הם כבנים והיא הלכה רווחת היפך רבינו חננאל ז"ל כ"כ הרב חיד"א ז"ל בס' עין זוכר מערכת ב' אות למ"ד יעו"ש ואם האשה נתעברה באמבטי אם קיים פריה ורביה

ה) **פחד** סגולה למי שיש לו פחד יאמר ה' הושיעה המלך יעננו ביום קראינו ג"פ ויאמר מזמור כ"ג ט' פעמים ויקח בידו חומש וכשאומר שם פחדו פחד יקים עליו ב"פ ויאמר ה' יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחליו ג"פ ויאמר ויהי נועם כולו ישר והפוך רפאנו ה' ונרפא הושיענו ונושעה כי תהלתנו אתה עכ"ל הרב חיד"א ז"ל בקונטרים כף אחת סי' יו"ד יעו"ש:

ו) **פחד** למי שמפחד ביום ובלילה כתוב אה"ש בקמיע וזמ"ש **אגל"א רוט"א** והם חזקים לטובה וצריך לשומרם מן הטומאה, ולפחד הילדים יתלה עליו עור חמור ויועיל בעזה"י, או יאכל אליבא ריקניא חנ"א מעורבת עם חלמון בילה וה"ה לגדולים מסכ"י, והפחד מזיק הרבה כמ"ש במסכת סוטה פ"ב, פעמים עוצר דם נדותה פעמים פותח המקור כדכתיב ותתחלחל המלכה מאד א"ר שפירסה נדה, לכן ישמור אדם את עצמו ויחזיק את לבבו לבל יקראהו הפחד, ויש כמה דברים שגורמים הפחד כמ"ש במס' פסחים ד' קי"א מאן דאכיל תחלי ולא משי ידיה מפחיד תלתין יומין פירש"י האוכל שחלים ולא ירחוץ ידיו, ומקיז דם מן הכתפים ולא רחץ ידיו מפחיד ז' ימים, וכן המגלח שערו ולא נטל ידיו והקוצץ צפרניו ולא נטל ידיו מפחיד יום א' ולא ידע ממה מפחיד יע"ש, וסגולה בדוקה לפחד יתלה עין ימין של זאב ועיין בסה"ק לדרוש אלקים לחש נורא ובדוק לנפחד לך קחנו משם, ואמרו בזוה"ק ס' מקץ מאן דאית ביה חטא דחיל תדיר כד"א ופחדת לילה ויומם ע"ד ויראו האנשים כי הובאו בית יוסף. אביעה חידות, לפחד ורעדה של הנער יסור אם יתלה עליו שן של זאב מת"ל דע"א ע"ד רפואה וחיים, ובס' ליקוטי מהר"ן כתב לימוד על השלחן ניצול מפחד, ובס' האח נפשינו כתב שמירה לתינוקות מן הפחד יכתוב אלו הב' שמות בטס של כסף ויתלה עליו ולא ירא מכל דבר רע משדין ומזיקין ואלו הם **קר"ע שט"ן** והוא בדוק עכ"ל. ואם יפחד אדם מן השדין יתלה עליו נוצת תורים או בני יונה סכ"י:

ז) **פתיחת הלב** בחכמה כתב הרב חיד"א ז"ל מסכ"י שיאמר פסוקים אלו בכל יום שתחילתם אותיות חכמה ויועיל לפתיחת הלב ואלו הם חלקי ה' אמרתי לשמור דבריך. כלתה לתשועתיך נפשי לדבריך יחלתי, מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי, הורני ה' דרך חוקיך ואצרנה עקב, ואח"כ שיר השירים אשר

לשלמה

ילד אחד וכו בפרק מר זקני לקח מקרא וילא לו הרגי"ה מפסוק ועלומים כל הרגי"ה ר"ת הילד רשע גדול יהיה וכן היה אחר כמה שנים שנפטר מר זקני הנז' הרשיע הילד ההוא כשהיה כמו בן עשרים שנה כך שמעתי שהיה מספר והולך מורינו הרב מהר"י זאבי ז"ל שהיה בן אחותו של מר זקני הנז' והיה מספר עליו כפלאות מתוקף ידיעתו בכמה ענינים עכ"ל יעו"ש:

ב) **פדיון** הבן כמה גדלה מעלת פדיון הבן כתיקונו ומכ"ש אם הכהן ת"ח שיש בה תרתי לטיבותא שמהנה ת"ח ומקיי' מלות פדיון הבן ואם נתן המעות במתנה ולא חזר בהם מובטח לו שיחיה הילד כמ"ש לעיל במערכת ב' אות ח"י תראהו משם. ושמעתי שאומרים לי שעובדא הוה בעי"ת אזמיר יע"א באדם אחד שהיה בכור בן חמשים שנה או יותר שחלה ונטה למות והיו כל בני ביתו וכל אוהביו עלבים ודואגים הרבה כי כבר נתיאשו הרופאים ממנו ואמרו שאין רפואה למכתו וכבר הגיע עת פקודתו למות ב"מ ובאותו זמן נתגלה להם בחזיון לילה שסיבת מיתתו היה שלא פדאוהו יפה כדת וכהלכה בימי קטנותו ביום ל"א ללידתו ודין גרמא לו למות במבחר ימיו ב"מ ובאותה שעה חזרו ופדאוהו כמשפטו ונתרפא והאריך ימים על ימיו ע"כ שמעתי. שמזה נלמוד. מוכר השכל להזהר הרבה במלות פדיון לפדותו כמלותו למען יאריך ימיו בטוב ושנותיו בנעימים. הלא נפשינו. ובס' חסידים סי' של"ד מעשה באחד שהיה נוטה למות והיה לועק תפדוני ואמר החכם אפשר שהוא בכור ואמרו לו כן אמ"ל לפדותו וחיה אח"כ כמה שנים עכ"ל ס' שמירת הנפש:

ג) **פדיון** לענין פדיון ומלקות והתענית עיין מ"ש בסה"ק בית אל ועי' ס' נאמן שמואל סי' ח' ועיין להחמ"י בפ"א מימי התשובה שכתב שפדיון תענית יום אחד הוא איסר אחד כסף מזוקק שהוא משקל ד' שעורות ללדקה ובלבד שלא יהיה תענית ליבור דאז אין לו פדיון ויע"ש ועיין בקונטרס טעם כעיקר דקכ"ז סע"ב. ועיין בסה"ק יסוד מערבי מ"ש בזה בדף:

ד) **פחד** איתא בפ' חלק דל"ד ע"א אמר רבינא האי מאן דמבעית אע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי. מאי תקנתיה לינשוף מדוכתיה ד' גרמידי, אי נמי ליקרי ק"ש ואי קאי במקום הטנופת לימא הכי עיזא דבי טבחא שמינא מינאי. ופירש"י לימא הכי לחש כלומר לך אלל העיזים והניחני יעו"ש:

מראה הילדים

מתבשלין מן התאנים היבשים ויותר יעוררו שתן שכ"י הנז"ל ובעי"ת בכל עושין אותם על הנגע הקשה ומתבשל ונפתח פיו :

תותים. בשני מינין. החמוצים שלא נתבשלו קרים ויבשים וכחם לעצור ולחזק האיצטומכא. ויעצרו הבטן והמבושלים המתוקים חמים ולחים. ושורש העץ של תותים אם יבושל במים וישתה ירחיב הבטן ומגרש התולעים. ואם יבושלו הענבים והשורש יחד ויעמיד מי בישולם בפיו ירפא חולי וכאב השינים. ומבושל ביין ועושים ממנו גורג'ישמו מונע שליחות אל הלהאה והגרון ושורש העץ כתוש ושרוי בחומץ חזק ומונח בחמה י"ד יום ואחר ייבש ונעשה אבק יגרש השינים הבלויות והנקובות משורשם, וגם הבריאות יבלא אם יושם עליהם עכ"ל שכ"י הרב מר שארנו כמהר"מ בהלו ז"ל :

מערכת פ.

א) **פסוקים** הנה ידוע כי רז"ל היו משתמשים בפסוקים שהיו אומרים לתינוקות פסוק לי פסוקיך ועיין להרב שם הגדולים מערכת גדולים אות נו"ן סי' י"ד וז"ל מהר"ר נסים רוזיליו היה בקי בגורלות ועניני קבלה מעשית והיה בקוסטנדינא אצל הרב המובהק מהר"ר ן' שנג'י ז"ל וראהו מצטער על הגביר כמהר"ר אברהם שונצינו כ"ע שהיה פאר הדור והניחוהו במשמר אשר מחוייבי מיתה אסורים שם והיו מצטערים עליו ובפרט הרב כמהר"א בן שנג'י ז"ל שהיה לו איזה קורבה עם הגביר הנז' והרב כ"ר הנז' לקח מקרא ועשה גורל בכוונותיו ויצא לו פסוק והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגא מאד. ואמר להם אל תיראו שינצל ממיתה ויצא דינו לאור טעמו וראו הפסוק הזה שהוא מקצתו ר"ת וכך פירושו והיה ר' אברהם שונצינו ימים תוך כלא. מצער. ואחרי"ת ת"ת כיסי"ס. ישג"א שמ"ח גבי"ר אברהם. מאד ע"כ פירוש הפסוק. וכן היה שאחרי ימים מועטים יצא דינו לאור ופדה נפשו בממון וכיוצא בזה ראיתי איזה דפים כת"י ממר זקני כמהר"ר יצחק בן הרב חסד לאברהם ז"ל שהיה כותב כמה ר"ת פסוקים בענין אחד שיהיה כך וכך שפלוני ידבר כך ופלוני יעשה כך באורך והוא פלא ובודאי שהיה להם כונה בשם שהיה יוצא מפסוק אחד והם בכח השם מבארים אותו תיכף בלי ספק. ושמעתי שנולד

ילד

כשיטן. **מ"ו.** הילד בשעת לידתו ירחלוהו במים שנתבשל בהם הרומירו ולא יחלה ולא יראה נזק. **מ"ז.** להסיר החולאים יאכל מעט רומירו אחר הסעודה. **מ"ח.** לחולה שאינו מזיע יבשל רומירו במים וירחץ ראשו ומיד יזיע. **מ"ט.** אם תשים פרחי רומירו בחבית של יין לא יחמיץ. **נ'.** אם תשים על הסחורה מהרומירו לא מיד תמכר סחורתך. **נ"א.** אם תשים רומירו בבגד למר לא יאכל עש. **נ"ב.** אם תזרע רומירו בכרם לא תאכלנו התולעת לכרם עכ"ל, ועיין מער' ו' סי' ג' ד' שא נא עיניך וראה.

שושנה. ידועה לכל קרה ויבשה וסגולותיה רבים ופותחת את הבטן ומועילה לכל ונכנסת בתרופות. אבי"ח ובסכ"י הגנז"ל כתב וז"ל וורד להיותם קרים בעצמם יעצרו מימיהם ירפאו חום הכבד והאטומ' וההתמדה לרחוץ בהם ילבין שערות וימהר הזקנה ומרקחיהם מבושל ביין ירפא כאב האזנים והשינים ושמנם מחובש או מימיהם על התחתוניות ירפאוהו. וזרעם שחוק ירפא בלויי בשר השינים. וקליפתן עוצרת דם היוצא דרך המולא שחוקה ומעורבת במים ושתית שמנה ירחיב המעיים והאילטומכא. ומעורב בחומץ יקל כאב הראש אם יסוך בו. עכ"ל :

שליא מין בלל ידוע. והיא חמה ויבשה וחומן הנעשה ממנה וגם האכסימי"ל מסיר האומור"י גסים ומסירים חולאים הבאין מסיבת קרירות ועיין לעיל אות בי"ת :

שקדים מתוקים חמים ולחים אם נקלפו ושמו בתוך הראש כתושים יעוררו שתן ונדות ויסירו הכאב ויעוררו השינה לאשר תדד שינתו. ואם יתנו לשתות עם אמידו"ם ר"ל חלב חיטה ומינע"ה דהיינו נפנע יעצרו הזלת דם מהר. עכ"ל מכ"י הגנז"ל :

תורין. עשב זה נקרא תורין כ"כ הרב ספר תולדות אדם אות ת' וז"ל אשה שאינה יכולה להתעבר מחמת כשפים ישתה הבעל עשב הנק' איגג"לה משכר פיסרין והאשה תשתה עשב הנק' תורין עשרה ימים רצופים בבקר אליבא ריקניא ובערב בזמן השכיבה והבעל יזקק עמה אחר השתיה ותתעבר בודאי בעזהי"ת. אביעה חידות :

תורמוסין הנמתקים המלוחים כשאוכל אדם מהם בקליפתן מלא כף טובים לחזק הראות. עיין ס' רפואות כת"י באוצר הספרים בפירנצי יע"א. שם :

תמרים חמים ולחים ומולידים דם גס וקשה לבשל ואוכלם הם מתבבלי'

יש לו סגולות התריאקה לכל מיני סם המות והמקום שיגדלו בו לא ימלא בו שרפים ארסיים ולא שום דבר רע. ל׳. הרומירו מעורב בחומץ אם ירחוץ בו ראשו יפיל הקליפות שבראש ויחזק המוח ויטיבנו ויגדלו ומי שרגיל לרחוץ פניו במי הרומירו אל ירחץ בו ימים רבים אלא כפעם בפעם שאם ירבה יקמיט פניו. ל"א. הפרח אם יושם ביין לבן יוטב ריחו וטעמו ויעמוד זמן הרבה טוב. ל"ב. הפרח והעלין שלו אם ידוך אותם הדק היטב וירטה על לידו השמאל וישכב עליו תסיר ממנו הדאגה שהיתה לו ויעשנו רטיה הנז׳ עם שמן זית. ל"ג. העלין אם תדוק אותם הדק היטב ותשים על פצע וחבורה יסתם פיה ותתרפא. ל"ד. לדם הנוטף מנחיריים יבלע מלוא קומצו וישתה אחריו חצי אוקייא חמאה ישנה. ל"ה. הילדים הנפתח ראשם מרוב הבכי יבשל עלי הרומירו ויעשה רטיה על צדעיו ויתרפא. וצריך לעשות לפחות ט׳ ימים רצופים. ל"ו. אם ירתיח הדבש עד שיסיר קצפו ויבשל בו העלין הנז׳ ויאכל ממנו בכל בוקר לא ישאר בו שום נזק. ל"ז. הפרח של רומירו אם יעשהו ממנו מרקחת ויעשה עליו אבק סוקאר ויאכל בבקר עם כוס יין ירפא חולי התעלפות וצרות הנפש והנפח ויתאוה לאכול. ל"ח. האשה שנתקלקל וסתה תבשל הרומירו ותשב עליו בעוד שהוא חם שיעור מה שתוכל לישב ותתרפא וטוב להריון כנז"ל ל"ט. עוד מ"כ להרב הנז׳ במ"א וז"ל סגולות הרומירו הנקרא בל"ע אזיר, לכאב הראש והברכים יקח אשישה של זכוכית ושים בפיו ענפים של רומירו וסתום פיו בבצק אך לא יגיעו ראשי הענפים של רומירו לתחתית הכלי אלא יהיו קצת תלוים באויר ותניחנו בחמה ב׳ ימים ותסיר אותם הענפים ותשים אחרים במקומם וכן תעשה בכל ב׳ ימים עד שתתמלא מים המתמצים מהרומירו והמים ההם טובים למי שיש לו כאבים הנז׳. מ׳. לליחות רעות העולים דרך הגרון ממרה הלבנה קח פרחי הרומירו ותבשלם במים עד שיחסר מחצית המים ותשתה מהם כוס אחד בבקר וכוס אחד בערב. מ"א. לשמח הלב קח פרחי רומירו וקשור אותם בבגד פשתן לבן ותלה על זרוע ימין [נ"א על כתף ימין) מ"ב. לכאב השינים ובשרם ולהסיר סרחון מהפה קח עלי רומירו ושרוף אותם ושים האפר בבגד לבן ושפשף בו הפה והשינים. מ"ג. לרומאד׳יזו [נ"ל כאב הפרקים) יתקטר ברומירו ויתרפא. מ"ד. להתחזק יבשל רומירו במים וירחץ בהם בעודם חמים. מ"ה. מי שרואה חלומות רעים ישים רומירו תחת מראשותיו

כשישן

אם יותך באזנים יסיר הכאבים הבאים מקרירות וירפא הנגעים וימית התולעים המהוים באזנים ואם יותך בנחיריים יתרפאו וימנע הכאב ויחזק המוח. ט"ו. סגולה טובה יולאה מן הרומירו ע"י השמש שמועיל לעינים שיש בהם לובן והשוכים דהיינו קח אגודה אחת לחה ושים אותה בכלי זכוכית הראשים למטה עד שיגיעו הראשים לתוך אויר האשישה ויכסה פי האשישה בבגד פשתן כפול ולמעלה מהבגד מעט שאור או בלק עד שיסתם היטב ושים האשישה בשמש ב' או ג' ימים ויולא מים מהרומירו ותסכן אותם המים ותן באשישה אחרת בשמש ב' או ג' ימים אחרים עד שיהיו המים ירוקים ועבים ותשים בהם מעט סוקא'ר קנדי'ל ומאלו המים תשים ג' טיפות בכל עין ערב ובוקר ונהרים ויתרפאו בעה"י. ט"ז. העלים לעוסים ממנו בבוקר יסיר ריח רע מן הפה. ט"ב. מי שירחץ פניו ופיו במים מבושלים ירפא נגעי הפה והשיניים והטוחנות והאצבועות שבפה. ח"י. לאשה שאין לה חלב תרגיל לאכול מהעלין והפרח של הרומירו ויקבל הנאה החלב שלה שיהיה בו פועל גדול לתינוק שיאכל וישבע הרבה. י"ט מיך הרומירו מעורב בסוקאר ויאכלנו בבקר ולעת ערב ירפא מהשיעול הישן וימס הדם הנקפה בחזה וגם באילטומכא ויסיר הלמא ויועיל גם מאיסטניסות המאכל ויסיר נפח הבטן. כ'. הרומירו מודק עם מעט עפלים מועיל מערבוב השכל ומן הקמים מהחולי ומחום הקל ומדברים דברי הבאי אם יאכלהו ירפא אותם בפעם שלישית ויתן בהם שכל טוב וכח. כ"א. הפרח והעלים לקוחים ביין לבן או דבש טוב יסירו כאב הטחול והכבד וירפא כל נגעיהם ותחלואיהם. כ"ב. הפרח מבושל ביין לבן אם ישתה אותו יטיב למאכל וירפא האוזדא ואם יתמיד לשתותו בבוקר יעלור השלשול. כ"ג. יין הטב מבושל עם הרומירו ופרחיו ושרשיו אם ישתה אותו מועיל מעיוות המעיים הנקרא קוליק'א פאשייא, ומועיל מכאב המקור ואברים התחתונים ומשלשול הבטן הנושן כ"ד. הרומירו שתוי עם יין לבן מועיל לנזילות העבות מהראש ומן העורקים כ"ה. מפתח האבן שיהיה במקור ומתיר השתן למי שיש לו התפסת השתן מסיבת חולי או קרירות. כ"ו. העלין והשרשין מבושלים בחומץ מועילים לכאב הרגלים והארכובות מן כל חולי ומכל הדרכים הארוכים. כ"ז. מי שאבדה ממנו תאות המאכל ואינו יכול לאכול ירגיל בכל בוקר לאכול פת טבול ביין מבושל בו הרומירו. כ"ח. גם מי שאינו יכול לישן יעשה כן ויישן. כ"ט. הרומירו

מראה הילדים

על הרומירו הנקרא חללבאן ונקרא אזיר שכולו רפואות וסגולות יעו"ש שהובא בדרך כלל, ואולם בספר האח נפשנו חזר ופרט שהוא מסוגל לי"ב סגולות יעו"ש, ויש בספרים אחרים סגולות אחרות מפוזרים. ואולם ראה זה חדש מצאתי ראיתי בספר אחד כתב יד ישן נושן בביתו של שם הרב מר שארנו כמהר"מ בהלול ז"ל. שכתב כ"ב סגולות אשר נמצאו ברומירו הנז'. וז"ל מצאתי כתוב בכתב ישן נושן וז"ל. הרומירו טבעו חם ויבש מחזק כל האברים פנימיים וחיצוניים מסיר כל הליחות הרעות והקרות, וירפא עירבוב השכל ועלבון והרעשת האברים וכאבי הלב ועילוף הלב:

והנני מסדר סגולותיו, א', העגפים הרכים מהרומירו אם יאכלם האדם בבוקר עם פת ומלח מחזיקים הראש ראות העינים ומטיב הפנים, ב', הפרח והעלין שחוקים וישימם בין בשרו ובין חלוקו, יבריחו מן האדם ג' מזיקים אלו שהם פרעושים כנים ופשפשים וישמח הלב וירפא מהמלקוניי"ר, ג', העלין כתושים ולעוסים ישימם על הנגעים הרעים וירפא אותם, ד', הפרח אם יאכל אותו בבקר אליבא ריקנייא בדבש ופת חם יחזק הבריאות וישמיר אותו מן הלינה ומן השחין ונגעים ולרעת שלא יקרבו אליו, ואם יש באדם דבר רע מאלו ירפא אותו, ה', העלין מבושלים ביין לבן וישימם על בטנו מלמטה, מי שהיה עצור מן השתן מיד ישתין, ו', אם יקבלו הנשים מלמטה ריח המים שנתבשל בהם הרומירו ינקה שלייתם ויחזק כחם לקבל ההריון. ז. העלין מבושלים ביין לבן היטב וישימם חמים כדי שיסבול על הטחורים אספלנית שלשה פעמים ביום השלישי ירפאם וייבשם. ח. הרומירו מבושל במים היטב וירחץ בהם בעל הקרירות מלמעלה לרגליו ירפא הקרירות בסגולה. ט. אם יבשל עמו היין ויעשה מן היין הנז' מים שרופים דהיינו שכר וירחץ בשכר הנז' הנגעים והשחין יתרפא. יוד. מי שרגיל לשתות בעת שכבו מן המים שנתבשל בהם הרומירו יוסיף בזכירה ויתרפא מכמה חולאים. י"א. אם ירחצו הילדים במי הרומירו יגדלו בלא חולי וייטב מראיהם ויהיו נקיים ובריאים ולא יהיה בהם נזק בבשרם. י"ב. בזמן הדבר ב"מ יהיו רגילים לעשן בו הבתים והרחובות לפי שדוחה כל רע ומטהר כל אויר הרע. י"ג. דבש פרחי הרומירו מעולה לכל הרפואות למעלה מכל הדבש. והנה דבש פרחי הרומירו בלא עשן מועיל לעינים שהם חשוכים ומוסיף בראות ומייפה המראה לנשים אם ירחצו בו. י"ד. מין הרומירו

עם

ואמר רבה בר בר חנה לדידי חזי לי קיקיון דיונה ולללוליבא דמי ומדפסקי רבי, פירוש בין בלעי המים הוא גדל, ועל פום חנוותא מדלן יתיה פי' על פי החניות מדלין אותו ללל ומפרלדוסי עבדין משחא, פי' מגרעיניו עושים שמן, ופי' ללוליבא מלאתי בתשו' הגאונים אילן סרק יש במקומינו ועושה גרעינין ועושים מהם שמן וכל מי שיש לו לינה הרבה שותה ממנו ושמו בלשון ערבי כרו"ע. ובענפוהי כייחן כל בריחי דמערבא, ופי' כייחן שוכבין ופי' בריחי חולין. ועיין בסה"ק נפלאים מעשיך מער' אל"ף אילנות אות ק' קיקיון בס"ד מה שפירשתי על זה אביעה חידות:

קאלב'אסה בל"ע קרעא, והיא קרה ולחה ותוליד ליחה לבנה ע"כ תאות לחמם בטבעם, ואם מבושה בעיסה ואפה בגחלים המין היולא טוב בשתיתו לכבות חום הקדחת ולהעביר הלמא ומין הקליפה מעורב עם שמן וורד ירפא כאב הראש הנולד מחום גם המין מושם באזן בהיות בה נפח הם יסיר הכאב להפליא ויעביר הנפח סכ"י הגז"ל:

רומ"א קורים אותה בערבי מזרח זדאבה, ובערבי מערב פיג"ל, והוא מין עשב ידוע לכל, והיא חמה ויבשה ועלים שלה מונחים על האילטומכא הורגים התולעים ומורידים אותם לבטן ומונחים על הטבור מסירים כאב קוליק"ה ושמן שלה מרפא כאבי קרירות, וכל נטיעתה טובה נגד הרוחות הרעות, וכן כל עשבים שפרחיהם כגון זהב, אביעה חידות, ובס' רפואה וחיים כתב וז"ל עשב רודא טוב לארס הנחש והתרנגול כשנלחם עם הנחש אוכל רודא, מד"ת ד"מ ע"א וקנ"ה ע"ב עכ"ל, ובס' האח נפשנו, ועיין לעיל מערכת עי"ן סי' ט', שא נא עיניך וראה:

רי"ז נקרא בלה"ק אורז והוא ידוע לכל מעליר ומסיר יליאת בני מעיים ומרתח ברועש מבשר שמנה איספלנית תעביר הפוסטימין ובפרט בדדי האשה, אביעה חידות. ועיין בהקדמה:

רומירין הנקרא רוסמאד'ינו, ובלשון מזרח חללבאן, ובערי מערב כ'ליל והוא ידוע לכל חם ויבש ומריח ועלים שלו מסירים כאבי קרירות בגדים משמח הלב מחזק האילטומכא ומזכך הדם וגם פרחים שלו יש בהם סגולות האלו ודשן מעלו מעורב עם דבש שושנה מרפא חולי העינים ומחזיקם, ועיין בסה"ק האח נפשנו מערכת עי"ן באורך. אביעה חידות:

רומירין הרואה יראה מ"ש לעיל מערכת אל"ף סי' כ"א מה שכתבתי

על

מראה הילדים

ותעשה מסס תחבושת יתיר נפח הבלים. סכ"י הנז"ל : ‏

פלפל חם ויבש טוב לבעלי האיסטומכא הקר והלח והוא עוזר לבישול ומרחיב הבטן ואם יתערב במרקחת הוא טוב מאד נגד הביטול המתמיד הנולד מליחות גסות :

צרי נקרא בהלסמו הוא תמלית עץ הוא חם ויבש יפה לאפראליסיאה אם תמשח ממנו עלם הסדרא יפה לכאבי קרירות ולהסיר רשומי מכות. אביעה חידות :

ציפורי הוא כלל ידוע לכל וטבעה חמה ויבשה פותחת בני מעיים והשתן מבושלת עם זרע פשתן וחמאה וניזולת בסיעאל"ו מסיר כאבי טחורים רעים ובפרט לאותם שבאים לנשים אחר שילדו, שם ועי"ל או"ב :

כרוכם הוא כרכום הנקרא בל"ע זעפרא'ן והוא חם ויבש משמח הלב ומחזיק האיסטומכא ומסיר הסינקופ"י ומעורב עם הרטיאה שמבשל הפוסטימ"א ומסיר הכאב ושמנו מרפא חולי הגידים מרכך ומחזק אותם שם ובסכת"י כתב שהוא חם ויבש במעלה ראשונה מחזק האיסטומכא ופותח סתימת הכבד, ועוזר אל המתנשמין בקושי :

קצח הנקרא אניסו ונקרא בלערבי יאנסו, והוא חם ויבש פותח השתן מעביר הקרירות שבבטן ובאיסטומכא ולכן תקח חלי סקרופול'ו משמן הנעשה ממנו עם המרק של הבשר, אביעה חידות, ועיין מ"ש לעיל במערכת למ"ד אות גימ"ל ומשם באר"ה :

כמומיל"א הנקרא בערבי באבונ"ז רבו תועלתיה אין מספר, עכ"ל, ועיין מ"ש במקום אחר כדי להפסיק רוב דם הנדות מן האשה תבשל באבונ'ז עם עדשים ותאכל פעמים שלש ויועיל עי"ש :

קרדון עשב הנקרא קרדון אם ישים הפרח שלו ביין וישתה יסיר מאליליס וריח הגוף. ומגיד השתן והוא חם ויבש מס' קבלה מעשית כת"י באוצר הספרים בפרינגלי, בסוף הספר והוא קון ענא :

קוסטו הוא שורש של עשב ונוהג מאד ברפואות, והוא חמה ויבשה יפה ליקח ממנה נגד ארס הויפר'א ויפה לקרירות גידים והורגת התולעים וגם לכאב החיה מסיבת קרירות, והשמן שלו יפה לסיאטיק'ה לאפרליסיא'ה ולכאב מסיבת לחות אביעה חידות :

קיקיון במשנה ולא בשמן קיק, ואמרו בגמרא מאי קיק קיקיון דיונה פירש רבי שמואל בר חפני שהוא הנקרא בערבי אלכרו'ע, ואמר

שאינה בחברים האשים ותאלית שלה עם חומן שושנה טוב להסיר הדם היולא מהמחירייס אביעה חידות, ובמערב הפנימי קורים לו סייא"ל וסגולתו לעינים אדומים יקרר דמם וכאבם, ע"כ:

סנבל הינדי יחזק האילטומכא והמוח והכבד, ואם יפזר על הראש יסיר הנזילות, ומעביר השתן והליחות שבכל הגוף ושבחזה ושבריאה ומועיל ג"כ לחולי מעיים, ואם יבשל עם יין ינקה הכליות והרחם, ומעביר דם הנדה והשתן והנפח, ואם הוא סנב"ל רומי מבטל עילור השתן ודם הנדה ואם ישתה בחומן מעביר נפח של טחול ואם יבשלו היטב עם שאבי"ה הוא טוב לאילטומכא ולכבד ולטחול ומסיר ירקון מהפנים ומסיר התולעים ומסיר כאב הכליות והמקוה והרחם והריאה ומנקה החזה, עכ"ל סכ"י הנז':

עליך אלנב"ט הוא עלך אל בוטום דהיינו שרף האילן סרק שמה אלי"ה כמש"ה כאלה וכאלון, ופירושה בוטמה ובאלוטה השרף של הבוטמה הוא מנקה את הגוף מכל חלאה וזוהמה ובערי מערב הפנימי אוכלין אותו הנשים היולדות אחר לידתן לנקות את גופם והוא מועיל לחלב שמזדכך החלב ויהיה נקי וקר וכנראה שהם אוכלים אותו מהותך עם חמאת בקר:

עינב אלתעליב הוא עינב אדי"ב אם יערב אותו עם יין וישתה יביא שינה, ואם יכחול עינו בהמיץ שלו יחזק הראות, ואם יטיף מימיו באזן הכואב יתרפא, והזרע שלו מרפא עלירת השתן ומנקה הכליות והאשה שנתקלקל ושתה אם תעשה ממנו פתילה ברחמה תתרפא, סכ"י הנז"ל:

פואה בלע"ז רוביא"ה של לבעים חמה ויבשה ואם תאכלנה פותחת השתן ודם נידות ומביאה השליא לחוץ ועלים שלה מביאים דם מנחירייס אביעה חידות:

פיאונייא אם יתלה עשב זה הנקרא פיאונייא על נואר הנערים והנכפים ירפא מיד, וזה דבר מנוסה מס' קבלה מעשית באולר הספרים בפרינלי יע"א:

פולים קרים ויבשים והלחים קרים ולחים, ונסינו כי רחילת הטור בקמחם מטהר אותו, וגם כשיחבוש הקמח על העדשים שבפנים יועיל מאד, ואם יבושל ויושם עליהם כמון או פלפלין יעורר תאות המשגל, וכן בהיות הפולים כתושים ולעוסים ומונחים על הרקת, יעלרו ליחות היורדות מן הראש אל העינים, וכן אם יבושלו ביין ותעשה

ויבש ויאות לזקנים ויסיר חימת הכעס וגבורה יאזור יסיר רוח מן האברים ויותר מן העינים, ואם יעשה ממנו עיטוש עם מעט זעפ'ראן ומעט כפורה נחזק הראש ויסיר ממנו כאב הבא מליאות קרות, ואמרו הרופאים כי מור מעורב עם שמן שנבוק בהמשח ממנו ירכים וגיד יעורר תאוה:

נאני בלערבי נענ'ע ובלע"ז מינטה ובלשון המשנה דנדנה והוא ידוע לכל יפה לחמם האיסטומכא וגם הורג התולעים והשמן שלו ג"כ מועיל לאמיקרניא'ה, כאב חלי הראש מסיבת קרירות ומורתח במים עם עלי קאול"ו שחור יפה להוליא החלב שנתעכב בדדי האשה' אבי"ח ועיין לעיל מערכת סמ"ך סי' י"ב לך נא רא"ה:

נרד הוא אחד מסמני הקטורת והוא מין עשב הבאה מליואנטי' ומריחה והיא חמה ויבשה ומעלרת וטובה לקרירות המוח והכבד ותרפא כאב ולער הלב, ומורתחת עם יין אדום וסאלוי'א הנקראת בערבי מרועה תחזיק אברים חלושים, אביעה חידות, נרד כתב ר"י כי הוא הוורד, יש אומרים שהוא מוסק"ו והראב"ע פי' כי הוא בושם דומה לכרכום יעו"ש:

נמאם בלע"ז שיסמיבריא"ו ובל"ע סאלמ"א סאלביי"א ובלשון מזרח קורין אותה מראמיי'א, מהות העשב הטבע חם יבש בשלשת הפעולה והסגולה ימנע העיפוש וימית הכנים ויועיל מהמורסות הקרות, ואם יבושל בחומץ ויעורב עמו שמן וורד וימשח בו הראש יועיל מהשכחה וכאב הראש וערבוב השכל ואם ישתו ביין יועיל מן הפיהוק הנקרא סאנגולוט'ו, ובפרט זרעו הוא מועיל ממורסת הכבד הקרה ומהתולעים ויוליא העובר המת וזרעו יועיל מהטפת השתן ויוליא האבן ותתבושת ממנו טוב לעקילת הדבורים סכ"י הגז"ל:

נאב'ום הם פריאו בלה"ק לפתות טבעם חמים ולחים. אך קשים לבשל האיסטומכא, מעוררים תאות המשגל' ומרבים הזרע, ואם יבושלו במים שניים אז ימזג קושים ויהיה גודלה ממולע בין טוב לרע ויהיה הבשול עם בשר שמן מאד ואז יועילו לרפואה, וטוב להסיר כאב הרגלים מן הסובלים חולי פודגאר'ה ברחילתם במי בישול הלפתות הנז' ע"כ סכ"י הנז"ל:

סימפרי ביב'ה בל"ע של מזרח קורין לה חי עאלם, בל' ירושלמי חיית עולמתא, ובל' ערבי דמערב נובאר'א והיא מן עשב ידועה והיא קרה ויבשה מרפאה ייאריסופי'ל, שאינה

והעלים שלו טובים ליתנם על ראש הקטנים וכו', עיין אולר החיים סי' ו' חקירה כ"ו באורך, ע"כ ספר אביעה חידות ובס' כת"י מר שארנו כמהר"מ בהלול ז"ל כתב וז"ל כרוב (קולים) קר במעלה ראשונה ויוליד דם ללול ונמלא שני ענינים מחורף ומקין ומרק שלו ילחלח הבטן ויעלור השתן וירחיב הבטן ואכילתו בלא מרק יעלור. ולמזוג אותו ולהסיר רעתו יתכן לבשל במים שניים עם בשר שמן מאד ולרקחו עם קולנדרו ושים כמון ופלפל:

כמון הם יסיר הכאב והעוות מהבטן ויש לו כח להמית התולעים אם שתוי ביין הם, ברווייא הם ויבש דוחה רוח מחזק כח הבשול מתיר הנפח מעורר שתן, דוחה מיני תולעים שבבטן עכ"ל ס' הנז"ל:

בשבאש, בלע"ז אדורמידירא"ש המים הנסחטים ממנו מעורבים בשמן הדס ישחיר השער ויחזקנו והלועם שורשו בשיניו מטהר ליחת הראש דרך הנחריים עכ"ל ספר הנז"ל. ובארץ ישראל תובב"א מניחים רמוני הכשכאש הנז' תחת ראש התינוקות כדי שיבא להם שינה כי שמעתי באומרים כי ממנו יולא אפיו"ן המשכר:

לשון השור בלשון ערבי אלסאן אלעדר, ובלשון מזרח אלסאן אל תור הוא עשב חם ולח שתוי ביין משמח ומחזק הלב, ואם מבושל במים וסוקאר ודבש וגהון לשתות לטהר ליכורי הריאה והגרון והרשב"ש שאלה פ"ט כתב וז"ל לשון השור הנקרא בערבי מלאלה ובל"ע אל פלנהג'א וכתב שם שהוא מקרר ומרתיע הדם לאחור עכ"ל סכ"י הנז':

לופולי והוא עשב הנמלא בגדרים ידועים כמעט לכל, והם חמים ולחים ומקררים ומולידים דם טוב וגם יפים לקדחת של מרה ירוקה ומנקים ומטהרים הכבד והדוניא'ה, אבי"ח:

מאלבי'ה ידועה לכל ובלשון משנה חרות, ובלערבי כביזא והיא קרה ולחה מורתחת כל שורשה במים יפים כנגד הארץ והם נגד חמימת השתן וגם ממזג הגונוריא'ה והפרחים שלה מעורבים עם סוקא'ר יפים לחולי השדרה והעלים שלה מורתחים במים עם אונגוינט'ו ריסא'ט יפים לריסיפולא, ומים חמים יפים לבשל הפלימוניא'ה:

מושק, הוא אלמיסקל"י אמרו כי חיה אחת דומה ללבי נמלאת בארץ הנדייה בערי הודו ונולד בבטנה נפח ובהקבץ הליחה בנפח ההוא ירבה דם בקרבו והחיה מתהלכת באחו במקום נאה ומעונג, או אחת השיחים מתגררת שם עד שנפתח הנפח, והוא חם

ויבש

רוב מרירות וע"כ היא פחות קרה עכ"ל ספר הנזכר, הרדל חם ויבש ומיבש ליחות הראש והאילטומכא ספר הנז':

חטים כפי תולדותם חמים על שאר מיני התבואות, ואם יתבשלו החטים עצמם במים יהיו לעזר ולהועיל השיעול והזלת הדם, ואם הקמח יבושל בשמן ויניחו על הנפח קשה יתירנו. ואם יתערב שם חומץ ודבש ויונח על כתמי הפנים יסירם. ואם יבושל במים עם רוטא ויניחו בו דדים שנתקשו מחלב המקובץ בם ירככם. קליפתם הם הסובין מכבסין ומטהרין יותר מהקמח, ואם יעשו מהם התבושת עם חומץ חם יונחו על נגעי הפנים והעור ועל עווק הבטן ירפאו ויועילו מאד, ואם יבושלו עם יין מזוג ויונחו על דדים שנתקשו יתרפאו, גם זה הדבר עצמו מועיל לנשיכת נחש עכ"ל ס' הנז':

טיה הנקרא בלשון מערב התא"י, עשב הנקרא טיה הוא ג' מינים המין המשובח הוא הבא מערי תימן והוא מחזיק האילטומכא והמוח ומחדד השכל והוא משובח אצל הגדולים ושיבחוהו הרופאים הרבה. מין ב' הוא פחות ממנו במעלה ועכ"ז הוא טוב, המין הג' קורין אותו סא"י והתוגרמין בערי תוגרמה וברברייא שותין ממנו הרבה מלבד תועלתו כידוע, עוד בה סגולה אחרת יש בו לתינוקות הצלולים והחולי' מחולי השעמום ומועיל להם הרבה:

טריאקה טובה נגד כל כאב ונגד הדבר והמגפה וסם המות ואויר הנפסד ותועיל לרפואת הנשוך מכלב שוטה ומביא השינה ונגד הזיבות מציאת זרע בלי רצונו ס' אביעה חידות:

ירחיי, גם עשב הנקרא בלה"ק ירחיי קורין אותו בל"ע איל הלאלילי', והוא קומתו קרוב לאמה אחת ועלו ירוק כתרדין והעץ מרובע לשמונה חלקים ואין בו אלא ג' עלים בראשו, לקוט אותו ויבש אותו בלתי שמש כ"א בצל ועשהו אבק, וקח אבר והתיכהו ושים בתוכו מאבק הנז' ותמלא שילא הקלף על האבר ותשליכהו ועוד שים מעט כסף חי עד שיכלה כל הקלף ויפנה דרך הירח ויהיה כסף ממש ודבר מנוסה כן מצאתי בסכ"י:

ברפש בלע"ז אפי'ו חם ויבש יפה כל נטיעה יפה לשתן גם נגד הקרירות וגם מזיע וגם העלים שלו מעורבים עם חמאה טובים הרבה מאד להוציא החלב שנתעכב בדדי האשה ע"כ. ס' אביעה חידות:

ברוב בלע"ז קאוול'ו יהוא לכל שיפה לשכרות ביין וממרך הבטן והעלים

הנז' ואולם לדידי חז"ל על המין הירוק שעושין אותו הרופאים לעינים
והוא גוון ירוק ומועיל מאד וקורין לו אירג'ים:

הינארות. בל"ע אסמי"ד אל ענזרות וכנראה שהוא מין שרף
אילן כמו סומיג' אל ערבי והוא מועיל התבושת לנדעיים
למי שיש לו כאב ראש ולכאב הגב עושים גם כן התבושת:

המרזנגוש בל"ע מרידידוש ובלשון מזרח קורין לו מרדקוך והוא
מועיל למי שנתפחד פתאום ויש לו קפילת הלב ולבו
נקפה לוקחים ממנו שיעור ג' דרה"ם לשלשה לילות מודק עם
סוקא"ר:

ויאוליא"ש בל"ע הוא בנפשג' והוא עשב יש בו ריח טוב ושושנים
וסגולתו שמביא הזיעה שיתבשל בטוב וישתה מימיו
עם סוקא"ר כמו טיי וגם מרקחת שלו מועלת מאד לחולה פותחת
הלב כנודע:

זרע פשתן חם במעלה ראשונה וקלוי באש ומעורב בדבש הוא
יותר טוב ומועיל לשיעול הקר ואם יאכל בדבש
ופלפל יעורר המשגל ואם ישבו הנשים על סיר בישולו בעודנו חם
ירפא כל נפח מערותם גם יטהרנה וגם האשה שיש לה ריח הפה
שהוא מוס גדול תקח זרע פשתן ותבשלהו במים ותגעגע בפה ויתרפא:

זנבק. בלע"ז ליבוס ובל' מערב החילון סיסאן והוא עשב, ועיין
לעיל מערכת ז' סי' י"ח שיש בו י"ד תועליות ולעת עתה
ראיתי בספר כת"י מר שארנו כמהר"מ בהלול ז"ל שכתב בלוח השמות
הרפואות זנבק הוא יאסמין ולפי דבריו מ"ש רש"י ז"ל פרשת וילא על
הדודאים שהביא ראובן שהם שורש אל יאסמין א"כ הם מועילים
הזנבק הנז' גם להריון ועיין שם בהרא"ב"ע ז"ל שורש הדודאים הנז'
יש בו צורת אדם ידים ורגלים וכו' לך נא ראה:

חזרת בלשון תרגום חסא ובל"ע כ'אס ובלע"ז ליג'ווא יש שני מינים
פרדסית מדברית, הפרדסית אף אם היא קרה ולחה איננה
יותר טובה מהמדברית ובאמת מולידה דם רע והיזק למתמידים בה
בהביאה מחשך העינים ותשחית הזרע, והסיבה למחשך העינים בעבור
שהיא ממיתה ההרגש והדעת וע"כ מאבדת כח הראות כי בטבעה
מאבד החום הטבעי וע"כ מתקבץ הזרע ואינו ניזול ולמעם זה ניתן
זרע חזרת לרואי קרי, והמדברית דומה לאחרת אולם ענפיה יותר ארוכים
ועליה יותר פשוטים ופחות ירוקים במיעוט לחותה וזה בעבור שיש לה
רוב

רופא כל בשר ומפליא לעשות, ועיין להרמב"ן ז"ל בענין עשב הדודאים כי מהריח מתענגת וכו' ועיין בס' אביעה חידות שכתב וז"ל יש הרבה עשבים מסוגלים הרבה מאד לתאות המשגל ומפליאים לעשות, ושמעתי בתונים באשה אחת שלא היה לבעלה גבורת אנשים ושאלה אשה מזקנת'ה ומגרת ביתה ואמרה לה להביא עשב פלוני ממקום רחוק מהעיר שני מילין והלכו הבעל ואשתו לשם ויביאום ונשא אותם האיש בחיקו ובהיותם בדרך מריחם החזק נתקשה הבעל ובא על אשתו כמה פעמים **ודוגמא** לזה אמרו ז"ל במס' קמא דט"ו ע"ב בשמים הזנים אמ"ר אלעזר זיני זיני רשב"ן אמר בשמים שכל המריח בהם בא לידי זימה ועיין במסכת גיטין פרק ו' דף מ':

גימיני הוא ג'ינג'יב'רי ובל"ע זנגביל הוא מועיל לחולי התעלפות ישימו אותו במאכל במקום פלפלין או כמון עיין לעיל מערכת חי"ת ס"י והוא חם ויבש במעלה השלישית ;ועוזר לכח מבשל ומלחלח הבטן ע"כ ס' הנז':

גיניפרו, הוא בל"ע ערער והוא מין אילן והוא רפואה לקדחת האיסיית; טוחנים אותן תחבושת על המוח של החולה מודק עם חלב אשה מיניקת בת, וג"כ מועיל לגוף לחולים פנימיים ולחולי מעיים:

גאריאופול הוא בל"ע קורונפול והוא חם ויבש ומועיל לכמה דברים עיין לעיל מער' חי"ת ס"י והוא מחזיק האיצטומכא ופותח סתימת הכבד ובטבור ריחו הטוב מעביר השתן, ובלה"ק נקרא קנמון:

גנירא"ם הוא קראסייה ובל"ע אחב אל מלוך:

דיגטירום בטריגום. בלשון ערבי אגבאט אלפר ובלע"ז סילודנייא הוא עשב אלכאטייף בערבי כרקו"ס עכ"ל, ספר הנז"ל, ועיין לעיל מ"ם במערכת עי"ן סי' כ"ב ללובן שבעין, יעלה לקן התחמס הנקרא בל"ע אלכאטייף ויקר עין אחד מבניו ותביא אמו עשב אחד ותרפא אותו ואותו העשב הוא רפואה ללובן שבעין, שא נא עיניך ורא"ה, ולא כתבו מה הוא העשב אבל בספר מדרש תלפיות ענף בעלי חיים כתב וז"ל

דרור. יש עשב שנקרא דרור ואמותיהם של צפור דרור מביאים לבניהם כשהם עלולים מעיניהם ונקרא כן על שם רפואתם ועשב זה טוב מאד לכל אנשים שהם עלולים מעיניהם ואמר המאסף שם שמעתי שעשב זה הוא עשב ששורש שלו נקרא זי"ר דיג'אף בלשון ישמעאל שצובעים בו גוון ירוק עכ"ל, ואפשר שכונתו על הכארקו"ס הנז'

יאכלנו מי ששתה מים הרעים ידחה הזקס, ואם יחבוש ימרק הבוהק, ואם יטיף מעלירתו באזן ישקיט הנזילות:

וכתב גאינו"ס שהבלל קודם בישולו לא יזון כלל, וכשיתבשל פעמים או שלש אזי יזון מזון מעט. וכן אמר בשוס ובכרתי כי בזה שלשתם דומים ושוים, ואבוקרא"ט כתב אין הבלל רע לעינים כמו השום, ואחדים שהוא יטיב הגוון ויחדד הראות. ועט׳ אבן עבאס אמר אם יאכל ממנו דבר מועט עם המטעמים יחמם וידקדק המותרים העבים ויוליד השתן והנדות וימשוך הזיעה ויתיר הבטן ויוסיף בזרע וחוזק הקישוי, ועלירתו מעורבת עם מים חמים ושתויה על הלום יועיל מאד למי שאבד דיבורו פתאום, בסגולה שבו, והיא מעורבת בדבש אם יכחול בו ימרק הקרום המתחדש בעין וימנע ירידת המים מן העין, ואם יעורב בו מעט תותי"ה שחוקה ככחול ויכחול בו יסיר כאב והיכוך שיקרה בקלות העינים, ואם יערער בעלירתו ומעורבת במי אנגידא"ן ימלט מן החנק פתאום, ואם יכתוש במלח ויין ודבש ויחבוש על מקום נשיכת כלב יועיל מאד, ועלירתו מעורבת בחומץ ויטים על הבהק והכלף יסירנו. ואם יוכתש במלח ויחבוש היבלת יסירנו, ואם יחפף האתעלא"ב עד שיאדם המקום יצמיח השער, ואם יטיף ממנו באזן יועיל לכבדות השמע ולנזילות האזן וינקה המוגלה ממנה ויועיל למים הנכנסים בתוכה, ותוך הבלל שלוק בשמן אם יחבוש בטחורים יפתח פיותיו, ואם הוא צלוי ואח"ך מבושל ומעורב במים מבושלים עם זרע פשתן וכתוש יחד אם יחבוש בו המורסות הקשות יפתח פיותם, ואם יושם על יבלות חזקות הכאב ישקיטהו:

ואמר בספר המגל קח עלירת בלל לבן חלק אחד ודבש טוב שני חלקים יבושלו יחד עד שתכלה העלירה וישאר הדבש אם יאכל מזה הדבש הלעטה בכל יום יועיל להרבות המשגל תועלת גדולה, ואם יכחול במי הבלל יועיל מאד למחשך הראות בסגולה שבו, עד כאן לשונו, שם:

גנטידוש, בל"ע בילים ובלע"ז טיסטיקולוס, היא הנקראת אלחייא ואלמייתא, וסגולתה סיפר לי אחד מנכבדי העירה מכנאס יע"א שהעשב הנז׳ יש בו כמו כפות הידים ממש, והאחת מהכפות יבשה לכן נקראו כן יען אחת חיה ואחת מתה ושני הידים זוכות כאחד למצות פריה ורביה שהם מסוגלים להריון ומהם נתעברה אשתו שאכל הוא ואשתו העשב הנז׳ ונתעברה מאת ה׳

רופא

ותולעים הכל מגרש בעשנו, או שתוי מבושל ביין. ספר הנז׳:

אפסנתין הוא בל״ע סיבת אל עגו״ז חם אם ישתה ביין ירחיב השתן ויסיר השכרות, ישתה בחומץ ירפא חולי גרון הבא מליחות מאכל פקועות השדה, מעורב בדבש ירפא למח העולה תחת הלשון, מימיו מעורבים עם מרת הפרה יועיל לגלגול אזנים, ואם מעורב עם שמן וורד ושעוה סיכתו יחזק האלטומכא ויסיר כאבה. ואם מעורב בדבש מושס׳ בערוה יעורר נדות:

ואמר דיאסקו׳ החכם ואם ישימו העשב הנז׳ בתיבות בין הבגדי׳ ישמרם מכל עש ומכל היזק ואם ישימו מימיו בדיו ישמור הספר מכל עש מכל עכברים עכ״ל שם:

אפונים יש בו שני מינים לבנים ושחורים, הלבנים חמים במעלה ראשונה וכחם רב לגדל[?]יותר מהפולים וטובים מהם אך קשים להתבשל באילטומכא ועושים רוח ונפח והוא שמעלים הבשר ומאריכים אותו, ועושים בבשר כחמץ בעיסה ועל כן מזהירים את העור כי בהתארך הבשר והעור ובהשתטחו יאיר ויזהיר, נמלא בהם ארבעה כחות תאות המשגל חום גידול ונפח, והשחורים חמים יותר מהלבנים ומעט לחים, ועי״כ המרירות ניכר בהם, עיין בהקדמה:

אבטיחים. בל״ע באטיך אלפאר ובלע״ז מילו״ן הם לחים וקרים מעוררים שתן ודוחים החול והאבנים מהכליות והמקוה ורחיצו אם יחכך אדם בהם על בשרו יעביר כל כתם וכל כיעור מעליו וזרעם ג״כ יעורר השתן ומטהר כליות והמקוה מחול ואבנים, ואבק קליפת זרעם מעביר ריח הפה אם תכבסנו עמו. **ואמר** דיאסק״ו כי זרע מילוני״ם [אבטיחים] קלופים ובשר מילונים וזרעונים, פולים קלופות שרוים במים וקלופים וכתושים יחד ותעשה מהם למדת וערמון ותשים אותם ליבש ואח״ך תכתום ותסוך אותם במי וורדים טובים לטהר כתמי הפנים, עכ״ל שם:

בצל. כחות הבצל ופעולותיו כתב הרמב״י בס׳ המזונים שהוא חם ורטוב ואם יאכלנו חי או מבושל יעורר תאות המאכל וגם תאות המשגל וריחו ימאיא וכ״ש גרמו והאדום יותר חם וחריף יותר מהלבן והארוך חריף מהעגול והיבש מהלח והנא מן המבושל יוריד השתן וירפא הטבע אלא שהוא עלמו מאוחר העיכול לעובי גרמו: **ואמר** בן עבא״ס הרב ממנו יפסיד המוח ויבלבל הדעת לרוב לחותו ויעורר המשגל אם יאכלנו נלי אש או מבושל ואם

יאכלנו

לא) **עקרה.** תעשה משטוח כמו קדרה ותכניס בה נדתה ותסתום פי הקדרה ותטמון אותה תחת אילן התפוח ואזי האשה תהר והאילן לא יעשה פירות והוא בדו"מ, סכ"י :

לב) **עשבים.** סגולת העשבים הוא דבר נפלא כמ"ש ר"ש בזוה"ק פ' יתרו ד"ף ע"ב לית עשבא ועשבא דאיתיליד בארעא דלא אית ביה חכמתא סגיאה וחיליה בשמיא סגיא וקודם זה שם בזוהר מביא מעשה נורא מאחד שהיה בקי בעשבים ע"ש ובכל עש"ב יהיה מותר ויש עשב להחיות המת כאשר אמרו באגדה, ועד היום הערבים הולכי מדברות והאמריקאנים יש להם איזה סגולו' בעשבים, ויש עשב שמהפך העופרת או הכסף לזהב, כאשר ידענו מפי סופרים מגידי אמת ויש רמז קצת סגולות העשבים ששמע מהרח"ו מהאר"י ז"ל, מדב"ק מערכת ע"ן וכזאת וכזאת כתב בספר שמחת הרגל לימוד בי"ת כי נודע תוקף סגולת העשבים והשרשים ירפו כל חולה הקשה שהרופאים ילאו בכמה רפואות ולא עלתה להם והערבים רפאו"ם יחשבו בעשב אחד רפואה שלימה יע"ש. והרב אמתחת בנימין כתב אם תתלה ט' מיני עשבים בצואר החולה מקדחת וישא אותם עליו ט' ימים ואח"ך תוליכהו אל המים חיים יתרפא מהקדחת יע"ש :

לג) **עשבים** הרב אביעה חידות מערכת עי"ן הביא בידו כמה מיני עשבים המועילים לרפואה ע"ש א"ב, ואולם יען שהספר הנמלא אתי חסר כמה דפים ומכללם בענין העשבים מאות אל"ף עד אות טי"ת חבל על דאבדין והוכרחתי במעשי להביא חליפתם ותמורתם מספרי כתיבת יד הנמלא באמתחתי, ובדרך אגב הן פוד נביא כמה מיני פרי עץ המועילים לרפואה אשר דלגתי לעיל מערכת אל"ף סי' כ"א בד"ה אכילה יעו"ש וזה החלי בעזרת צורי וגואלי :

אזוב. בל' ערבי זאעטא"ר, ובלע"ז אוריגאנ"ו חס. ימית התולעים ויגרשם, לעום ירפא כאב השיניים, ואם יאכל עם תאנים יעורר הזיעה ויאיר האור החשוך בסיבת ליחה לבנה. ומימיו מעורבים בחלב יסיר כאב העינים סכ"י הרב מר שארנו כמהר"מ בהלול ז"ל :

אברוטאנום. הוא בל"ע סיח ובלשון מזרח בעיטר"ן הוא עשב הם מדקדק שהן מעורר נדות, ופותח קיבוץ ליחות רעות מערות נשים, ומגרש שליא ועובר מת או חי ותולעים

כז) **עינים.** מלאים דם ולכל חולי עינים קח רימון וללהו באפר ואח"ך תסחוט המיץ וקח מי שושנים ג' פעמים משיעור המוץ ומעט מי בנפש"ג ומים הכל תוך ללוחית ובעת הצורך תטיף בעין, וללובן שבעין יקח מרה מדג וימשח על עינו או ישרוף עקרב ויטחון אותו ויכחול בו העינים פעמים שלש ויתרפא, ולדמע העין יקח לבונה ומסתק'ה וסומי"ג ערבי ויכתשם דק דק ויערבם עם לובן ביצה וישים על מצחו, או יקח אפר מלפורן חמור וילוש אותו בחלב אשה מניקת בת, וירטה למעלה מן העין ויתרפא האח נפשינו :

כח) **עפעפים.** פעמים תלא בעפעפים כמין שערה ארוכה ורפואתה שירחצנה בכל יום במים חמין ויתמיד המרחץ ויזהר מלאכול בערב ולא ישן מיד על המאכל כ"א אחר שעה א' או ב' ואם יש חיכוך בעפעפים ירחצנו במים קרים וישים עליהם תחבושת בשמן בנפשא"ג עם מין עולשים בל"ע הנדבי"ה ואם יש בהם כנים יתמיד המרחץ וירחצם במים שא"ב בכל יום בבוקר ובערב ב"פ ויתרפא. ואם יש שחין ב"מ יתעשן בזפת והוא טוב מאד מחדד הראיה וימנע הדמע ויתרפא בע"ה. סס:

כט) **עינים.** להאיר את העינים קח מרת תרנגול שחור ותערב בדבש ושמן טוב ותנהו על העין מבחון ויועיל מירידת המים לעין והוא הרבה טוב, סכ"י :

ל) **עכביש.** מי שאכל עכביש והוא נפוח קח לנון מגורר וערב שם עם דבש טוב וישים בתוך בגדים של פשתן ויניח על האדם והנפיחות, וסגולה לאדם מחמת לפרנים של בעלי חיים כגון זהב או עוף המסרטט וכיוצא בהם ועי"ז באה הקאה מלמעלה ושילשול מלמטה יקח שמן זית ומרק של בשר שמן או בישול שעורים וישתה, ואם נכנס שרץ בגוף האדם או נולד שם קח זיעה של סום לבן ותערב עם מי שושנים ותן לשתות כן תעשה כמה פעמים ויועיל, אם נכנס בעל חי לתוך האוזן יכנים שם מתוק כמו סוק"ר או חלב, ואם הבעל חי עדיין חי ימיתהו בדברים מלוחים כגון מי רגלים או בדברים מרים כגון מרה ואם נכנס באוזן פרעוש יכנים שם שער של כלב ואם איזה גרעין וכיוצא בו יתן בחוטם שומשמין שחור שקורין גיירילאוט"י ויסגור נחירי החוטם והפה אז יצא הגרעין מן האוזן סכ"י בוכארי :

עקרה

שנת התקפ"ז לאדם אחד ותועיל לו הרבה הודו לה' כי טוב והביטה ורואה בס' מת"ל ד"ע ע"א שהביא סגולה זאת ויש שינוי קצת ממה שכתבתי לעיל רפו"ח:

כד) **עינים** הכואבות ישים פניו על מים חמים כדי לקבל עשן הרבה פעמים ויתמיד להריח התפוחים, או עשן הזפת מפני שהוא מחדד הראות ומסיר הדמע ויסיר השחין מהעין, או יעצור הרימון וילוש עם קמח שעורים ויניח על העין, או חלמון ביצה טרופה בכרכום וירחוץ עיניו, ואם יקרה בהם אודם יקיז דם, ויזהר מבשר ויין ויתמיד לאכול ירקות הקרים, או יעשה תחבושת מחלמון ביצה עם שמן ורד, או יזלוף בהם דם יונים חם, או תחלוב אשה חלב בליבונה וישים עליהם חם, ס' רפואות וסגולות:

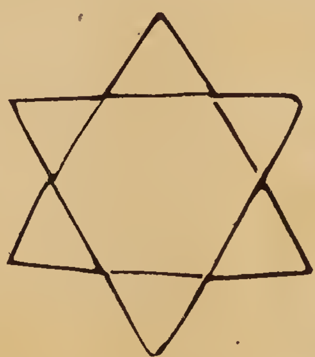
כה) **עינים** אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב עין שמרדה מותר לכוחלה בשבת היא אמהא דהואי בי מר שמואל דקדחה לה עינא בשבתא בלילה בי שמשא לוחא לוחא וליכא דאשגח בה פקח עינא ומתה נפק מר שמואל ודרש עין שמרדה מותר לכוחלה בשבת מ"ט דשורייני דלבא בעינא תלו כגון דמא ודידא ודילא ודמעתא וקדחא ותחלת אוכלא, לאפוקי סוף אוכלא ופלוחי עינא דלא [פ' אין מעמידין דכ"ח ע"ב גם בפ"ב דביצה בעא מיניה רב אשי מאמימר מהו לכחול את העין ביו"ט היכא דאיכא סכנה כגון דילא דמא ודמעתא וקדחא ותחלת אוכלא לא קמיבעייא לי דאפי' בשבת שרי כי קמיבעייא לי סוף אוכלא ופלוחי עינא מאי א"ל אסור וה"מ מיסרא אבל מגוי שרי יעו"ש ועיין מר"ן או"ח סי' שכ"ח סעי' ט' וז"ל החושש בעיניו או בעינו ויש בו ציר או שהיו שותתות ממנו דמעות מחמת הכאב או שהיה שותת דם או שהיה בו רירא ותחילת אוכלא [פי' תחילת חולי] מחללין עליו את השבת עכ"ל:

כו) **עינים.** יכתוב וזמ"ס

אעו"י אעו"ו

עו"י אבי"ו עו"י

העינים וימחה אותה

קערה לכאב העינים

עו"י עו"י עו"י

אעו"י אבי"ן

תגו רפוא' לפב"פ מחולי במים ויעשה עץ בשמים קרונפו"ל וימשח ויתרפא והוא בדו"מ סכ"י מאשור וממצרים.

זית ויעשה רטיה על גבי עיניו ויתרפא, ולכאב העין יקח יוגה מדברית ותטיף דמה בעין בעודנו חם ויתרפא ויועיל גם למי שיש לו תבלול בעינו, או קח עור נחש ושחוק אותו ורחץ בו העין עם מים ויסור הלובן ממנה, עוד אחרת ללובן תקח לפור דרור ושרוף לעפר ושחוק האפר ויכחול בו העין, עוד סגולה טובה לכאב העין יקח עין של נשר ושים אותה בעור זאב ותלה ע"ג העין ויוסר הכאב:

כב) **עינים.** ללובן העין קח מרת בור וערב עם דבש היטב וכחול את העינים ויתרפאו, או העלה לקיני התחמם הנקרא בערב"י לכטאיי"ף ותקח משם אפרוח ותסמא את עיניו במחט ותחזירהו למקומו ותמלא עיני האחרים בחול או בעפר כדי שלא יראו העשב ותשהה כמו חלי יום או יותר ותעלה ותמלא שנתרפא האפרוח והעשב שבו רפאה אותו אמו מונח שם ותטול אותו העשב ותרפא את העינים ויועיל, או קח התולעת הארוכה כמו נחש והיא מלואת התינוקות ותיבש אותו בצל ותדוק אותה לאבק דק ותשרוף עלוקות ושקול מאפרן כמשקל אבק הנחש הנז' ותערבם יחד ותכחול בו את העינים ויתרפאו סכ"י רי"ן למהדווי׳ כ"ע, או יקח נמלים ושרוף אותם ודוק היטב וכחול בו את העינים, או ישחוק לפורן חמור אחר שישרפנו באש ותהיה נקיה הלפורן ושים בעין בעת שכבו ויתרפא. ע"א ללובן שבעין בתחלתו האדם הראשון אשר יראהו יוליא דם מאלבעו קטן שהוא זרת ויטיף בעין ויתרפא, ע"א יקח הרגלים של עזים ויסיר המוח שבתוכם ויתיך אותם עם מעט סוקא"ר קאנדי"ל ויטיף בתוך עינו ערב ובקר ז' ימים:

כג) **עינים** שמעתי משם הרמב"ן ז"ל רפואה לעינים שכהו שלוקחים שפופרת מקנה של שומר הנקרא איגוז"ו בלע"ז וממלאים אותו מסוקא"ר ויגילייאנה וסותמים פי השפופרת בשעוה ומכניסים אותו בתוך גוף תרנגולת שלא עבר עליה שנה, ויהיה בשחיטה כשירה בסכין כשר ויזהר שלא יברך על השחיטה ומהיות טוב ישחוט השוחט עוף אחר בתחילה ויברך על השחיטה ותכף ישחוט אחריה עוף זה באופן שכבר בירך ואחר השחיטה פותחים התרנגולת ומוליאים הבני מעיים מתוכה ומכניסים זאת השפופרת בתוך חלל גופה וקוברים התרנגולת בגולתה עם השפופרת בתוכה בארץ עד שלשים יום אח"כ מוליאים השפופרת וישפוך מה שבתוכו שהוא נעשה כמין מים לתוך ללוחית ובכל בקר וערב ישליך על עינו טיפה אחת מאותן מים ויתרפא בחון הוא מאד מ"כ וכן עשיתי סגולה זאת ביום א"ך בתמוז

שנת

יח) **עקרה** אם סיבת העקרות מטעם שפגעה באשה אחרת בזמן לידתה עם היולדת השנית, או עם חתן וכלה וכאשר פוגעים זה בזה קורין לה כבושה ניזוקת ואינה מתעברת עד שתעשה איזה סגולה להתיר הכיבוש, ויש כמה סגולות שעושים הנשים חכמניות ממה שראיתי בספרים כ"י הלא המה, דהיינו תקח לה עפר משבעה דרכים ואפר משבעה תנורים ומים משבעה בורות, ועפר משבעה קבורות ומעט הדס ומעט אשכול הכופר דהיינו חינ"א בל"ע ותאסוף הכל ותחממם באור ותרחץ בהם ליל טבילתה, עוד אחרת להאשה כבושה תכתוב אלו השמות על שבעה מפתחות של ברזל, תכתוב כל אלו השמות על כל אחד ואח"ך תרחוץ אותם המפתחות בשבעה מימי מעינות או בורות, ותשפוך אותם המים על ראשה אחר רחילתה, וזהו מ"ש,

פישו"ן גיחו"ן חדק"ל פר"ת אהגוני"ת בנתיי"א לנתית"א אהם"ד דרי"א ואח"ך תכתוב אלו השמות על כוס של זכוכית שבעה ימים שבעה פעמים ותמחוק במים ותשתה קודם התשמיש ויועיל בעה"י סכ"י מאשור ומבבל:

יט) **עקיצת** עקרב תקח הלטאה חיה ותכתוש אותו ותשים על מקום העקילה ותועיל בעזה"י, ס' נפלאים מעשיך, והנה הלטאה הנז' בל"ע חורבאיי"ה ובמערב הפנימי קורין אותה אוזג'א זהיא מועלת ג"כ למי שידיו מרתתין הניחה בתוך קנה כמות שהיא חיה ותסגור עליה בשעוה ויתלה עליו והיא הולכת ומתייבשת והוא הולך ומוסיף להתרפאות כן מלאתי כתוב בספר אחד כ"י מערי פרס:

ך) **עינים.** רפואה טובה לעין שיש בה לובן, יקח אפרוח של צפור דרור הנקרא סנוני'ת ובלשון מערב נקרא תאפלילאס'ת שעושין קיניהם בתקרת הבתים והם שחורים יקח אחד שעדיין לא פרח וינקוב עינו ויקשור רגלו בחוט אדום שלא יתחלף לו באחר ויחזירהו לקנו עם אחיו ואחר ג' ימים יקחנו משם וימלאנו שרפאתו אמו בעשב שלה ותחוך ראשו ויבש אותו בשמש היטב וידוק אותו לאבק ויכפה אותו בבגד משי, ויזהר שלא יגע בידו מאותו אבק אלא יקח מטבע כסף וישא מאותו אבק ויתן על עינו פעמים שלש ויתרפא בעה"י והוא בדו"מ כ"כ בס' כ"י מערבי שהובאה רפואה זו מתיטוואן יע"א:

כא) **עינים** לנפח העינים יבשל עדשים ביין או בחומץ עם שמן

זית

ברוך ליאפשע ... רחת

זכר ואם של שמאל יולדת נקיבה יעו"ש ס' נפלאים מעשיך שראה בס"
קבלה מעשית בבליוטיק'א בערי איטלייא יעו"ש:

יג) **עקרה** עיין מה שלייגתי במערכת בי"ת ומערכת ה"א יעו"ש לעקרה יקח אבן רובין ישחק אותה ויתן אותה במאכל ותאכל אותה האשה ותתעבר הרב מר כהגה רבא ענף אבנים וכתב שם בהיות באבן הרובין סגולת הדודאים שאם שוחקים הרובין וכו' וגם מועיל לאשה המקשה לילד אם שמים אותה על האשה תלד מיד המת"ל, וכתב בשה"ח סי' תמ"ה וז"ל לדיק אחד נטה למות ובא אחד שעשו לו כשפים לאשתו שלא תלד ושלא תתעבר וביקש מהלדיק כשילך לפני הקב"ה שבתחילה יבקש רחמים שתתעבר אשתו ונדר לו ומת באותה שנה התירו לו הכשפים ותהר אשתו:

יד) **עקרה** לעקרה שתתעבר תבלע ערלת התינוק שנימול, ולענין דינא אם מותר ראיתי להרב קול אליק'ו בקונט' מחנה ישראל אשר בסופו סי' פ"ד דק"ב והניח בל"ע והר"ן בפ' אע"פ הביא דברי הרמב"ן והרשב"א ז"ל דמותר ועיין להרב מלך שלם:

טו) **עקרה** קח שמינית אוק' של פלפל ושמינית אוקא של עלם מסרק, ושמינית אוק' של בדולח, ושמינת אוק' של דבש ותשחק הכל היטב ותערבם יחד ותאכל האשה בליל טבילתה באלבע אחד ותתעבר בע"ה יתברך והוא בחון שכ"י. סגולה נפלאה כמו קמיע קודם תשמיש בג' לילות הראשונים יאמר נא ישראל פסוק זה תורה גוה לנו משה מורשה קהילת יעקב כ"ו פעמים ויכוין בשם זה היוצא מר"ת פסוק זה **תצלממכ"י** נס' הקריאה ככה יעשה פסוק זה יכתוב בקלף כשר בשרטוט ותגין ונקודות וינקד הכתוב מתוך הכתב בכונה ואחר הקריאה יאמר יה"ר הכתובה בס' שערי ציון בכונה גדולה ותתעבר אשתו בבן זכר לחי"ט בעזה"י כך מלאתי בשכ"י אולר החכמה האח נפשינו:

טז) **עריסה** של תינוק אם יש פשפשין בה או פרעושין תביא הריאה של בקר עם מעט זרניך ותעשן בהם העריסה ויברחו משם ולא ישאר כלל שכ"י ר"א ילוז:

טוב) **עלוקה** אם בלע יפתח פיו ויקבל הבל מפשפשין שיתנס באש והעשן יכנס לתוך פיו ש"מ פי"א וכתב לעיל מערכת נו"ן בשינוי לשון קלת רפו"ח, או יקח פולין וישרוף באש ויתעשן בתוך פיו ותפול העלוקה:

בהיפוך אתוון זוהר חדש דז"ן ע"ב, וכתב בס' קרן הלבי וז"ל קבלה מרב הוגה סגולה לומר להמרמז בפתחים אחר הרעה כלו' כי למי שניתן בו העיה"ר דאיהו חולה רעה המחליא את בני אדם, סגולה לומר כדי לרפאותו כל הענינים המרמזים לפתחים שהם מהרסין אחר הרעה המטרידים אותה ממנו והיינו. הכתוב אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך גם הכתוב בן פרת יוסף וכו' גם הכתוב ויעקב איש תם יושב אהלים גם הכתוב כי תרכב על סוסיך מרכבותיך ישועה, גם אומר עינא פקיחא תשגח עלך ותרפא אותך מלערך ע"ש. וא"כ יש לכתוב בקמיע אלו השמות שהם ר"ת פסוקים הנז':

אאהק"ב בפ"י בפ"ע ע"ב צע"ש ואתי"א.

ט) **עין הרע** עשב הנקרא רודא מועיל לעיה"ר ולבטל הכישוף ושמעתי מרבני עיה"ק מעשה נורא על זהדים שם קדוש **רומה**, ויכון הנושא עשב הנז' בשם זה ומוב לו ובלשון משנה נקרא עשב זה פיגם וידוע כי אות יו"ד הוא על המחשבה והיא בחי' עליונה ואפשר לרמוז כי בא האות יו"ד תוך פגם לבטל פגם הסט"א וגם מועיל למגפה כמ"ש הרב חיד"א ז"ל בס' ככר לאדן בפי' מס' ד"ה זוטא פ"ו דרפ"ה ע"א יעו"ש. ושמעתי מפה קדוש הרב השלם המקו' כמוהר"ר יעקב ניניו ז"ל כי בלשון משנה קתני הפיגם והם הן אותיות מגיפה זה"ד ועיין לעיל פ' ה' ואם מותר לנאת בשבת במקום שאין עירוב בעשב זה של הרודא עיין מ"ש מרן בשלחנו הטהור בא"ח סי' ש"ה סכ"ד וז"ל יוצאים במיני עשבים שקושרים אותם בקשרים ותולין אותם לרפואה יע"ש. ועיין להמחברים שם ודוק, רפו"ח:

יוד) **עז** קרן עז זכר שהוא תם יועיל עשנו למקשה לילד ותקמיד וכן קרן עז שרוף שים בשמרטוט תחת מראשותיו של חולה וישן, מים הנוטפים מכבד בעת ללייתו מועיל להאיר העינים למי שאינו רואה בלילה, וכן עשן היוצא ממנו בללייתו מועיל לזה עיין ס' שבילי אמונה:

יא) **עטלף** אם ישא אדם לשון עטלף עליו לא ישלטו בו שונאיו והוא כמו עכבר ויש לו כנפיים עיין ישעיה ב' ויקרא י"א ס' הנז"ל:

יב) **עכברה** בילת החזיר מיובשת וכתושה מעורבת עם מרקחת התבמים תועיל להריון, ואם יקח בילת ימין יולדת

זכר

מזרע אברהם אסור בגרים כמ"ש הרא"ש בפי' והטור יור"ד סי' רי"ז והרי משום דכתיב אב המון גוים הגרים נקראו זרעו וה"ה או כל שכן דאדם מיש-א מלי למימר שהוא מזרעא דיוסף, עכ"ל יעו"ש:

ה) **עיה"ר** איתא שם בברכות דנ"ה דאי דחיל מעינא בישא דידיה ליחזי אטרפא דנחיריה דשמאלא וכו' ופי' בס' ארץ החיים דז' שערים הם בנפש ב' עינים ב' אזנים ב' נחירים והפה והעולם עומד על שבעה צדיקים והאדם עולם קטן ובו רמוזים שבעה צדיקים אברהם עין ימין יצחק עין שמאל, יעקב אזן ימין משה אזן שמאל, אהרן נחיר ימין יוסף נחיר שמאל. דוד פה. ולינצל מעיה"ר דידיה ליחזי אטרפא דנחיריה דשמאליה דרומז ליוסף עכ"ד ע"ש במזמור קט"ו ונראה דלהנצל מעיה"ר דעלמא מועיל לומר אנא מזרעא דיוסף וכו' אבל מעיה"ר דידיה צריך לרמוז ליוסף עצמו ולכן ליחזי אטרפא דנחיריה דרומז ליוסף עצמו וזה רמז בן פורת יוסף על עי"ר דעלמא. בן פורת עלי עין סתם אפי' עינא בישא דידיה ינצל יוסף הצדיק וכל מי שמכוין לו ורומז אטרפא דנחיריה ינצל ודוק:

ו) **עין הרע.** אמרו חכמי המחקר יש בני אדם המזיקין בהבטת עיניהם כמו האפאה ואמר חכם אחד העין תכנוס הגמל בקדרה והאדם ל הקבורה, וכן יש חיות הממיתים בקולם כמטחוי קשת ואמר כי אלכסנדרוס מוקדון בא עם חילו למקום שהיו חיות שם שהיו ממיתים בהבטת עיניהם ועשו מראות מלוטשות ושמו נגד החיות וחזר ראותן עליהם ומתו כולם, בבורייתא הוה בר נש דבכל אתר דהוה מסתכל אפי' לטב מתהפך לביש יומא חד הוה קאזיל בר נש בשוקא והוו אנפוהי נהירין אתא ההוא גברא ואסתכל ביה ואתבקעו עיניו ס' הליוני הו"ד בס' ילקוט ראובני ס' בלק. ועפ"ז יתבאר מ"ש נתן עיניו בו ועשאו גל של עצמות כלומר עיניו של הניזוק דוגמא מה שעשה אלכסנדרוס ובעיניו שלו הוא מה שהטעינשו בחכמתו ודוק, ס' רפואה וחיים:

ז) **עין הרע.** לילד לא יוליא אותו לחוץ בלתי כסוי הראש זוה"ק ס' בלק, וטוב לומר לילד לעיה"ר על הכוס פסוק אוסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתונו ויכוין סופי תיבות שם הוי"ה ב"ה עיין זוה"ק ויחי בהגה יש מאי"ן:

ח) **עין הרע.** סגולה לינצל מעיה"ר יכתוב ביד ימינו יו"ד וביד שמאלו זי"ן ויהיה פותח ידו ויאמר יו"ד

בהפוך

לבית עולמו חוץ מאב ואם, וכל אדם שעוסק בנו אחר מותו בידוע שכל בניו ימותו לו בחייו, כ"כ רבינו אפרים בפי' על התורה כ"י פרשת ויחי, דבש לפי מערכת ן' סי' כ"ד:

יט) **סוכה** סגולה למחלוקת ילמוד מס' סוכה, וזהו תלפנס בסוכה מריב לשונות, וללמוד בדברי הימים ב' סי' י"ד ויקרא אסא אל ה' עד אני ותפלת יהושפט כ"כ ליקוטי מוהר"ן ס' רפו"א פרק י"ב:

מערכת עין

א) **עין הרע.** סגולה חשובה לעיה"ר ובדוקה ומנוסית אלף פעמים יקח עור זאב או עור צבי ויכתוב ז' פעמים **מיבא"ל** בכתיבה תמה ותגין ובטהרה ויקח עפר ממקום שנולד בו הנער ויעשה קמיעה ויתלה עליו ולא יוזק לעולם, מה"ב נפלאים מעשיך:

ב) **עין הרע.** כתב בס' שמירת הנפש אות יו"ד וז"ל אם מלין ב' ילדים מאדם אחד יאמר המלאך הגואל אותי מכל וכו' משום עיה"ר יעו"ש:

ג') **עין הרע.** להנצל מעיה"ר יאמר י"א פסוקים המתחילים בנו"ן ומסיימין בנו"ן ואחריהם יתפלל התפלה הכתובה שם בס' שומר ישראל סי' ד' לך נא רא"ה:

ד) **עין הרע** איתא בפ"ט דברכות מאן דסליק למתא ודחיל מעינא בישא לינקוט זקפא דידא דימינא בידא דשמאלא וזקפא דידא שמאלא בידא דימינא ר"ל נותן גודל ימין ביד שמאל וגודל שמאל ביד ימין ולימא הכי אנא פב"פ מזרעא דיוסף קאתינא דלא שלטא ביה עינא בישא עכ"ל, והרב חיד"א ז"ל בס' דבש לפי כתב וז"ל ולכאורה יש לחקור דדובר שקרים לא יכון וכתיב מדבר שקר תרחק ואיך ילמדו לשקר ותו איך יועיל השקר, ונראה דאם לאו לרבנן ילמדו אים לשקר אך אמרו רז"ל דיוסף שכלכל את ישראל הגם כי רבים הם ואמרו רז"ל כי יעקב אבינו ע"ה ראה שלשים רבוא וכ"ש כמה שנים אחר יעקב אע"ה שכלכלם לזה נקראו ישראל על שמו כדכתיב בני יעקב ויוסף סלה, ולא עוד אלא שנקראו ע"ש אפרים, ומלינו דהנודר

מזרע

מראה הילדים

כבר הגיע קצו של אדם ליפטר מן העולם בו אין שום רופא יכול לרפאותו אבל החולאים הבאים מסיבת האזהרות שהזהירנו חז"ל המביאים לידי סכנה כגון השותה מים בעת התקופה או משקים האסורים משום גילוי או אוכל בשר ודגים ביחד וכיוצא מאלו האזהרות וכל מי שזהיר באלו האזהרות יהא בטוח שלא יבא לו שום חולי, אבל חולי הבא מאתו ית"ש לסלק את האדם מן העולם ע"ז נאמר ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבוניו תסתתר לכן צריך אדם ליזהר בזה ובכיוצא לזה ועל זה נאמר ושומע לי ישכון בטח ושאנן מפחד רעה:

טו) **סכנה** צוואת ר"י החסיד דחתן וחמיו לא יהיה בשם אחד וכן כלה וחמותה הגם שרבים לא חששו לזה, אניהלעיר ראיתי מעשים שלא הצליחו בזיווגם ואתיא מכללא א' היתה שאמר אביה שאינו חש לזה לא היו ימים מועטים שמת החתן בקצרות שנים, והכלה אזלא ומדלדלא רח"ל ושוב נשאת ונתגרשה ומתה בחוסר כל וזרע אין לה רח"ל ה"ה יוסף אומץ שם אות ג' זכור לאברהם ח"ג דק"א. ולענין בת אחותו עיין להרב אורחות חיים ז"ל בהל' אישות נתיב א' שכתב דליכא קפידא בזה ואדרבא מצוה לישא בת אחותו כדאיתא להדיא בש"ס וצוואת ר"י הוא דוקא לזרעו ע"ש הא"ח נפשינו:

טז) **ספר** רפואות כתב מהרש"א בגיטין פ' מי שאחזו חזקיהו גנז ס' רפואות איך נכתבו קצת רפואות בתלמוד, אבל התשו' לזה דאיך אעיקרא הותר לכתוב תורה שבע"פ אינו אלא משום שכחה והרי זה הטעם ברפואות ומתוך זה תראה דאין התלמוד חסר מכל החכמות כי לכל חולי תמצא בו רפואה שלימה ואמיתית למבינים לשונם ואל יאמר המלעיג על חכמי התלמוד שהיו חסרים מחכמת הרפואה ות"ד ועיין שבת ס"מ דק"ט וק"י וגיטין דס"ו ובשאר דוכתי ושבט מוסר פי"א, ספר הרפואות הוא מהמלאך שלקח אחד מבניו של נח והביאו לגן עדן ולמדו שם כל הרפואות בהיותם שהיו חולים מפני המזיקין וריח רע דב"ל מערכת נו"ן אות כ"ח. ס' רפואה וחיים:

טוב) **סנגלוטו** ר"ל פיהוק ובל"ע אזוויק ובל' מערב הפנימי פוואק'א סגולתו יפתח פיו עד שיראה לשון התרנגול שבבית הבליעה ויצלור עליו מעט לימון חמוץ ומיד יתרפא בדו"מ, ימלט נפשו:

יח) **סכנה** קבלה מפי רבינו אלעזר בן רבינו יהודה זלוק"ל דסכנה הוא לישק המת לפי שכשהוא מנשקו המת מחבבו ומוליכו

לבית

לביהכ"נ דכתיב תורת ה' תמימה משיבת נפש כלומר משיבה נפש למקומה:

יוד) **ספינה** להשקיט הים מזעפו ולעכב הספינה יזכור ג' מלכים או כסדרם הכתוב פה ג' פעמים וזהו סידרם, דוד שלמה רחבעם, רחבעם שלמה דוד, דוד שלמה רחבעם, רחבעם שלמה דוד, דוד שלמה רחבעם, רחבעם שלמה דוד, סג"י:

יא) **סובין** שעל הראש יאכל דברים קלים כמו לפרים ותורים ואל ישתה מים כ"א מעורב בדבש, וירחץ הראש בחומץ מעורב עם דבש, או חומץ שבישלו בו אפונים שחוקים, ס' סגולות ורפואות:

יב) **סביבת** הראש שרואה כאילו המקום שהוא עומד בו סובב עליונים למטה ותחתונים למעלה והוא נבוך ורוצה ליפול וזאת המחלה תתיילד מן אדים חדים שעולים מן הירוקה למוח או מן האצטומכא ויועיל לו להקיז תחת האוזן אזי ינקה גופו מהליחות וישתה מי שעורים ומזונו יהיה קל מאד ולא יאכל דברים מחודדים שם, או יקח כוסבא"ר יבש מתרכך בחומץ חזק ויוציאנו מן החומץ וידוך אותו עם כמון ואגוז סחראווי'א וקנה ויאכל אותם אליבא ריקניא ג' ימים, או יקח עשב דנדל'א הנקרא בל"ע נעגא'ע וילוש אותו בדבש ויאכל אותם ג' ימים אליבא ריקניא ויועיל בעה"י סג"י מערבי:

יג) **כבוים** אם מותר להשקות לחולה שיש בו סכנה סמים הדים לרפואתו וע"י הסמים יתקלקלו אברי הזרע ויתעקר ולא יוליד עיין להרב זרע אברהם באה"ע תשובה אחת העלה להתיר יעש"ד:

יד) **סכנה** דברים אסורים משום סכנה כגון לא יניח פיו על סילון וישתה, אסור לילך אחורי אשה תוך ד' אמותיה. לא יסתכל בגלובין ובנהרגין כי פוגם בנפשו. יתרחק מריח נבילה שפוגם ג"כ בנפשו. לא יגדל תורים ובני יונה בביתו. הדר בבית וילא ממנו לא יחזור להוכה עד אחר שבעה שנים. מהנהגות טובות מהרמ"ק אות תי"ו וכתב בטור יו"ד סי' קט"ו ס"ה וז"ל לריך ליזהר מכל הדברים שמביאים לידי סכנה כי סכנתא חמירא מאיסורא ויש לחוש יותר לספק סכנה כמו תחת קיר נטוי או לילך יחידי בלילה יע"ש ובט"ז סי' ק"ו כתב ג"כ הימים שיש בהם להקיז דם וכו' ושאר דברים כזה וכיוצא בזה, וראיתי בספר אחד מפרש ואת שמו איני זוכר שכתב ע"פ ורפא ירפא וז"ל משמע מכאן שנתנה תורה רשות לרופא לרפאת וה"ו ממעט בהשגחתו ית"ש כי ה' רפאך אבל הכונה חולי שהוא מן הש"ת אשר

כבר

לאוכל דגים בחמאה וגבינה ואע"ג דאיכא סכנת חולי גדול וכבד מאוד עד מות לשותה חלב ממש ואחר כך דגים או לאוכל דגים ואח"ך שותה חלב מה תועיל כ"י בנתים להציל האוכל או השותה מן הסכנה אתמהא הא ודאי אינו דומה לנוטל ידיו בין דגים לבשר או בין בשר לדגים מפני סכנת צרעת שהוא דבר התלוי במגעם יחד בלא נטילת ידים בינייהו ולמען תוכל להבין ולהשכיל מולא דבר אליגה לפניך דברי החכם מטיולי המפרש דברי דוסקורידי ומוסיף עליהם כהנה וכהנה ס' ב' פ' ס"ה דרפ"ו בספר כתוב בלשון איטלקי וספר אחר כתוב בלשון לאטינו דש"א הפוכים ללשון הק' ז"ל אך אם תאבה שהחלב יטיב לך ויהפך לדם ט"ב צריך להוציא מדדי הבהמה באותו רגע אשר ישתה ויושם בתוכו מעט שוקא"ר או מעט דבש למען לא יעשה הגבינה באיצטומכא וגם לא ישתה ולא יאכל בדג ולא בדברים חמוצים ולא ישתה ממנו שתיה גדולה הרבה אשר לא יוכל האיצטומכא לעכלו וכן צריך לשתות בתענית ולא יאכל אחריו מאומה עד אשר כבר נעכל החלב באיצטומכא אחרי שתיית החלב צריך לנוח ולא ישן ולא ישתה אחריו יין עכ"ל הלדי"ק, וכתב רבינו בחיי ס' משפטים וז"ל דעת הרופאים בתערובת דג וגבינה שמתבשלו כאחד שמוליד תכונה רעה וחולי צרעת יע"ש ובספר אדני פז בתש' ס' מ"ב דמ"א ע"ג רצה להחמיר בחלב עם דגים ולהתיר בחמאה עם דגים יע"ש ולפי מ"ש הכל אסור משום סכנה גבינה וחלב והמאה, והוא ברור, ס' רפו"ח:

ח) **סכנה** מי שרואה דבר מאכל ואינו אוכלו הוא סכנה וסגולה לזה כל רוק שיבוא לו בפיו ע"ז לא יבלע אלא ישליך

מפיו רז"ל במס' כתובות דס"א, וכשמביאין לפני האדם תבשיל שיש בו ריח והאדם תאב לו צריך ליתן ממנו מעט לשמש כדי שלא יבא לידי סכנה בש"ע או"ח סי' קס"ט, ולא יאכל בשר בעוד שמסלק הסבל בין צלי בין מבושל, ולא יאכל תבשיל מקדירה שלא בישלו בה שלשים יום כ"כ בס' שמירת הנפש משם ס' אור חדש יע"ש, סכנה אם יעשו מריבה בבית היולדת הוא סכנה לולד ס' עבוה"ק, סכנה לא יעמיד הילד על השולחן של ספרים ואינו לוקחם כ"א בשעת אכילה ומעשה שהיה שעמד הילד על השולחן שמשים עליו ספרים וירד ונחתך רגלו, ס' חסידים סי' תתק"ך:

ט) **ספר תורה** מצינו במדרש דמי שאין לו בנים ומת ולאח אין לו לייבם את אשתו להקים שמו יקדיש ס"ת לבהכ"נ

תמנע ממנה הריון, קיבת ארנבת מועיל להריון דהיינו תקח קיבת הארנבת וזהר שלא תגע לארץ וינקה אותה וירחץ מלואתה יפה יפה, עד שתהיה נקיה לגמרי ויקח מרה חדשה שחופרים בה שלא נעשה בה שום מלאכה ותניחנה על גחלי אש עד שתתלבן ואח"ך יניח הקיבה על הברזל המלובן עד שתשרף הקיבה ויכתוש במכתשת, ויאכל האבק ההוא או ישתה במים שתוקים מן האבק ההוא האיש והאשה בשעת תשמיש לאחר טבילה כן יעשו קודם תשמיש ג' לילות ותתעבר והקיבה אין לאוכלה כמות שהיא כ"א בשריפה כי כל הנשרפין אפרן מותר ויבקש רחמים מהקב"ה ליתן להם בן זכר עיין הרוקח ס' תזריע כ"כ ס' נפלאים מעשיך ועיין אביעה חידות ודבק מא"ח, ובס' מדרש תלפיות כתב וז"ל לא נמנא במינה זכר מוחלט כי מין הארנבת חודש מתגדל בה אבר הזכרות ונסגר הרבה וחודש אחר להיפך וזה נודע לנו באמת עכ"ל:

ו) **סגולת** שם **אהו"י** הוא קדוש ונורא שכאשר רועשים ועומדים גלי הים יכולים לפעול ע"פ השם הזה להשקיט הים מזעפו עיין עמודיה שבעה עמוד ז' נפלאים מעשיך, וסגולת שם **אהי"ה אש"ר אהי"ה אגל"א** אם תכתבם בקדושה וטהרה בשיטה אחת ובפרטוט כתיבה תמה וסופרים רשומים ותניחהו בכלי כסף טוב ומגין מלפני לסטים ורוח רעה ואויבים וחמסנים ומגין מפני אויב פנימי הוא היצה"ר וגם שם זה **זֶרַח הַנָּבוֹן** אם תכתוב בקלף כשר מעובד לשמו ותניחהו במטה אשר בידך ותמשח המטה בשמן זית ולך למקום שתרצה ולא תירא משום דבר וגם הוא שמירה משדין ולילין וכו' ס' נפלאים מעשיך:

ז) **סכנה** סכין או ברזל אם תחבו בתוך בצל והניחו זמן מה אם נגע אח"ך באותו סכין בבשר אדם אפי' כחודו של מחט ימות מן הארס ההוא ק"ס דקע"ט ע"ד, סכנה לאכול אפרסמון דהוא באלסאמו ·סה"ח סי' תשכ"ה, סכנה מעות לתוך פיו עיין זובח תודה דכ"ח ועיין נח"ל ח"א וכל ענייני סכנה עיין ס' הזכירה דכ"ו ואילך ובס' ק"ס, סכנה שלא יגע במלמולי זיעה ש"ע סי' ד' סכ"א וכתב הבאה"ט בשם סקכ"ו וכל זיעה סם המות חוץ מזיעת אפיך ועי' לרש"י על פסוק זה וש"ח שם. סכנה כתב הרב פחד יצחק מע' בי"ת דס"ט ע"ב וז"ל ואני המחבר הצעיר שברופאים כל ימי גודלתי בין ברכי החכמים וזקני הרפואה ולא מצאתי סעד וסמך לדברי רבינו ב"י ולא דברי בעל שארית יהודא אשר חשב להיות בעוזריו כי מאי סכנה איכא לאוכל

או אתרוג בדבש לא ישתנה לעולם, אם תשתין ע' השכמות בעקביך לא ישלטו בך כשפים ואם הושמו כבר יתיר מיד, אם תשים זרע חזרת בקדרה כשהיא מתבשלת יראה התבשיל מלא תולעים, אם תיבש ריאה ותשחקנה לאבק ותשים מעט בקדרה רותחת יראה כאילו היא מלאה תולעים, אם תאמר בכל יום ז' פעמים נר לרגלי דברך ואור לנתיבתי תהיה זכרן, אם תשים אפר הפתילה ביין ותשתנה תהיה שכור או מהעפר אשר על אופן העגלה או מעט חרדל שחוק או מעט כרכום ואם תרצה לשתות הרבה יין ולא תשתכר תשתה מעט מים קודם שתשתה יין, או תאכל חסה או כרוב באמצע השתיה, או חבושים אחר השתיה. אם תשים ביצה בחומץ חזק שלשה ימים מתרכך ותהיה כעיסה ותכניסנה בעששית ותמלאנה מים ואז תתקשה ותחזור כבתחילה, ואם תרצה להוציאה תשים בעששית חומץ ותתרכך כבתחילה ותוציאנה, אם תרצה לכתוב בזהב תטוף לובן ביצה היטב ותתוך בו צמק ערבי ואבק האבן השחורה שמגפין בו הצורפים המתכת ואחר הכתיבה תיבשנה ואח"כ תעביר עליה טבעת כסף או זהב או איזה צבע שתרצה וישאר הרושם, אם יהרהר לבך רע אמור הורני ה' דרך חקיך עד בצדקתך חייני, אם בקשת לדרוש ברבים אמור דבקה לעפר נפשי עד כי תרחיב לבי עשר פעמים, אם תמשח ידך בחלב כלבתא תתפוש בידך ברזל חם ולא תכוה. ואם תמשח בשמן צנונית ותתפוש נחש ישוב כעץ ולא יזיקך, אם תקח שעוה בתולה וגפרית ועפר הרקובה שהרקיבוה תולעים ותעשה מהכל נר ותדליקנו לא יכבה, אם תדליק שורש שקדים עם שמן אגוזים כל מי שיביט באותו הנר תבא עליו תרדמה, ואם תרחוץ כלי זכוכית מזוהם במי וורדים יהא זך ונקי, אם תמשח בית השחי ובית הערוה של תינוק קודם שראה קרי בדם עטלף לא יגדלו בהם שערות וכן אם תמשח דדי הנערה בחלב חזיר קודם שתדע זכר, לא יגדלו יותר, אם תטוח המיטה במרת שור מעורבת בחומץ יברחו ממנה הפשפשין, אם יגולח זקן עז לא יצמח, אם תרצה להבין אם יש מים ביין או בחומץ קח תפוח ומשח אותו בשמן זית ונעוץ בו עץ והכניסהו בתוך היין או החומץ ותוציאהו אם תמצא עליו טיפין ידוע שיש בו מים בדו"מ, ס' הא נפשנו מערכה זו:

ה) **סגולת** הארנבת אם תשים לשון הארנבת תחת לשונך ותישק למי שתרצה ויאהבך אהבה עזה, עין ימין שלה אם ישאנה בלבושו יועיל לחן ולחסד, אם תתלה נוצת ארנבת על אשה

כלב שוטה רעה מאד וכל אדם הנשוך ממנו יקרה לו כמותו שישתטה עד שיברח מן המים ואם תקח וכו' עיין לעיל מערכת כא"ף סי' כא"ף ורפואתו קח ערמונים וכתשם עם מעט מלח ותערב עם דבש ותתן לאכול ושים במקום נשיכתו ויועיל בעה"י, ס' רפואות וסגולות אשכנזי, ואם יקחו חולדה כמות שהיא חיה ויקלוה באש ויוציאו אח"ך בני מעיה וימלאו אותה ותעמוד זמן רב וכשהיא יבשה יללה תיכף היטב אם יקחו ממנה רביעית אוגלא בתוך רביעית יין תרפא נשיכת כל בעלי חיים המומתים ותרפא חולי הנופל ס' רפואות מרבני אשכנז, ועיין לעיל מ"ש בזה במערכת כא"ף סי' זיי"ן חי"ת טי"ת וסי' כא"ף, בא נא עיניך וראה :

מערכת סמ"ך.

א) **סנדק** נוסח תפלת הסנדק היושב על כסא אליא'ו ז"ל הלא היא כתובה על ספר כנכן ליאיר בנוסח התפלות סי' ה' יגא עתי"ק :

ב) **סאנגלוטו** ישים בפיו דיאמנטי וישתה מים, עוד יכסה נקב האזן במוך, עוד יחתוך באראנג"ה לחלאין ויגלה על האש ויניח חלי מלד אחד בגרון וחלי מלד אחר, עוד יבשל קליפי אבייאנאס וישתה מימיו או שושנת קלאביכ'ה עוד יאמר הלחש דנרשם פה עמנו בד"ה אכילה, ס' רפואה וחיים :

ג) **סגולה** סדר לימוד הקרבנות מסוגל הרבה לימים שיש חולי רע או מגפה ב"מ כאשר מתבאר מזוה"ק ס' וירא דק"א ע"ב ועוד שם ע"ד וא"כ ס' דרך חיים או ס' מעמדות יהיה עמו בימים ההם ומובטח דלא תאונה אליו רעה ועיין לעיל פרק ה' ס' רפוא"ח :

ד) **סגולות** נפרדות יגא עת'ק מספר שבילי אמונה מנתיב ד' וז"ל אם תמשח פניך בחלב הדוב תתחכם, אם תשא מעט מבילת הדוכיפת ומלשונו תלליח בכל דרכיך גם מופלא לשכחה, אם תיבש עין זאב בשמש ותשימו בעור או בבגד ותתלנו עליך לא תירא מכשוף ולא ממזי' ולא מפגע רע ובכל אשר תפנה תשכיל ויפלו אויבי' תחתיך ותמלא חן בעיני כל רואיך, אם תשים זרע כרתי בחומץ יסיר חומלו, אם תשים אפר הגפנים ביין שהחמיץ ישוב לקדמותו, אם תשים שלג

או

רפואה וחיים, ובס' כתב יד מערבי כתב וז"ל לנשיכת נחש יקח מוח תרנגול וישימהו במקום הנשיכה וחי. או קח מפה שקינחה בה האשה שכבת זרע ושים אותה במים פושרין ויתנהו על מקום הנשיכה וחי עכ"ל. ובמס' כתובות דף נון ע"א איתא אמר אביי אמרה לי אם האי בר שית דטרקא ליה עקרבא ביומא דמישלם שית לא חיי אם לא ברפואה בדוקה מאי אסותיה מררתא דדיא חיוורתא ושיכרא נישפייה ונישקייה, האי בר שתא דטריק ליה זיבורא ביומא דמישלם שתא לא חיי אם לא ברפואה בדוקה מאי אסותיה אלותא דדיקלא במיא נשפייה ונישקייה פירש"י ז"ל אלותא דדיקלא כיב שגדל סביב דקל תומר כעין ויילד"ה שכורך את עץ הגפן ועיין מ"ש התוספות שם:

ז) **נזק** לגוף האדם קטן או גדול אם יכסו אותו באפר חם כ"כ בס' שמירת הנפש משם ס' החסידים סי' תתקי"ט יעו"ש:

ח) **נטילת** ידים שחרית יש להזהר שיטילו הקטנים ידיהם שלא יגעו בידיהם לפה ולא לחוטם ולא לאזנים ולא לעינים וכמ"ש בש"ע או"ח סי' ד' ועיין בס' עבוה"ק ובס' שמירת הנפש:

ט) **נשר** אם תשים עינו בעור זהב ותתלה על העינים יסיר ממנו כל חולי, אם תשים לשונו במנעלך הימין רבים יכבדוך, וכל אויבים ולסטים ישתחוו לך, אם תערב מרה שלו עם מי שומין ושומן ודבש ורוק ומשח גופך ירפא כל נגע וכל מחלה אשר בגוף. דמו יועיל לכל דבר שתרלה כליותיו יבשים ומעורבים עם גופרית ושומשמין משיחתן מרפא הצרעת, כליותיו ובליו מבושלים אם ישתה מים שלהם יועיל לכח גברא, לבו אם הוא קשור בעור צבי יפה לשדים ומזיקין, נוצתו קשורה על ירך השמאלי של אשה המקשה לילד תלד מיד ס' נפלאים מעשיך:

יוד) **נפרקה** ידו או רגלו לא יטרפם בצונן בשבת אבל רוחץ כדרכו ואם נתרפא נתרפא [שבת דקמ"ח ע"א] נגפה ידו או רגלו צומתה ביין ואינו חושש [שם]:

יא) **נשיכת** כלב שוטה הוא להרוג תיכף לכלב הא לאו הכי ימות האדם וכן בנחש]רוץ לשתות מים האדם ואז ימות הנחש ירושלמי פרק ה' ושם אמרו דנעשה נס לרבי חנינה בן דוסא וסגולתו שיאכל מחצר כבד של הכלב והרב מד"ת לא רצה לעשות רפואה זו משום שהוא דבר איסור ועשה רפואות אחרות והועילו ברצון ה' כן כתב הרב רפואה וחיים, ובס' האח נפשינו כתב משם מד"ת וז"ל נשיכת כלב

הלועק בלילה והתנשמת שבשרלים פירשו ז"ל בחולין שהיא איסות שהיא כמו עכבר ולא יש לה עינים מאי קראה נפל אשת בל חזו שמש יעו"ש ולפי זה יבוא על נכון ויומתק לחיכי כונת נפ"ל אש"ת ר"ל לחולי הנופל רפואתו אשת דהיינו איסות וק"ל. ובס' כתב יד אחר כתב וז"ל לנער הנכפה טוב שתעשה לו פתילה מן החלבנה הנקרא בל"ע מע"א ועיין לעיל כמה סגולות לזה במערכת חי"ת סי' א"ב, ובמערכת כא"ף סי' כ"ד וכ"ה וכ"ו שא נא עינך רא"ה:

ה) **נשיכת** עקרב אם תשים בשר עכבר הבייתי חי על מקום הנשיכה של עקרב יתרפא ואם תעשן הבית בעקרב עצמו ותתלה בפתח הבית עקרב מת לא יכנסו שם לעולם ספר סגולות ורפואות. ושמעתי שאם האדם נשכו עקרב לא ידבר שום דבר עד שישתה המים ואזי לא יהיה ניזוק ובגמרא אמרו על פסוק ומלאוהו צרות רבות ורעות זה שמשיכו זיבורא ועקרבא שהם צרות זו לזו שהרפואה של העקרב הם מים חמים. והרפואה של זיבורא הם מים קרים והפך יזיק וזה האיש יהיה נבוך אם יעשה מים קרים בשביל רפואת זיבורא יזיק לנשיכת עקרב. ואם יעשה מים חמים בשביל רפואת עקרב יזיק לנשיכת זיבורא, וממנו הוראה יוצאה שרפואת נשיכת עקרב הם מים חמים שיעשה עליהם ויתרפא ובס' האח נפשינו כתב וז"ל לנשיכת עקרב ישימו אות ברית קודש של תינוק קטן שלא ראה קרי ויועיל ובס' שבט מוסר פרק י"א כתב לנשיכת עקרב יתן על גבי הנשיכה עקרב מת, ובס' רפואה וחיים פרק י"ב כתב וז"ל נשיכת כלב ונחשים ועקרבים ועכבישין יועיל עפר שרץ המים הנקרא סרטן אם יתנו בו יין ג' ימים רצופים עם שורש לענה יתרפא מדרש תלפיות:

ו) **נשיכת** נחש יקח צפרדע חיה ותחתוך אותה לשנים וישים אותה על הנשיכה ויועיל ובספר רפואה וחיים כתב וז"ל לנשיכת נחש כתב הרב מנחה בלולה ס' בראשית על פסוק ויעש אלקי"ם את חית הארץ למינה יש להבין כונת אומרו למינה ולמינהו הכונה למינה שנתן לכל בעלי חיים טבעו דרך משל החולדה כאשר ינשכנה הנחש תלך אל עשב בעל קולים ותתגלגל עליו כדי שיהיה לה נקבי' במקומו' הרבה ויצא ממנה הארס וממנה למד גלינוס הרופא להשים כוסות המצילה על השריטה על מקום נשיכת נחש ועקרב עכ"ל, עוד לנשיכת נחש יקח טיפות מעיני האיל וכן עפר גידו וכן עפר החולדה גם יבלע חמשה פשפשין בעודן חיים כן כתב מדרש תלפיות דע"א ע"ג

גם זה מהרב הגז' ז"ל. עוד אחרת קח אבק של רוע"א ושים בנחירי הנופל ומיד יקום גם זה מהרב הגז' ז"ל רפואה וחיים, והרב האח נפשינו כתב וז"ל לנכפה ב"מ יכתוב על מראה העושים מברזל הנקרא בל' ערבי (מראיי"ת אל היגד) שם זה **מזה"ש** בלי ניקוד ויראה לנכפה וקודם שיראה לו יכה בעץ קטן של רמונים חמולים על השם הנז' בפני הנכפה ואח"ך יראה לו השם ויכה בעוד שהוא מראה לו ומיד ידבר הרוח שער רוח הקודש למהרח"ו ז"ל. עוד אחרת לנכפה בר מינן תלך אצל החולה במקום שהוא שוכב ואחוז אותו בראשו ותשכיב אותו בהיפך מלמטה למעלה דהיינו במקום הראש יניח הרגלים ובמקום הרגלים יניח הראש ויתן להחולה מפתח בידו ואח"כ יקום החולה וישאל אותו מה יש בידך אם יאמר לך מפתח אזי ישליך המפתח במקום שלא ימצא לעולם ובדוק ע"כ, עוד כתב וז"ל לחולי הנופל בשעה שנופל תקח תרנגול שחור זכר לזכר ונקבה לנקבה ותקוך ראש התרנגול או התרנגולת אם היא נקבה על מפתן הבית שנפל בו ותקרע את התרנגול מגבו ותקח הלב משם ותסחוט הדם בכף ותתן הדם לתוך פיו של החולה וצריך לבולעו ומיד כשעומד אזי יפתח פיו וידחוק בראש הלשון כי לפעמים יהיה מורסה על הלשון שנופל ב"מ ואזי יראה שילא ליחה משם ויתרפא מתחת בנימין הוב"ד בס' האח נפשינו, עוד אחרת לחולי הנופל יקח עורבים קטנים מקנם וישרוף אותם שלמים עם נולתם וכל הימים יאכל בתבשיל עם אותו אפר ויתרפא, עוד אחרת יקח מקן של עטלף אפרוח חדש יהיה בן תשעה ימים ויקרע אותו וימצא בתוך הקרקבן אבנים וישא הנכפה אותם האבנים על נוארו ויתרפא כ"ז שהם עליו לא יהיה נכפה ויזהר שלא יאכל מר ולא יראה בשום מת או נבילה ומכל אשר רוח חיים באפו אפי' בדגים מתים עכ"ל. ס' סגולות ורפואות אשכנזי. עוד אחרת לחולי הנופל בין לגדול בין לקטן למעלה מג' שנים תקח דם נדה שראתה האשה פעם ראשונה ותשים אותו ביין ותתן לו לשתות ויתרפא בעה"י שכ"י. עוד אחרת מצאתי כתוב בכתב יד ישן בטוב"י בבל וז"ל לחולי הנופל קח הנשמת בלשון אשכנז [מול"ט וואל"ף] ושים אותה בתוך שתי קערות ותשאר. שם עד שתמות ובלבד שלא ידע העלול מזה ותעשה סימנים בקערות איזו היא תחתונה ואיזו היא עליונה וכשהעלול רוצה לשתות ישתה בקערה העליונה וכל מאכל יאכל מקערה התחתונה ומאותו זמן ואילך לא יראה שום חולי עכ"ל. והנה התנשמת שבעופות הוא עוף

הנועק

לנער הבוכה כתוב על קלף צבי לבן אל נא רפא נא לה ח"י ה"י ח"י פניא"ל פניא"ל פניא"ל ע"כ. ובספר אחר כתב יד כתוב וז"ל לנער הבוכה יכתוב ויתלה בראשו סרקותי"ת אי"ה רקוקתא תוקתא י"ה קתאי"ה תא"ה מ"ה. בזכות אלו השמות תתנו שינה לעיני פב"פ. עוד אחרת כתוב מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר וכו' ויתלה בצוארו ויתרפא ע"כ. ע"א לנער הבוכה כתוב אלו השמות ותלה עליו וזמ"ס פה"ש וה"ש פה"ש וה"ש פה"ש וה"ש וה"ש פה"ש וה"ש פה"ש וה"ש פה"ש בכח אלו השמות תשלחו רפואה שלימה לפלוני בן פלונית מן הבכיה ומן הכעס ומן החימה שיש בו ע"כ:

ג) נחש י"ב סגולות נאמרו בנחש ואלו הן אם תשרוף נחש בראש חדש ניסן שחל בחמישי בשבת ותתלהו עליך. ביום א' פעולה א' אם תזרוק עפרו על האדם יחלה. ב' אם תשים עפרו בין שערותיך ותמשח בו פניך יברחו שונאיך מפניך. ג' ותבחין בין בוכה לאוהב. ד' אם תזרוק מן עפרו בבית שונאך יצא מן הבית וכן תעשה עד שיצא מן העיר. ה' אם תשים ממנו תחת רגליך תהיה יועץ למלך ודבריך יהיו נשמעים. ו' אם תרצה לגלח כל אדם תשים מן עפרו תחת לשונך. ז' אם תרצה שיגידו לך שום ענין בחלום שים מן האבק תחת מראשותיך. ח' אם תרצה שיגידו לך על איש ואשה מה הם עושים תשים מן עפרו על החזה. ט' אם תרצה שיהיה העבד נאמן קשור מן עפרו בבגדו. יו"ד אם תרצה שלא תהיה ירא מסם המות שים מן האבק בכלי עץ ותעלהו על שולחנך. י"א אם תשים מן האבק בין אצבעותיך תמצא חן בעיני כל בני אדם. י"ב אם תשים מן האבק על המצורע לא יוסיף עליו כאב:

ד) נכפה חולי זה יתרפא על ידי קלת אכילת הארנבת וגם כבד החמור צלי מד"ת. עוד לחולי הנופל הנז' יקח מרה של זאב עם מעט מושק"ו ותשים באזניו או בנחיריו לא יבוא לו חולי שם. עוד בנפול הנכפה ב"מ ימהר יחיש אביו או אמו או בנו של נכפה ויניחו ידיו על ערוה של נכפה ובאותה שעה יגלל מן הכפיה זה גילה אשמדאי מלכא. דסידאי עוד אחרת תקח זעפראן מבושל ביין וישתה ד' ימים ויתרפא רפואה זו מהרב כמהר"ש שרעבי ז"ל. עוד אחרת קח עלם אדם מת ותדוק אותו ותתן לו לשתות עם היין ויתרפא.

גם

ראשו עצם שנפל מפי הכלב שהיה אוכלו או קרן עז ותתלה עליו וכתבו האילטגינים סגולה באבנים הנמצאים בקרקבן תרנגולת שיועילו לתלותם על הנערים הבוכים ומפחדים בלילה ולא יוסיפו לבכות ולירא עוד. גם מבטלים הכשפים יעו"ש ס' כ"י מהרי"ץ אלמהדווי, ובס' האח נפשינו כתב וז"ל להתינוק הבוכה הרבה יתלוש באזנו פסוק זה שני פעמים כי עם בציון יושב בירושלים בכה לא תבכה חנון יחנך לקול זעקתך כשמעתו ענך ויכוין בלבו **סנו"י וסנסנו"י וסמנגל"ף** ויאמר אח"ך ג"פ ויהי נועם. א"כ ס"ז. עוד אחרת לנער הבוכה יותר מדאי קח מעט עפר מאחורי שבעה דלתות ותלוש אותה בחלב אמו ושים באמצע ראשו וישכב ולא יבכה א"ב. עוד אחרת יכתוב על נייר שם זה **הבהב"ה** ותניח תחת מראשותיו של התינוק ולא יבכה כתיבת יד עכ"ל. ובס' כת"י בוכארי כתוב וז"ל לנער הבוכה הרבה אמור לו זה הפסוק באוזן ימין עשרים פעמים ולא יבכה וזה נוסח הפסוק כי עם בציון יושב בירושלים בכה לא תבכה חנון יחנך לקול זעקך כשמעתו ענך. ע"א יניח מראשותיו אבן וי"א עצם שנפל מפי הכלב כשאוכלו זכר לזכר נקיבה לנקיבה או קרן של עז הזכר לזכר וכו'. ע"א קח חתיכה מן אדרת של מרדעת בבוקר כשתפגע בו ותתן תחת ראשו ויועיל וצריך לחתוך בסכין חדש, ע"א תלוש שערות חמור ואמור כשם שחמור זה שותק כן ישתוק הנער ואח"כ יקח השערות ויתלה אותם בנער ע"כ. ובס' כת"י פרסי כתב וז"ל לנער הבוכה כתוב ותלה בצוארו **אימ"א אימ"א כ"ו רוק"ו רוב"ו רו"ב שלום רוב שלום** אסוותא מן שמיא לפב"פ מן שמיא אכי"ר ע"כ: ובס' כת"י מערבי כתב וז"ל נער הבוכה יכתוב ויתלה עליו אלו השמות ע"ס א"ב וזמ"ש **ארג"י ברג"י גרג"י דרג"י**

הרג"י ורג"י זרג"י חרג"י טרג"י ירג"י כרג"י

לרג"י מרג"י נרג"י סרג"י ערג"י פרג"י צרג"י

קרג"י ררג"י שרג"י תרג"י יוה"ך שד"י

הושיעה נא והגן. ע"א לנער הבוכה כתוב על נייר חדש יהרמ"ה או"א בזכות אברהם יצחק יעקב שתשלח רפואה שלימה לפב"פ מן הבכיה בשם **אדנ"י** מא"ע שידה ושידתין שלא יבכה הילד הזה לעולם, ע"א

לנער

טיבורה **הו"ק ה"ק הר"ש צו"ם** ומיד תלד ותסיר ממנה פן ילאו מעיה ובדו"מ, או תכתוב שם זה **תורמוב"ט פרגמ"ם פתהמ"ל** הרב ס' זכירה, עוד אחרת שילחוש באזנה הימנית י"ג פ' פסוק זכור ה' לבני אדום את יום ירושלים האומרים ערו ערו עד היסוד בה ויאמר לא לא לא. וישתה מעט מים ויברך ואח"ך תשתה האשה מהם ומיד תלד. עכ"ל. ועיין בס' תולדות אדם ובס' מפעלות אלקים, ואמתחת בנימין, ובדרך ישרה כמה וכמה סגולות לזה לך נא ראה:

מערכת נו"ן.

א) **נחיריים** לקשור דם היוצא מן הנחיריים יקח חומץ בכלי חרס מלופה ירוק ויניח הכים בתוכו דהיינו הבלים שלו ואזי יפסוק הדם מן הנחיריים: עוד אחרת יקח מוח תרנגול ויעשה אותו בתוך היין עד שיהיה נימוח וישתה עם היין, עוד אחרת יכתוב מן הדם עצמו על מלחו שם זה **אופ"ל** ולנקבה **אופילה** עכ"ל סגו"י בבלי, ובס' אחר כתב יד כתב וז"ל מי שעולה דם מנחיריו יעשה שירטוט מדמו על מלחו עד החוטם ואח"ך יכתוב מאותו הדם אלו השמות **שוהא"ט אגל"א** ע"כ, ובס' מהר"א ילוז כתב וז"ל לנחיריים היוצא מהם דם יקח סיגב"ל הנמצא אצל הכבשם וידוק אותו ויערב במים ויעשה תחבושת על מלחו מאזן לאזן ויפסוק הדם. עוד אחרת אם הדם יוצא מנחיר ימין יקשור גודל יד ימינו וגודל רגל ימינו בחוטין, ואם הדם יוצא מנחיר שמאל יקשור גודל שמאל יד ורגל כנז' ויתעשן בשער עזים, ועוד אחרת תקח אפונין האדומים והשחורים הנקראים אפונין זקנים פניהם נקמטים וידוק אותם ויכפה אותם וישאוף בנחיריו כמו טאבאק'ו. ויפסוק הדם בעזרת האל ועיין לעיל מערכת ד' סי' יו"ד מ"ש בזה:

ב) **נער** הבוכה סגולתו לכתוב על סכין סמוך לחודה אלו השמות וסים אותה תחת ראשו בלילה ולא יבכה עוד וזמ"ש **טרישיורי"ש ורי"ש פרי"מ** ג"פ וקח עפר מתחת לירי הבית שהוא בתוכו ולוש אותו בחלב אמו וסים על ראשו במקום שמוחו של תינוק רופף ויתרפא בעה"י סכ"י. עוד אחרת תניח תחת ראשו

מד) **מקשה** לילד כתב בס' רפואה וחיים פרק ט' וז"ל סגולות למקשה לילד, א' תרחץ ביין מלפניה ומלאחריה. ב' שלא יהיו בניה עמה בבית. ג' תלחוש באזנה שם ס"ג. ד' תלחוש באזנה אותיות פוע"ה. ה' שלא תהיה מטתה במערב ודרום. ו' תתלה על צוארה ממרור הנשאר. ז' תשתה מים משבעה בורות. ח' יתנו לה מעט חלב מדדי אשה מינקת. ט' בעת סובלת חבלי יולדה תשים בכפה אבן שקמ"ק ותסגור ידה הדק היטב, גם לא תאכל לצון בטיבורה. יו"ד תתלה על צוארה מפתח של בית עלמין. י"א תן לה צואת סוס יבשה מעורבת ביין או במים לשתות בלי ידיעתה אז יוצא הולד אפי' מת בר מינן. י"ב יעשן לבונה תחתיה עד שיכנס העשן בגופה ותלד. י"ג תעשן תחתיה במעט קיטרא"ן ותפילהו על כל פנים בו"מ. י"ד קח לפורני חמור ושים על האש בתוך כלי ותשים הכלי תחת רגליה ותעשן רחמה ותלד מיד. ט"ו קח פרישי"ל הנקרא בלשון ערבי בקדוני"ס וכתוש אותו ושים ברחמה ומיד תלד. ט"ז תקח גרעיני תמרים וכתוש במכתשת ותשקה אותה ביין. י"ז תקח זרע קוטו"ן שהוא צמר גפן ותעשהו עיסה ביין ותתן לה לשתות במים ותפילהו. י"ח תתן לה לשתות במנעל בעלה שתן בעלה שיעור כוס אחד. י"ט כתוב על מצח האשה שני שמות אלו **קורי"ם פל"ח**. כ' קח עלי תאנה יבשות ושחוק אותם ותשתה ביין ותלד בלי צער. כ"א אם תשים בטיבורה רוט"א תלד מיד ותזהר להוציאה מבטנה אחר לידה תיכף פן יצאו בני מעיה ח"ו, כ"ב תקח חלב כלבתה עם דבש ותשתה. כ"ג קח מרה של תרנגולת שחורה וסך טיבורה. כ"ד תשים אשה אחרת ידה על בטן המקשה לילד ותאמר היא עם האשה ביחד שבעה פעמים פסוק והוא כחתן יוצא מחופתו ישיש כגבור לרוץ אורח עכ"ל, ובס' ימלט נפשו כתב וז"ל סגולה למקשה לילד תלחוש לה באזנה לחש זה שבעה פעמים, **מיבא"ל** השר הגדול שמע קולות וצעקות ושאל להקב"ה מה הקולות והצעקות אשר אנכי שומע, א"ל הקב"ה אילה יולדת וצועקת, לך ואמור לה צא צא צא שהארץ מבקשת לך וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא ויצא, ויאמר הפסוק ל"א פעמים, ואח"ך ילחוש באזנה הימנית קורי קורי ובאזנה השמאלית צא צא ומיד תלד, עכ"ל, ובס' האח נפשינו כתב למקשה לילד כתוב אלו השמות על כלי חרס חדש ושים על טיבורה

יתלה לגלה, יחתך ויכתך מהוכל וכרשך מהרן חיים סלה. ותמיד ילך בכיסוי מלח כי הטעות רשומים על המלח ולכן יכסה שלא יראה המלאך המלח, ובכל ערב ראש חדש בזמן המגפה יתן כמספר שמו מטבעות דהיינו אם שמו חיים יקח תחלה כנגד חי"ת חי"ת מטבעות וכנגד אות יו"ד יו"ד מטבעות על תשלום אותיות שמו והא"ב יחלקם לשבעה חלקים ויתן לשבעה לדקות, או לשבעה עניים לומדי תורה, ועל כל חלק יאמר זה אני נותן בעד כל ישראל וגם בעדי פב"פ בכללם, גם בזמן המגפה יאמר בלורת המנורה אלק"ים יחננו ויברכנו. השיכה תהי' בלילה על הטליה או חדר סגור מכל רוחותיה ואז ינוח לו ולא יזק, ס' סגולות ורפואות:

מ) בהמשלה דע כי נגעי בני אדם שהולידה פ' מאדם הראשון פרו ורבו מאד ונשתתפו עם מלאך המות והיו הורגים לכל מי שפוגעים בו, ולכן התענה מתושלח הצדיק שלשה ימים וג' לילות וביקש רחמים מהקב"ה על זה ונתן הקב"ה רשות למתושלח הצדיק וכתב שם המפורש על חרבו והרג מהם מאה ותשעים אלפי רבבות ברגע אחד עד שבא פ' בכורו של אדה"ר ועמד לפניו ונתחבר אליו וקבל עליו ומסר שמות בדין ולילין ונתן מלכיהם בכבלי ברזל והשאר ברחו ונסתרו במחבואות ים אוקינוס וזה החרב נגנז עמו כשמת מתושלח, וזהו מת ושלח לשון חרב דכשמת נגנז והחרב עמו, זהו תורף קיצור דברי רבינו מהר"א מגרמיזא ז"ל בכ"י, מדב"ק:

מא) משבר כשיושבת האשה על המשבר יעתירו בעדה עטרת חיים והשלום ונוסח תפלה זו הלא היא כתובה על ס' סגנון ליהיר בנוסח התפלות סי' ד' קחנו משם:

מב) משומד סגולה שלא ישתמד כתב בספר דבש לפי מערכת ש"ן אות י"ח וז"ל נער הרוצה להשתמד יראה לו שם הוי"ה ברוך הוא בספר תורה שהוא נכתב בקדושה ויחזור בו ליהדות, ובזמנו של רבינו האר"י ז"ל היה מעשה בנער אחד עכ"ל, ועיין לקמן מערכת ש"ן בד"ה שמד, לך נא ראה:

מג) מקשה לילד כתוב זה השם על מטבע כסף בלתי צורה ותשים אותו תחת לשונה ותלד מיד וכתוב אותו בנקודות שעולים בחשבון ע"ב, וכתוב אותו בכתיבה אשורית וזה הוא השם אֲמֻגַּם בדוק ומנוסה פתח היא אות וי"ו גימ' ששה. סגול גימ' ל'. קמץ גי"ו. שבא עשרים כ"ה ע"ב, וצריך לעשות בשעת הסכנה דוקא שלא להוליד הילד קודם זמנו:

מקשה

מפסוק זה והם ל"ד נ"ל ב"ש בניקודם, וישמור עצמו מלדבר שקר כל היום ויבטח בהשם וכן בערב יאמר אותו עם שקיעת החמה וצריך לאומרו בקדושה ובטהרה, גם בכל בוקר וערב יאמר ד' פסוקים או ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה וכו' ויקח אהרן וכו' ויעמוד בין המתים וכו' וישב אהרן וכו' ופסוק זה האחרון יאמר אותו ג"פ וה' מלך וכו' ג"פ ויכוין לשם מצפ"ץ מצפ"ץ בכל בוקר טרם לאתו מביתו יאמר מזמור ל"א ג"פ ויאמר שמע ישראל וכו' ויכוין כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, ויאמר פר' המן עד עשירית האיפה וברכת כהנים ויאמר מזמור הבו לה' בני אלים ארבעה פעמים, ויאמר אלו הפסוקים ג"פ ואלו הם וימהר אברהם וכו' ואל הבקר רץ אברהם ויקח חמאה וגו' הלילני נא וגו' ולכל בני ישראל לא יחרץ וגו' ויסע מלאך וגו' ג"פ ויסע ג"פ ויבא ג"פ ויט וכו' ג"פ ואח"כ שלשתן יחד ג"פ ויסעו ויהי חתת ג"פ ואתנה את הלוים נתונים ג"פ לק"י קי"ל יל"ק קל"י לי"ק, לפורקנך ג"פ ושם בת אשר שרח י"ז פעמים ואח"כ יאמר עשרה פסוקים להרמב"ן, וי"א פסוקים המתחילים בנו"ן ומסיימין בנו"ן, אתה סתר לי ביוסף ובהיפך ג"פ בטחו בה' וגו' ג"פ, בכל יום יקרא שבעה מזמורים אלו, מזמור שיר חנוכת הבית סי' למ"ד, אלקים יחננו ויברכנו סימן ס"ז, ה' רועי לא אחסר סי' כ"ג, מכתם לדוד סי' ט"ז, שירו לה' שיר חדש סי' צ"ד, בקראי ענני סי' ד', ואח"כ יאמר לעולם ה' דברך נצב בשמים י"ב פעמים, ופסוק זה יאמר אותו בבוקר ובערב, וה' יכוין בו בניקוד דְּבָרְךָ ויכוין שאפי' נגזר שימות באותה שעה, או באותן הימים של הדבר שיניח הקב"ה את גזרתו בשמים ולא תרד למטה וכן יאמר פסוק וישלח שאול אל ישי לאמר יעמד נא דוד לפני כי מצא חן בעיני ג"פ ויקרא עשרת הדברות אנכי ה' אלקיך וכו' עשרה פעמים, ואם יש ספר תורה בביתו יכתוב מזמור זה ה' אורי וישעי ממי אירא בקלף כשר מעובד לשם ספר תורה בכתב אשורית ובתגין ובשרטוט ולבסוף יכתוב י"ג מדות של רחמים על שם י"ג הוי"ה וישמרם בהיכל. ובכל יום אחר התפילה יפתח ההיכל ויעמוד לפני ספר התורה ויקרא מזמור הנז' ג"פ ויקרא בכל יום פטום הקטורת באשמורת הבקר בדמעות שליש ובכונה גדולה בקדושה ובטהרה. ובשעת הדבר יאמר אבינו מלכנו ובמקום מנע מגפה יאמר עצור המגפה, ולא ילך בעתים הללו לבית החיים כי שם מפקיד מלאך המות את כליו, גם לא יתענה בימים האלו, ולשינוי האויר יאמר בכל בוקר פסוק זה ג"פ אהבת כל דברי בלע לשון מרמה, גם אל

יתנך

במאכלים קלים ולא תסבול רעב וצמא ולא תתענה באותם הימים חוץ מת"צ, ואם לא תאכל בשר כלל אין לך שמירה גדולה הימנה ואם תאכל הוי זהיר שתהא בשר גדי ולא בשר בקר, טוב לשתות השתן של בוקר, אך תזהר שלא לשתות מראשית ולא מסופה, אפס האמצעי ותשתה מהם כשיעור מה שיכילו כפות ידך, וטוב לסחוט אל תוכם מיץ הלימוני"ם, ואחר השתיה תאכל מעט מהלימו"ן ושוב תדיח את פיך במים שנים או שלשה פעמים והמיץ של הלימוני"ם עם כרכום ושמן חזק טוב למשחו על החוטם וטוב ליטול מתחת אצילי זרועותיך ותריח בו תמיד. והוי זהיר מאד מריח אשפתות וריח נבלה וטינופת, ושים לפניך כל ריח טוב ועשב הרוד"א אם תעקרנה קודם הנץ החמה עם דינר זהב היא סגולה נפלאה להריח בה תמיד או לעשן בה וגם לתלות על הצואר, אך צריך להיות ביום ד' בתוספת הירח ולומר ויהי נועם שבעה פעמים וכל המזמור כולו פ"א, קודם שתלקטנה תאמר אנכי לוקט אותך בשם ה' אלקי ישראל לשמירת אני פב"פ מן הדבר ומן המגפה ואח"ך תחתכנה ותעשה קמיע של הרב בתוך זה הקמיע והוי זהיר להרחיק ממי שהוא נגוף וממלבושו ומשכונתו כמ"ש ז"ל, ועמוד הכל הוא לערוך תפלתך בדמע לב ולהרבות עסק התורה והא בלא הא לא סגיא ואח"ך יתננה למי שנלקטה בשבילו שנושא קמיע זו עם הרוד"א ולא יירא מהמגפה ההיא שנכתב הקמיע וזהו הקמיע למגפה ב"מ מצאתי משם הרב זלה"ה וזאת הקמיע יוצאת מפסוק ויעמוד פנחס ויפלל ותעצר המגפה וצריך לכותבה על קלף כשר ואין רשות לכל אדם לכותבה אלא ירא ויודע בטוב ויכוון בכתיבת השם ב"ה ובתיקונו ויועיל, וכשיש דבר ב"מ יחפשו אחר המתים שמא יש מהם שקברוהו בבגדים בלויים והוא לו בזיון או ידיו אינן פשוטות הוא גם כן סכנה משום פקוח נפש מותר לעשות זה שכ"י בוכארי:

וי	פה	וו	והה	
יה	יו	יה	תים	
עו	נה	פי	עהג	
מה	חי	לה	צופ	
די	סה	לו	רהה	

לט) **מגפה** בזמן המגפה קודם כל דבר יעשה תשובה, ובכל בוקר קודם זריחת השמש יאמר בכונה גדולה בדמעות שליש וילבש שק ויאמר פסוק זה ויאמר אליהם ישראל אביהם אם כן איפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי מעט דבש נכאת ולוט בטנים ושקדים ג"פ בניגון ובטעמים ויכוון בשמות היוצאי'

מפסוק

סי' אלף תש"ט דקי"ז רע"ב בזה תראנו משם. וכתב בס' האח נפשינו וז"ל הטעם ראיתי להרב עשרה מאמרות ח"א פרק ט"ו די"ד ע"ב שכתב וז"ל ואולם זה היה כחו של אהרן בעמדו בין המתים ובין החיים כי שם היה מלאך המות מתגבר כנגדו עד שזרזו משה לאהרן ואמר לו והולך מהרה: וכתיב וירץ אל תוך הקהל ותפש מידתו של אותו מלאך שהוא רץ בשעת מגפה כי תמורת מגפ"ה בא"ת ב"ש הן הן אותיות ויר"ץ אהרן והיינו טעמא שריצת האדם לדבר מצוה מבטל ריצת מלאך המות כאמור ותיקון המגפה לימוד המסעות בכונה גדולה כאשר כתבנו לעיל. ואנכי חזון הרבתי בכתבי הקדש לעט"ר מוה"ר המובהק חיים עד העולם נר"ו בספרו המפואר פתח הדביר חלק י"ד סי' קט"ז שגם מני"ר נר"ו תיקן סדר המסעות בסדר נכון בהוספת נופך משלו ונוסח תפלה נאה שתיקן לאומרה אחר קריאת המסעות יעש"ב וכשאני לעצמי בראותי כי דבריו הנעימים המה באו בארוכה לא העתקתיו פה. על כל פנים הנלמד מדברי כולם הוא שצריך לקרותם אותיבאות תיבה בתיבה בזמן שמגפה מידי יום ביומו בהתמדה גדולה והזהיר בזה מובטח לו שלא יארע לו שום נזק וינצל מדבר וממגפה ומכל מקרים רעים מעתה ועד עולם אכי"ר. האח נפשינו :

לח) **מגפה** סגולה לזמן מגפה שלא יבא ושלא יהיה אכי"ר טוב לשתות כל אותן הימים מים מבושלים ולצנן גחלת של מתכת ברזל ונחושת בהם. גם ימזוג המים ביין. והפירות טוב לאוכלם מבושלות. אל תאכל הרבה ואל תישן הרבה ואל תאכל מאכלים חמים ולא דבש ולא תאכל מלח וזנגב'יל ופילפ'יל. טוב מעט חומץ או מי בוסר, ולא יאכל הלפת והקשואים והכרוב והחזרת ותרדים ובצלת, ובשום ריח טוב לא יחסר. וקודם צאתך מביתך תרחץ פניך וידיך בחומץ עם מי ורדים ואל תרבה שמוש מטתך ובבקר תקנח שיניך בקליפת אילנות מרים ואל תצא מפתח ביתך עד זריחת השמש. וטוב לאכול בכל בקר חצי זית טריאק"ה המעולה מד' שנים ולא יותר על י"ב שנים ובידו יקח ספוג עם חומץ כשהוא הולך בדרך והרב חמדת ימים ז"ל הביא כמה פסוקים ותפלות יעו"ש ולא אכתוב כאן אלא איזה אזהרות וסגולות וז"ל הוי זהיר שלא תלך בשוק בלילה. ולא תצא החולה ביום המעונן. וגם הוי זהיר לסגור בעדך מתחלת שעה ששית עד אחר שעה שביעית. ולא תלך ברחובה של עיר באמצע. אפס מן הצד. והוי זהיר מקפילה ודילוג וכשתצא החולה טוב לכסות המצח. הוי רגיל

במאכלים

מלהתחבר עם שאר אדם. כל מאכל ומשתה תוכל לקבלו תכף ומיד ליד כל מה שיהיה אבל לא מידו ממש אלא המביא אותו יניחנו על הקרקע ואח"ך תקח אותו מעל הקרקע. ואם המאכל או המשקה ההוא הוא מונח בקופה של גמי או כלי דקל או מכלי מתכות אין חשש אבל אם הקופה היא של צמר או פשתן או משי או קנבוס או צמר גפן אל תגע בה כלל ואל תכניסנה לביתך כלל וכן כאשר תעלה המאכל לביתך מן החוץ דרך חלון אל ימשכנו על ידי חבל מכל המינים הנז' אלא בחבל כלי דקל או גמי כנז' וכל בגד או חוט אפי' כל שהוא שיהיה מאיזה אחד מהמינים הנז' לא הכניס לביתך ולא תיגע בו יד עד אשר ירחצו היטב במים האדם או הבגד או החוט ואח"ך יעבור עליהם ארבעים יום בטהרה שלא יגע בהם מי שאינו נזהר. מן המגפה ואח"ך תוכל להכניסם לביתך ואם אדם רוצה לדבר עמך מחוץ לביתו ואתה בפנים צריך שיתרחק ממך כדי שלא יגיע אליך הבל פיו של האיש ההוא הועתק מספר כתב יד של הרב מוהרא"ו זלה"ה מספר הסגולות, וכ"ז המגפה תרחק מאד מכל מיני כעס ודאגה ועצבון ואדרבה תהיה שמח תמיד בכל מיני שמחה שם:

לו) **מגפה** בזמן המגפה תתלה עליך אבן אדומה או של רובי"ן או של דיאמאנט"י אי שאיילא"ן או זאפיר"ה אך הרובי"ן הוא טוב מכל השאר גם מעט סולימאן או סיג'אן אך צריך שכל הנז' יהיה נוגע ממש בבשר אדם ודבוקה תמיד בו שם. עוד תתחזק בידך כל היום חומץ או בגד שרוי בחומץ ותריח בהם תמיד שם. עוד תמשח בכל בוקר תחת השוב'אקום אסיב'אר הדק היטב ומעורב בחומץ חזק שם. וסגולה נפלאה קח בלל אחת ותחתכנו לארבעה חלקים ותניחנה תוך המים לשרות לילה אחת ובבקר תוציאנה מן המים ותניחנה תוך חומץ חזק לשרות ג' שעות ואח"ך אכול מזה הבלל מעט ממנו בכל בקר על הכוס תשעה בקרים רצופים ולא תירא ממגפה בעה"י וצריך להמתין אח"ך כדי לאכול שיעור ב' שעות שם. עוד ישתה על כוס מעט מין עשב הנקר' אנסינסיו ולא יאכל ולא ישתה עד שיעבור עוד ג' שעות שם:

לז) **מגפה**, כתב מוה"ר החסיד שבכהונה ז"ל בס' מדרש תלפיות ענף אהרן ד"ך ע"ג וז"ל ואני קבלתי מרבותי שהמבקר את חולי המגפה לא ישב רק יעמוד וילך הולכות והובאות בבית עד שילך משם ובזה אין רשות למלאך המות לשלוט בו לנגפו ע"כ. ואפשר שכיון שעוסק במצות ביקור והוא עומד והולך ובא בכח המצוה מבטל ריצות אלו לריצות מלאך המות עכ"ל זלה"ה. עוד כתב בס' מעיל צדקה

סי'

לה) **מגפה**, סגולה מכת הרב למהר"ר יהודה גומין פאטו נר"ו
מיד כשירגיש במכה יקח לחם חם כשיצא מן התנור
ויחתוך אותו להצאין ויתן על חציו אלטריאקה ויניח על מכתו ויסבול כל מה שיוכל לסבול וינצל בעז"ה ית"ש. עוד אחרת מספר כתב יד בדו"מ לתת דיו שחור ביותר על המקום המכה דהיינו מקומה שהוא קשה כמו אגוז וצריך שלא יגיד לשום אדם כלל ועיקר רק שירגיש בה באיזה מקום שיא ימשח אותה בדיו עב ושחור, וחז"ל קדמונים החרימו לכל מי שיגלה סוד זה לעכו"ם עכ"ל, ויזהר הרבה מאד להרחיק ממקום החולי כל ריח רע וכמו כן ריח בשר צלי ומבושל וכמו כן ריח דגים חיים ומבושלים ומטוגנים, וכן בצלים ושומים ודומיהם מריח שלהם חיים ומבושלים ומטוגנים וכן ריח האלפפיונות שקורין בלע"ז פיפינ"ו ובלע"ע כיאור שבכל מיני ריח של דברים אלו הם וכיוצא בהם מזיקים הרבה מאד לחולי הלזה ויש לב"ד שבכל מקום בזמן הדבר והמגפה אם יש בעיר ח"ו שיכריזו בכל חוזק ותוקף על הדבר הזה שיזהרו כל בני העיר מלעשות ולגרום ריח העושה נזק לחולי זה ואם יעבור איזה אדם מהם יענישו אותו ולקונסו כי ה"ו נפש הוא הולך והוא כשופך דמים רח"ל עכ"ל, והוי זהיר שלא תישן הרבה ולפחות לא הלך לישן בלילה עד שעה שלישית כמ"ש הרב ז"ל, ולא הרבה בשימוש המטה דרך ישרה שם, ואם תקח בצל לבנה ותחתוך אותה למעלה לצד הראש, ותעשה נקב בתוכה ותתן בנקב הבצל מעט טריא"ק טוב ותן אותה על הגחלים עד שתתבשל ובכל בקר תאכל ממנו מהבצל הנז' ויועיל שלא תנזק מהחולי הזה כך מצאתי כתוב, וכתב גאלינוס כי כל בית שיהיה בה דרוג' לא יכנס בה מגפה והוא עשב יבש שמביאים אותו מארץ המבק יע"א חתיכות קטנות צורת עקרבים שיביא אותו על פתח הבית מבפנים ספר קמח סלת דקפ"א ע"א. עוד סגולה כתבה הרב מדרש תלפיות אות ד' ענף כהוגה שיאכל בכל בקר מיום שנשמע החולי הנז', תאנה אחת עם אגוז וגרגיר מלח או עם עלין של רוטה' כולם מעורבים זה בזה ולא יגיע לו שום נזק בעה"י ספר דרך ישרה, ובשם הרמב"ן ז"ל כתוב שיאמר בכל בקר, קודם לאתו מן הבית ויהי נועם שבעה פעמים ופרשת המן וברכת כהנים תיכף ויאכל ג' עלין שבי"א ס' קמח סולת ויזהר שלא ישב במקום חשך ואפלה ומשתחשך ידליק נר להאיר כן שמעתי שליוה הרב הגדול מהר"א ילהקי ז"ל בעל זרע אברהם ז"ל, גם יסגר בתוך בית אחד ולא יכנס בתוך הבית שום אדם שאינו נזהר

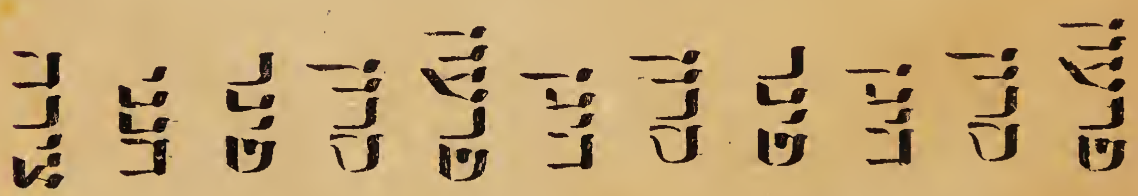
מלהתחבר

שהיא שרופה ומטוגנת והשאר יוציא המים שלה לבגד אחד וכשירגיש יקחהו מיד ומיד המורסא תעשה גסה ותצא לחוץ ותן עליה מגללים ויתרפא בעזה"י. ואם קודם שיצלה היטב נחסר השמן זית והצרי יכול להוסיף שם. ומי שידו משגת יקח אבן טוב ספיר בהיר וזך ויסבב ויעגל סביב המכה עד דאזיל כומקא ואתי חיוורא כך מצאתו בכ"י, ס' רפואה וחיים מאיזמיר:

לד) **מגפה** אלו השמות נמצאו בספרי הקדמונים למי ששתה סם המות שיכתוב השמות הללו בכתב אשורית על הנייר וצריך שיכתבם שיהיו בשיטה אחת ויכרכהו מסיפיה לרישיה ויבלעם ותיכף יקיא הסם המות בדוק ומנוסה ואחריהם החזיקו האחרונים ושתו השמות הללו המוכים בימי המגפה ורבים שהו וניצולו ואלו הן השמות

פרעון קרון האן פינר קרון האן פרעון פינר האן פרעון קרון פינר הנני צירה

ספר רפואה וחיים הנז' פרק ה' סי' טו"ב. ובסי' ע"ב כתב וז"ל אלו השמות שלח אותי מע' הרב כמהר"א מלאיח הי"ו ששמע מפי הח"ר יוסף ברבי אים ירוש' ת"ו וצריך שיהיה כתוב בכתב אשורית וגם לכותבם בתוך שש שעות ויבלעם תוך שש שעות והוא בדוק ומנוסה ואלו הם ויכרכם מסיפיה לרישיה **הנני צדה גידה פרעון קרון האן פיגה פיגר הנני צירה** עכ"ל יעו"ש. ובפרק י"ב כתב וז"ל למי ששתה סם המות מועיל אלו השמות שמקיא כל הסם ופעם אחת היה מעשה בליל שבת קודש בירוש' תו"ב בזמן הרב מהר"ש שרעבי ז"ל ששתה נערה אחת סם המות והרב הנז' כתב שמות אלו בנייר אחד ובלעה אותו ובבקר היתה בריאה וטובה ומועיל ג"כ לחולה המגפה ב"מ והטוב טוב כשירגיש מיד יבלע הנייר הנז' ולא ימות בעזה"י ובדוק ומנוסה עד מאה הנסים וניצולו כולם. וזה נוסחו, אות באות תיבה בתיבה ויכרוך מסיפיה לרישיה:

ולדעתי יבלע ג' נוסחאות:

מראה הילדים

חיי אברהם בה' שבת סימן תע"ז יע"ש הלא נפשינו:

לא) **מים** אם אחד נטבע במים ח"ו סגולה למצוא אותו קח ככר לחם שלם וזרוק אותו לאותם המים ותיכף ישוט אותו לחם למקום הנטבע. ע"א סי' א' וכתב הרב יוסף אומן אשכנזי דכ"ה ע"א וז"ל קבלתי דמי שנטבע במים ב"מ ולא נודע איה מקומו אם יזרקו קערה מעץ על פני המים ויניחוה לפה מאליה עד המקום שתנוח מעצמה אזי במקום ההוא יהיה הנטבע. ושמעתי שע"י סגולה זו מצאו בנהר איש אחד ושמו מאיר וכו' יעו"ש ועיין לעיל מערכת ע' סי' ו':

לב) **מכה** זבל הכלב אם תעשהו אבק דק ותבלול אותו עם דבש ואודם ביצה וכרכום. ושים על המכה מיד יפתח ובדוק על ידינו פעמים רבות ועיין בספה"ק דבק מאח ס' ימלט נפשו:

לג) **מגפה** דבר מנוסה למגפה יקח פרש אדם מיובש בצל ב' חלקים ענב"ר כא"ש ב' חלקים אלג'וש שהוא קורא"ל בלע"ז ובל"ע מרג'אן ב' חלקים מן אל נר"ד שהוא אל זונבו"ל ב' חלקים מן אל זעפראן ב' חלקים ושחק הכל ויקח מה שיקבל בקרלי"ן א' ויקחנו בכוס יין חשוב כשהתחיל הקדחת מיד תביאו זיעה ויגלל בעה"י קמח סולת דק"ק ע"ד. עוד אחרת יקח ג' עלוקות הנמצאים במים ושים אותם על העטרה של ברית מילה שלו שלשתן בבת אחת והם ימצצו הדם שבגופו, ולא יסירם עד שיפלו מאליהם לארץ שם:

סגולה מרבי יוחנן הגדול ע"ה יהיו לו חתיכות קיבת עגל משכתו מיובשת כמו שקדים וכשירגיש יקח חתיכה שחוקה ויתן אותו בכוס יין חשוב או בהשתנתו של מוכה וישכב להזיע וצריך שיקחהו בתוך ששה שעות ואפילו אם יקחהו בתוך כ"ד שעות יועיל והעיקר תוך ששה שעות שם. ובנוסחא אחרת כתוב וז"ל קח גדי בן עשרה ימים שנולד לא פחות ולא יותר אפי' רגע אחד ושחטהו וקח קיבתו ויבשהו בשמש ובשעה שהוכה במגפה יקח חתיכה אחת מאותה הקיבה היבשה ותן אותה בכלי וישתין עליה וישתה אותה הקיבה בהשתנתו ולא יוזק בדוק. ס' אשכנזי ע"כ:

עוד אחרת יקח תרנגולת וישים פי הטבעת של התרנגולת על המכה והוא ימצמץ הדם של המכה ותפול התרנגולת מתה כן תעשה שנים שלשה פעמים עד האחרון שלא ימות אז תדע שלא נשאר הדם במוכה בעה"י שם. עוד אחרת יקח בצל אחד גדול לבן ויסיר מוחו וימלאנו שמן זית וצרי ויצלה אותה היטב ואח"כ יסיר הקליפה העליונה

שהיא

ישן בארץ מצרים :

כו) **מוצה**, לכאב המלח והלדעים קח מעט עפי"ן והברה במים שרופים ומשח את הפדחת ותתרפא, או יקח שומן ופולין ונקה אותם מקליפתם ושחוק הכל ביחד ובשלם ועשה מהם תחבושת ומשח בו המלח והלדעים ויועיל בעה"י סג"י ועיין מע' ז' סי' ג'!:

כז) **מעים** אמר רשב"ה פעם אחת השש ר"מ במעיו וקבשנו לערוף לו יין ושמן בשבת ולא הניחנו וכו' מוכח דרפואתו הוא יין ושמן יעו"ש שבת [קל"ד ע"א] ועיין לעיל מערכת ח'ת סי' ל"ו אופן אחר :

כח) **מצורע** רפואה למצורע וכדומה לו יקח מוח כלב ויערב עם שמן וורד ודש ותמשח. עוד אחרת תקח לואת שור יבשה ותשרוף אותה והאפר תערב בחומץ ותמשחהו ויתרפא סג"י בבלי:

כט) **מפלת**. לאשה שלא תפיל, זה הלוח הכתוב לורתו בלוח של כסף מזוקק ותתלה האשה עמה ולעולם תהיה טובה שלא תפיל חלילה וגם כן הוא טוב לאשה אשר בניה מתים בר מינן, ובעת שתכתוב אותו כתוב שם האשה ושם אמה בלוח הכסף וזהו ועיין לעיל מערכת א' סימן ל"ב לאשה המפלת נפלים, וממערכת למ'ד לך נא ראה :

נמאע	עולם
בתרע	אאות
כסאו	נבוב
כסאי	יתד
אא	א

ל) **מים** רבינו האר"י ז"ל הזהיר מאד שלא לשתות מים קודם הבדלה ואמר כי השותה בזמן ההוא ימות באסכרה אבל אם הי' אוכל בסעודה שלישית ומשכה סעודתו עד הלילה אין בכך כלום ובגמרא אמרו כל מאן דשתי מיא בין שמשיא ימות באסכרה, י"א בין השמשות דליל שבת, וי"א בין השמשות דמולאי שבת וכן הלכתא דבליל שבת אסור מן הדין מפני הקידוש של לילה ובין השמשות של מולאי שבת אסור מפני אסכרה פע"ח שער ח"י פרק כ"ד. ועוד אמרו במדרש שכל השותה מים בע"ש בין השמשות הרי זה גוזל את המים ואיתא בפרק דרך ארץ כל השותה מים בשבת בין מנחה למעריב תוך שנה שמת לו מת הרי זה גוזל את מתיו והטעם לפי שהמתים יולאים בשבת ושותים מים מן הנהר היולא מעדן ולכך אין ראוי לגזול את מתיו אבל לאחר שנתקבל דינו אין בכך כלום וכן הביאו הרב בנימין זאב ז"ל בסימן קכ"א והרב

חיי

ואם נשארו נפרדים האיש קובר את אשתו ואומר פתאים ה' שכ"י בבלי:

כ) **מיתה**, מי שמתו בניו רא"ל ילך למדינה אחרת [ס"ח סי' רמ"ז], או ימכור את בנו לחבירו בעד שקל או איזה דבר מאכל ויחיה [שם סי' רמ"ח] ועיין בשו"ת חת"ס חח"מ סי' קי"א] ויתן דמיו לצדקה תדב"א פיו"ד:

כא) **מיתה**, חמשה קרובים למיתה יותר מן החיים ואלו הם אכל ועמד ושתה ועמד הקיז דם ועמד ישן ועמד שמש מטתו ועמד, ושפה העושה אותם מיד מת ואלו הן הבא בדרך ונתייגע הקיז דם ונכנס לבית המרחץ ושתה ונשתכר וישן ע"ג קרקע ושימש מיטתו אמר רבי יוחנן והוא שעשאן כסדרן. אמר אביי כסדרן מת שלא כסדרן חלים ואם אדם כחוש אפי' בתלתא מנייהו מת ש"ס בגיטין ד"ע ע"א וכתבו שם התוספות וז"ל חמשה קרובים למיתה וכו' משמע אפי' עושה אחת מהם בלבד מדלא קאמרינן עלה דבעינן כסדרן יעויין שם:

כב) **מיתה**, פתאומית מלאתי בכ' הנהרות מי שמתים בניו מיתה פתאומית כשנולד לו תינוק אל ילבישנו כי אם כלי פשתן בלבד בלי עירוב בהן שום מין אחר ויחיה עכ"ל שבט מוסר פל"א יעו"ש:

כג) **מות וחיים** לדעת החולה אם יחיה או ימות קח חלב אשה מניקת בת ומשח בו חוטם החולה אם יעטוש יחיה ואם לאו פלוס על כל ישראל כן מ"כ בסכ"י הי"ס ז"ל:

כד) **מכירה**, אם יש לך דבר למכור משח רגלך בשמן חזיר ותמכור כל מה שתרצה סכ"י, ובספר אחר כ"י כתוב אם תרצה לקנות איזה דבר תחשוב שם המוכר בעל הכלי ותוסיף עליו שלשה עשר ותחלקם שנים שנים אם נשאר בידך אחד לא תקנה כי ודאי תפסיד ואם נשארו שנים תרויח:

כה) **מלאכים**, ומזלות הממונים על ז' ימי השבוע הצריכים לכתוב קמיעות כנז' לקמן מע' קו"ף סי' מ"ב בסכ"י וז"ת יום ראשון משמש רפא"ל עם מזל אריה, יום שני משמש מלאך גבריא"ל עם מזל סרטן, יום שלישי משמש סמא"ל עם מזל טלה ועקרב, יום רביעי משמש מיכא"ל עם מזל תאומים ובתולה, יום חמישי משמש צדקיא"ל עם מזל קשת ודגים, יום ששי משמש ענאי"ל עם מזל שור ומאזנים, יום שביעי משמש קפציא"ל עם מזל גדי ודלי ע"כ מ"כ בסכ"י

ישן

המעוברת מה תלד עיין מערכת ג׳ בגורל המעוברת:

יג) **מעוברת,** צריכה שתשמור פיה בימי עיבורה שלא לאכול דברים המטמטמים את לב התינוק, וראתה עיני להרב דה״ח סימן ל״ד אות ל״ח שכתב וז״ל מעוברת האוכלת כרכום היא סיבה להוליד בעובר גרב ושחין ב״מ לכן לא תאכל כרכום כל ימי עיבורה עכ״ל, נפלאים מעשיך ועיין בס׳ אביעה חידות מע׳ ב׳ סי׳ א׳:

יד) **מעוברת,** אם תאכל בלים רכים יהיו בניה בעינים יפים, והאוכלת כרפס יהיו יפים וגאים, האוכלת כסבור יהיו בעלי בשר, האוכלת אתרוגים יריחו בניה, כל כך הפליגו חז״ל ואמרו אשת שבור מלכא היתה מעוברת והתמידה לאכול אתרוגים, והיה לה בת שהיה ריחה נודף כל כך שהביאה אותה לאביה במקום בשמים יעו״ש ס׳ רפואות:

טו) **מעוברת,** שמירה למעוברת, תקשור בכתונת שלה מעט מלח ופת ושלשה אלמוגים אדומים ויפים בלי נקב, והם מסוגלים הרבה לעין הרע ולענינים אחרים ויע״ש, אביעה חידות:

טז) **מעוברת** לדעת המניקת אם היא מעוברת אם לאו תקח מחלב שלה ותתן על הסיף אם הוא עומד איבה מעוברת ואם הוא זב מעוברת, סכ״י בבלי:

יז) **מיתה,** לא ינשק אחד מילדיו כשהוא מת כי לא ישאר אפי׳ אחד, וגם לא יאחז אחד מבניו כשהוא מת וכן אדם שמת לו בנו או בתו לא ינשק אותם כי מקצרים ימי בניהם ובנותיהם וכשהמת מוטל לפניו ונפשו מרה לו מאד אין לומר למת שיוליכנו אחריו כי מעלין עליו כאלו הורג את עצמו ס׳ שמירת הנפש מסם ס״א:

יח) **מות והיים,** אם אתה רוצה לידע אם ימות או יחיה תעיין בבת עינו אם תראה דמותך יחיה ואם לאו שלום על כל ישראל, או יקח מלח דק דק ותן לו ביד ימינו אם יזיע לא טוב ויחיה ואם לא צריך רחמי מן שמיא:

יט) **מות והיים,** אם תרצה לדעת אם אשתו קוברתו או האיש קובר את אשתו תחשוב שמו ושם אשתו ותבלבלם יחד ואת״ך תשליך מהם שבעה והנשאר בידך אם יהיו זוג האשה קוברתו

את אשתו והלכו כל א׳ ונישאו לאחרים ג״כ לא ימלו את בניהם [שו״ת הרב שבו״י ח״א סי׳ ע״ט]:

ז) **מינקת**, לא יניק התינוק מעכו״ם אם אפשר מישראלית דחלב עכו״ם מטמטם את הלב ומוליד בו טבע רע [ועיין בשו״ת ח״ס או״ח סס״י פ״ג פלפול עצום לענין שוטה אי מותר למוסרו לעכו״ם ללמדו וסיים לבסוף לאסור מטעם המאכלים שיתן לו העכו״ם שמטמטמין הלב] וכן לא תאכל המניקת דברים האסורים אעפ״י שצריכה לכך מפני חולי ואם תאכל לא תניק התינוק, וכן התינוק עצמו לא יאכל כי כל זה מזיק לו בזקנותו [ש״ע יור״ד סי׳ פ״א] וכן לא תאכל המניקת בצלים ושומים ולב וכבד, וגם בלילה שראויה להתעבר תהיה נזהרת מזה כן כתב בס׳ הנהגות ישרות מהאר״י ז״ל ובס׳ שמירת הנפש אות א׳ ועיין יו״ד סי׳ פ״א:

ח) **מינקת**, לא תלך בדדיה מגולים כי על ידי זה מזיק החלב וכן לא תניק האשה בפני אנשים ותשמור עצמה מן הכעס שמפסיד החלב, בס׳ שמירת הנפש משם ס׳ זכירה וכשהאשה תתחיל להניק את בנה תתחיל להניקו בדדה השמאל כ״כ בצואת ר״י החסיד ז״ל מחזיק מדב״ק מע׳ ז׳ אות י״ד ואות ל״ו:

ט) **מינקת** עיין בשו״ת ח״ל סי׳ ס״ד ובשו״ת ח״ס ח׳ אהע״ז סי׳ קל״ו לענין אשה שהוחזקה שבניה מתים מחמת הינקה שנראה שחלבה מזיק להם ע״ש אם רשאה להניק או חייב בעלה להשכיר לה מינקת, ואני הצעיר זכורני שבכתה אשה אחת לפני אדמו״ר הצדיק זצ״ל עבור ב׳ בניה שהיו אלמים והיה להם חוש השמיעה רק שלא היו יכולים לדבר ואמ״ל הצדיק שזה מחמת חלבה ולכן לא תניק כ״כ הרב ס׳ שמירת הנפש:

יוד) **מינקת**, לא תניק התינוק אחר התשמיש עד כדי הילוך שני מילין או לפחות א׳ מיל [באה״ע סי׳ ר״מ בש״ע או״ח בשם הזוהר]:

יא) **מזוזה** כתב המרדכי בשם מהר״מ ז״ל וז״ל מובטח אני שכל בית שיש בו מזוזה כהלכתה אין שד ומזיק יכול לשלוט בו עיין דרכי משה סי׳ רפ״ז. מזוזה גי׳ היכל וגימטריא אדנ״י:

יב) **מעוברת** מי שאשתו מעוברת והגיע חדש התשיעי יתפלל שלא תלד אשתו בשבת כדי שלא יצטרכו לחלל שבת, וכן בתו וכלתו, ס׳ החסידים סי׳ תשל״ג ואם רוצה לדעת

המעוברת

להיות נעור בלילה עד המילה ולעסוק במע"ט, גם סגולה להיות הבית מלא תורה ורמז לדבר ליהודים היתה אורה ודרז"ל זו תורה ושניהם טובים ומצוה להדר כל זה לעשות שמירה עכ"ל וכתב מרן החבי"ב ז"ל בספר כנה"ג מערכה זאת אות מ"ח וז"ל לימוד תורה בלילה של קודם המילה נשגב מאד וכמ"ש חז"ל ואת זה כתב הרב המפורסם בדורו חיד"א ז"ל בס' שם הגדולים ח"ב מע' זיי"ן אות י"ט אשר ישר את שמו ויבא יוסף מעשה רב כמהר"ר נמח לרפתי ז"ל היה חולה מוטל על ערש דוי כשנתים ימים בדמשק ועינו בכבל רגלו ואתרחיש ליה ניסא וה' ריחם עליו שלח מלאכו וירפאהו וכמו רגע חזר לבריאותו ולאיתנו והמעשה הנורא כי סיפר הרב שנגלה אליו אליהו הנביא ואמר לו שיקבל עליו ללמוד כל ליל ברית מילה לכל הילודים שבעיר ויתרפא וקיבל עליו כן ותיכף נתרפא ומהיום ההוא והלאה כך היה מנהג לילך בליל שלפני המילה במקום שהיה לעסוק בתורה כל הלילה כך שמעתי זת"ד, הלא נפשינו:

ה) **מילה**, טעם שמנהגים בשעת המילה משום דכתיב רוממות אל בגרונם [הם הפיוטים] וחרב פיפיות בידם. זה האיזמל של מילה שיש לו שתי פיות כ"כ ס' מטעמים מרבני אשכנז, וטעם לסכין של מילה בב' פיפיות שלפעמים הגיד מכוסה בב' ערלות ואדביני ביני שיעביר לכלוכו לחתוך בו שנית יסתכן התינוק לכן עושים מב' צדדיו חד וחלק, ובאוסטרייך היה מנהג שכל מוהל יש לו ב' אזמלין מוכנים כ"כ הרב יעב"ץ הוב"ד בס' מטעמים, ועיין מ"ש בעניותי בפי' ההגדה ש"פ כי הקב"ה הכה למצרים בחרב פיפיות כיעו"ש ויצאו ישראל ממצרים בזכות המילה והמילה בחרב של שתי פיפיות וזהו במה שהקב"ה מכה בו מרפא וק"ל רא"ה:

ו) **מילה**, אשה שמלה בנה ראשון ומת מחמת מילה ומלה גם את הב' ומת ג"כ מחמת מילה הרי הוחזקה שבניה מתים מחמת מילה לא שנא מבעל א' או משני ולא תמול את הג' עד שיגדל ויתחזק כחו [עיין שו"ת חת"ם חיו"ד סי' רמ"ה וה"ה אם האיש מל את בנו הראשון ומת מחמת מילה וגם את הב' בין שהיו לו מאשה א' או מב' נשים ג"כ כך הוא הדין הגם דיש חולקים על זה מכל מקום חמירא סכנתא וס' נפשות להקל [ש"ע יו"ד רס"ג] ואפי' אם השני בנים שמתו נולדו תאומים ג"כ לא ימול את השלישי [שו"ת שוא ומשיב ח"א סי' רל"א] וגם אם גיר־

את

שלשה גמיעות ועל כל גמיעה וגמיעה יאמר אתה גבור לעולם אדני
ויכוין לשם [אגל״א] היולא מר״ת וימשח בו כל גופו והשאר ישפוך
במקום שלא יעבור בעל חי קטן או גדול פן ינזק ב״מ והוא בדו״מ
מסכ״י ועיין גורל החולה לדעת אם יחיה, במערכת גימ״ל:

טז) **לחש** מסוגל לעצור דם, יאמר ג״פ על האבר שממנו הדם
שותת ויסבב המכה באצבעו הקטן ומועיל למכת ברזל וזה
נוסחו, שבעה אחים עומדים בגשר ושבעה קרדומות בידם ושבעה
רעננים היו מקללים וז׳ הרים מסתתמין מסתתמין הרים מסתתמין גבעות,
מסתתמין הוורדין אשר הדם מהם מטפטף מפב״פ אנס״ו ס׳ ימלט נפשו:

מערכת מ״ם.

א) **מילה**, יש בה כמה סגולות, א׳ עוצרת המגפה, ב׳ רואה
פני שכינה, ג׳ זוכה לנבואה שלימה, ד׳ אינו רואה
פני גהינם, ה׳ אויביו נופלים תחתיו, ו׳ תפלתו נשמעת, הרב עיר
וקדיש הרשב״א הלוי זלה״ה בספרו הנחמד מנות הלוי דף קל״ג, מדבר
קדמות, מע׳ זו:

ב) **מילה**, סגולה לעצור דם המילה יאמר הן אמת חפצת בטוחות
ובסתום חכמה תודיעני, המטיב לאדונים עבדים ונקשרים
אדם נטע גן, משה קרע את הים ויבקעו מעינות תהום רבה
וארובות השמים נפתחו ויכלא הגשם מהארץ ג״פ ויועיל בעה״י
אמ״ב, האח נפשינו:

ג) **מילה**, דע אחי גם כן גדלה מעלת ההולכים לברית מילה,
הם המקבלים פני שכינה הבאה להופיע מאורה ע״כ
המטפלים במצוה היא, ואמרו שיום טוב שלהם הוא, כי יש להם
תוספת נשמה כמו ביום טוב לכן חייבים כל העיר לעמוד בעמידה
בשעת המילה, דכתיב ויעמוד העם בברית, עיין ספר קריה נאמנה
דף ד״ן ע״ג, אביעה חידות, ובספר עמודי חיים כתב שכל העומדים
לשמוע המילה מתכפרים עונותיהם ורמז בזה סמיכות הפסוקים,
תשמיעני ששון (זו מילה) ושמחה תגלנה עצמות דכית הסתר פניך
מחטאי וכל עונותי מחה יעו״ש:

ד) **מילה** כתב השל״ה וז״ל אמרה תורה השמר לך ושמור נפשך
כן ג״כ ראוי שמירה יותר לילד הנולד ועיקר השמירה
להיות

שדים ורחם ברכות אביך גברו על ברכות הורי עד תאות גבעות עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו. ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל וכו' אז ישיר משה וכו' עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי ואנוהו אד"י אבי וארוממנהו, ויסע מלאך האד"ים ההולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמוד מאחריהם. יחי ראובן ואל ימות ויהי מתיו מספר, אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה, באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם במחוקק במשענותם וממדבר מתנה וממתנה נחליאל, ומנחליאל במות, ומבמות הגי אשר בשדה מואב ונשקפה על פני הישימון, בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי שור, שיר למעלות אשא עיני וכו' מעתה ועד עולם, מי שריפא לחזקיהו מלך יהודה מחוליו ישלח רפואה שלמה לפב"פ אמן [ואח"ך שים שמן זית בקערה לפניך ותקרא על מים שבכוס זאת הקריאה ג"פ ובכל פעם תשפוך מעט שמן זית בכוס], שלש נשים עומדות על שן סלע אחת אומרת פלוני בן פלונית חולה ואחת אומרת פב"פ אינו חולה ואחת אומרת פב"פ אינו חולה ולא יחלה לעולם, אם איש עשה לו יפלו שערות ראשו וזקנו, וגבות עיניו, ואם האשה עשתה לו יפלו שערות ראשה ודדיה ושער גבות עיניה, פגע אליהו הנביא ז"ל בלילית רבתא ובכתותיה, אמר לה לאן הולכת, אמרה לו לבית פב"פ להכות אותו בעין הרע אמר לה משביע אני עליך ועל כתותיך בשם **אל שד"י** ובשם שבעה רקיעים ובשם שבעה גלגלים ושבעה כוכבי לכת ובשם שבעה מזלות שלא תזיק לפב"פ לא ברמ"ח אבריו ולא בשס"ה גידיו ולא תכנס לתמן כלל את וכתותיך לעולם, כשם שהים אין לו דרך והדג אין לו כוליא והנמלה אין לה עלם כך לא ישלוט עיה"ר בפב"פ כי מזרעא דיוסף קאתי דלא שלטא ביה עינא בישא, בן פורת יוסף בן פורת עלי עין וכו' ויהי נועם ה' אלקינו עלינו וכו' עד כי מלאכיו יצוה לך וכו', ואח"ך תביט בשמן אשר על המים אם ירד למטה בכוס דע שהוא בסכנה ואם עולה למעלה טוב לו, ואם עושה כמו איסרין דינרין והם דבוקות זה בזה אבל אינם מצורפים יחד יגיע עד שערי מות ויתרפא, ואם נדבקו הטפות כולם יחד בטפה אחת וצפים על פני המים דע כי שלום על ישראל ותבקשו עליו רחמים משמים, ואם נעשה ארוך כמו דג יתרפא מהדג, ואם נחלק לשנים יתרפא ויחזור לחוליו, ואם היה רחב למטה וצר למעלה יתרפא, ואח"ך ישתה החולה שלשה.

אלק'י השמים והארץ מאת אלק'י האמת וקיים מאת הדינים שבתורה ומאת אלק'י האמת והלחם והמים ומאת כל הדברים הטובים אשר ברא הקב"ה בעולמו שיסלק מאת הבריה הזאת פב"פ החולי הזה אם אתה ירה אם אתה מכה אם אתה תבלול אם בשר הנפוח מן העין אם אתה רוח רעה אם אתה דבר שנפל בעין בשער ומן השער בבשר ומן הבשר בעינים ומן העינים בלפורניים ומן הלפרניים בעינים שם שם כל כחך ודעתך כי זאת הבריה פב"פ אינך יכול אתך וירפא הקב"ה כמ"ש הכתוב אל נא רפא נא ויהיה פב"פ נגורים ונפדים בה' אלק'י ישראל מכל עינא בישא כדכתיב אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה, סלה תסובבני פלט רני תצרני מצר לי סתר אתה, עין תלעג לאב ותבוז ליקהת אם יקרוה עורבי נחל ויאכלוה בני נשר, ויהי נועם ה' אלק'ינו וכו', יברכך ה' וישמרך, יאר ה' וכו', לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, אל תירא מפחד פתאום וכו' בשמך רחמנא קדישא ובשם המלאך הקדוש **פהדיא"ל** בלשון ובאותיות הקדש הממונה על פחד שתציל לפב"פ מכל פחד ואימה ובהלה ורעדה וזיע ורתת מעתה ועד עולם אנס"ו, ספר מעש לועז האח נפשינו:

יד) **לחש** לעיה"ר מרבני אשכנז שהביא עוד בס' מעש לועז יהושוע בד' ל"ג ע"ד וז"ל שלש נשים עומדות על שן סלע, אחת אומרת חולה ואחת אומרת אינה חולה ולא יהיה שום חולי אם איש עשה את הדבר הזה יפלו שער ראשו וזקנו ואם אשה עשתה את הדבר הזה יפלו שדיה ודדיה וכמו שהדגים שבים אין בהם זכרות וכליות כן לא יהיה בהם ממש בעיה"ר, ולא יהיה לו חולשה וכבדות ראש לפב"פ, בן פורת יוסף בן פורת עלי עין בנות צעדה עלי שור, וממתנה נחליאל, ומנחליאל במות, ומבמות הגי, וכשם שנתרפא חזקיהו מלך יהודה כך יתרפא פב"ב בשם **אגל"א** נס"ו, כן יהי רצון אמן, האח נפשנו:

טו) **לחש** לעיה"ר וסוד גדול אם יחיה אם לאו והוא קח כלי זכוכית נקי ותרחצנו על שם החולה ותאמר ג"פ על שם פלוני בן פלוני החולה אני רוחץ כלי זה ותמלאנו מים זכים ותכסה ראשו של חולה ותאמר פסוקים אלו ג"פ אל מוציאם ממצרים כתועפות ראם לו יאכל גוים צריו ועצמותיהם יגרם וחציו ימחץ. מאל אביך ויעזרך ואת שדי ויברכך ברכות שמים מעל ברכות תהום רובצת תחת ברכות שדים.

עינא צרה עינא ישרה עינא עקומה עינא עגולה עינא שוקעת עינא בולטת עינא רואה עינא מבטת עינא בוקעת עינא שואבת עינא דדכורא עינא דנוקבא עינא דאיש ואשתו עינא דאשה ובתה עינא דאשה וקרובתה עין דבחור עין דזקן עין דזקנה עין דבתולה עין דבעולה עין דאלמנה עין דנשואה עין דגרושה כל מין עינא בישא שיש בעולם שראתה והביטה ודברה בעיה"ר על פב"פ וב"ב ועלי פב"פ וב"ב גזרנא ואשבענא לכון בההוא עינא עילאה עינא קדישא עינא חדא עינא חוורא עינא דאיהו חוור גו חוור עינא דכליל כל חוור עינא דכלא ימינא עינא פקיחא עינא דאשגחותא תדירא עינא דכלא רחמי עינא דאיהו רחמי גו רחמי עינא דכליל כל רחמי עינא דלית כסו עלה ולא גבניני עינא דלא אדמיך ולא נאים עינא דכל עיינין בישין אתכפיין ואתטמרן גו כיפין מן קדמוהי עינא דאיהו נטורא דכולא עינא דאיהו קיומא דכלא ומיניה מברך לכלא כדכתיב טוב עין הוא יבורך. עינא דנטיר לישראל לעלמין כדכתיב הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל וכתיב הנה עין ה' אל יראיו למיחלים לחסדו בההוא עינא עילאה קדישא גזרית ואשבעית לכון כל מין עינא בישא שתסורו ותעקרו ותברחו ותרחיקו מעל פב"פ ומעל כל ב"ב ומעלי פב"פ וב"ב ולא יהיה לכם כח לשלוט בפב"פ ובכל ב"ב ולא בי פב"פ ולא בכל ב"ב לא ביום ולא בלילה לא בהקיץ ולא בחלום ולא בשום אבר מרמ"ח אברינו ולא בשום גיד משס"ה גידנו מהיום ולעולם ועד אמן נס"ו ויהיה פב"פ וכל ב"ב ואני פב"פ וכל ב"ב שמורים וגלולים מכל עינא בישא כדכתיב אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה. סלה תסובבני פלט רני תצרני מצר לי סתר אתה, עין תלעג לאב ותבוז ליקהת אם יקרוה עורבי נחל ויאכלוה בני נשר. נשר בני ויאכלוה נחל עורבי יקרוה אם ליקהת ותבוז לאב תלעג עין, יושב בסתר עליון וכו' עד בישועתי. כך יאמר ג"פ ואח"כ יאמר פסוק והסיר ה' ממך כל חולי וכו' ואח"ך יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחנך וכו' עד ואני אברכם, ויועיל בעה"י ית"ש עכ"ל:

יג) **לחש** מסוגל לחולי העינים ולשאר חולאים ולעיה"ר שישב החולה נגד עין השמש בשעה ד' או ה' מהיום וגם הלוחש יניח ידו עליו בהיותו יושב החולה שם ויעשה לו זה הלחש ג' ימים והוא בדו"מ **משביע** אני עליך חולי העינים שאתה שוכן על הבריה זאת פב"פ מאת אלקי' האמת מאת האדון אשר שלא אותך מאת שק'י האמת מאת אלקי' אברהם יצחק ויעקב אשר נגלה למשה בסנה מאת שק'י

תכתוש ותבשל בחוק היין ותשים ביין הנז׳ נעורת פשתן ושים על הלחיים כמה פעמים ויתרפאו שכ״י מערבי:

ט) **לשון** הלשון הנפוח ימרחהו בחלב חמוץ או במין של אתרוג או במין של רמונים חמוצים וימרח היטב עד שישליך הרירין, ואם לא יועיל כ״ז ימרחהו במלח וחומץ ויועיל בעזה״ו ואם הלשון מבוקע ירחצהו במי וורדים עם מין חבושים ויתרפא שכ״י מערבי:

יוד) **לחש** לכל דבר ולעיה״ר יאמר אותו פעם אחת ·וצריך שלא ישמיע אותו, ושים ידו על ראשו של חולה ויאמר אליא׳ו הנביא ז״ל היה הולך בדרך ופגע במימון השחור ואמ״ל אן אתה טמא וכל כת דילך הולכים ואמ״ל לבית פב״פ להזיקו, ויען ויאמר לו אני משביעך בשם ה׳ אלק׳י ישראל יושב הכרובים ובכח ה׳ חומשי תורה ובכח ה׳ ספרים שבתהלים ובכח ה׳ מלאכים הרמוזים בר״ת ארגמ״ן שהם **אוריא״ל רפא״ל גבריא״ל מיכא״ל נוריא״ל** שלא תרעידו ושלא תפחידו ולא תזיקו לפב״פ לא ביום ולא בלילה לא בערב ולא בבקר לא בשבתו ולא בקומו לא בהקיץ ולא בחלום מעו״ע אמן:

יא) **לחש** לעיה״ר ולפחד ורוח רעה יאמר ויהי נועם כולו ואח״ך יאמר בשם ה׳ אלק׳י ישראל אליהו הנביא היה מהלך בדרך ופגע במלאך אשמירב״ו אמר לו אליהו הנביא אנא תלך אמ״ל אני הולך לבית פב״פ לאכול את בשרו ולשתות את דמו אמ״ל אליא׳ו הנביא אל תלך אני משביעך בשם ארבעה מלאכים מיכאל גבריאל אוריאל שמאל בז׳ הויות ובז׳ ספירות ובשם האל הגדול הגבור והנורא שתלך לשדה ותמלא שם שור שחור ותאכל את בשרו ותשתה את דמו ותלך לבית פב״פ שהזקת ותסיר ממנו כל מחלה אשר שמת עליו ותרפאהו מע״ב חולאים אשר שמת עליו ותשליכהו בארץ שהיא חזקה וכן בכל זה אני משביעך כמו שהשביע אותך אליהו הנביא שתרפאהו רפואה שלימה מכל חולאים אשר שמת עליו, אא״א סס״ס וו״ו:

יב) **לחש** לעיה״ר מ״כ בש׳ מע״ל יאושו״ע דל״ג ע״ג משם החיד״א בכ״א סי׳ ל״א בתוס׳ נוסף ממרן החבי״ף ז״ל בעטרת החיים וז״ל ביכ״ו. ויהי נועם ה׳ אלק׳ינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו משביע אני עליכם כל מין עינא בישא עינא אוכמא עינא צרובא עינא תכלתא עינא ירוקא עינא ארוכה עינ״ק עינא רחבה עינא

ויאכל ויתרפא ומי שמרעים לבו יקח הראש של האתרוגים ויחתוך
בסכין חדשה וירתיחם מה בדבש ויתן לו כח הלב, ע"א יקח כאמון
והליל"ג שחור וסוקאר ויאכל ויתרפא עכ"ל, סכ"י מערי הודו:

ו) **לב** לחלשות הלב תהא רגיל בכל בקר תמלא פיך ממים קרים
וצלולים ותמתין עד שיתחממו ותפלוט. א"כ תוכל לעשות זה
הענין בחצי היום אם ח"ו יארע כאב לב באופן הנ"ל ואם בא חולשת
הלב מחמת רוב הדם ישכבו אותו על גבו ופניו למעלה ויזרקו על פניו
מים צלולים וקרים מאד ויריח בפת חם ומי קנמו"ן וטוב לשתות
מעט טאבאקו לעטש, הרב דרך ישרה שה"ם דפ"ו האח נפשינו,
מערכה זו, ובסכ"י מערבי כתב לכאב לב יקח כרפס וידוק אותו
וישתה מימיו ז' ימים אליבא ריקניא ע"כ:

ז) **לימוד** היתה במס' אבות בן ה' שנים למקרא בן עשר למשנה
בן י"ג למצות בן י"ח לחופה עיין מ"ש רש"י ז"ל שם
והרב מדרש שמואל כתב וז"ל בן ה' שנים למקרא יש מפרשים לאותיות
ויש מפרשים שבן ג' שנים לאותיות ומצאו סעד במדרש בפסוק כי
תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל וכו' בפריה של תורה הכתוב
מדבר כמ"ש נוצר תאנה יאכל פריה והעץ הוא הולד כי האדם עץ
השדה וביאת הארץ יציאתו לאויר העולם ואמר שכל ג' שנים ערלה
ובשנה הד' קדש הילולים כלומר הקדישהו לה' ללמדו אותיות ובשנה
החמישית להוסיף לכם תבואתו שיהיו מוסיפין בלימודו ויכניסהו למקרא
ממש והוא שאמר כאן בן ה' שנים למקרא בן י"ג למצות סמכוהו
במדרש מדכתיב עם זו יצרתי לי ז"ו בגימטריא י"ג, בן י"ח לחופה
רמז במקרא מדכתיב והוא אשה בבתוליה יקח והו"א בגימטריא י"ח
יעו"ש, ובמקום אחר רז"ל רמזו בפסוק והו"א כחתן יוצא מחופתו,
והבת לא תנשא פחותה מבת י"ב שנים כי אותיות בבתולי"ה הם
בתול"ה י"ב אבל פחות מזה הו"ל משחק בתינוקות ומעכב ביאת
הגואל ושמא תתעבר ושמא תמות ח"ו, ובמ"ש הרב מדב"ק מערכת
ת' כי מי שיש בידו מקרא נשלח לו מלאך לשומרו מאות ה' אחרונה
שבשם יומתק דברי רז"ל שאמרו בן ה' למקרא כנגד ה' אחרונה
שבשם שבא לו ממנה מלאך לשומרו, ועיין מ"ש ז"ל ע"פ והיה בתבואות
ונתתם חמישית לפרעה וכו' ופסוק לכו בנים שמעו לי והארכתי בזה
בסה"ק יפת מרא"ה דרוש לתפילין לך נא רא"ה:

ח) **לחיים** הנפוחים תבשל שרוש אל חריא"ק בל"ע ובלע"ז קורים
תכתוש.

מראה הילדים

בספר נפלאים מעשיך וז"ל קצח אמרו במס' כלה הרגיל בקצח אינו בא לידי כאב לב רשב"ג אומר זה אחד מששים מסם המות וקצח הוא בלשון אשכנז קימ"ל ובל"ע כאמון ועיין ישעיה כ"ח פסוק ז"ך, ומ"ש הקצח הוא א' מששים מסם המות בשאינו אפוי אבל אפוי תועלת גדולה לאדם עכ"ל והוא פלא בעיני שהפסוק של ישעיה כ"ח ז"ך נראה ממנו שהקצח אינו כאמון כי הפסוק אמר קצח וכאמון וכן נראה מרש"י ומשאר מפרשים ז"ל והנה הקצח קורין אותו במערב סאנו'ג ובארץ ישר' קורין לו קצחא והוא שחור ויותר קשה בעיני שהוא בעצמו כתב בספרו אביעה חידות סוף דע"ז ע"ב וז"ל קצח הנקרא אניס"ו ונקרא בל"ע יאנסו"ן, ובספרו ימלט נפשו סי' כ"ד או"ת וז"ל תולעים דבר מנוסה אין כמוהו כתוש חב"ה סוד"א שקורין לה בערבי חב'ת אל ברא'כ'ה ובלע"ז אשינו"ס וערב עמה מרת שור וחבוש על הטבור ותראה פלא עכ"ל,
הרי לך שהוא בעצמו מודה שהם ב' מינים ודי בזה:

ד) **לב** רפואה לכאב לב יקח אזוב הנקרא בל' ערבי זעתא"ר וכאמו'ן רומי הנקרא בל"ע כראוי'ה וידוך אותם ויערבם עם הדבש ויאכל מהם ג' ימים אליבא ריקניא ויתרפא, ע"א יקח דבש וירתיח אותו על האש ויסיר ממנו הקצף שעולה מן הרתיחה ויקח פלפ'ל רומי וקצח הנקרא בל"ע סאנו'ג וידוך אותם היטב ויערבם ויאכל ג' ימים אליבא ריקניא, ואם יש לו חטיפת הלב יכתוב אלו החותמות בקערה וימחה במים וישתה וימשח לבו וראשי אבריו כולם וזמ"ש **הראית"י נ"ה בס"א פ"ם אפסולי"ם פסולי"ם סולי"ם ולי"ם י"ם ם'** ועיין לעיל
מערכת חי"ת סי' כ"ה:

ה) **לב** מי שנתפחד פתאום ויש לו קפילת הלב ולבו נקפה יקח לב האש הנקרא בלע"ז פלו'ר ד'י סאנוג'א, יקחהו בסכין מעל האש וישתה עם מעט מים ג"פ וילחוש לחש זה, האד'ה ללפגע'א והאדא לרעב'א, והאדה לוג'ע אל קלב, ר"ל זה לאימה, וזה לפחד, וזה לכאב הלב, ע"כ סכ"י מערבי, ובס' כ"י בבלי כתב וז"ל לכאב הלב כתוב אלו השמות ותלה בראשו וזמ"ש **א"ל נ"א רפ"א נ"א ל"ה** רפאנ"י פאנ"י אנ"י כ"י י' בזכות אלו השמות הקדושים שתרפא את פב"ב מכאב הלב אכס"ו, ע"א יקח כאבוו'ה וזאנגבי'ל ויאנסו'ן וזרע אל זאגא'ר ומסתיק'א ודבש משקל אחד לכולם ויעשה מרקחת
ויאכל

בלבי **יופיא"ל** שר התורה וישמח לבי בשערי תורה בשערי פתיחה במקרא במשנה בגמרא ותתן לי בינה ודעת והשכל, ומענה לשון להבין להשכיל ולדעת ולשנות תורתך התמימה וישרה למען כל המלאכים הקדושים ורוח אלד"ים ידבר בי ומלתו על לשוני עכ"ל מסכ"י רבני מערב ז"ל:

ב) **לימוד** לקטן כתב בס' הרוקח סי' רצ"ו הביאו בס' זכירה כי מנהג אבותינו שמושיבין התינוקות ללמוד יום שבועות ומכסין הילד שלא יראה דבר טמא כגון גוי או כלב ויוליך האב לילד בבוקר ויתן לתוך חיק המלמד על שם כאשר ישא האומן את היונק ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו ומביאין הלוח של אל"ף בי"ת ויקרא המלמד לפני התינוק א"ב ג"ד ע"ש ואח"כ תשרק ויאמר התינוק כל אות אחריו ואח"כ יאמר פסוק תורה צוה לנו משה וכו' תורה תהיה אומנתי ופסוק א' מן ויקרא ה' אל משה וכו' ואח"ך יאכל מעט דבש שישים אותו על הלוח וילחוך הילד הדבש מעל האותיות בלשונו ואח"כ מביאין העוגה שנילושה בדבש מעי"ט ולא ע"י אשה נדה וכתוב עליו מעי"ט פ' זה ה' אלד"ים נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר יעיר בבקר בבקר יעיר לי אזן לשמוע בלימודים, ה' אלד"ים פתח לי אזן ואנכי לא מריתי אחור לא נסוגותי, וקורא הרב תיבה בתיבה והילד עונה אחריו בלשונו כל תיבה, ואח"ך מביאים ביצה מבושלת וקלופה וכתוב מאתמול עליה ויאמר אלי בן אדם בטנך תאכל ומעיך תמלא את המגילה הזאת אשר אני נותן אליך ואוכלה ותהי בפי כדבש למתוק, גם טוב שיכתוב על העוגה זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום ה' וקורא ג"כ הרב העוגה והילד קורא אחריו ויזהר שלא תגע אשה נדה בילד בעת ההיא ואל ישנה אדם ממנהג כדאיתא בפסחים וברבה פ' וירא דמנהגא מילתא היא וכל זה יעשה כשהילד בן ה' שנים כדאיתא בילקוט פ' קדושים ג' שנים יהיו לכם ערלים א"ל ללמוד ובד' קדש הילולים ובה' יתחיל ללמדו מפ' ויקרא בענין קרבנות שהם טהורים כדאיתא ברבה ס' לו עכ"ל סכ"י:

ג) **לב** הקלא זרע שחור שקורין לוגיילו בלעז ורגילים לתת אותו בלחם שהרגיל בו אינו בא לידי כאב לב, רבינו עובדיה ז"ל בפיה"מ מס' עדיות מ"ג ונקרא בל' לעז אסינוס וכן איתא בברכות ד"מ ע"ב אמ"ר חמא הרגיל בקלא אינו בא לידי כאב לב יעוי"ש ועיין מס' כלה פ"א ובספר כבר לאדן, רפואה וחיים פרק י"ב, והילך מה שכתב בספר

וסדר הכתיבה יהיה כך **ויתפלל יתפלל תפלל פלל לל ל' משה שה ה' אל ל' יהוה הוה וה ה' ותשקע תשקע שקע קע ע' האש אש ש'** ויזרוק הלחם לאש בדוק, והוא מכתבי האר"י ז"ל, ע"א יקח קדירה קטנה חדשה עם דבש חי שתהא הקדירה מלאה דבש ויזרוק אותה לתוך האש, ע"א יצלה ביצה מתרנגולת לבנה וזבל אדם ויקשור בתוך חתיכה של בגד פשתן חדש וישליך לתוך האש, ע"א יחתוך זנב חתול ואותו הדם ישליך לתוך האש ויכבה, ע"א סגולה נפלאה לשריפת אש תלך למקום השריפה ותקח משם מיד לפיד אש מתוך השריפה ותאמר הריני מושך אותו מתוך האש חולה ומשביעך אני בשם אלק'י ישראל ובעשרת הדברות שלא תזוז ממקומך ולא תשרוף עוד, משביע אני עליך בשם ה' אלק'י ישראל אמן סלה ותאמר אותו ג"פ. ע"א קבלה מאדם גדול לשריפה יאמר ותשקע האש במאמר שדי, תשקע האש במאמר שדי, שקע האש במאמר שדי, קע האש במאמר שדי, ע' האש במאמר שדי, האש במאמר שדי, אש במאמר שדי, ש' במאמר שדי, במאמר שדי. מאמר שדי, אמר שדי, מר שדי, ר' שדי, שדי, די, י', ותאמר כן ע"פ ותכבה האש ע"כ שכ"י בוכארי:

כט) **כבוד** חמיו חייב אדם בכבודו ככבוד אביו כמבואר בש"ס ובפוס' ז"ל וזה נלמוד מדהע"ה שקרא אבי לשאול שהיה חמיו שנאמר אבי ראה גם ראה וכו' ועיין במת"ל ענף כבוד חמיו יעו"ש:

מערכת למ"ד.

א) **לימוד** בנים קטנים כי יטנו בלשונם וידברו בפיהם כתב בס' זכירה כי מ"ך שנקרא ר"א הקליר לפי שהאכילתו אמו עוגה כדי לפתוח לבו בתורה וללמוד אותה כי תיבת קליר הוא לשון עוגה כמשרז"ל ע"פ ויחזו את האלק'ים ויאכלו וישתו וכי קלורין עלת עמהם לסיני, אלמא דקלורין לשון מאכל ולחם הוא:

ומצאתי כתוב במ"א סגולה ללימוד התורה מענין זה יעשה זאת כמו שעשה רבן גמליאל לר' נחוניא בן הקנה קח עיסה בלי שאור אפויה בכלי חרש חדש וכתוב שם בטהרה. בזה"ל אלהי מלכי ומורי תתראה לי בשמך הנעים השבעתי עליך בשמך החזק והאדיר שתשרה

בלבי

בעזה"י ע"א. לחגור רצועות עור חמור על מתניו תמיד ושוב לא יארע לו דבר זה, וסגולה להציל הילד מחולי הנכפה ומכל מיני חולאים רעים כשהולד נולד והוא עדיין מונח על הארץ תקח מתחתיו של הולד מעט עפר ותקשור בחתיכת בגד פשתן חדש ותתלה על צואר הילד להיות עליו עד אחר שלשים יום עכ"ל סכ"י בוכארי:

כו) **כפיה** קמיע לילד הנכפה תכתוב על שרביט של עץ של רימון הדוס וכתיבה אשורית וזמ"ש **מלילי"ת לילי"ת ילי"ת לי"ת י"ת ת'** בכח ג' המלאכים הממונים עליהם שהם **סנו"י וסנסנו"י וסמנגל"ף יוה"ך בל"ך צמרכ"ד מא"ע א"ה** שתרחיקו מעל פב"פ כל שד ושידתא וכל מזיק משעה זו ולעולם בכח החותם של שהע"ה:

ויתלה בצוארו ויתרפא סכ"י:

כז) **כינים** קח פרח ועלין של הרומירו ושחוק אותם ושים תחת הכובע על הראש וכן לכל גופו ישימם בין בשרו לחלוקו ויברחו ממנו ג' מזיקים אלו כינים פרעושים פשפשים וימשח הלב ויתרפא מתולעים, או יסוך בזרע גד שחוק היטב ומעורב במים ויתמיד המרחץ או יתלה עליו כסף חי בשפופרת ויברחו ממנו ע"כ סכ"י:

כח) **כבוי** לכבות הדליקה כתב מהר"א חי מוסאפייא נר"ו בתהלה לדוד הנ"מ בסופו סגולות סגולה ז"ך שמעתי מפי מקובל שקבל מרבו שב"מ כשיש דליקה בבית אחד ומתפחדים השכנים שמא ח"ו תבא גם לביתם שיקחו כתונת אשה נדה שעליה דם נדות וישימו אותו על אותו הבית שכנגד האש שהיא סגולה גדולה להתרחק האש מאותו הבית והביא הרב מעשה שהיה דליקה ונתנו זה הכתונת וראו פלא גדול משם הרב פחד יצחק במערכת דל"ת ערך דליקה דל"ז ע"ד והיא מולאת בכמה ספרים האח נפשינו. ע"א יכתוב פסוק זה ויתפלל משה אל ה' ותשקע האש ויכתוב על מלת אפיקומן או על לחם שלש

וסדר

כב) **כליות** לכאב הכליות כתב הרמב"ם בס' רפואות הנקרא פרקי משה מאמר כ"ב וז"ל זבל היונים יודק ויגופה וירעה בו בכאב האברים בכאבים הנושנים אשר תרלה לחממס וכן לכאב הגב והבטן והכליות עכ"ל יעו"ש, ובסכ"י כתוב לכאב הכליות והמתניים יקח אניסו"ן הדק היטב וערב עם הדבש וזפת לח ותשימהו על הכליות או על המתניים ויתרפאו ע"כ, וסגולה טובה לאבן שבכליות קח ז' ראשי שומין ותשים אותם בקדרה חדשה עם ג' משורות של מים ויתבשל מאד עד שישוב המים לג' כוסות ותשתה בתוך המרחץ ותתשבר האבן ותלא עם השתן, ע"כ, סכ"י בוכארי, וכתב הרמב"ם בס' הנז"ל הכוליא הימנית יותר גבוה עד שבקלת בעלי חיים נוגעת לכבד והכוליא השמאלית יותר שפלה כדי שלא תזיק האחת לאחרת:

כג) **כבד** כתב הרמב"ם בספר פרקי משה מאמר כ"ב וז"ל מלאתי בנסיון ששתיית המים שיבושל בו המסתי"ק הוא בטחון מעילות הכבד והאלטומכא יעו"ש. ובמד"ת כתב הכבד של זאב טוב לשלשול הבא מחולי הכבד ויועיל למורסות קשות שבו ע"כ, וכתב הרמב"ם מאמר ה' כשיהיה בשתן חתיכות דומות לפתח הכרסנא או לגריסי עדשים, מורה שהוא מן הכבד וכשיהיו אותם החתיכות דומות לבשר מורה שהם מן הכליות יעו"ש, ובמאמר ו' כתב מראות הלשון מורים על הכימוס הגובר בעורקים אשר בלדדי הכבד והכליות והמכוה, יעו"ש, עוד כתב שם מי שכבדו נפוח יהיה מראהו לבן וקטן, ומראה מי שטחולו נפוח ירוק ושחור ומי שריאתו נפוחה יתראה מראהו לבן וכמוש, ואמנם יהיה מראיהם כן שיהיו מורסותיהם ונפיחתם וכו' יעו"ש:

כד) **כפייה** רפואה לנכפה קח אזוב ובשל במי נהר ומי וורדים עד שיתבשל הרבה ואח"ך תסנן אותו ע"י בגד ותשים עמו מעט דבש ובשלהו עמו וידוך מעט עו"ד נוא"ר עד אשר דק הדק היטב ותערב הכל ביחד ויאכל הנכפה ויועיל בעה"י סכ"י, ע"א לנכפה קח כבד עוף הנקרא פידרי"ס ובלה"ק קורא ובלשון ערבי חאג"ל ויסחק הכבד הנז' ויערבנו עם מי מטר ויתמיד לשתות ויועיל בעה"י או קח עטרת התרנגול שעל ראשו ויתעשן בה, או יקח הבצים של התרנגול שחוקים וישתה במים ויתרפא בעה"י סכ"י רבני מערב:

כה) **כפיה** סגולה לתינוק שיש לו כפיה, באותו מקום שנפל תקבור שמה הכתונת שלו או הכריכות שעל בשרו קודם כל תחתוך אותם חתיכות דקות ואח"ך תקברם במקום שנפל ויועיל בעזה"י

עכ"ל, וכתב בספר החסידים סי' תר"ף וז"ל נשים היו חשודות על שאוכלות ילדים אמרו מקצת התלמידים בן סורר ומורה כיון שעתיד להרוג את הנפש הורגים אותו כך אלו שחשודות אמר להם החכם אין ישראל על אדמתם לדון דיני נפשות ויש נשים שעל כרחם עושות ויש מכשפות לא זאת עשו, תכריזו בבית הכנסת כשתהיינה אף החשודות שם שידעו אם יזוק א' מן הילדים שישחזו שניהם באבנים המקיפות את הבאר והחייבות ימותו באותה שעה וכתיב והגלתי את עמי מידכם ולא יהיו עוד בידכם למלודה ע"כ עכ"ל, וסגולה שלא ישלטו בו שום כישוף וסט"א וכל כחות הטומאה שבעולם יאמר בהבדלה בשעת ראית הלפרניים וראית את אחורי ופני לא יראו **אג"ף נג"ף שג"ף** ומובטח שלא ישלטו בו בחון ובדוק ולא יוציא בשפתיו בשביל הפסק. שם לבטל הכישוף יכתוב מכשפה לא תחיה, לא תחיה מכשפה, תחיה מכשפה לא, תחיה לא מכשפה, מכשפה תחיה לא, לא מכשפה תחיה, ע"כ סכ"י:

ד) **כלב** כתב הרב עובר אורח דקע"ג ע"א או"ט וז"ל סגולה שלא ינבח הכלב בו מי שקושר על זרוע ימינו רגל ארנבת או ישא אללו לב כלב לא ינבח עליו ולא יזיק לו שום כלב בדו"מ האא נפשינו, וכתב הרב כהנא רבה בס' מד"ת או"ב ענף בעלי חיים אמ"ה וז"ל נשיכת כלב שוטה רעה מאד וכל אדם הנשוך ממנו יקרה לו כמותו שישתטה עד שיברח מן המים ואם תקח שתן מזה הנשוך בכלי זכוכית ורא' במים כדמות גור כלבים ואם תסננס בבגד לא ימלא הרושם כלל ואם תשוב ותשים בכלי זכוכית ויעמדו המים שעה אחת תראה כלורה הראשונה יע"ש, שם, סגולה לנשיכת הכלב יפתחו הנגע עם איזמיל וישים עליו כוסות המציצה וקרוב לו יניחו עלוקות ויחבשנו בעלי קשואים עם יין מבושל או יכתוש אפר עלם עגל וילושנו בדבש ויחבשנו בו. והרפואה למי שנשוך מכלב משוגע ישתה השתנה של אדם ויתרפא, או יקח שערות של כלב וישים על המכה ויתרפא סב"א, שם, גם תשים באבנט שלך לפורן ארנבת שניטל ממנה ועודה חיה ולא תירא מהם, מפא"ל:

כא) **בעס** בשעה שאדם כועס אל יסתכל אדם בו כי עם ראיית עיניס מלאך רע עומד ומהרהר לנקום על לערו ועוד קשה לשכחה שמשכח תלמודו וגם פני הנדה אסור להסתכל בשעה שהדמים מצויים בה ספר החסידים סי' תתשל"ג האא נפשינו:

גדולה יברכך ה' וישמרך ג"פ יאר ה' פניו אליך ויחנך ג"פ ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום ג"פ בדו"מ כ"כ הרב חיד"א ז"ל בכף אחת סי' כ"ט. ובס' סגולות ורפואות אשכנזים כתוב וז"ל ישפוך שמן וורדים שחוקים באבן ויספיק ואם יתנגע המקום תניח שמן ודונג לבן מעורבים. עוד סגולה לכויה יקח שמן ויתן רטיה זה אחר זה ויועיל ס' רפו"ח:

יח) **כישוף** שמירה לילד מכישוף ומעיה"ר קח כלי חרס חדש תקנהו מן היוצר בכל מה שירצה וגם מסגרת הנקרא קפ"ל שיהיה חדש ופתוח ופעם ראשונה שירחצו הילד קח אותם המים ושים באותו כד והניחהו תחת המטה שהיולדת שוכבת עליה והמסגר תניח על המטה עצמה פתוח, ואם ח"ו יחלה הולד או יארע לו שום היזק קח המסגרת הנז' וסגור עליו כלומר אצלו ותניחהו אצלו ואז יהיה בטוח בעה"י שלא יוזק ולא יארע לו שום היזק בעולם סכ"י. ע"א לכישוף הנושא עליו לב כלב שום כישוף לא ישלוט בו סכ"י בבלי. ולבטל הכישוף קח לפרני בקר ובשלם ותאכלם בחרדל סכ"י מערבי:

יט) **כישוף** כתב הרב מנחת יעקב סלת במערכה זו וז"ל סגולה בדוקה לדעת אם נעשה לאדם כשפים ילך לקן של נמלים וישב שם עליהם אם נדבקו בו אז לא נעשה לו כישוף ואם לא נדבקו בו בודאי נעשה לו כישוף, כתב עוד הרב הנז' שם וז"ל והא לך כמה ענינים מסגולות נבחרות קח קדירה חדשה אצל היוצר דוקא וגם תקנה סכין בקתא שחור וחדש וקח מים שתוקים ותבשל אצל האש וכשיתחילו המים להרתיח תדקור בסכין הנ"ל לתוך המים ואז צריך לשום לתוך כתונת הנפגע או ווינדיל [ר"ל סמרטוטין] של תינוק מאן דהוא רק ירחץ באותן המים את הנפגע עם כליו שעל בשרו דהיינו כתונתו [או סמרטוט] ואח"ך קח הכלי הנז' ותן בקדרה להרתיח וכשמתחי' להרתיח תדקור בסכין הנ"ל במים [או בסמרטוט] ויאמר בשם שאני דוקר זאת כך ידקרו החיצונים וכל השדים ורוחות ואת המכשף או מכשפה שהזיקו לזה הילד פלוני הנולד מן פלונית בת פלונית, האח נפשנו, ע"א לבטל הכישוף יכתוב על צואר החולה **עמנו אל שומר שלטן** ותמחוק במים או ביין והשקה אותו ויתרפא הרב כה"ר מד"ת בשם כ"י שם, ובספר סגולות ורפואות מרבני אשכנז כתב וז"ל לעיה"ר וגם לבטל הכישוף יקח מעט כסף חי ואבנים לבנים הנמצאים בקורקבן תרנגול שחור מזכר לזכר ומנקבה לנקבה ומעט מלח ותשים באגוז לועז ויסתום הנקב בשעוה ויחבך באור ויתלה על צוארו עכ"ל

עפר והוא ביתו ביום ודלי ביתו בלילה והוא אויר וכן כולם ועיין בסימן יו"ד ותבין בדעתך כמה ענינים שונים מפא"ל:

יג) **כבוד**. סגולה שיכבדוהו בני אדם ישא עליו אבן ספיר [הנקרא בערבי אזמרו"ד] כך כתב הרב אושי כהן גדול בס"ה מד"ת משם מהר"י קארו ז"ל וכתב הרב ז"ל מעשה ששמע שבן קיסר קוסטאנטינא לא היו קמים מפניו ולא היו מכבדים אותו ונתרעם על אביו על זה ואמר אביו אני נותן לך אבן יקרה ושים אותה בכובע והראהו לבני אדם ויכבדוך שסגולתה היא זאת וכן היה ואמר אותו בן לאביו אמר אביו דע שאין זה אלא מלך שכשתראה להם האבן חושבין שאתה משתחוה להם והם משתחוים לך ע"כ יעו"ש האח נפשינו:

יד) **כינים**. שבראש ילוש אפר מקרן צבי עם מרת שור וירחץ הראש וימשח עם זה. וירחץ הראש במים מלוחים עם הומץ ס' סגולות ורפואות מרא"ש, וסגולה להמית הכינים בכל מקום שהם קח חמאה או שמן אווז וערב אותה עם חלמון ביצה ויבשלם ויסוך בהם, ע"א לכינים וגם לרפואה לשחין קח ג' דרהם כסף חי ולובן מב' ביצים ויעשם בכלי חרס ויערבם וקח חתיכת בגד צמר וימשח בהם [illegible]שא על גופו סכ"י. ע"א סגולה לגרש הכינים קח כסף חי בידך ורוק טפל ומזוג ומרוק אותם היטב יחד וקח תפוח צלוי או בלוי ומרוק וערבב יחד ומשח גופו המשיחה זו ממיתה הכינים בו"מ הרב עובר אורח דקע"ו אות זיי"ן האח נפשנו. וכתב הרב נגיד ומצוה משם האר"י ז"ל וז"ל כינים הם הנולדים מזיעת האדם והם סוד מותרי האדם וסוגיו לכן אל יקוץ בהם האדם כי הוא תיקון אל עצמו ע"י הוצאת הכינים מגופו האח נפשינו:

טו) **כאב** האזן תקח חלב של המינקת בת ומים של ענבים וחלב של כלבתא ויביא עדשים ויתן אותם אל תוך הכלי וירתיח אותם במים ואח"ך תטיף בתוך האזן ויתרפא:

טז) **כאב** הנקרא קוליק"א יתן אזור מעור הזאב מד"ת דע"א ע"ד ויועיל על האצטומכא לבשל המאכלים בו ספר רפואה וחיים פרק י"ב. ובספר כתב יד מבבל מ"כ לכאב הבטן יקח רזייאנ"א וידוך היטב ויערבנו בדבש ויין וירתיחם ואחר רתיחתם יקח קורונפו"ל ופלפל וקרפ"א וידוך אותם דקה מן הדקה ויערבם עם רזייאנ"א הנז' ויאכל מהם ג' ימים רצופים אליבא ריקניא ויתרפא לגמרי בעה"י:

יז) **כויה**. לכל כויה בין בראש בין ברותחין תיכף ומיד יאמר בכונה

קח עור חולדה יעשה ז' חתיכות ותקטר בכל יום חתיכה אחת תחת המכושף ויריח בחוטמו. ע"כ אין כשפים שולטים במי שנולד באדר שני רבינו אפרים:

יא) **כבוד** אב ואם מלוה על הבן לסתום עיני אביו כשמת כי זהו כבודו כמ"ש בזוה"ק ס' ויחי דרכ"ו ע"א וז"ל בר נש דזכי לבר בהאי עלמא ליבעי ליה לנגדא [פי' דרך המשכה מעט מעט מפני כבוד אביו] עפרא על עינוי כד אתקבר ודא איהו יקרא דיליה לאחזאה דעלמא אסתים מיניה והוא ירית ליה לעלמא תתאו י יעו"ש. ועיין זוה"ק ויקרא דפ"ב ע"א וב' בערך כאו"א ולירא מהם וכתב מרן החבי"ף בס' נפש חיים מערכה זאת אות י"ג וי"ד וט"ו וז"ל הזן ומפרנס לאביו ואמו זוכה לאריכות ימים ושנים והביא משם הילקוט ראובני שזוכה להיות מלך וזוכה לבנים ומקרב את הגאולה וכי תאוה נפשך לידע עד היכן מגיע מעלת כאו"א וכל הדינים שנאמרו במלוה זו בכל פרטיהם ודקדוקיהן אז תקרא בס' התורה מאה שערים דמתחילתו ועד סופו הוא מדבר במלות כאו"א בואו שעריו בתודה ברוך שחלק מחכמתו ליראיו. האח כפשינו:

יב) **כוכבים** ומזלות אמרו רז"ל לאו מזל היום גורם אלא מזל השעה ומלאתי בכתבי המקובלים לדעת באיזה כוכב נולד אדם יחשוב שמו כמו שקורין אותו לס"ת ושם אמו וילרף המספר וישליך כל ז"ז והנותר יראה אם נשאר א' נולד בכוכב ושבתאי ואם ב' בכוכב לדק וכן כולם על סדר של"ם חנכ"ל לדעת באיזה מזל נולד ישליך כל מספר י"ב והנותר יראה אם נשאר א' נולד במזל טלה ב' במזל שור וכן כולם וידיעה זו הכרחית הן לב"ש הן לדאקטר ועיין לעיל באות יו"ד בענין יסודות האדם ואם נתחדש לאדם שם מחמת חולי אזי מלטרפין ג"כ שם החדש עם הישן ושם אמו כנ"ל ודע לך כי גדי ודלי הם בתים של שבתאי קשת ודגים של לדק טלה ועקרב של מאדים אריה של חמה שור ומאזנים של נוגה תאומים ובתולה של כוכב סרטן ביתו של לבנה וגם דע כי הנולד במזל טלה גובר בו יסוד אויר בסרטן יסוד מים וכן ארבעה חדשים שניים גם כן הולכים בסדר הנ"ל וכן ארבעה חדשים שלשיים גם כן כסדר הנ"ל ומכח המזלות תדע כח הכוכבים ע"ד משל שבתאי הוא פעמים יסוד עפר ופעמים אויר כי גדי הוא עפר

דהיינו בעוד שהם חמין אחר השחיטה ואח"ך תעשה רטיה עם לואת יונים וחרדל ואגוזים ודרו"מ ושום ומלח ודבש חי שקור'ן בל' ערבי שה'ד עם טריאק'ה ובללים ואין להקיז דם בשום ענין בחולי זה ולהכיר אם עדיין שם הארס או לא תניח על הארם אגוזים גדולים ואח"ך תתן לתרנגול אם ימות עדיין שם הארם ואם לאו כבר הלך
ויסתום המכה. משכ"י. אביעה חידות:

ח) **כלב.** סגולה מרב פפא למי שסיבבוהו כלבים יאמר לפניהם.
יש בי השי"ו עלמות דהיינו תשי"ו עלמות דקליפה ואז אין הכלבים יכולים להזיק לו. רק יראו אותו לקבל נהירא דדקיק כמבואר בזוה"ק ס' בלק וזה סוד גילה לנו דהע"ה כי סבבוני כלבים עדת מרעים רח"ל מה אני עושה להם כשהכלבים סובבים אותי אספרה כל עלמותי ר"ל אני סופר לפניהם כמה עלמות יש בי. כ"ל עלמות"י המ"ה גי' תשי"ו המה יראו יביטו בי ואינם יכולים להזיק כלל והענין פלא ס' ליקוטי מגורי האר"י ז"ל ועיין
בס' הזכירה ספר אביעה חידות מע' ז' אות ה':

ט) **כלב.** חלב הכלב מעורב עם מים אם תשתה האשה המקשה
לילד תלד מיד. או אם תרלה להפילו חי או מת יועיל זה. שן כלב שחור הנושא אותו לא ינבח עליו שום כלב לעולם. גם אם ישא עליו אדם שן כלב יועיל למי שנשכו כלב. ולילד שלא יצאו שיניו אם התלה עליו יצאו בלי עמל וטורח. גם אם תרלה לעשות נקמה בשונאך קח עין ימין של כלב שחור וקבור בביתו ותראה
בו נקמה ס' נפלאים מעשיך:

יוד) **כישוף.** לעקור כישוף או עין הרע או מקרה רע יקח
מים חיים שאוקים בכלי ושים בספל ואמור עליו אלו הפסוקים בן פורת יוסף בן פורת עלי עין בנות לעדה עלי שור ז"פ אז ישיר משה וכו' עד רמה בים ז"פ. אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה. באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם במחוקק במשענותם וממדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות ז"פ. ואח"ך יאמר **מצפיא"ל פצפצי"ה**
שתבטל זה הכישוף או עין הרע ויתן
להנבעת לשתות מעט וגם יזרוק על פניו וילך לחוץ וישפוך המים בפרשת דרכים ויחזור אל הבית בלי שום דבור כלל ויעמוד הספל תחת המטה של חולי הנז"ל ויועיל ס' ימלט נפשו. לבטל הכישוף

קח

כלל היא כפלאה ואין שולט ללובשו שום כשוף ושום מזיק ולא שום רע מז"ה חס"ל עין יעקב נהר ל"ב ע"ש באריכות ועמ"ש הרמ"ז בפי' הזוהר ח"ג על דף כ"ו עכ"ל. והילך לשון הש"ס בשבת [דף פ"א סוע"א] וז"ל מאי כשפים כי הא דרב חסדא ורבה בר ר"ה הוו קאזלי בארבא אמרה להו ההיא מטרוניתא אותבן בהדייכו ולא אותבוה אמרה איהי מילתא אסרתא לארבא אמרו איכהו מילתא שריוהא אמרה להו מאי אעביד לכו דלא מקנח לכו בחספא ולא קטיל לכו כינה אמנייכו ולא שליף לכו ירקא ואכיל לכו מכישא דאסיר גינאה [ופירש"י דאין מקנחין בחרס שאוכל לעשות לכם כשפים. ואין אתם הורגים כינה בבגדיכם. ואין אתם מוליאין שום וכרישה ובלל מאגודה שאוגדים הגננים ואוכלים אלא אתם מתירין האגודה תחילה ש"מ כל הני קשים לכשפים יעו"ש:

ה) **כישוף** לדרוש במכשפים ללורך חולה עיין ש"ע יו"ד סי' קנ"א פסקים וכתבים סי' ל"ו אבל מהרש"ל בשו"ת כתב וז"ל דחולי שיש בו סכנה שרי. ואם בא החולי ע"י רוח שטה או כישוף שרי אפילו בלא סכנה שרי עיין משאת בנימין בחידושי דינים יו"ד סי"ה עכ"ל ספר נפלאים מעשיך ואורח ישרים יו"ד יע"ש. וסגולת הכשופים נבדקים על מים חיים ונמאים כמ"ש בסנהדרין דס"ז זעירי איקלע לסקנדרייא של מלרים וקנה חמור והלך להשקות לו מים ונעשה דף גשר וגמם וחזר אלל המוכר ואמ"ל אי לאו זעירי אתה לא מהדריגא לך יעו"ש:

ו) **כלה** שעיניה יפות אין כל גופה לריך בדיקה. הכונה כי האשה עינה לרה באורחים ואם עיניה יפות כלומר שהיא עין טובה והיא עלתה על מדות בנשים שיש לה נדיבות א"כ אין כל גופה לריכה בדיקה כי אפי' במה שהנשים מדתן לרות עין היא פירשה ממדתן והיא טובת עין כ"ש בשאר מדות שודאי יהיו לה במדה חברותיה נשים לדקניות. הרב כלי יקר פ' חיי שרה. מדב"ק מע' ד':

ז) **כלב שוטה**, לנשיכת כלב שוטה דוקא בתחילה קשור הגוף סמוך לנשיכה כמו ג' אלבעות ויחתוך הנשיכה ואם המכה גלויה אז לא יחתוך כלל ואם המכה קטנה יחתוך בסכין קטן לריך שתהיה גלויה זמן הרבה אפי' שנה ואחר הולאת דם יניח שם בעל חי חם כגון תרנגול או יונה וכיולא בהן

דהיינו

סימים שאין טוב לכתוב בהם כלל יום ג' ט' ו' יו"ד י"ג ט"ו י"ח י"ט ך' כ"ג כ"ו כ"ט ואם תכתוב בימים אלו איזה קמיעה לא יועילו אדרבא יזיקו לכותב ודי בזה לכל נבון וחכם:

מערכת ך'.

א) **כבוד** אב ואם ידוע מהך עובדא דר' יהושע ששלח אחר א' קלב ג"פ ולא בא אללו עד שהלך ר"י בעלמו אללו וכשראה הקלב נפל על פניו ואמ"ל רבינו מה יום מיומים כי נר ישראל בא אגל עבדו אמ"ל ר"י באתי לשאול מה מעשיך ומה מלאכתך אמ"ל אדוני קלב אנכי ויש לי אב ואם זקנים ואינם יכולים לעמוד על רגליהם ובכל יום ויום מלבישם ומאכילם ומרחילם בידי ובשביל זה לא באתי אללך עמד רבי יהושע ונשקו על ראשו אמ"ל בני אשריך ואשרי חלקך ומה טוב חלקי שזכיתי להיות חבירך בג"ע יעו"ש הובא בס' נפלאים מעשיך:

ב) **כבוד** אב ואם קי"ל דאב שמחל על כבודו כבודו מחול אמנם בס' החסידים סי' תקע"ג כתב דהגם שאביו מחל נענש בידי שמים ורבינו האר"י ז"ל כתב דכשהלדיקים בג"ע כשרולים לעלותם מעלה יותר מדקדקים על מה שעשו בקטנותם בני ז' או ח' שנים לאביהם ולאמם. מדב"ר קדמו"ת מע' כ':

ג) **כבוד** אב ואם. אם הם רשעים איכא פלוגתא בין הרמב"ם והטור אם הבן חייב לכבדם או פטור ולכל הדברות ללערו ולזלזלו נראה דאסור והעד אזכיך ושמע מה שאמרו בזה"ק ח"א סוף דף קס"ד דרחל אמנו ע"ה נענשה על שלערה לאביה בענין התרפים אף שנתכונה להפרישו מע"ז ולכן מתה ולא זכתה לגדל בנימין ע"ש והוא פלא שם:

ד) **כישוף** המוליך אללו שורש אזוב לא יזיקהו שום כישוף. והאר"י ז"ל אמר שיהיה תמיד על השלחן הרמ"ז בפי' הזוהר ח"ב על דל"ה יעו"ש הביאו הרב מדבר קדמות מע' א' אות ך' וכל האומר אמן נ' פעמים בכל יום אין המכשפות יכולה להזיק לו. שם. הבאתי דבריו לעיל מע' א' סי' כ"ד לך נא ראה ועיין בס' הנז"ל מע' פ' שכתב סגולת לבישת פשתן בלי תערובת כלל

עשבים. האי מאן דבארבעה בשבא יהא גבר חכים ונהיר מ"ט משום דאיתלו ביה מאורות. האי מאן דבחמשה בשבת יהא גבר גומל חסדים מ"ט משום דאיברו ביה דגים ועופות. האי מאן דבמעלי שבתא יהא גבר חזרן במצות. האי מאן דבשבתא יהא. בשבתא ימות על דאחילו עליה יומא רבא דשבתא. אמר רבא בר רב שילא וקדישא רבה יתקרי אמר להו רבי חנינא פוקו אמרו ליה לבר לואי לא מזל יום גורם אלא מזל שעה גורם. האי מאן דבחמה יהא גבר זיותן יהא אכיל מדיליה ושתי מדיליה ורזוהי גליין אם גניב לא מצלח. האי מאן דבכוכב נוגה יהא גבר עתיר וזנאי יהא מ"ט משום דאיתיליד ביה נורא. האי מאן דבכוכב יהא גבר נהיר וחכים משום דספרא דחמה הוא. האי מאן דבלבנה יהא גבר סביל מרעין בנאי וסתיר סתיר ובנאי אכיל דלאו דיליה ושתי דלאו דיליה ורזוהי כסיין אם גנב מצלח. האי מאן דבשבתי יהא גבר מחשבתיה בטלין. ואית דאמר כל דמחשבין עלוהי בטלין. האי מאן דבצדק יהא גבר צדקן אמר רב נחמן בר יצחק וצדקן במצות. האי מאן דבמאדים יהא גבר אשיד דמא אמר רב אשי או אומנא או גנבא או טבחא או מוהלא. אמר רבה אנא במאדים הואי. אמר אביי מר נמי עניש וקטיל. איתמר רבי חנינא אמר מזל מחכים מזל מעשיר ויש מזל לישראל וכו' יעו"ש:

כא) **ימים.** אלו הם הימים המסוגלים לכתוב בהם קמיעות ע"ס ימי החודש כל שלשים יום יום א' בחדש כולו טוב. יום ב' טוב בבוקר לבד. יום ג' אינו טוב. יום ד' כולו טוב. יום ה' בבוקר דוקא טוב. יום ו' וז' לא טוב. יום ח' כולו טוב. יום ט' ויו"ד וי"א אינם טובים. יום י"ב טוב כולו. יום י"ג וי"ד לא טוב. יום ט"ו בבוקר לבד טוב. יום ט"ז לא טוב. יום ט"ז בערב לבד טוב. יום ח"י וי"ט וך' אינם טובים. יום כ"א בערב לבד טוב. יום כ"ב וכ"ג וכ"ד לא טוב. יום כ"ה ויום כ"ו ויום ז"ך ויום כ"ח בבוקר לבד הם טובים. ע"כ מ"ך מסכ"י. ובס' אחר כ"י מאסור ומבבל מצאתי כתוב וז"ל אלו הם ימי החדש המסוגלים לכתוב בהם קמיעות יום א' ד' י"ב כ"ב כ"ה כ"ח כל היום ראוים הם לכתוב בהם מהבוקר עד הערב. יום ב' ה' ז' ח' י"א י"ד ט"ז כ"א כ"ד כ"ז למ"ד אין לכתוב בהם קמיעות כל היום רק מאור הבוקר עד חצי היום דוקא. יום י"ז משעה תשיעית עד שעה י"ב בערב טוב. ואלו

הימים

גבור ובעל זימה:

ואם נולד ביום ב' שקול יהיה בנכסים פעמים עני ופעמים עשיר אם נולד בשעת לבנה יהיה חכם או דיין. ואם בשעת חמה יהיה עני אבל לא עני מאד. ואם בשעת נוגה חסיד ועשיר יהיה. ואם בשעת כוכב וצדק. צדיק וישר יהיה. ואם בשבתי יהיה סרוח בגופו. ואם במאדים ספק להיות שר הטבחים:

ואם נולד ביום ג' יהיה עז פנים וגבה רוח. אם במאדים גנב יהיה. ואם בנוגה סרוח בגופו. ואם בחמה וצדק רב ועשיר יהיה. ואם בלבנה אור עינים לכל אדם יהיה. ואם בלילה בשעת מאדים לסטים יהיה. ואם בנוגה ירא שמים יהיה. ואם בשבתי יהיה הילוכו באמת. ואם בכוכב שופט ומפלפל בהלכה יהיה. ואם בחמה דברן וחמדן ויראתן יהיה:

ואם ביום ד' אם בצדק צדיק ושופט יהיה. ואם בחמה עשיר יהיה. ואם בנוגה חכם ועשיר. ואם במאדים רשע יהיה. ואם בשבתי חכם גדול יהיה. ואם בכוכב חוזה או סופר יהיה. ואם בלבנה מלליה בזיוף יהיה:

ואם ביום ה' חכם וגדול יהיה. אם בצדק פקח גדול. ואם במאדים עשיר וגנב. ואם בנוגה קנאי וגונב דעת הבריות. ואם בכוכב יהיה רמאי. ואם בשבתי לא רע ולא טוב יהיה. ואם בחמה ולבנה ילך בדרך ישרה ואוהב את הבריות:

ואם נולד ביום ו' עשיר וחסיד יהיה. ואם בנוגה חכם וגבור יהיה. ואם בכוכב פקח וחסיד. ואם בצדק רודף צדקה וחסד. ואם בחמה או לבנה שם טוב יהיה לו. ואם בשבתי רע ויאכת. ואם במאדים חנף ורע וגבה רוח יהיה:

ואם בשבת ימות בשבת ויהיה סרוח. ואם בחמה בעל חימה יהיה. ואם בנוגה בעל מריבה יהיה. ואם בכוכב וצדק מכובד לבריות ויכבדוהו הבריות מאד. ואם בלבנה אוהב האמת ודרך היושר. ואם במאדים גבור יהיה עכ"ל. ס' אביעה חידות:

וארז"ל במס' שבת דף קנ"ו ע"א וז"ל כתוב בפנקסיה דרבי יהושע בן לוי האי מאן דבחד בשבא יהא גבר או כוליה לטיבו או כוליה לבישו מ"ט דאיברו ביה אור וחושך. האי מאן דבתרי בשבא יהא גבר רגזן מ"ט משום דאיפליגו ביה מיין. האי מאן דבתלתא בשבא יהא גבר עתיר וזנאי יהא מ"ט משום דאיברו ביה

ולמתקו ורמז אף יד"י תכון עמו וע"י הלדקה טב'א הו'א וטבא ליהוי:

יום כ"ה לא טוב לכל דבר ולא יכנס למרחץ ולא להסתפר. והנולד בו ימות בברזל רח"ל. ומי שהיא מוכרח לעשות איזה דבר ילמוד ס' רביעי שבתהלים ואלפ'א ביתא בשמו אזי ה' יהיה לו מושך חסד וסי' יה'י חסדך ה' עלינו:

יום כ"ו טוב מאד לכל מלאכה וסימנו והי"ה לשון שמחה ובו קרע מרע"ה את הים וטוב ללמוד בו יונה הפטרת יום הכפורים. וסגולה למקשה לילד תתן לדקה ותלד בשלום:

יום כ"ז בדוק בשמא ז"ך וישר. ובנוי לכל דבר ולכל ענין ולכל קנין ומסוגל מאד לתפלה מחלות היום ואילך עת רלון. ואם הרעים בו יבשר טוב:

יום כ"ח טוב מאד ומסוגל לתענית וכן יום כ"ט וכן יום שלשים דהיינו משמרת ער"ח ולא ישכח מן הלדקה שהיא מסוגלת מאד ולהרבות בלימודים כפי יכלתו ובפרט לימוד תהלים אשר שגבה מעלתו בחסרון הלבנה ולהתאמץ ביום התענית לבל ידבר דברים בטלים וכל שכן שקר וחנופה ולילנות. ורמזו בפסו' ורב שלום שהיא התורה עד בלי ירח דהיינו בחסרון הלבנה ומ"ט ומה נעים לטבול בכל ער"ח ע"כ נמלא בס' סידורא דסידרא ובס' העתידות ובס' החזיון ובס' נפלאים מעשיך. נשלמו ימי החדש כזה ראה וקדש:

ד' ימים. מי שנולד ביום מימי השבוע למען דעת לבן הנולד ביום ההוא בשעה ההיא מה יהיה אחריתו בטבע כוכבו ומזלו השולט באותו יום ובאותה שעה והוא בטבע ז' ימי השבוע הוטבע מחכמי הכשדים והובא בס' משפטי הכוכבים להראב"ע ז"ל:

ודע כי יום א' שעה א' חמה. שעה ב' נוגה. שעה ג' כוכב. שעה ד' לבנה. שעה ה' שבתי. שעה ו' לדק. שעה ז' מאדים. שעה ח' חמה. וחוזר חלילה לשבעת ימי השבוע כאשר מפורש יולא בשה"ק דבק מאה מערכת ג' דכ"ד ע"ד:

אם נולד ביום א' בשעה א' יהיה אדם גדול ויהיה גדול בשררה ויהיה עלל במעשיו. ואם בשעת מאדים יהיה מטריף ושופך דמים או זגאי או שוחט או מוהל. ואם בשעת נוגה יהיה סוחר וחכם בחכמת השיר והניגון. ואם בשעת כוכב יהיה אוהב אמת וקרוב להיות חכם או סופר. ואם בשעת לדק כל ימיו יהיה בטוב. ואם בשעת לבנה יהיה זך ותמים. ואם בשבתי יהיה סרוח בגופו ויהיה

רוע גזר דין הכתוב עליו ויכתב בס' חיים טובים:

יום ח"י בו נולדו יעקב ועשו וטוב לפרוש בים וביבשה והנולד בו יהיה בס"ט ויחיה ומסוגל הרבה ללמוד ס' שופטים כולו בו ביום וינצל מעין הרע ומשכלה ומקלה כל החדש:

יום י"ט יבשר טוב לחולה וטוב לכל דבר ולכל מלאכה ובו ביום לקח אשה יצחק אע"ה וסימנא מילתא היא בוא"י כלה והנולד בו יהיה יפה טוהר ומסוגל להשמעת התפלה ואם ילמדו התהלים בכנופיא עם פרשת העקדה בכונה נכון לבם שתקובל תפלתם ברצון בתוך ג' ימים יענו ויעתרו ברחמים מן השמים:

יום ך' בו ביום בירך יצחק ליעקב אע"ה ואמ"ל הקול קול יעקב והידים ידי עשו וסימניך ידו גימט' ך' והיום הזה מסוגל לפתוח איש את ידו בצדקה איש כמתנת ידו וטוב לכל דבר ומ"ט ומה נעים אם יעשה סעודה לת"ח ויקבל ברכתם:

יום כ"א א"ך זה היום קשה לכעס ולמחלוקת כי הכעס מזיק בו ביום וישמור התינוקות שלא ילכו בשוק ובפרט אם ילכו בגילוי הראש והרגל יחף ח"ו כי יש ביום הזה שעה שאינה מוכשרת. וסגולתו לינצל מאותה שעה ילמוד פ' הקטורת ופ' העקדה ופרשת המנורה וינצל בע"ה ואם יעשה כופר נפש או צדקה לעניים הנה מ"ט ומה נעים:

יום כ"ב טוב לכל דבר וסימנו ביום טוב"ה היא בטוב. ובו נולד יוסף הצדיק ע"ה ברם אם הפילה האשה ביום זה תהיה בסכנה ב"מ ומחלות ואילך עת רצון לקבל תפלה. ועליו נאמר בעת רצון עניתיך. וישמור עצמו מכל חטא ועון ביום הזה בפרט. וסימניך והא"י תמים לו ואשתמרה מעוני אשרי אדם עוז לו ב"ך והב"ע פני משיקך גימ' כ"ב:

יום כ"ג טוב הוא ובו נולד בנימין הצדיק. וטוב להרבות בלימוד ביום זה וסימניך ובתורתו יהג"ה יומם ולילה. ולחשוכי בנים טוב ללמוד ביום הזה שמואל א' וב' ויתפללו אל ה' על הבנים והוא יענם:

יום כ"ד ישמור אדם עצמו מכל דבר כי היום קשה מעט וסימניך ד"ך נכלם. וישמור הבנים הגדולים והקטנים זכרים ונקבות לבל ילכו גלויי ראש ורגל. והנולד בו ימות מיתה משונה. ואותו היום מוכשר לעין הרע ב"מ. לכן יתן צדקה לעניים כדי לתקנו ולמתקו

באשמורת הבקר עת רצון ויפק רצון מה':

יום יו"ד טבא הוא וטבא ליהוי לכל ענין ולכל בנין ללמוד וללמד לדון ולשפוט והנולד בו חיו יחיה באורך ימים ושנות חיים וביום הזה נח התחיל לבנות התיבה. וסגולת היום טוב לבדוק המזוזות והתפילין והציציות והבודקם מאריך ימים:

יום י"א טוב ומסוגל הרבה לעשות יומא טבא לרבנן להאכילם ולהשקותם ולהעניקם מפרי נדבתו. ומועיל הרבה לחשוכי בנים עשיית הסעודה כאמור ולקבל ברכתם והיום הזה נולד בו שת ועליו נאמר כי שת לי אלהי"ם זרע אחר ולכל דבר ולכל קנין ולכל ענין הוא טוב:

יום י"ב רבים אומרים שהיום הזה טוב לזרוע וכו' ולכל עבודה בשדה. ולחולה טוב יבשר ואם יתנהג בתכלית הטהרה בטבילה ותענית ביום הזה יקרא אל ה' והוא יענה:

יום י"ג יזהר לבל יסתפר היום הזה וישמור עצמו מכל מלאכת הראש אפי' סריקה במסרק עד שכ"כ אמרו אפי' תמרוקים ושמנים טובים הניתנים בראש ימעט בהם היום הזה. וטוב מאד להקביל פני רבו ולקבל ברכתו ואם יכניס אורח לביתו היום הזה יקרע רוע גזר דינו ונגע לא יקרב באהלו ומסוגל לימוד ס' בראשית:

יום י"ד נח בירך לבניו וטוב לכל ענין. והנולד בו אדם גדול יהיה וצדיק ויאריך ימים, ומסוגל הרבה ללמוד ס' דברים עם ס' חמישי שבתהלים:

יום ט"ו זה היום מוכשר למחלוקת כי בו נפרדו הלשונות ומסוגל מאד ללמוד מס' סוכה שעליה נאמר תצפנם בסוכה מריב לשונות. וסמוך לבו לא ירא הלומד מס' סוכה והאומר קדיש דרבנן לא יגלה ולא יקרה לו שום מקרה עם איש אלם וחמסן ואכזר כל אותו החודש:

יום ט"ז טוב לעשות חופה חתנים וכלות והחולה בו במהרה יקום מחוליו גם לנולדים בו טוב יבשר ובו ביום נולד נחור אחי אברהם והלומד בו ביום ס' ויקרא כולו אזי מצליח הצלחה מרובה בכל מעשיו:

יום טו"ב יזהר שלא יכנס למרחץ ולא יסתפר והחולה צריך שמירה והנולד בו יהיה לו אות בעפעפיו וטוב ומסוגל ללמוד בו ס' פועל צדק או ס' אחר שיש בו מנין המצות בקיצור וימנה כל התרי"ג מצות ועם שבעה דרבנן הם כת"ר וסגולת למודם ביום הזה לקרע

רוע

יט) **ימים** של כל החדש, יגידו לדקתם טובם וסגולתם מועתק מס' נפלאים מעשיך מספר ס' העתידות והחזיון כ"י וז"ל בקיצור נמרץ לדברים הצריכים לנו:

יום א' בחדש יום טוב מאד כי בו נאמר כי טוב ובו נברא אדה"ר וחוה והנולד בו יהיה במז"ט ובס"ט צומח ועולה ולחולה אם יעשה פדיון נפשו קודם מנחה וירבה בצדקה ויתרפא וכן להשוכי בנים אם יתנו צדקה ויתפללו תפלת הבנים תקובל תפלתם ברצון. ומה מאד מסוגלת אמירת תהלים ביום הזה עד למאד ונכון לשמוח בו:

יום ב' בחדש יבשר טוב לחולים ורפואה שלימה והנולד בו יהיה דומה לאמו ויגביר בו טבע אמו יותר משל אביו ויחיה:

יום ג' בחדש החולה אם נפל למטה בו ביום יחוש על נפשו לתת צדקה כפי כחו בפדיון נפשו ויקבל על עצמו לעשות איזה מצוה כשיקום מחליו וברוך אומר ועושה והילד הנולד בו יהיה משובש ועלול לחולי הנופל ב"מ. לזה יכתוב לו קמיע מאדם גדול ומומחה טרם יקראהו החולי והיום הזה טוב הרבה לקנות דברים של מצוה טלית או תפילין וספרים וכיוצא:

יום ד' בחדש טוב לכל דבר ולנושא אשה יהיה בס"ט וישמח עמה ברם קשה לחולה. והנולד בו ביום צריך שמירה מעלייא:

יום ה' בחדש קשה מאד לכל מלאכה יען קין נולד בו ונאמר עליו שבעתיים יוקם קין אבל מסוגל לתשובה:

יום ו' בחדש טוב יבשר לחולה ברפואה והנולד בו יהיה בעל מריבה ומחלוקת ואכזר. וסגולת לימוד תהלים כולו משובח הרבה:

יום ז' בחדש הנולד בו יחיה. ומה טוב ומה נעים להרבות בצדקה ולהפרים מעשרות ולחלקם לעניים ולתת לכל שואל מאשר תשיג ידו:

יום ח' מה נכבד היום הזה וטוב לכל ענין וסגולתו שגבה מאד למי שהוא בצרה כגון בנים או חסרון כים וכיוצא ילמוד פ' העקדה ז"פ בתפילת מנחה עם פרשת הקטורת ג"פ בכונה עצומה ויתפלל מנחה בכונה וישאל שאלתו והשומע תפלה יאזין תפלתו וביום הזה נולד מתושלח הצדיק זי"ע:

יום ט' בחדש טוב מאד לחנך בו הנערים לדבר מצוה וגם להוליכם לבית הספר והיום הזה נולד בו למך וסגולת היום הזה הוא

באשמורת

ובס' האח נפשינו כתב וז"ל למנוע האדם משתיית היין קח
כבד של עורב שחור ויבשהו וידוק. אותו היטב ותן לו לשתות עם
יין בלי ידיעתו וימאסנו. או יקח עורב חי ותן אותו בתוך כד היין
עד שימות שם ותבקע מרתו בתוך היין ותן לשתות מאותו היין למי
שתרצה בלי ידיעתו וישנא את היין בדוק ומנוסה. או קח מעט זבל
לפור דרור ותעשה אותו אבק וערב ביין וישתה ממנו ולא יוסיף
עוד לשתות יין וגם לא ישב קרוב ליין מסכ"י:

טו) **יין** שלא ישתכר אדם משתיית יין ושכר קודם שישתה יאכל
מן הריאה של עז ללויה. עוד אחרת יאכל שקדים מרים
בבקר אליבא ריקניא אכן אם היה שכור כבר רפואתו היא שישתה
חומץ ויפיג יינו מיד. בדו"מ. הרב עובר אורח אות ב':

טוב) **ידים** מבוקעות מחמת נטילת ידים בימות החורף מחמת שלא
נתנגבו יפה ירחוץ במי סילקא. וכן לשחין ש"ע או"ח
סי"ד. ס' רפואה וחיים מע' א' אות כ"ח:

חי) **יולדת** שמירה ליולדת תכתוב על קלף ה' רמה ידך בל
יחזיון. וגם שם **את'ה** לקוטי מהר"ן רפואה וחיים.
ולדעתי זה רמוז בפ' **אתה** סתר לי מצר תצרני. ועיין מ"ש
בעניותי בסה"ק יפות מראה ע"פ המלאך הגואל אותי מכל ר"ע
הרומז לשם אתה הפודה מר"ע חדרים כמ"ש מהר"ש מוסטרפולי ז"ל
ולפי"ז יע"ן יברך את הנערים ויקרא בהם שמי כי שם אתה שהוא
פודה ומציל מאותם ר"ע חדרים הוא המברך את הנערים ושומרם
בעת לידתן וק"ל רא"ה אכנ"י. ובס' כ"י מ"כ וז"ל יולדת ועדין
לא יצאה השליה תעשן אותה בצואת חתול או בזנב חתול ותצא
השליה מיד בע"ה. ובס' שבט מוסר פ' כ"ד כתב וז"ל וצריכה האשה
אחר שילדה בן או בת שתתן הודאה להקב"ה וכה תאמר יהי רצון
מלפניך המלך הרחמן כשם שהצלתני מצרה הגדולה הזאת ומן הסכנה
עצומה זאת כך יכמרו רחמיך להציל מהסכנה הזאה לכל בנות
ישראל זרע אהובך וכשם שהצלתני עתה כך עשה עמי אות לטובה
בכל פעם שאלד וכשתקום מהמטה תאמר יהי רצון שתזמין מזון
עבדיך התינוק הזה ברבוי הלב די מחסורו אשר יחסר לו ושים
בלבבי העת שצריך לינק כדי לתת לו והקל מעלי השינה ובעת
שישכב פתח אזני כדי לשומעו מיד ותצילני שלא תפול ידי עליו
בעת השינה וימות ח"ו עכ"ל יעו"ש:

לד' רוחות הים כך מלאתי מסכ"י. וכתב הרב החסיד שבכהונה בס' מד"ת אות י' ערך ים משם כ"י הקדמת ס' ילירה וז"ל מי שרולה לפרוש בים קודם שיכנס בספינה יקח ג' אבנים משפת הים וכשלוקח האחת יאמר ה' וכשלוקח הב' יאמר אלד'ינו וכשלוקח הג' יאמר ה' אחד ויכנס לספינה וישמור האבנים ואם ח"ו יש סער גדול בים והספינה בסכנה גדולה יקח הג' אבנים בידו וישליך אבן אחת לצד ימין ויאמר אם מפני לא תחילו וישליך אבן אחרת לצד שמאל ויאמר נאם ה' והאבן הג' ישליך לפניו למקום שהספינה הולכת ויאמר אשר שמתי חול גבול לים עד סוף הפסוק ומיד ינוח הים מזעפו. מס' האח נפשינו:

יד) **יבלת** כתב הרב שבילי אמונה נתיב ד' וז"ל היבלת בלשון ערב תאלול ובלעז ברוגה ואי בשר העודף ע"ג העור ילאו בכל הגוף ויותר בידים וברגלים והם משני מינים או רכה בלא כאב ואז יהיה מליחה הלבנה ומה שיהיה ממנו קשה נסדק ואז יהיה ממרה שחורה ורא׳וי תחילה להריק הגוף מהליחה הגורמת אותה ואחרי כן נתוח אותה מחוץ ברפואות המיבשות תחילה ואם לא סרו יטיחם ברפואות חדות כי הם יתפשטו ויתכוסו ואולם הרפואות המיבשות הם כגון שימשחם בשמן הדם ובשמן נרד ואח"ך יפזר עליהם אפר מלפרני פרלות הבהמה שחוק או אפר משריגי הגפנים שחוקים היטב ונילושו בחומץ ויושם על היבלת או עלי זית מבושלים בחומץ וכתושים היטב או אפר קלף הים שנילוש בדבש או ישים סביבה או עליה חלב של תאנה מעורב עם חלב כליות בהמה או ימשחנו בכבד של תרנגולת ואח"כ יטמון הכבד באשפה וכשכלה הכבד תכלה היבלת או ימשחנה במי הגפן הבוסר או במעט ליר או בדם היונה אם מיד כשישחטנה או בקמח שעורים שנילוש בחומץ החלב היולא מהתאנה כשאינה מבושלת יועיל לעקילת עקרב יע"ש ובס' פרקי משה להרמב"ם כתב וז"ל יבלת ובשר הנוסף והשחינים המתחדשים משרפת אם ירטה זבל הלאן מיובש ומולש בחומץ ויועיל בע"ה:

טו) **יין.** לשותה יין ושכר הרבה יכתוב בקערה אלו השמות עמיו"ן עמיו"ן טמיו"ן טמיו"ן וכתוב שמו ושם אמו וקח לירים היורדים מפי השור וערב ביין והשקהו וישנא היין. סכ"י מערבי. ובס' ימלט נפשו כתב אם תקח מעט מלואת האריה עם ליר היולא מפי השור מעורב עם יין ותן לשכור ימאס היין ולא יוסיף לשתותו כל ימי חייו

ובס'

נבראו. וכשאדם מזדווג עם אשתו כשיכוונו שניהם למלוה ולטובה יצא ולד צדיק גמור באור מקיף ופנימי וההיפך בהיפך. ואם האב כיוון לטובה והאם לרעה יהיה לו אור מקיף טוב ופנימי רע ובהמשך הזמן יכוף המקיף לפנימי ויעשהו טוב וכשהוא להיפך יכוף המקיף הרע הטוב לפנימי ויהיה רשע. ואם תגבר כח האב בילד יהיה מהיר קל כנשר ורץ כצבי ואם תגבר כח האם יהיה כבד ועצל. מז"ה חסד לאברהם מעין ד' עין יעקב נהר י"א ע"ש שהאריך הרבה ס' מדבר קדמות מער' יו"ד ס' כ"ג:

יוד) **ילדים** המשחקים כשהם ישנים וכן במשחקים לבדם אפי' בהקיץ סימנא הוא שהפלונית משחקת עמהם ובפרט ליל ר"ח וטוב שהרואה אותם משחקים שיכה אותם באצבעו על החוטם ויאמר זילי פ' מכאן לית לך כאן חולק ואחסנא לית לך גייחא כאן ויאמר ויהי נועם כולו. ככה יעשה בהכאה על החוטם ג"פ ובכל פעם ישמור הסדר הזה ליקוטי גורי האר"י ז"ל כ"י דבש לפי:

יא) **ירך.** לכאב הירך תבשל החטים במים עד שיתרככו ולא יתבקעו ותוציאם ממים ותניחם בחתיכת פשתן ותשים על מקום הכואב בעודו חם. ואפשר שיועיל לכל כאב הפרקים ועיין מע' פ' אות פרקים ועיין ערך ארכובה. ובס' רפואה וחיים כתב וז"ל ירכיים חמימות הירכיים שיוצא אבעבועות יקח אפונים יבשים ויקלה באור ויעשה אבק דק במכתש ויערבם בשמן זית ויסוך עליהם ויועיל לכוייה ג"כ ס' רפו"ח:

יב) **ים.** ההולך בים ומבלבל אותו יכתוב רוד"ה ויטבול הפ"ים שהוא הכותב באותן המים ויתנהו על ראשו גם יריח פת לחם ועוד יכבס הפ"ים במי הים עוד יתן על בטנו כמו טבעת של פומא ס' רפואה וחיים. ובס' אביעה חידות כתב וז"ל סגולה נפלאה למי שרוצה לילך דרך ים. יוליך עמו איזה צפור ואיזה דג הים חיים. וזה סגולה לעבור את הים בשלום. גם ישא עמו סיד. ותפלת יונה הנביא סגולה לאומרה על הים. עיין ס' המדות למהר"ן ז"ל ובסה"ק האח נפשינו באורך:

יג) **ים.** להשקיט הים מזעפו קח קנה וחלקהו לד' חלקים ותכתוב פסוק ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהי"ם עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל. וקח מלח שמורה וכתוב עליו אברהם יצחק ויעקב משה דוד וחלקהו לד' חלקים והשלך

לד'

להיות רע ומעמעם לבו כ"כ הרב דרך ישרה ס' הא"ח גפסינן מער' יו"ד:

ח) **ילד** קטן כשמתחילין השיניים לצאת והוא כואב ימרחו בשר שיניו בחמאה או שומן תרנגולת. או תתלה בצוארו שן של סוס או שן כלב וימרחו עורפו וגרונו בשומן ויצאו שיניו בלתי כאב והילד שיש לו מרה ירוקה מרובה ומקיא קח מים חמים ויערב בו חלבון ביצה שהוא ריר חלמון וישקהו וישליך כל מה שבגופו ואם יש לו דבר דבק במעיו הנקרא לאסוק יקח מי כרפס ומי בצלים ומי לנון ותקח סבידאג' ומרתאק דהבי ועירב במים הנז' והשקהו בבקר ויתרפא סב"י מערבי. ואני ראיתי שמשקים הנשים לבניהם להנז' מי לימון חמוצים עם אפר או עם סארטקון ונעקר ויועיל. וילד קטן שיש לו פחד יקח עור חמור ויתלה על הילד ויתרפא. והילד שיונק מחלב אמו והיא מעוברת והוא סכנה לילד רפואתו תקח אוקייא סוואך דהיינו קליפת אילן אגוז ואוקייא סי"ח ואוקייא חינא ואוקייא שעיר והרבעה אוקיות הנז' דוך אותם וערבם יחד. וקודם כל דבר תקח מים בכלי הרס חדש ממש ותלין המים הנז' בכלי הנז' תחת הכוכבים ובבוקר תבשל ארבעה מינים אלו במים הנז' בישול טוב עד שיצא הפועל שלהם באותו מים ותקח אותם המים ותתנם בקדרה אחרת. ובכל בוקר תקח ביצה תשליך הריר שלה ותקח החלמון ותערב עם מעט מאותם המים המבושל הנז' ותשקה לילד אליבא ריקניא ויתרפא בע"ה. והילד שאוכל הרבה מאד ואינו מוסיף כלום וכריסו רחבה רפואתו יבשלו בשבילו דגים בכרפס וישתה הילד מי דגים וכרפס גם ימשח בו ראשי איבריו ויאכל הדגים ויועיל. סב"י מהר"א ילוז כ"ע:

ט) **יצירה.** כאשר האדם פוקד לאשתו ומתעברת גבריאל שולח ולוקח הטיפה והקב"ה אומר לנפש א' שתכנס בטיפה זו ומלאך מוליך הנפש לאוצר הצלמים שיבחר צלם כרצונו ארוך או קצר שלם או בעל מום חלש או גבור יפה או מכוער ואומר לה בעולם שאתה הולך הוא חיי שעה ואחר התחיה חיי עולם וכל מי שהוא ארוך יותר מבני דורו יהיה קצר משאר בני אדם וכן עני ועשיר יפה ומכוער ויש בוחר במזומן ויש במאוחר ויש מי שבוחר בבנוני שבמוקדם ושבמאוחר וא"כ אין שום אחד יכול להתרעם על הסי"ת כי הוא בחר כך וזה מ"ש רז"ל לנביונס נבראו לדעתם נבראו

החבור ועי' לקמן במערכת תי"ו לך נא ראה משם. סגולת הילד שיחיה מצאתי להרב יוסף אשכנזי דף רי"א ע"ב משם סדור תפלה דפוס פולין שכתב וז"ל האי מי שאין ילדיו מתקיימין יקרא שמות בניו שיולדו אח"ך בשם שיש בו שיתוף שמו של הקב"ה כגון רפאל מיכאל גבריאל ישראל שמואל ירמיה ישעיה אליה וכיוצא וראיתי להרב ככר לאדן דף ר"ד ע"ב שכ' וז"ל כדי שיחיה בנו יקרא לשם בנו אשר יולד לו בן ציון ויחיה בע"ה. סגולה שלא ישלוט בילד שום עין הרע ושום כישוף ושום דבר רע שבעולם קח עפר מאותו בית שנולד בו הילד מאותו המקום ותלה על צוארו בטוח שלא יוזק ולא יוכשף הרב אמתחת בנימין דל"ד ע"א. וע"ל במער' כ"ף לכישוף. עוד סגולה שלא ישלוט בילד עין הרע יאמר בשעת הלידה באוזן הילד זה הלחש ובדוק הוא וג"כ ניצול מכישוף ומכל דבר רע שבעולם וזהו הלחש אליהו הנביא זכור לטוב פגע עם כוכב מרגלית ואמר לה כוכב מרגלית אנה תלכי (ונפל ט"ס במקומו כתוב מאין תבא) ואמרה ליה לבית פב"פ לעשות לילד רע ולאכול מבשרו ולמצוץ מדמו ועורקיו ואמר אליהו הנביא משביע אני עליך בשם ה' צבאות שדי שברא שמים וארץ ומים ורוח ואש ועפר ועשרה אופנים ועשרה דורות ובשם השר שלך סמ"א וגרגר"ן שלא יהיה לך רשות לילך בזה הבית של פב"פ ובפרט בהילד הנז לא בגופו ובנפשו וברוחו ובנשמתו כה יאמר ג"פ וקודם כל יאמר פרשת שמע ואחר הלחש יאמר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים וכו' ולא יהיה שום נזק לילד בע"ה שם. עוד סגולה לילד שנפל ממקום גבוה ונבהל תקח אמו יד התינוק ותשים ברחמה ואח"ך תתחוב אותה היד בתוך פה הילד ואח"ך תשים האשה בעצמה את ידה ברחמה ותשים בפי הילד אמנם צריך להיות תיכף שנפל תעשה זאת ואם אין אמו. תעשה אשה אחרת כנ"ל מפעלות אלדי"ם אות יו"ד סי' קס"ט ועי' במערכת דל"ת. עוד סגולה לילד שנפל באש מיד תחתיך כרבלתו של תרנגול ומן הדם היוצא תמשח מקום השריפה וצריך זריזות גדול כי השהייה אסורה וצ"ל מזכר לזכר ומנקיבה לנקיבה שם. עוד סגולה לילד שאינו יכול להניק כתוב בחרס חדש שמות אלו והשקהו בחלב ויניק ואלו הם:

ור"ץ יב"ץ יקר"ץ

ויזהר שלא להניק הילד מגויה שע"י שאוכלת נבלות וטריפות מוכרח הילד להיות

ומאגרת בת מחלת וסיעתיהון שלא תקרבו לבית זו ולא יזיקו לילד הזה ולאמו אכי"ר ס' כ"י:

ד) **ילד** הנולד שלא ישלוט בו לא עין הרע ולא כישוף לעולם. קח עפר מקרקע מקום שנולד בו הולד ושים בבגד פשתן ותלה על צוארו ויהיה בטוח שלא יוזק מהנז' מסכ"י כמהרי"ן אלמהדווי ז"ל ועיין לקמן מערכת ע' כמה ענינים לעין הרע:

ה) **ילד.** סגולה נפלאה לאלת הילד בעל מוסר ודרך ארץ וביישן הולך בדרך טובה שיהו הילד בשבט בבקר בשקט מהממטה אזי תמיד יהיה זכרן וחוזר למוטב. וכן אמת כמה גדלה מעלת תהלת המיסר את בנו ומוכיחו בדרך ישרה. מלינו ראינו במד"ר ס' שמות וז"ל כל המונע מרדות מבנו סוף בא לתרבות רעה ושונאו כישמעאל שהיה לו געגועים על אביו ולא רידהו ילא לתרבות רעה כדכתיב ותרא שרה את בן הגר המצרית מצחק ואין מצחק אלא ע"ז וכן יצחק אע"ה שלא הוכיח לעשו ושבט מוסר הרחיק ממנו. ועיין להרב כסף נבחר למוהר"י פינטו ס' תולדות באורך בענין זה ובביאור המאמרים הללו בסה"ק דבק מאח מערכת מ' מוסר אב באורך ויע"ש. ועיין בסה"ק האח נפשנו מע' יו"ד ילדים. ולהחכים הילד תכתוב על דד האשה הימנית שם פתחיא"ל ויניק הנער והשם הנזכר בפיו ויהיה חכם בע"ה:

ו) **ילד** האוכל עפר קח אלכתיר'א או שאור מעיסה ותשרה ביין מתוק כתוש ותשקהו פעם ושתים. או קח ארבעה עלין מעשב אל בסבא'ס (ובלע"ז פיגוג'ו) ותדוך אותם ועצור מימיהם ותערב עמו יין ותרתיחהו על האש ותעשאו שראב ותשקה לו וזה יועיל לכל אדם אפי' גדול. או תתלה עליו שער העז זכר לזכר ולנקבה מנקבה. ואם מקיא מרה תשקה לו קנמון ומוסתכא שחוקים עם מעט מים או שאר משקים ויתרפא בעה"י סכ"י של כמהרי"ן אלמהדווי ז"ל:

ז) **ילד.** כתב מהרח"ו בשערה גלגולים בהקדמות אם תרצה לידע מי גובר בילד כח האב או כח האם ותוכל להכיר כפי קלותו של הבן או כבדותו אם ראית שהוא קל כנשר ורץ כצבי בכל מעשיו ומהיר במלאכתו דע שגבר עליו כח האב ואם הוא עצל וכבד התנועה יהיה מצד אמו ולזה אמר שהמע"ה בן כסיל תוגת אמו והכל במחשבה באותה שעה וע' במע' ז"ן מה שכתבתי איך יתנהג בשעת

 החבור

מייתי שניהם. הילכך נמריגהו לתרוייהו. עיין הש"ך יו"ד סי' תל"ח. והרואה יראה בס' ראה נפשינו מערכה זו סי' ז' ובס' רפואה וחיים פי"ב מערכת ד' שכתבו הרואה אשה שעלתה מטבילתה יאמר פסוק שופך בוז על נדיבים וכו' משם ס' הליוני הביא דברייו הרב מדרש תלפיות יעו"ש. והוא פלא שהניחו דברי הגמ' פסחים הנז' ד' קי"א ע"א ומביאים ראיה מס' מדרש תלפיות משם הליוני ולא זכרו שרים שהיא גמ' ערוכה הנז' והוא פלא. וראה זה חדש מצאתי אם אשה מעוברת פגעה בסוס תחילה אינה יולדת עד י"ב חדש כן כתב בס' אה"ע להרמב"ן ז"ל ד' קכ"ב וגם פליגינוס כתב שיכול לשהות י"ג חדש והוא ראה המעשה עיין בס' ארסטן דק"ז ע"ב ורמב"ן ד' קכ"ב ע"א ועיין ס' נפלאים מעשיך:

מערכת יוד.

א) **ילדים.** בא וראה מ"ש חכמי המוסר ז"ל כי המסתכל בנשים כדי ליהנות ביופיין מלבד כי רעתו רבה עוד בה רעה חולה כשמוליד ילד יבא לחשוב באותן צורות וזהו סגולה להיות נחשב נואף באשתו ויצאו מזה ילדים אשר ה"ן בהם כל מום פריצי הדור הולכים אחרי עיניהם כמוהו כמותם. אבל ישראל קדושים נוהגים באימה ויראת ה' על פניהם וה' עליהם יראה ויתברכו בזרע קדש למיניהם ולאלאיהם לעיניהם לעשות רצון קוניהם עכ"ל:

ב) **ילדים.** סגולה נאה לאשה שבניה מתים ב"מ. תקח ז' מטבעות בצדקה מז' נשים מעוברות ויעשה מהם שם שד"י. ויליד הנולד ונראה כמת קח תרנגול. ושים תוך פי הטבעת של הילד אז אם יהיה מאת ה' שיחיה הילד יחיה והתרנגול ימות. ס' אביעה חידות:

ג) **ילד** הנולד שלא יוזק מפלונית וחברותיה יכתוב אלו השמות היוצאים מפסוק אל מוציאו ממצרים וכו' כי לא נחש וכו' ויתלה עליו וזמ"ש **אמ"מ כר"ל יג"ץ וי"ו יב"ל נב"ו קב"ב יל"ו מפ"א.** יהר"מ יאו"א שבזכות אלו השמות הקוה"ט שתהיו לעזר ולהועיל ולמגן ונגה לילד הזה הנולד ולאמו. מלילית ומאגרת

אלד"ים אות קס"ג:

עוד אחרת רפואה מעולה לטחול ג"כ מכתבי ריב"ש למשוח מוח ארנבת מזכר לזכר וכו' על חתיכת בגד ולהניח על הטחול דהיינו במקום הכאב שיהיה שם שש שעות ולא יותר פן יאכל הטחול שם אות קס"ד. עוד אחרת לטחול נפוח קח זבל יונים ותשחק אותם ותבשל אותם במים בקדרה חדשה ותשליך בתוכו אלמסתיגה ואח"ך תשים אותו ביין אם תראה שנקפה הוא סימן שנגמר בישולו. הרב דרך ישרה שער הסגולות דפ"ו ע"א הא כפשיטו.· עוד אחרת לכאב בהטחול והסימן שירזה הגוף ויהיה כמו דבר קשה שמה כמו אבן ילך הרבה מגבוה לנמוך ומנמוך לגבוה ויקוץ בכל כחו ואח"ך ילך למרחץ ויזיע שם בטוב ויבלול זרע חרדל בדבש ויבשלהו עד שיעשה כמרקחת וימשח במקום ההוא מלמעלה למטה-וממטה למעלה היטב וישתה מהמים שהנפחים מכניס בו הברזל ז' ימים ב' אוקיות בכל יום אליבא ריקניא או ישתה קליפת שרשי כרפס מבושל. או ידוק עשב ארמני בתאנים היבשים ושים בחומץ חזק וישים על הטחול חם. ס' סגולות ורפואות אשכנזי. עוד אחרת יקח זבל לאן חמשה גרגירים ויערב עם חומץ חזק וידבק על הטחול ויתרפא. עוד רפואה מופלאת למי שיש לו חולי הטחול ישתה ג' ימים שתן האדם ויתרפא סכ"י [ועיין בש"ס גיטין]:

ו) **טביעה** בים ואינו יודע מקומו יקח קערה של עץ וזרוק ע"פ המים ויניחנה לפה מאליה עד המקום שתנוח שם מעלמה שם יהיה הנטבע וע"י סגולה זו ימלאו אותו עכ"ד מס' נוהג כצאן יוסף מס' רפואה וחיים מערכה ז יעו"ש. ועיין לקמן מע' מ' סי' ל':

ז) **טבילה** כתב הכל בו אשה שיצאה מהטבילה. אם פגע בה סוס תעלה ותשמש. לפי שבניה באים נאים בדיבורם. ושומעים ומבינים.. לומדים ואינם שוכחים וממעטים בשינה ולא עוד אלא שאימתן מוטלת על הבריות וכו' ויעו"ש. וגרסינן בפסחים האי מאן דפגע באתתא דסלקא מטבילת מלוה אי איהו קדם ומשמש אחדא ליה לדידיה רוח זנונים ואי איהי קדמא ומשמשא אחדא לה לדידה רוח זנונים. מאי תקנתיה לימא הכי שופך בוז על נדיבים וכו' והכי מייתי לה ברוקת. אבל בעל תולדות אהרן לא ציין מקרא זה שופך בוז. אלא ציין [סוף] פ' זה מזיח אפיקים ריפה. (איוב י"ב כ"א) ובילקוט

מייתי

אחרת יאכל גרעינים הגדלים בגינות כמו סארי דארי. עוד יעשה רטיה מחלמון ביצה וסוקר דק דק ובורית שכבר התחילו לכבס בו שלא יהיה בו סיד ושמן זית ויניח אותו במקום הטחורים ויועיל הרבה רפואה זו שיפתחו הטחורים ויועיל ויוצא הלחות ויגוע. ס' רפואה וחיים:

עוד אחרת לטחורים הנקרא מורידין או העמרוידין ימשחם בדם עורב יבש. או חלמון ביצה מעורב עם שמן וורד. או מררת שור מעורב בדבש. או ימשחם בכרתי שלוק או בעלין הנמצאים בקולין הגדלים סמוך לכרמים אחר שתכתשם במכתשת של עופרת מעורב בחלב חזיר בלא מלוח ויקבל עשן לפרני חמור. ואם הם בחוץ יתן עליהם דם ארנבת תיכף למיתתה או מררת ארנבת. ואם כואבים לו ישים עליהם עצמות חזירים שחוקים או בללים לבנים שנתבשלו במים היטב ויעשה משיחה. ויערב חמאת בקר חדש. ואם יזוב מהם דם עם זה ירפא אותו מחלאים רבים ולא יפסיקם. או ישחק לבונה וזפת ויבשלם במים וישתנו. ס' סגולות ורפואות אשכנזי. עוד אחרת יקח ורדים של רמונים עשרה מתקאלים עגורות עשרה מתקאלים מסתכא ט"ו מתקאלים הדס עשרה מתקאלים קרפא יו"ד מתקאלים כתירא יו"ד מתקאלים זנגבי"ר יו"ד מתקאלים אפיו"ן יו"ד מתקאלים ידוק הכל ויערבם עם חלמון ביצה ויעשה מעט מהם גרגירים והשאר יעשה מהם פתילה לתוך הטחורים מבפנים והגרגירים מבחוץ. ע"א יקח זרע הדס וידוך אותו וירתיחנו במים עד שיעמוד לחצי ויערבנו בדבש עד שיהיה כמרקחת ויאכל ממנו בכל יום ויתרפא. ע"א יקח שומין וידוך אותו עם שמן זית ויעשם עם לגמר על הטחורים ויועיל בעה"י:

ע"א יקח אשכול הכופר שהוא בל"ע חינ"א וידוך אותה ויערב עם דבש ויעשה גרגירים ויאכל אליבא ריקניא. ע"א יקח לבר"א וחינ"א ומרה של בקר וירטה עליהם מבפנים ויועיל סכ"י בבלי. ע"א בשל גפרית בשומן חזק ומשח הטחורים ויתרפא. ס' כ"י מערבי:

ה) **טחול** סגולה לרפואת הטחול ראיתי בכתבי הריב"ש קח טחול של בקר ותחתוך הטחול לארכו רק בשני קצותיו יהיה מחובר ויכניס החולה ראשו תוך החתך מראשו ועד רגלו ג"פ ואח"כ תתלה את הטחול בעשן וכשיתייבש יתרפא הטחול של אדם. מפעלות אלד"ים

ז"ל. פעם א' היה חולה בכאב הטוחנות הרב הנז' והיו כאבים לו מאד. וישא עיניו וירא כדמות איש אמ"ל ילחק קח ידך מעל גבך ושים אותה על פניך נגד הלד הכואב וקרא ז"פ שומר כל עלמותיו אחת מהנה לא נשברה ישר והפוך נשברה לא מהנה אחת עלמותיו כל שומר וכן עשה ונתרפא מ"כ מסכ"י רבני מערב:

ד) **טחורים.** לטחורים בנסיון גמור קח כמו ג' ליטרין דבש והרתיחם באש בקיתון אחד של מים וישב החולה בתוכם חמין כאשר יוכל לסבול ואח"כ ימשחם בזרע פשתן או בשמן שקדים מרים מסכ"י:

עוד אחרת כתב גלינו"ס היושב על עור אריה יועיל לטחורים ולנקרס ולרפיון פי הטבעת והוא כשיולא פי הטבעת מרפיון המותר המניעה. מס' שבלי אמונה:

עוד אחרת קח תולעים מהאשפה והניחם בבגד פשתן ותכם במחט פעמים הרבה ואח"ך תניחם למעלה מהטחורים פעם אחת בכל יום הרב ד"י בשער הסגולות:

עוד אחרת לפתוח הטחורים קח בלל לבנה וללה אותה היטב באש ואח"ך תכתוש אותה בחמאה וזעפראן ותלוש אותו בכלי של עופרת ועשה מזה תחבושת ותמשח בו הטחורים ויפתח מיד. שם:

עוד אחרת קח חומטים והסר קליפתם והשלך וקח החומטים ובשל בשמן זית מתוק וטוב עד שיהיו כמו משוח ושים עליהם ב"פ ביום. מסכ"י והוא ב"ו. מס' האח נפשינו:

עוד אחרת אם יקשור בלבושו עשב פיגר"א יועיל הרבה למוכה בטחורים. ס' שבילי אמונה. או אם תקח רמון חמוץ ותפתח ממנו במקום הפרח ויחקוק בו מעט וישים בו א' דרהם אפיו"ן וילבישהו בעיסה ויאפהו בתנור וממנו יקח על הלום דהיינו אליבא ריקניא דרהם אחד ולעת ערב דרהם אחד עד ארבעים יום יתרפא מהטחורים ובדוק. מס' ימלט נפשו. עוד אחרת יקח דגים קטנים מלוחים הנקראים סרדי"ן ישרוף ויפזר על הטחורים. או יקח לוחת הנחושת הנקראת בל"ע חדיד"א חמר"א ויחכך אותה עם שמן זית וישים עליהם ויועיל בעה"י סכ"י מערבי. או ימשח בשמן שמטוגן בו עקרב ס' הנז' או יבשל אפר במים עם מעט שמן זית ואח"ך יקח עשב הנקרא חסיס"א וידוך ויפזר עליהם. או יקח אגוז קלוי באש ויתן במכתש עד אשר דק ויערב עם חלב ויתן עליו. עוד

אחרת

יו״ד. גדי ושבתי יורו שסיבת חוליו שניזוק ממים חמים או במקום
אפילה ושמע קול הברת השדים האראיים ביום א׳ או ביום
ד׳ ואותו הקול נכנס בראשו ומכאיבו ומסבב לכל גופו:
י״א. דלי ושבתי יורו שסיבת חוליו הוא מעיה״ר שפגעה בו ליל
ד׳ או ליל א׳:
י״ב. דגים ולדק יורו שסיבת חוליו שהכהו בליל שבת ע״י מימון
היהודי והכה אותו על ראשו ומכת המכה ירד הכאב על לבו.
וברוך רופא חולים. ע״כ לשון גורל החולה מאריסטולוס התוכן
הועתק בעברי פרס:

מערכת ט׳.

א) **טפטפי״ה** שם זה גדול ונורא ויוצא מפ׳ הנה אנכי שולח
מלאך לפניך וכו׳ כנז׳ בס׳ שרשי השמות ואומרים
כי שם הקדוש הזה היה נושאו דהע״ה על מגן שלו כי הוא עולה
שם זה גימ׳ ע״ל מג״ן. וסגולתו שם זה למי שנתפס בגזירת מלך
ח״ו או נתפס בסוהר. טרם כל יקח מעט מים וירחץ ידיו ופניו
וישתה מהם מעט ויבא אחר וילחוש באזנו שם זה ז״פ ואם אין
אחר יאמר הוא בעצמו. והמים הנשארים ישליכם חוץ לבית הסוהר
והוא בדו״מ. וכן אם שלח אחריו שר העיר או מלך או שלטון
יאמר אותו ז׳ פעמים **טפטפיה** בינו וביניך ותהיה אהוב ונחמד
בעיניו ויקבלהו בספ״י ועיין בס׳ אביעה חידות ס׳ נפלאים מעשיך.
ועיין בס׳ האח נפשנו מערכת ד׳ אות ע״ו:
ב) **טוחנות.** לכאב הטוחנות ויועיל גם לכאב השיניים ולהפיל
התולעים מהם קח זרע בצלים ושימם באש וקבל
עשנם בפיך ויפלו התולעים. או קח האלבנ״א הנקרא מיע״א סאייל״א
ופלפול ושומים וערב הכל ושים שם או אם מורקים הם שים בנקב
שלהם ותתרפא. ע״א קח הזרני״ך ושרהו בחומץ חזק עד מאד ועשה
על הטחנה או יגמע את החומץ החזק כמה פעמים. או תלין על
הטוחנה מעט פליי״ו לעוס. ע״א לרקיבת הטוחנה יקטר בגפרית
ומיד ישמע שנבקע דבר בפיו ויתרפא סכ״י מערבי:
ג) **טוחנות** סגולה לכאב הטוחנות מ״כ בשם ר׳ יצחק אלעכאווי
ז״ל

רמוגים וידוך אותם ויבשלם בשמן זית ויטיף באזנו ויתרפא. גם דם הזאב עם שמן אגוזים יועיל לחרשים אם יזובו ממנו תוך האזנים סכ"י:

לג) **חולה.** כדי לדעת סיבת חוליו סידר אריסטו הרופא המובהק. גורל החולה על י"ב מזלות דהיינו יחשוב שמו ושם אמו ויום שנפל למשכב וישליכם י"ב והשאר תקח בידך והלכת אל הבתים והמזלות כאשר כתוב לפניך. על הסדר מא' ועד י"ב. דהיינו אם נשאר בידך א' תלך אל סימן א' וכן ע"ז הדרך:

א'. טלה ומאזנים יורו שסיבת חליו שפגעו בו המזיקין במקום חשך ואפלה קרוב לאש. תנור וכרים זמן מעריב והיה זה ביום שני או ביום שבת וירד הכאב ונתפשט בכל אבריו ואין לו שינה בלילה ורוב כאבו בראשו ובלבו:

ב'. שור ונוגה יורו שסיבת חליו שניזוק ממזיק המים על הנהר או במרחץ והיה זה ביום א' או ביום ד' וחליו בראשו ובלבו ויש לו קרירות וכאב הבטן:

ג'. כוכב ונוגה יורו שסיבת חליו שניזוק משדים השוכנים בארץ והיה זה ביום ב' או בליל שבת והפחידוהו והפחד נכנס בלבו ותמיד הוא ברעד ברתת ובחלחלה ורוב כאבו בראשו:

ד'. סרטן ולבנה יורו שסיבת חליו שניזוק מן השדים הפורחים באויר והיה זה ביום ד' או בליל ו' וכל עצמותיו נראים כמשתברות ויש לו קדחת הרבה והכאב בכל אבריו:

ה'. אריה וחמה יורו שניזוק מרוח רעה ואולי שלו מן החמימות שיש בגופו וכאב הבטן והיה זה ביום ב' או ביום שבת:

ו'. בתולה וכוכב יורו שסיבת חוליו שניזוק משדין ורוחין ולילין הפורחים באויר במים והיה זה ביום ו' או ביום שבת:

ז'. מאזנים ונוגה יורו שסיבת חוליו שיש לו מורך הלבב וסיבתו ששמע קול צעקה גדולה ויחרד מאד וחליו בראשו:

ח'. עקרב ומאדים יורו שסיבת חוליו שניזוק בפרשת דרכים או בבית הקברות והזיקו אותו כלב מכלבי השדים והכהו על ראשו ותמיד הכאב בראשו והיה זה בליל ד' או ביום ד':

ט'. קשת ולדק יורו שסיבת חוליו מרוח רעה והיה זה ליל ד' או בליל שבת. ופגעו בו הרוחות בלד כתפו ומאחריו ומשם ירד הכאב ונשתלשל בכל אבריו והחמימות נוספת עליו ומתשת כל אבריו:

גדי

לפני אויב אל תירא קח עין ימין של ארנבת וקשור אותו בלבושך ואל יזיק שדין ולא רוח רעה ואם תשקהו לאשה תתעבר מיד. ולחן וחסד בעיני המלך והשרים והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך אפים ארץ ישתחוו לך ועפר רגליך ילחכו וידעת כי אני ה'. (ניקוד יצחק) אשר לא יבושו קווי ויכוין בשם [**מפריש** כ"א **מפרשי**] היוצא ממנו ובשם הויה בנקוד יצחק ותהי' תפלתו מרוצה וגם יהיו דבריו נשמעים וטוב לאומרו כשיבקש משר איזה בקשה [מספר שרשי השמות להרמ"ז ז"ל כ"י]: ע"א לחן לפני השר קח חלב מאשה ובתה ולוש בו מעט קמח ועשה אותו עוגות קטנים ותכרוך אותם בחתיכת בגד ושים על זרועך ויועיל: ובספר מדרש תלפיות כתב וז"ל לחן מי שהולך לבא לפניו שים ידך על מצחך ואמור ג' פעמים השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני (משכ"י). ובמקום אחר מצאתי למצא חן בעיני מי שהולך כשתהיה לפניו שים ידך הימנית למפרע על מצחך הבהן למטה והזרת למעלה ואמור בלחש האל ישמור אתכם ואותי על כולכם יועיל (ע"כ מכ"י) עכ"ל. ובס' האח נפשינו כתב וז"ל לחן אם תיבש עין זאב בשמש ותשימהו בעור או בבגד ותתלנו עליך תמצא חן וחסד בעיני כל רואיך ולא תירא מכישוף וממזיקין ולא מפגע רע ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח ויפלו אויביך תחתיך ואתה על במותימו תדרוך ס"א. והובא בעובר אורח דקע"א ע"ב ועיין מרב סט"ק עכ"ל:

לא) **חרש** מרה של חזיר מעורבת עם חלב אשה אם תשים מעט באוזן החרש יוכל לשמוע. צואת החזיר עפרה פוסק המים ש' נפלאים מעשיך:

לב) **חרש** במקרה תמיד בהליכה ויגיעה ויזהר משכרות ומהמאכלים המעלים האדים לראש כבצלים ושומין ודומיהם ויטיף שמן זית חם או שמן שקדים מרים או מרת בקר או חלב כלבתא או מין לגון מעורב בשמן שקדים מתוקים או שמן חרדל או שתן הנער חם מיד כשישתין או יקח ביצי הנמלים וישימם בחתיכת בגד ויטיף באזן או מין פשתן או יקבל באוזן קיטור הגפרית ויזהר שלא ישאר באוזן שום רפואה זמן גדול. סכ"י ועיין מע' א' אות אוזן. בן סירא שיקח חלב הכלב ויתיך אותו על האש וא"ך יטיף באזנו או יקח שמן שקדים מרים ויטיף באזנו או יקח רוט'א וקליפת רמונים

ותיבשהו בתנור עד שיהיה עפר בשחיקה ותן לה לשתות מן העפר במרק או בחלב או ביין ויחזור בדו"מ עכ"ל. ובס' ימלט נפשו כתב וז"ל לאשה שנתמעט חלבה אם תקח מין עשב הנקרא שומ'ר ובערבי באשבא'ס. וזרע עשב הנז' תשתה מן המיץ ותאכל מן הזרע ג' ימים רצופים ויבא לה חלב הרבה, או אם תקח זרע למר גפן ותדוק היטב מעורב בדבש עם מעט שמן זית ותשתה תוך כ"ד שעות יבא לה חלבה, או עלי אפרסקים כתושים תחבוש בהם דדי האשה שנתמעט לה חלבה וירבה מיד, או להרבות חלב בדדי האשה קח עפר אניסו'ן ב' דרהם וחצי עם מרוק כרוב ותן לה לשתות בערב טרם לכתה לישן ומפליא לעשות והוא בחון, גם זרע פשתן מרוקח בדבש שהוסר קלפו ואפו אם תאכל ממנו בקר וערב למי שאין לה חלב יבא לה חלב הרבה ובדוק. חכמי המוסר כתבו שלא תלך אשה מינקת מגולה בדדיה שעי"ז מזיק בחלב, ולא תניק בפני אנשים מכמה טעמים, ובבקר תאכל דבר חם, ולא תאכל בצלים ושומים ותזהר מהכעס, כי הכעס מעורר חמימות ומזיק ומוליד קדחת, ועיין בסה"ק אחי יפת ברפואת הגוף בס"ד ועיין בספר זכירה עכ"ל:

כז) **חולי** מעיים יקח חתיכת זנגבי'ל וילכה באש והא"ך יעשה אותה לג' חתיכות ובכל חתיכה יתן מעט מלח ויבלע אותם בבקר הג' חתיכות ויתרפא, וזה בדו"מ:

כח) **חשבון.** דבר כפלא חשבון זה מועיל לכל חולי שיהיה פחד או כפיה או רוח רעה וכו' יכתוב חשבון זה על הנייר ויתעשן בו ומיד ימלא נחת, כן מצאתי בס' קבלה מעשית באוצרי הספרים וזה צורתו 63 22 11 14 18

63 7 8 2 4 3 4

ימלט נפשו סי' כ"ט או' ח':

כט) **חטיפת** הלב יכתוב בקערה שמות אלו **אי"ל דא"י שיי"ש ק"ל וב"י יב"ר א"ל**, בכח אלו השמות ישלחו רפואה שלימה לפב"פ מחטיפת הלב ומפחד אמן ויתן בה שמן זית וימשח לבו ע"כ סכ"י:

ל) **חן** וחסד תקח עור נחש ושימהו בקנה ותסתום מב' צדדים בעופרת ותשים תחת זרועך ימין אם תחבק איש או אשה תקשור נפשך בנפשם והוא בדו"מ סכ"י: ע"א לחן ולחסד ואם תעבור

לפני

ריקניא שומשמין דהיינו שילחלח כף ידו ויניח על השומשמין וכל מה שידבק בכף ידו ילחוך בלשונו ויבלע כה יעשה ג"פ ול"ל בג' בקרים בכל בקר ג"פ זה אח"ז מפא"ל סי' קמ"ו מי"ם האח נפשינו מע' זו יעו"ש:

כד) **חולה.** לחולה ולרוח רעה ולאשה שתתעבר יכתוב בקלף צבי ותלה בזרוע ימין וצריך טבילה וקדושה למי שיכתבנו ולמי שילבשנו וזהו השם הקדוש **אשטילקי"ש אשטלק"ש** עד כאן ספר כתב יד:

כה) **חלב.** להרבות חלב לאשה יקח דבש ענבים וחמאה ואלפיניק"י וחמם אותם ותשתהו בכל יום בבקר עד ט' ימים: ע"א לאשה שאין לה חלב. יקח זרע פשתן ושחוק ויתנהו במים חמים או בדבש וישתה: ע"א יקח זרע קשואים יבשים ושחק אותם ושים בהם מעט יין ודבש ושמן טוב וישתה בחמין: ע"א קח מים מב' מעיינות ומנהר אחד ותרחץ דדיה וטוב למינקת לשתות יין שמרבה חלב. גם טוב לשתות חלב חם. מי שמניח להניק בנו מגויה גורם שע"י שאוכלת טריפות מוכרח הולד להיות רע ומטמטם לבו. ואשה שאבדה חלבה תבשל עדשים בבשר או ביין ותן לה לשתות. ע"א קח לפורני יד ימין ורגלי ימין של פרה ושרוף אותם היטב ותן לה לשתות ויחזור לה חלבה: ע"א למי שאין לה חלב קח עלי גפנים ותבשלם בחלב ביום ותשקה לאשה ג' ימים רצופים בבקר קודם שתאכל ויבא לה חלבה. סכ"י מערי בוכ'ארה מלוקטים מכמה ספרים:

כו) **חלב.** להרבות חלב האשה יכתוב לה בעלה על צד ימין **אימ"ה אימ"ה תימ"ה** ולצד שמאל **אמא"ל** ויניק הנער ובחון האח נפשינו מע' זו. עוד כתב שם להרבות חלב אשה בלי שום הולאה ככה תעשה קח מים מב' מעינות ונהר אחד ותרחץ דדיה ואח"ך תכתוב שמות אלו **אכסוסיא** בדדה הימין. ובדדה השמאל תכתוב **ואכסוסיה והרעב כבד בארץ** ויבא לה חלב ביותר מסכ"י. ולהמעיט חלב קח מעט אפר וערב אותו עם שמן זית וימשח השדים ותרפא פלאות. וג"כ יועיל להמעיט דם מעפעפים וג"כ יועיל לנגעים רעים להמעיט מוגלתם ש"א. האח נפשנו מע' זו. ובספר רפואה וחיים פרק י"ב כתב וז"ל חלב לאשה שאין לה חלב קח גוחת כלב קטן ותיבשהו.

קרוב לארץ על שם החולה ולא יזוז העשב ממקומו ולמחר יראה אם העליון עם השרש לא ימות. ואם לאו שלום על כל ישראל: ע"א אם תשים שרש חזרת בשתן שלו ג' ימים אם ייבש השרש הזה ימות מאותו חולי. ואם לאו יתרפא: ע"א קח כינה מראשו ותשימנה על אסקופת הבית אם תלך לחוץ ימות ואם תכנס הכינה לפנים יתרפא עכ"ל: ובס' הלא נפשנו מע' ז כתב וז"ל תקח ביצה מתרנגולת שחורה וכתוב עליה סמא"ל ושם החולה עם אמו פב"פ והשמות אלו **יז"ח טפ"י** בכתב ס"ת ותגין והנח תחת מראשותיו של חולה ואל יוודע לשום אדם ולמחר שבור אותה אם תמצא בה טיפת דם ימות ואם לאו יחיה מי"ם ומפא"ל סי' קמ"ב עכ"ל:

כא) **חולה.** גורל לחולה אם ימות או יחיה. קודם כל תחשוב שמו ושם אמו ויום שנפל בו למשכב ותשליך מהם כ"ח כ"ח ותראה בלוחות שלפניך אם לחיים אם למות בר מינן. הלוח לצד ימין לחיים ולצד שמאל למות:

א	ב	ה	ז	יא	יג	טז	ג	ד	ו	ח	ט	י	יב	יד
יז	יט	כג	כד	כה	כו	טו	יח	ך	כא	כב	כז	כח	"

כב) **חולה.** אם תרצה לדעת החולה אם יחיה או ימות תחשוב שם החולה וכמה בחודש ויום שחלה בו ושם אמו ותשליך מהם למ"ד למ"ד וכל מה שישאר בידך תלך אל הבתים אם תמצא בשער החיים חיו יחיה ואם תמצא מה שנשאר הוא בשער המות מות ימות. ושומר פתאים ה'. הלוח לצד ימין לחיים והשמאל למות:

א	ב	ג	ז	ט	יא	יג	יד	ד	ה	ו	ח	יב	טו	יח
יוד	יו	יז	יט	ך	כב	כג	כה	כא	כד	כו	כז	כח	כט	ל

אלו ב' גורלות העתקתי אותם מספרים כ"י מאשור ומבבל יע"א:

כג) **חולה.** סגולה לחולה שחזר לאיתנו ויש לחוש שמא יחזור לחליו מחמת אכילה שקורין נאכזי"א ובל"א איי"ן עסיי"ן קבלתי סגולה ממומחה אחד ליתן לחולה בבקר אליבא ריקנייא

מנחת ערב יבלע האבק הזה וישתה אחריו מעט מים, או קח ביצה וצלה אותה עד שתהיה קשה וקח החלמון לבדו ותכתוש קנה עם ג׳ גרעיני שומים ויאכלם סמוך לשינה כשירצה לישן ויועיל בעזה״ת ואם הוא כל כך חלוש דהיינו להזריע תיכף בחוץ קודם גמר ביאה יקח מוח העורב וימשח אברו בשעת תשמיש או ירתיח המוח הנז׳ בשמן זית ואח״ך ימשח בשמן הנז׳ האמה והבצים. ועיין בגיטין ד״ע ע״א. וז״ל אמר אביי מי שאינו בקי בדרך ארץ ליתי ג׳ קפיזי קורטמי דחחי ונידוקינהו וניסליקינהו בחמרא וגשתי. [פרש״י ז״ל בדרך ארץ שאין לו כח לשמש. קפיזי. כלי מחזיק ג׳ כביצות. קורטמי דחחי תרוג הגדל בקרקע. מזיבל בזבל האלן. ונידוקנהו. יכתשם הדק]. אמ״ר יוחנן הן הן החזירוני לנערותי עכ״ל:

כ) **חולה**, לדעת אם יחיה אם לאו קח ביצה שנולדה ביום ה׳ וכתוב עליה אלו השמות ושים אותה תחת ראשו ולמחר שבר אותה אם נמלא בה דם ימות ואם לאו יחיה וזמ״ש **צמית׳ פעטשץ׳** ע״כ. ובסכ״י הבבלי כתב וז״ל לידע אם החולה יקום ממטתו חשוב שמו ושם אמו וכמה ימים בחדש וכמה ימים בשבת ותבלבלם ותשליך מהם ג׳ ג׳ אם ישאר א׳ יחיה ואם ב׳ ספק ואם ג׳ ימות עכ״ל. ובס׳ כ״י בוכארי׳ כתב וז״ל סגולה לידע החולה אם יחיה ישים בשתן שלו חלב מאשה אם ישקע החלב ימות ואם יצוף יחיה, ע״א יקח ביצה בת יומה וישקול אותו ושים הביצה תחת מראשותיו לילה אחת ובבקר יחזור וישקול אם ימלא משקל הראשון יחיה ואם לאו שלום על כל ישראל. וי״א אם ימלא במשקלו הראשון יאריך בחליו ואם יחסר ממשקלו ימות, ואם ימלא יותר ממה שהיה שוקל יחיה. ע״א יקח שומן חזיר מזכר לזכר ולמשוח בכפות רגלי החולה והנשאר ישליך לכלב אם יאכל יחיה: ע״א יקח השתנה של חולה וישליך על החרולים שקורים לו: טיג״ש אם נכמשים ימות ואם לאו יחיה: ע״א ירוק בכלי שיש בו מים חמים אם יצוף ימות: ע״א בהכנס בביתו של חולה יאמר זה הפסוק גלמי ראו עיניך ועל ספרך כולם יכתבו ימים יוצרו ולא אחד בהם. אם ישב לפני החולה ומיד בהכניסו יהפוך החולה פניו ומדבר עמו יחיה ואם לאו שלום על ישראל: ע״א קח פלאנטאג׳י ומין הכרוב האדום וישתה מאותו המין אם יקיאנו ימות ואם לאו יחיה: ע״א לך למקום שגדל בו פלאנטג׳י ויטול סכין חריף ויחתוך

קרוב

טהור טהור, אמר המאסף כתב בשלשלת הקבלה [דכ"א ע"ב] ראיתי בספרים סגולות הרוצה לכבוש השונא יזכור שבעה פעמים אימיה דהמן עכ"ל יעו"ש. ובס' כ"י מערבי כתב וז"ל להיות נאה בעיני כל אדם יקח אבן שנמצאת בקרקבן ותשאנו עליך ולא יוכל שום אדם להזיק גם מבטל הכישוף וטוב לשכחה ולפתיחת הלב ולאהבה ולהיות מקובל בעיני הבריות וחיות, ע"כ, ובס' ימלא חיים בסי' כ"א כתב וז"ל לחן יאמר ונח מצא חן בעיני ה' ויכוין בצירוף **ואענב' חנה' מיני'** ה' הלדיק ויועיל בסי"ת ספר שומר ישראל בשם רבינו מוהרמ"ו

כ"י ויאמר פסוק זה [ס' וירא] ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך [ס' וישלח] וישא עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך ויאמר הילדים אשר חנן אלהים את עבדך עכ"ל. ובס' סגולות ורפואות אשכנזי כתב וז"ל שער החן והרצון יש בו חמשה דרכים, דרך א' לחן יאמר ג"פ ראש הוד לשון אדם מת„ דרך ב' קח לשון תרנגולת שחורה בעוד שמפרכסת ותן בתוך שעוה שלא נעשה בו מלאכה ותטמון בבגדים, דרך ג' שים ימינך על מלחך והפוך הותה ואמור ג"פ הסיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני. דרך ד' שיעשו בני אדם רלונך עלה להר וקח ארבעה אבנים ואמור ירושלים הרים סביב לה וה' סביב לעמו מעתה ועד עולם, ובשעת האמירה תשליך האבנים לארבעה רוחות העולם„ דרך ה' שיעשו שרים רלונך יאמר זה השם פ"א **טפטפיה,** ויכתבהו על הקלף ויתלהו על לוארו. עכ"ל:

ח) **חיזוק** האיסטומכא אשר בה ריקות קח לבונה זכה ובטנים וסקדים וזנג'ביל ולמוקים. ותדוק אותם ותלוש אותם בסוקאר' או בדבש ואכול ממנו בבקר, ע"א סגולה האוכל זרע גד מחזיק האיסטומכא ויביא הבריאות ויסיר התאוות רעות, סגולה לכאב האיסטומכא קח לחם מבושל בחלב וגם כרכום טוב והלמון בילה ותבשל הלחם והכרכום והחלמון הכל ביחד בחלב. ותניח על האיסטומכא, וכן טוב להניח על האיסטומכא פת חם עם חומץ ויותר טוב חומץ חזק. סכ"י:

יט) **הולשת** המסגל ישים כשיעור עדשה אחת תלתיה בנקב פי האמה. או יקח אגוז מוסקאטא אחת וכשיעורה סוכאר קאנדיל ויכתוש הכל כתישה עבה כשיעור פלפול ובשעת

מנחת

טז) **חטיפת.** הלב יקח למוקים ויסיר מהם הקרנים וידוך אותם עם שומין קלופין וישחוק הכל וילוש אותם בדבש ויאכל ג' ימים איבא ריקניא ויועיל בע"ה. ובדף אחר כתב מי שמתעלף בלבו ויבא מרוב כיחו וניעו ויתעקר הכבד ולא יכול לרוק ולעלות הריס, רפואתו יקח דבש טוב ויתן על האש עד שירתיח וישליך הקצף של הרתיחה והבעבועות שבו ואח"כ יתן בתוכו פולפול וג'וז אטיב ולבסבאס הוא פינוג'ו ירוק הנקרא שומא'ר בל"ע, וקלא וערב אותו היטב ויאכל ג' ימים אליבא ריקניא. עכ"ל. סג"י ובס' אחר כתוב לחולי התעלפות אפי' לאנשים גדולים אם תשים זנג'ביל תוך המאכל יועיל להם עכ"ל. ובספר אחר כ"י מלאתי כתוב וז"ל לפריחת הלב יכתוב אלו השמות ויתלה על הלב וזמ"ש **טעעי"ך**

טטולכב"ה טאאשוא"ש טאול"ח

טעשזאבלא"פ טבלאת"ש טלכעלא"ח

טלתפמז"ן שבזכות שמות הקדושים הנז' ישלחו רפואה שלימה לפב"ק הנקז"ע ולא יהיה לו פריחת הלב ולא יפחד ולא ידהב לבבו בין ביום בין בלילה וכו' ע"כ יעו"ש. והרוצה יראה שהשמות הנז' הם יוצאים מר"ת אות ט' דאלפ"א בית"א טוב עשית עם עבדך וכו' שא עיניך וראה:

טוב) **חן.** למצוא חן בעיני השלטון מצאתי בס' ישן נושן אכור אימיה דאברהם שלש פעמים וימצא חן בעיניו והשם הוא אמתלאי בת כרנבו ב"ב פ"ה דל"ה והובא בס' פחד יצחק מע' א' עכ"ל רפואה וחיים פי"ב דמ"ט ע"א יעו"ש, והרוצה יראה להרב חיד"א ז"ל בקונטרס כף אחת סי' ט' וז"ל סגולה להולך לפני מלך או שר ומושל יאמר טו"ב פעמים אמתלאי בת כרנבו קודם שיעמוד לפניו, ועוד יאמר מגדל עז שם ה' בו ירוץ [יכוין ב'ו ירו'ץ גימט' שד'י ר"ת ש'ומר ד'רך ה'] צדיק ונשגב ואם הוא לצרכי צבור יכוין שהוא מתעסק לש"ש ויזכור זכות אבות אברהם איש החסד יצחק נאזר בגבורה יעקב כליל תפארת משה אחוז בגלא אהרן אחוז בהוד יוסף אחוז ביסוד, דוד אחוז במלכות, עכ"ל, ועיין בס' מדרש תלפיות וז"ל אימיה דאברהם ואימיה דהמן בבא בתרא, אימיה דהמן אמתלאי בת עורבתי ואימיה דאברהם אמתלאי בת כרנבו וסימניך טמא טמא טהור

כרחשו חזי תבשל למר גפן בשמן זית וכרוך סביב לוארו וילא
מיד, מספר כתיבת יד:

יו"ד **חנק.** מי שחנקוהו פטריות יקח זבל התרנגול וישחק וששה
בחומץ חזק והז יקיא ליחות עבות דבקות ויבריא. ס'
רפואות להרמב"ם ז"ל בס' פרקי משה יעו"ש:

יא) **חזזית.** בלשון פסוק ילפת יקח ז' חטים גדולים וישרפם
על מרא חדשה וילא מהם שמן וימשח בו החזזית
כן כתבו בש"ס מס' גיטין ד"ע ע"א, ורב אשי עשה זה הרפואה
לגוי אחד לדבר אחר ונתרפא, ועיין מ"ש התוס' ז"ל שם, ובס' כ"י
מערבי כתב וז"ל לחזזית ונגעים יקח שרף האילן הנקרא סומוג,
אל ערבי וישרה אותו בחומץ טוב וימשח בו ויתרפא, ולא יאכל כ"א
פת ולימוקים ודבש עד שיתרפא, עכ"ל:

יב) **חטטין.** שבגוף אם לא נתרפאו והאריכו למעניתם אזי
ידוק האבן הנקרא שבא' זרקא' ויערב עם שמן
זית וימשח בו החטטין ויתרפאו ס' כ"י מערבי, ועיי"ל מע' ר' סי' ב':

יג) **חידוד.** לחדד הלשון ירגיל עלמו באכילת חרדל, והיפך
אגוזים והתאנים סכ"י מדת"ל:

יד) **חזה.** וריאה כתוב בס' נפלאים מעשיך מערכת ל' וז"ל
למוקים מתחזקים ראשי אברים הפנימיים ומשמינים את
הבשר וטובים לבעלי חזה וריאה. תרנגים שלהם טובים כדי לרחוץ
בהם הראש כאשר בעור קשקשת וסובין והוא טוב לו עכ"ל יעו"ש,
ובס' כ"י כתב וז"ל חזה ושיעול יקח פוא'ה וכזאמ'ה ויטחן עד אשר
דק ויאכל ט' ימים אליבא ריקנייא: ע"א קח חלאח'ל וערק סוס
וקליפת עץ אגוז הנק' סוואך ותרתיח על האש במים ואח"ך תניחם
כך כבושים במים ההם לילה ויום מעת לעת ותלנן המים ותשתה
מהם שבעה ימים ערב ובוקר ויתרפא, עוד כתב לחזה וללב קח
לפיז'ל שהוא רוט'א ובלשון בבלי זדא'ב וידוק אותו ונתן מימיו עם
יין ישן וישתה אליבא ריקנייא כמה פעמים ויתרפא, עכ"ל:

טו) **חותם.** שלמה המלך ע"ה מי שיש לו חולי בפניו וכפתח
הלחי שלו וסגולתו היא לרשום על הכפח בדיו לורת
חותם שהטע"ה (שהוא לורת מגן דוד) אם מותר לומר לגוי לעשותו
בשבת עיין בס' אדמת קדש ח"א סי' ה' דהעלה דשרי זכור לאברהם
או"ח אות ח':

האבר שאינו יכול לשמש יקח שני דרה"ם זרע לנון קלוי וידוך אותו עד אשר דק לעפר וירטה על האבר ויוסיף כח, ע"א יקח ג' דרהם כמון כתוש הדק היטב ויערב עם הדבש ויאכל ממנו בכל יום שיעור חצי דרהם ויוסיף אומן. ע"א יקח ערק' ג'נאח ואגוז מוסקט וקנמון הנקרא בל"ע קאפל וזנג'ביל ויכתוש הכל ויערב בדבש ויאכל ממנו קודם הזיווג וירטה ג"כ על האבר ויוסיף אומן, ע"א יקח מרה של רחל שמינה וימשח בה האבר ויועיל מאד עכ"ל יעו"ש. ובדף אחר כתב וז"ל להרבות תשמיש קח זכרות כלב ויבשהו ותלהו על ידך ותראה פלאות עכ"ל. ובס' אחר כ"י כתוב וז"ל מי שאברו רך ואינו מתקשה יקח זרע לנון וכנגדו חמאת בקר או לאן ויאכל מעט ממנו וימשח האבר כמה פעמים ד' או ה' פעמים ויתקשה ע"כ, ע"א לחיזוק האבר יקח זרע כרפס וסוכאר לבן ולוש בחמאת בקר ויאכל ג' ימים ויתרפא, ומי שאינו יכול לשמש מטתו יקח סאקנקור ד' דרהם וליסאן אל עצפור ו' דרהם וקרמז ב' דרהם ויעשה מרקחת בדבש ויאכל בכל יום אליבא ריקניא ויועיל בעזה"י, והנה סאקנקור הנז' הוא דג קטן כמו הלטאה ויש לו רגלים מביאים אותו מערי הודו ומועיל לכח גברא ושמעתי שהסאקנקור הנז' תופסים אותו ע"י שמעלים בספינה נערות בתולות והם עולים עם רגלי הבתולות ומוצצין דם בתוליהם ואותם בתולות תופסים אותם מאותו מקום עד שכלה דם בתוליהם אזי אינם עולים, ואותם שמוצצין דם הבתולים מועילים לקישוי, כל מי שתופס אותו הדג בידו הוא מתקשה, ולוקחים אותו המלכים בממון רב בשביל שיש להם נשים ופלגשים הרבה, אבל זה הסאקנקור' שמביאים עכשיו שקונים מחנות הבשם אינו מועיל לקישוי בתפיסה בעלמא כ"א ע"י עירוב עם מיני מרקחת, ואלו הם הי"ל ה' דרהם קרפא ה' דרהם קמנפול ה' דרהם ג'וז איטיב ה' דרהם. ג'וז הניד ה' דרהם זנג'ביל ה' דרהם פולפול ה' דרהם כמון ה' דרהם נכ'ווא ה' דרהם, סוכאר ה' דרהם, לובאן דכאר ה' דרהם חומץ ה' דרהם זעפראן ה' דרהם, קלחה הוא בל"ע שאנוז ה' דרהם, שומר בל"ע נאפ'ע ה' דרהם כדלוזאן ה' דרהם זעטאר ה' דרהם, מיסקא' ה' דרהם לימוקים שחורים ה' דרהם כל אלו יכתוש אותם ויערב אותם עם סאקנקור' הנז' וירקח אותם עם הדבש ויאכל מהמרקחת הנז' ערב ובקר והוא בדוק ומנוסה:

ט) **חנק.** אם יצא הולד מרחם אמו ונשאר חנוק בצוארו או בראשו

נתקנו ומכה זה נתלבש בתאוה גופנית כמ"ש וידע אדם עוד את אשתו ופירש"י ז"ל הוסיף תאוה על תאותו עיין להרב ש"ח על רש"י ע"פ ויחל נח איש האדמה ויטע כרם דפרש"י ויטע כרם כשנכנס לתיבה הכנים עמו זמורות ויחורי תאנים וכ"ן מפרש"י ז"ל ע"פ ויתפרו עלי תאנה הוא העץ שאכל ממנו ובעץ שאכלו נאמר כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעינים ספר רפואה וחיים פרק י"ב מערכת זי"ן. ובס' האח נפשנו מערכת זיי"ן ענף זיווג אות יו"ד כתב וז"ל מי שאינו יכול להזדווג עם אשתו יאכל דברים אלו כמו עדשים מבושלים בלא מלח ושומין ללוים. וכן יזהר מהמלח ומשומים חיים ומדגים מלוחים וכרישין חיין וגם קטנית שכל זה מבטלים התאוה ס' החסידים סי' של"ט ובאוצר החיים ראיתי שגם כן הקאב"י מביאה חולשה ומבטלת התאוה וממעטת הזרע, ואלו דברים המרבים הזרע אתרוג ובללים יין ישן ויין לבן ובשר שמן חלב וגבינה מי גריסין של פול ומורים ושום ושחליים ואלגלוגות וגרגיר שום אחד מאלו הדברים אין מאכילים לכהן גדול בשבעה ימים קודם ליום הכפורים לפי שהם המרבים את הזרע מס' יומא דח"י. ואיתא במסכת גיטין ה' דברים ממעטין הזרע המלח והרעב ובכיה ושינה על הקרקע והקזת דם מלמטה פירוש למטה מהשבלים. עוד להרבות זרע קח אבק מקרן איל ושתה ביין ערב ובקר עד ז' ימים כל יום רביע דרה"ם ותראה פלאות עכ"ל:

ח) **חולשת.** המסגל כתב בס' כ"י מערבי מי שאין לו גבורת אנשים יקח אפונין שנקראים בל"ע חומוץ וישרה אותם במים כמו שני שעות או יותר וישתה אותם המים כל היום כולו ויתמיד כן ויתרפא, ואני הכותב שראיתי בעיני כך ולערב נתרפא, והאפונין יהיו שיעור חצי כרובא או יותר, וגם מי שהוא חלש יעשה כן ויתחזק עכ"ל, ובדף אחר כתב וז"ל לרפיון הגיד יקח זנג'ביל ואגוז הינדי ופלפל ואקרונפול ודהאר פלפל וכבאבא וכדולזאן וקירפ'א ומסתק'ה מכל אחד עשרה דרהמי'ם וירקחם בדבש ויאכל שיעור ב' מתקל בבוקר וכן בערב עכ"ל, ובדף אחר כתב וז"ל מי שפסק זרעו יקח ג'וזית אטיב' ב' או ג' וישחקם היטב וישים אותם ביין ויחמם היין מעט ויבשל מעט וורד במים ויערב המים עם היין הנז' וישתה ג' ימים רצופים אליבא ריקניא ולא יאכל באותם הימים כ"א מאכל נקי עכ"ל, בס' כ"י הבבלי כתוב וז"ל לחולשת

ד) **חולה**, להאכילו דבר איסור עיין יור"ד סי' קנ"ה. שוטה אסור בזיקים ועתים חלים ואמרו שתרופתו לאכול תרנגולת נבלה שמתה בידי שמים, יש להתיר כיון שהעידו אנשים ונשים שהיא רפואה ידועה ושוטה זה מסוכן הרב אדמת קדש ח"א סי' י"ג וכ"כ הרב אחיו בשו"ת פרי הארץ ח"ג כ"י י"ד סי' ג' וכתב שם שגם רבני שאלוניקי התירו שיו"ב יו"ד סי' קנ"ה אות ב' הרב זכור לאברהם יו"ד אות ח':

ה) **חולי**, שאין בו סכנה מותר לשתות מרה היוצאת מבהמה כשהיא חמה אפילו מבהמת נבלה וטרפה וטמאה אם לא ימצא מהטהורה ובשר דפירשא בעלמא היא כ"כ הרב זרע אברהם סי' כ"ו יעו"ש הרב עקרי הד"ט שם אות ה' וסיים וז"ל ולדעתו ז"ל כל שהוא לרפואה אף שאין בו סכנה מותר באיסור דרבנן וכו' ובאיסור דאורייתא דוקא חולי של סכנה יעו"ש, עוד כתב חולה שאין בו סכנה אסור לבלוע לרפואה שום דבר מאיסורי תורה שכן הרמב"ם ז"ל בפ"י מה' מאכלות אסורות חשיב כמה אופנים הנקראים שלא כדרך הנאתן ולא מנה ביניהם בולע ודלא כהרב ת"ח שהוכיח דבולע מיקרי שלא כדרך הנאתן, נודע ביהודה סי' ל"ה. עוד כתב שם חולה שאין בו סכנה שצוו לו הרופאים לקרוע העוף חי מגבו ולהוציא המרה קודם שימות, הרב פחד יצחק באות א' ערך אבר מן החי הביא כמה פוסקים ז"ל שכולם מסכימים להתיר יעו"ש זכו"ל יו"ד אות ח':

ו) **חולה**, שיזיע יקח עלי רומירו בל"ע אללבאן ויבשל אותם במים וירחץ ראשו ויזיע מהרה ס' האה נפשינו ובס' תולדות אדם כתב שיקח שומן וראשי בצלים ונוצת תרנגולים וערבם יחד בשמן של אותו חולה וימשח בהן כל גופו ויזיע. ואדם שיש לו זיעה בגופו הרבה תמיד ורוצה למנוע אותו הרבוי ישא עליו אבן ספיר והוא מונע רבוי הזיעה עכ"ל. ועיין לעיל מערכת זיי"ן אות זיעה:

ז) **חולשת**, המסגל לחתן שאינו יכול להזדווג עם כלתו שאין לו תאוה כה יעשה שיאכל תאנים שלא מצינו שום פרי המביאו לידי תאוה כמו התאנה כמ"ש רז"ל עץ שאכל ממנו אדה"ר תאנה היה שנאמר ויתפרו עלה תאנה במה שנתקלקלו בזה נתקנו

המלח, עכ"ל ס' כ"י מערבי:

יט) **זביד'ה.** היא אלג'לייא בלע"ז עיין בהרב אבודרהם ז"ל ויולא ממין החתול ויש בה ריח טוב וסגולתו היא להרבות תאות המשגל, ואם ימשחו ממנו העטרה קודם התשמיש יועיל להריון ואם יתנו אותו בטיבור האשה הוא טוב להחזיר למקומו הרחם היורדת למטה, ואשה אשר תריח בו פעמים רבות תפול בנקלה בחולי חניקת הרחם מד"ת:

כ) **זבירה.** שם **אהו"י** קדוש ונורא וסגולתו אם תכתוב אותו בקדושה ובטהרה בר"ח ניסן על קלף צבי ותלה על זרוע ימין שלך מועיל לזכירה, ס' נפלאים מעשיך, ועיין לעיל בסימנים הקודמים:

מערכת ח'.

א) **חולי** הנופל כתב בס' נפלאים מעשיך וז"ל אלמוגים בלע"ר מרג'אן ובלע"ז קורא'ל והוא ב' מינים מסוגלים לנושאם בצואר ולא יבא חולי הנופל בנקל ונותנים לו אחרית טוב עכ"ל ועיין בס' אביעה חידות מע' א' ובס' כ"י כתב וז"ל לחולי הנופל יקח צואת חמור ומי רגלים של אדם ובעת שהוא נכפה שים בחוטמו, וגם כן קח שומן וכתוש אותם ושים בכפיו ויתרפא ע"כ, ועיין לקמן מערכת נו"ן:

ב) **חולי** הנופל בשר חמור צלי יועיל לחולי הנופל, וכן טלפיו שחוקים לעפר, ושערו תלוש מבין ריסי עיניו יועיל הרבה לעין הרע אם יתלם על הצואר מזכר לזכר ומנקבה לנקבה, ולפורן חמור יועיל עשוי כמו חותם תלבישהו למי שיש לו חולי הנופל ויועיל לו בע"ה ס' נפלאים מעשיך:

ג) **חולי** מעיים אכל ולא שתה הוא תחלת חולי מעים [שבת ד' מ"א] וצריך להתיר חגורתו קודם אכילה [שבת ס'] וסימניך ואקחה פת לחם אקח"ה ר"ת למפרע התר חגורך קודם אכילה פ"ת לח"ם ר"ת פן תבוא לידי חולי מעיים [פרישה או"ח ס"ס קנ"ז] ס' שמירת נפש, ע"א תקח מהעשב שמקפאים בו גבינה ותבשלו ביין טוב וירתיח ב' רתיחות ותלכן ותשקהו לחולה, ס'

סגולות

מזיווג אותה הלילה, זהת"ד ולפי"ז סרה מהר תמיהת הנשים שיודעות בבירור שלא נבעלו לגוי ובניהם נשתמדו רח"ל דאפשר מאותה לילה נתעברו כנז' ודוק:

יז) **זאב.** יש זאב שקורין לו ליפגארו והוא בן אדם ומשתנה לזאב רגליו יוצאות מבין כתיפיו כך בנימין ובין כתפיו שכן, וזה סגולה לינצל מזאב זה בשעה שנכנס לבית ליקח דשן הגבור באש וישליך אילך ואילך ולא ינזק ממנו, וכך היו עושין במקדש משליכין דשן אצל המזבח דכתיב ושמו אצל המזבח, רבי' אפרים עה"ת כ"י פ' ויחי יעו"ש, ועוד כתב שם הזאב שהוא משתנה לאדם אף שהוא נהפך לאדם בכל שעה אפי"ה יש לו זנב כך היתה רצועה יוצאה מחלקו של בנימין ונכנסת לחלקו של יהודה ועליה היה בנין ביה"מ, כ"כ בשמו הרב דבש לפי מע' ז' סי' ט"ו וסי' ט"ז יע"ש:

יח) **זנב"ק.** שורש עשב הנקרא בלע"ז ליכו"ש ובל"ע זאנב"ק ובלשון מערב החילון סיסא"ן יש בו י"ד סגולות ורפואות: א'. לשיעול ואסר לו לבלג, אם עם דם, ישתה ממנו דרה"ם א' וחצי עם מים חמין ודבש: ב. למי שאבד לו חלומו ישתה ממנו מעט ויבא לו חלומו: ג. לחולי מעים ולכאב הבטן ישתה עם מעט חומץ: ד. למי שנשכו כלב או עקרב או קטב מרירי ישתה דרה"ם עם מים חמין: ה. לכאב הטחול ישתה דרה"ם א' עם מים חמין: ו. למי שיצא מדעתו: ז. לפחד פתאום ולכל מקרים רעים: ח' למי שנתמעט להם הזרע: ט. לאשה שנתקרר ושתה תקח יין טוב ג' חלקים וחלק א' דבש וערב עם שורש הנז' ובשלם עד שיעמדו על החצי ותשתה שיעור כוס קטן בכל יום דהיינו שיעור ב' דרה"ם רצוני לומר תבשל היין והדבש ותתן עמהם ב' דרה"ם זנבא"ק הנז' ותשתה זאת הרפואה שבעה ימים כל יום כוס קטן: יו"ד. לכאב גיד הנשה תמשח מלמטה עד הירך וישקוט לו הכאב: י"א. לאשה שנקרע רחמה מחמת תשמיש או מחמת לידה תקח מהשורש הנז' כתוש מעורב עם הדבש ותמשח מקום הקרע: יב. אם מת הוולד במעי אמו תשתה מזה השורש ג' ימים ותפיל: י"ג. לשחין תעשה מזה טאיירכ"א ותשים עליו אם הוא קשה, ואם הוא רך תזרוק ממנו לתוכו ואם השורש הנז' הוא לח תלוש עם דבש ותשים על המכה ויאכל הבשר הרע ויעלה חדש במקומו: י"ד. אם תכתוש אותו עם שמן הנעשה מליריו"ם יועיל לכאב הראש בתחבושת על

המלח

שאינו מעורר התאוה ביותר ולא מקרר ומבטל הכח אמנם הדברים הנגונים מן הבשר העופות שאינם שמנות לרוב ולא רזות לפי שאין בכל מיני בשר שיוליד דם בינוני וזרע זך כמו התרנגולת ואם לא יזדמן לו תרנגולת הנה חלמון הביצה מזוקקה במים טוב ונעים וכן בשר הכבשים הבחורים הוא טוב ונעים והיין הזך שלא יהיה חומץ ולא חריף כל כך אלא ממוזג ומיושב ובינוני ישתה מעט ממנו ולא הרבה הוא מועיל מאד ומזכך הזרע ויין לבן הוא מעולה מן האדום והשמר מכל מיני ירקות באותה סעודה והוי מרבה במיני תבלין בינונים כמו אזנגיפי"ל שהוא מזכך את הדם ומשיקו בכח המוח ומרבה את הדעת וכן הקודר עלי סבלגאנו"ן ומוח העופות הוא ענין מועיל לזה ויזהר מכל מיני דג בין לח בין יבש כי אם מן הקטנים הנקראים בירמיגא"ש שהן טובים ומעולה הזרע והזהר מבשר תיש ומבשר בקר ואווזים כי כולם עוכרים את הזרע ומולידין טפה סרוחה וכן הקישואין והאבטיחים, והחציר והבצלים והשומים שאעפ"י שהן מרבין הזרע כולם בעלי עכירות הם ע"כ, ס' מד' תלפיות ענף זיווג:

טו) **זיווג.** בבית נאה יולא הולד צורה יפה ומתוקנת כ"כ הרב רפו"ח משם מהר"ן וכ"כ נמי משמו וז"ל מי שקשה לו למצוא לו זיווגו יקרא שירת הים בכונה וקרבנות נשיאים כ' נשא ומי שמתה אשתו יקרא פ' אשם עד שישא אחרת יע"ש והרב חיד"א ז"ל כתב משם סה"ח דאם מתה אשתו של אדם ויש לו בנים לא ישא אחותה דאחד ממאה הוא שזוכה להיות לו בנים משתי אחיות יע"ש במדב"ק מע' ז', וכשהאיש והאשה שוים במעלה אי אפשר שיולידו וזה רמז א"א לב' מלכים שישתמשו בכתר א' הרמ"ע דבש לפי יעו"ש:

טז) **זיווג.** כתב הרב מדרש תלפיות משם הרב עמק המלך וז"ל בהזדווג האדם עם אשתו אם מהרהר באשה אחרת, וגם שהאשה אם היא מהרהרת באחר, יש כח להחליף הנשמות וילא ממנו איש כופר באלקי' ישראל ח"ו ע"כ, ובס' ימלא חיים כתב וז"ל ובכתבי הקדש להרב סעדיא הלוי בעל ס' נוה לדק נמלא כתוב דיש ליזהר שלא לעשות זיווג עם אשתו בלילה שנולד הנביא שלהם דקורין לא כן תרדפנו רוח רעה כי הזמן גרמא שיוליד בן פריץ, וגילה בעש"ט זיע"א דמשומדים שיש בעולם הן הם שילאו

מזיווג

כשהיא ישינה תודיעך כל מה שבלבה, שן הזאב אם תתלה על הסוס לא ייגע בדרך, אם תעשן הבית בעור הזאב יברחו כל העכברים, עין ימין של זאב מיובשת בשמש מוטלת לנושא אותה לחן וחסד ולא ירא מכישוף וממזיקין ומכל פג"ר, ס' זכירה, וס' נפלאים מעשיך, לפורן הזאב מבטל הכישוף, שכ"י:

יב) **זיווג.** א"ר שמעון לעולם יקיים אדם מצות עונה בזוגתו לש"ש שכל העושה וכו' אף שהיא עקרה וזקנה אינם הולכים לאבוד אלא ה' מצוה למלאך הממונה שישמרם לעת"ל ויהיה לכל א' גוף ויהיו לו בנים רבים כל שהיה חושב האדם שהיו הולכין לאבוד שלא היתה אשתו מתעברת כולם יהיו לו בנים ובנות ויכיר כל א' אביו ואז תאמר בלבבך מי ילד את אלה ואני שכולה וגלמודה שהייתי חושב שהלכו לאבוד ואלה מי גדל יתברך שמו יש מדור אחד שמתגדלים שם טיפות הקדושות שלא נעשו באיסור כולם נגנזות בהיכלא חד דמלכא, זוה"ק בכ"י הביאו הגאון מהר"ש גאלנטי הזקן בתשובה כ"י וחתים עליו חתימתו בכתב ידי קדשו ממש, מדב"ק מע' ז' סי' ד':

יג) **זיווג.** מעוברת ומניקה לשם שמים ולקיים מצוה בקדושה ומתייחדים איש ואשתו בסוד נשמתם ובהכרח יפעלו בשרשם אף אם בלתי ראוים להוליד בגשמי מז"ה חס"ל עין הקורא נהר ס"ו ועמ"ש לעיל בסמוך אות ד' מזוה"ק כ"י, עוד כתב שם עם היות במותר לו מסוכן לשרות שם ספי"א ולכך צריך להתקדש מאד ברתת וזיע ולכסות עצמו וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים, מז"ה חס"ל עין הקורא נהר ס"ז: עוד כתב שם מי שזכה לאשת חיל היא תתעורר ותגע בבהן רגלו הימנית ובהן ידו הימנית ותנוך אזנו הימנית ותכוין לדחות משם ג' שרים מהסט"א ואלו הם הסימנים שמסר יעקב אע"ה לרחל אמנו ע"ה מז"ה חס"ל עין הקורא נהר ס"א עיין שם באורך, אמ"ה הסימנים הנז' הלא המה בשה"ק יסוד מערבי:

יד) **זיווג.** בס' חבור איש ואשתו להרמב"ן כ"י בענין האכילה שיתנהג האדם בזמן הזיווג כדי שיזדכך זרעו ויצאו בניו הגונים טובים ויפים וזכי הדעת, וז"ל בסוף פרק ו', בני ה' ישמרך ויחייך ויברכך וידריכך בדרך הישר הזה, המאכלים הראוים לזמן הזיווג הם כל דבר בינוני שהוא ממוצע לא וקר כל דבר שאינו

ז) **זכירה.** אמרו רז"ל ה' דברים טובים לזכרון, פת הנאפה על הגחלים. והאוכל ביצה מגולגלת בלא מלח והרגיל בשמן זית וכו', והשותה מים משיורי עיסה שנילושה כל אלו הם טובים לזכירה, הוריות י"ג:

ח) **זכירה.** קבלה משם רב פפא מלך הסגולה, קח ז' חטים וז' שעורים וז' פלפלין ותשים אותם בקדירה חדשה ותכסה הקדירה היטב ותעמיד במדורת אש עד שתתלבן הקדירה והגרעי' שבתוכה יהיו אפר ודשן, ותקח מים שתוקים בכלי חדשה ותשים בתוך המים שמן זית זך ותפזר אח"ך האפר הנ"ל ובזה תכבס היטב ראשך וקודם הכיבוס תגלח שערות ראשך והמעשה יהיה ביום ד' וטוב לכוין שיהיה בזמן שליטת כוכב, מפעלות אלקים אות זיי"ן סי' קכ"ה ועיין בספר הזכירה:

ט) **זכירה.** כשנותן טעם לאיזה ענין מועיל לזכירה כן כתב הרב חיד"א ז"ל במדב"ק, ובמד"ת כתב שיסוך רקתו במרה של קורא פידרי"ש בלע"ז ובל"ע חג"ל יעו"ש, ובס' לקוטי עצות כתב התפלה מועלת לזכרון וכן התענית והצדקה ובפרט צדקה לא"י עי"ז מתבטלת השכחה וזוכה לזכרון יעו"ש שהאריך בזה, ובס' אביעה חידות כתב סגולות לזכירה יאכל דבש של דבורים וכו', ובס' נפש חיים כתב משם הרשב"ץ כי ע"י השתיקה זוכה לזכרון יע"ש, ובס' כ"י כתב שיאמר בכל יום ז"פ נר לרגלי דבריך וכו' וכן יאמר פסוק ושם בת אשר שרח ישר והפוך ז"פ:

יו"ד) **זכירה.** מהאר"י ז"ל יתענה ג' ימים וג' לילות רצופים וביום ג' קודם שקיעת החמה אחר סעודתו ימלא אשישה יין טוב וילך לביהכ"נ ויעמוד בהיכל הקודש והאשישה בידו הימנית ויאמר פסוק זה ז"פ מתוך הס' בדקדוקיו ובטעמיו ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת לדורותיכם. ויסתום האשישה ויניחנה בין ס"ת ובליל ש"ק אחר תפלת ערבית יקחנה ויקדש מאותו היין ובמוצאי שבת קדש יבדיל ממנה והוא פלא לזכירה, ובדו"מ:

יא) **זאב.** עצם זנב הזאב ועיניו ושיניו ימנע חולי הכפיה מן הנערים, אם תתלה זנב הזאב בבית לא יכנסו זבובים באותו בית, דם הזאב אם יכחול בעינים שיש בהם שערות יסורו מיד ולא יצמחו עוד, ואם תשים כל שבוע מחלב הזאב בגרון האשה כשהיא

לעולם ישנה לתלמידיו בדרך קצרה כפירוש רש"י ז"ל והדומים לו, לא המרבה דברים ללא תועלת: ג'. שיעשה סימנים תדיר בבעלי התלמוד והמסורת והספרים: ד'. שיעיין תמיד בס' א' ר"ל שאם מצא ס' אחר מדפוס או כתיבת יד לשונות לא יעיין פעם בזה ופעם בזה שיבלבל כח דמיונו: ה'. שיכוין להבין המכוון ממה שקורא כי בזה יכוין וישאר בזכרונו לא כעוף מצפצף: ו'. שהספרים יהיו דפוס וכתיבה ונייר נאה ומקום מדרשו פתוח לרוחה ומשמח הלב: ז'. שיבטא בשפתיו כל מה שקורא כמ"ש חז"ל אל תקרי למוצאיהם אלא למוציאהם בפה: ח'. שיהיה לימודו בשיר וזמרה וניגון כי התנועות יביאוהו לזכור במשקלי התנועות והמלות הנכנסות בו: ט'. שיעיין בתורה ובגמרא ובספרים הכתובים בכתב אשורית כי קדושת צורת האותיות תטיב הזכירה: יו"ד. שיקרא בספרים שכתיבתם גסה ולא דקה: י"א. שילמוד לזולתו מה שעיין כי בהוצאה מן הכח אל הפועל יחזקנו בנפשו: י"ב. שלא יהיה נמהר בעיונו אלא מיושב בדעתו בשובה ונחת: י"ג. שיעסוק בתורה לשמה לא לקנות עושר או כבוד כי כוונות אלו לא יניחוהו לשמור בעצם אשר קרא ועיין: י"ד. שיהיה לו קביעות זמן לא ישנהו אם בבוקר אם בערב ביום מבלבל מן לימוד תהיה לו שעה קבועה לא יחליפנה ולא ימיר אותה: ט"ו. תפלה לאלקי"ם להעמידו בריא וחזק ולהכין לו צרכיו עד שיוכל ללמוד ולשמור ולזכור:

ז) **זכירה**, מרקחת להסיר השכחה ולהוסיף הדעת והשכל ולאסור הליחה מהמוח ולחזק האיצטומכא ולהועיל לכל האברים מסיבת הקור, קח צמוקים אדומים ויסיר הגרעינים ובטנים בל"ע בוטו"ס, אבל הרב כתב פיסטו"ק ובלע"ז פיסטוקי"ם ואם לא תמצא בוטנים קח לוזים מכל אחד ליטרא א' וזינגבי"ל ופלפל ארוך מכל א' ה' דרה"ם ולבונה זכה עשרים דרה"ם ותדוק הבשמים כל אחד לבדו ואח"ך תקח הצמוקים והבטנים או הלוזים ותהדקם במכתשת של שיש עד שיעשו כמו עיסה מעורבים היטב, ואח"ך תקח הבשמים הנז' ותערב עם העיסה הדק היטב עד שיתערבו עם העיסה בטוב, ואח"ך תעשה מהם כמו חלות דקות עבות כסלע ותשטחם בשמש עד שיבשו ויעשו קשים ויאכל מהם באשמורת הבוקר אכילה ריקנייא מג' דרה"ם עד חמשה דרה"ם, וכן תתנהג עד ארבעים יום ותתרפא מן השכחה מד"ת ענף ז':

אותו ותשתה אותו ביין או במים בליל טבילתה סגו"י ועיין לעיל מע' א' סי' י"ב ומע' ב' סי' ד' ה' ו' לך כא ראה:

ג) **זיעה**, להביא זיעה לחולה, יקח שומים וידוך אותם ומשקלם ג"כ מלח של ההר ויניחם בכלי חרס ויליף עליהם שמן זית ויבשלם היטב ויניחם עד שיתקררו וימשח כל גוף החולה ויזיע ויתרפא, או יחבוש בטנו בשעורים מבושלים היטב ויסוך כפות רגליו וזרועותיו וישכב חם ויכסנו ויזיע, סגו"י, ובס' האח נפשנו כתב וז"ל להביא זיעה קח קערה גדולה ותן בתוכה מים חמין ומעט מלח ומעט אפר ומעט סובין ומעט עפר מג' דרכים ויתן החולה רגליו בתוך המים חמין כפי מה שיוכל לסבול ויזיע, וזה ג"כ מועיל לפחד ועיין במע' ח' לחולי ועיין במע' פ'ה לפחד:

ד) **זכירה**, לנער שלא ישכח תלמודו אמר גאלינו"ס אני הייתי בארצות הנדייא"ס זמן ארוך ולא הנחתי דבר מכל הסימנים שלא ידעתי אמנם מצאתי דבר שיטיב הזכרון ויחדד השכל ועשו אותו ובועיל, והוא זה, קח פלפל וזינגיבי"ל חלק כחלק ודוק היטב, ועשה אותם בחמאת בקר ואח"ך בדבש שהוסר הקצף ר"ל שיסיר מה שיעלה מן הרתיחה ועשה הדבש עם הסמים הנז' ועשה מהם גרעינים ואכול. אחד בבוקר וא' בערב ומי שיעשה אותם שבוע אחד יזכור כל מה שילמוד ואם יאכל אותם ב' שבועות יזכור כל מה שישמע, ואם ג' שבועות לא ישכח כל מה שישמע לעולם, ויש בו י"ב סגולות, ירפא הצרעת וכאב השיניים ויעקור היל בהלגא"ס ר"ל מי שצוארו חולה ויוסיף תאות המשגל ויאמץ עוצהו וסבוב הראש מן הרוחות ויסיר הכשפים ומן כאב החלציים והמתנים הקרים או חמים ומערבוב הדם ומן הטחורים ומן הכליות עכ"ל, סגו"י מערבי, עוד שם כתב וז"ל יכתוב ביום ר"ח ומחה בלשונך ותבלענו, וזמ"ש, **אג"ד ד"ר טב"א שר"ט נימ"א.** וילליח עכ"ל:

ה) **זכירה**, כתב הרה"ג החסיד שבכהונה זלה"ה בספרו הנחמד מדרש תלפיות ענף זה משם ס' האפודי ז"ל ט"ו דברים טובים המשכים הזכירה שעל ידם יהיה אדם זכרן גדול, ואלו הן: א'. ללמוד עם חכם חשוב וחברים חשובים במחקר ופלפול כי התעוררות הגסות הטבעי מחזיר כחות הנפש הזוכר: ב'. לעיין בספרי חכמי ישראל רובי הכללות בקצור וכן המרז"ל לעולם

בילה ומעט גפרית ותקח חתיכת בגד לבוע בזעפרא"ן ותשים ברחמה, או תקח עלי תאנה יבשים ותדוך אותן ותשתה עם יין ג' ימים ג' פעמים ביום. או תקח צואת ארנבת תמשח רחמה ג' ימים ג' פעמים ביום או תתלה עליה עגם חזיר, או תקיז דם מידה ואח"ך מן רגלה, או תקח מדמה ב' דרה"ם ושתן הפרדה דרה"ם א' ודבש וערב הכל יחד ותאכל ג' ימים אליבא ריקניא ותתרפא, ואם תשתה האשה ב' דרה"ם משתן של הפרדה יפסוק דמה ולא יחזור לעולם סכ"י בבלי:

ד) **וסת.** לאשה שאין לה וסת תקח חלב פרה אדומה או חלב עז שיעור מאתים דרה"ם ותקח שומים שיעור חמשים דרה"ם ותניחם על האש כדי שירתיחו ותתעשן מלמטה ותאזור חגורה בטוב כדי שלא תריח וירבו דמיה, ס' אוצר החיים. או תכתוש קליפת שקדים יבשים ותערבם עם דבש ומים ותן לאשה לשתות ומיד יבא לה וסת ובחון הוא ועיין בספה"ק אחי יפת בס"ד, ס' ימלט נפשו, ובס' כת"י כתב שקדים מרים של מוסמו"ס עם סובין מרוקח בדבש ותשים בתוכו פלפלין ותשתה בבוקר אליבא ריקניא, ע"א תשתה האשה מים היוצא מעלי הכרפס ג' ימים רצופים, ע"א תקח רביע אוקיא כאפו"ר ותמחהו ביין גפן או ביין שרף או בחומץ ותשתהו ג' ימים, ע"א תקח חגלבא"ן חמישים דרה"ם עם ק' דרה"ם יין שחור ותבשל אותו עד שיגיעו לחצי ותשתה אותו ויסוב דמה, החגלבא"ן הנז' בלע"ז רומיר'ו ובמערב הפנימי קורים לו אזי"ר, ע"א קח מרת שור שחור ושמן זית וכרוך עליו צמר כבש חי ותשים ברחמה שבעה ימים וביום ח' תזדווג עם בעלה ותתרפא:

מערכת ז'.

א) **זכר.** כדי לדעת אם האשה הרה מזכר או נקבה קח כנה ושים בחלב האשה אם תלא ממנו היא נקבה ואם תאחר בו הוא זכר ס' כ"י מערי הודו, או חשוב שמה ושם אמה ושם בעלה ושם החדש ותשליך ט' ט' אם נשארו אגהז"ט זכר, ואם בדו"ח נקיבה:

ב) **זכר.** מי שרוצה להתעבר בבן זכר קח מעט זעפרא"ן ודוך אותו

מערכת ו.

א) **ויהי.** נועם, אין במזמור זה אות ז' שכל האומרו אינו צריך כלי זיין מהר"ר אבודרהם ז"ל משם מדרש, ומצאתי כתוב לומר ז' פעמים בכל יום ויהי נועם אחר תפלת שחרית ולכוין ישאגו"ך פ"ן תגו"ף באב"ן רגלי"ך ע"ל שח"ל ופת"ן תדרוך להנצל מקליפת יפ"ת ב"ר עש"ו הרמוז בר"ת ויש שאומרים אותו ישר והפוך מדב"ק מע' ו', ורז"ל קרו ליה שיר של פגעים ושיר של נגעים כנודע, ובס' דבש לפי כתב בכל פעם שאומרו יכוין לבטל קליפה של השכחה כן כתב בשרשי השמות שסידר הרמ"ז ז"ל ובמקום אחר כ"י ראיתי שהמכוין כילול מכל משחית ומזיק:

ב) **ויתקין.** ת"ר הקיז דם ושמש מטתו הוין ליה בנים ויתקין [פי' חלשים] הקיזו שניהם ושמשו הויין ליה בנים בעלי ראתן [חלשים הרבה מחמת שיש להם שרץ במוחם] א"ר פפא לא אמרן אלא דלא טעים מידי אבל טעים מידי לית לן בה, אמר רבא בר רב הונא בא מן הדרך ושמש מטתו הויין ליה בנים ויתקין, רז"ל בגטין ד"ע ע"א, ובכתובות דע"ז ע"ב, ובנדה די"ז ע"א:

ג) **ושת.** לאשה שהוסת שלה מקולקל תבשל הרומיר'ו הנקרא אזי'ר ותשב עליו שיעור מה שתוכל לשבת ותתרפא ויועיל להריון: ע"א לעצור דם נדה תכנים ברחמה בגד אדום טבול באבק גפרית מעורב עם חלמון ביצה ג' ימים, או תכנים ברחמה שומין מבושלים בשומן: ע"א תקח השלחופית של תרנגול ותקח חלב עז לבן ותשחוק השלחופית ותשים בצמר ותשים ברחמה ג' ימים וג' לילות ותזדווג עם בעלה ותתעבר: ע"א קח צואת עזים יבשה ויערב עם לבונה זכה ותשים לה מלמטה ויפסוק הדם: ע"א כתוב בתוך נייר אדום קשרתיך נדה, אסרתיך זבה, קשרתיך נדה, אסרתיך זבה, עצרתיך נדה, פסקתיך טומאה פסוק פסוק עמוד עמוד. כ"ז תכתוב ביום ג' תחילת שעה א' קודם עלות השחר ותכרוך עליה ח' חוטים של נחושת ויפסוק דמה: ע"א תקח קליפת רמונים ותדוק היטב והאבק שלו

תערב עם יין או עם ביצה ותשתה, או תקח קנה הנק' קרפ'א ותאכל ג' ימים אליבא ריקניא. או תקח זנב פרה שחורה ויבש אותו ותדוק ותשתה עם יין. או תקח חלבון

מראה הילדים

ישכב עמה ותהר, ס' רפואות וסגולות אשכנזי:

יא) **הריון.** ראיתי במעשה טוביה הרופא שבגלוס'ה הוא דבר בדוק ומנוסה להריון דהיינו שתשתה בימי ליבונה וזהו שקורין אותו בל"ע ליסא'ן אל תו'ר: ע"א קח בגד פשתים שיש עליה דמי וסתה ותשים אותו הבגד תחת האשפה שהיא מעופשת ביותר ג' ימים ואח"ך תקח הבגד מהאשפה ותמצא עליו תולעים שנבראו מהדם ותן לה לאכול או לשתות עם מעט יין ותימה שהיא מתעברת ויתן לה א"א בלכתה לישן עם בעלה כמנהג העולם והאשפה שזכרנו מלבד שהיא מעופשת ביותר עוד בה שתהיה חמה זורחת עליה ר"ל תחת כיפת הרקיע ואם לא הצליח בג' ימים תעזוב ב' ימים אחרים ולא יותר וזה בדוק ומנוסה. באמונה ראיתי אותו אני באשה אחת שנתעברה כמה פעמים. משכ"י: ע"א לפעמים נמצא בתרנגולת במעיה שלחופית עם מים או שהם שלחופית שיש השתנה שלהם ולפעמים מים מלוחים, אז תשתה האשה בתוך יין שרף ותתעבר בעזה"י. ע"א קח חלבי"ה דרה'ם חמשים וקוניא'ק דרה'ם ל"ה וכמו'ן דרה'ם י"ז ומורג'אן דרה'ם ח"י ומסטיג'ה דרה'ם עשרה ותעשה מעג'ון עם דבש דבורים ותאכל כל יום בבוקר מעט ואחריו תשתה מעט יין לבן ובלילה אחר שתאכל שעה אחת תאכל מעט ותשתה אחריו מים כן תעשה שלשים יום רצופים: ע"א יכתוב בקלף כשר בטהרה ר"ת וס"ת של מזמור רננו צדיקים בה' עד סופו דהיינו מתיבת רננו, יכתוב ר"ן, ומתיבת צדיקים יכתוב צ"ם, וכן עזה"ד לכל המזמור ואחריו יכתוב הפסוקים מעין הענין כמו וה' פקד את שרה וכו' ויזכור אלקים את רחל וכו' ודומיהם ואחריו יכתוב השם הזה **שלרשיהא"ל.** כ"א יכתוב שם זה **שלבשיהא"ל.** ולאחת מספק יכתוב השנים. ס' האח כפשנו:

יב) **הריון.** קח מילה של נער ותמשח בדבש ותבלע אותה: ע"א תשתה האשה בתוך המרחץ פולין שחוקים עם כמון שחוק ויערב במים או שכר או יין ותשתה ותתעבר: ע"א קח מוח של עורב וזרני'ך וזעפרא'ן ותערבם ותתלה עליה מ' יום ותתעבר:

רוח ויועיל בעז"ה, תזהר האשה שלא יעלה עליה שום כסף חי כי זה מעכב ההריון, וגם לא תשתה שמן לענה על ידי תערובות: ע"א אם ימשחו העטרה באלאגליי"א קודם הזיווג יועיל להריון בעז"ה:

ט) **הריון.** ימשח האבר במרת תרנגול ותתעבר מהרה ס' רפו"א: ע"א תקח מוח יונה לבנה ותשא בתוך רחמה כל היום ולערב תסיר אותו ותישן עם בעלה ותהר ס' כת"י. ע"א אם אין שום סיבה מאיש ואשה. כלל ככה יעשה לאחר הטבילה יקח צפור וצפורה ותשחטם ותוציא המוח שלהם תיכף ותכניס ברחמה ותשב במטה ולא תקום ואחר שעה תזדווג עם בעלה ותתעבר: ע"א תקח צמר ותטבלנו בחלב אתון ותשים על טבורה בשעת הזיווג ותתעבר: ע"א קח נייר ארוך ותטבול בדם נידתה ותלך אל אילן מלא פירות ותכניס הנייר בחור או בסדק של האילן ואם לא יש חור או סדק תעשה חור ותכניס בו הנייר הנז' ותאמר ז' פעמים אילן אילן אני נותן לך חולי שלי ואתה תתן לי פירותיך ושוב לא תלך עוד אל האילן כלל: ע"א קח טור של איל ושרוף אותו וערב אותו עם מרה של בקר ותשים ברחמה ותתעבר: ע"א אם תבלע האשה שלשה מרגליות הנקראים לולו תתעבר. ע"א זה השם הקדוש אם תכתוב על קלף צבי ותתלה עליה אשה עקרה תתעבר, וזהו השם **אבהלי"ה**, והוא שם **כל"י אהי"ה** בשילוב: ע"א אם תקח שומשמין ודם תרנגולת שחורה ויערבם יחד ותמשח בהם רחמה ויועיל בעז"י. מספרי כת"י מאשור ומבבל יע"א:

יוד) **הריון.** סגולה לאשה שתתעבר תקח דם ארנבת תייבשהו ושחוק אותו עד לעפר ושתה בכוס של יין ותתן גם לבעלה בשעת השכיבה ותתעבר בעז"ה: ע"א תקח זעפראן ומעט מסך ומי ורדים ותטביל בהם חתיכת בגד ותשים ברחמה ואח"ך תישן עם בעלה ותתעבר: ע"א קח מרת ארנבת וערב עם שמן בונפס"ז והטביל בהם חתיכת בגד ותשים ברחמה כנז"ל ותתעבר בעזה"י: ע"א ימשח הבעל ערותו בשתן של כלב ותתעבר. ע"א קח עור ארנבת ושרוף אותו עד לאבק ותן לה לשתות עם יין ט' ימים רצופים בכל בוקר ובוקר ותהר מיד, והאמת שהוא בדו"מ, ס' כ"י מערי הודו: ע"א יקח שום לבן ויכתוש אותו עם דבש ויעשה פתילה ממנו וישים אותו ברחמה ויניחנה כמו ב' שעות ואח"ך יעשה לה עשן מיין טוב חם ויקבל אותו עשן ברחמה ואחר

ישכב

מרחם אחר כנ"ל, והזהר שלא לשום יין הרבה על האפר פן יתבטל כח האפר, וי"א ליבש אותה בשמש דוקא והמעשה יהיה בתחילת ליל ב' אור ליום ג', ואם כבר התחיל בליל ג' ויכול לעשות גם בשאר לילות יעשה כמה פעמים, ובכ' אחר מלאתי שהוא ישתה מעפר הזכרות של ארנבת וטוב ללאת ידי שניהן, וזה כלל גדול בכל הרפואות: ע"א קח חלב כלבתה ורחוץ ערותה ותשמש עמה מיד ויועיל, וצריך לעשות זה כמה פעמים: ע"א בימי טומאתה כשרוחלת במים את דם נידתה תקח מעט מים הנ"ל חצי רביעית ותערב בתוך איזה משקה ותתן לאיזה ערלתה או כלבתא, והזהר שלא ליתן במשקה הרבה פן יתבטל כח המים הנ"ל, וענין זה כבר הודעתיך כמה פעמים שלא ליתן את הענין הרפואה במשקה אחרת הרבה שיש לחוש פן יתבטל כח הרפואה: ע"א קח שלחופית של תרנגולת שחורה המניחה בלים ותיבש השלחופית הנ"ל ותן לה לשתות בליל טבילתה וזה תעשה ג' פעמים כל פעם בליל טבילתה: ע"א אם יאכל ב' עורות של אווזים ויזדווג עם אשתו ביום ההוא תקבל הריון בודאי: ע"א קח לשון ומרה של עורב ותייבשם היטב ואח"ך תשחקם דק דק ותשתה האשה בליל טבילה קודם הזיווג דהיינו לשום האפר ביין ישן ובפוסרים והזהר שלא יהיה הרבה יין פן יתבטל כח האפר:

ויש בזה ב' אופנים פעם אחת תקח לשון ומרה מעורב זכר ופעם אחר מעורב נקיבה, ודבר זה יהיה נוהג כמה פעמים וראשית המעשה תהיה אור ליום ג' דוקא ואם ליל הטבילה בליל אחרת אין להתחיל: ע"א קח הקיבה מן הארנבת ונקה אותה יפה והשמר שלא יגע לארץ, וישרוף אותה בכלי מתכות חדש שלא נשתמשו בו, ואחר שנשרף יכתשנו דק וישתה במים שתוקים, ואחר הטבילה קודם הזיווג ישתו שניהם מאפר זה, וכן יעשה ג' לילות קודם התשמיש ויועיל: ע"א קח עלים הנמלא בתוך האיל ותקשרנו האשה בראשה ותהר, ואשה שלא היה לה ולד מעודה תקח ריאה וכבד מכבשה ותבשל ביין ישן טוב ומובחר ובעוד שהוא רותח יעמידו הכל תחת האשה כדי שיכנס ההבל לתוך גופה וכשיתחיל הנ"ל להתקרר תקום האשה ותשכב במטה ותזהר האשה שלא תתקרר עד שישכב עמה בעלה וגם אחר הבעילה תזהר שלא תתקרר וכל זה צריך לעשות בחדר חם ויהיה סגור ומסוגר שלא יכנס שם

רוח

ט' מכשפים שבאו לה, ורפואתה תקח שמן מז' בתים שלא יהיה בהם עקר ועקרה ותקח עלין משבעה אילנות שעושים פרי ותשחוק הכל ביחד ותניחהו תחת הכוכבים ואח"ך תמשח כל גופה ג' ימים רצופים:

יו"ד. מסיבת עקרות והסימן כשמשמשת ירפרף הלחי שלה ותתעטש עטושים הרבה ויהיה טעם פיה מר כלענה, ורפואתה תקח זנב'ק וקג'ה ומין רמונים מתוקים ותבשלם יחד ותשים ברחמה ג"י רצופים:

י"א. פליטת מים ירוקים ברחמה וסי' כשמשמשת חוששת כאב בראשה הרבה, רפואתה תקח המון וזביב אל גב'ל ורוד'א הכתשם כולם יחד ותשאם ברחמה ג' ימים רצופים:

י"ב. הוא שיהיה ברחם שומן החלב שאינה יכולה לקבל הזרע ואין לה מקום קבלה והסימן לזה בשעת תשמיש יבא לה שינה גדולה עד שלא תוכל להקיץ, ורפואתה תקח בני מעים של ארנבת ומרתה ותשאנו ברחמה ז' ימים רצופים ותתרפא בעה"י:

ו) **הריון.** סגולה לדעת אם האשה ראויה להריון שים שרשי שום מנוקים מקליפתם בתוך רחמה, ואחר ג' ימים תריח אם מריחה ריח שום אז היא ראויה להבנות ולקבל הריון, ע"א תכסה את האשה בבגדים מראשה ועד רגלה ותעשן אותה מלמטה באיזה דבר אם יעבור הריח דרך הגוף ויגיע עד האף תדע שהיא ראויה להריון:

ז) **הריון.** סגולה לדעת ממי מניעת ההריון ישתין כל אחד בכלי שיש בו סובין ותניח ב' הכלים כך ג' ימים וכלי שירום תולעים ממנו המניעה, ע"א ישתין כל אחד בקדרה חדשה שיהיו בם שעורים ותניחם כך ט' ימים ואותו שלא התליע ממנו הסיבה, לפעמים באה מניעת הסריון מחמת שהבעל אין לו כח גברא או שנחלש בתשמיש לזה תקח עשב חרולים הנקרא אורטי'גש ותבשלם היטב ביין טוב ושתה קודם התשמיש חם ולא חם ביותר אלא ממוצע, ע"א ישים מור בתוך יין שרף ויחם אותו וישתה קודם תשמיש לשים במים שרופים הרבה פיז'ום ואם אינו מועיל אז צריך לשום הרבה כ"כ עד משקל זהב ויועיל, ע"א יקח גיד של שור וישרוף בתוך קערה וישתה האפר ביין קודם התשמיש ויועיל בע"ה:

ח) **הריון.** קח רחם של ארנבת ותיבשנה היטב ותשחוק אותו הדק היטב ותשתה האשה את האפר קודם הזיווג בתוך יין ישן, נכל היותר מיושן יותר מובחר, וגם בעלה ישתה

מראה הילדים

ושים ברחמה אחר שכיבה ותקבל הריון, וקודם שתעשה רפואה הנ"ל תקח עפן שקורין גליש בלי נקב ותכרוך אותו באיזה דבר שתרצה ותקשור בחוט ושים ברחם אחר טהרה ג' ימים ואח"ך תשבר העפן ואם תמלא שם תולעים שחורים אין לה תקנה ואם לאו יש לה תקנה, ואם תמלא תולעים אדומים בודאי היא ראויה להריון, ועוד ידי נטויה לכתוב לקמן סגולות לבחון ולנסות אם האשה ראויה לקבל הריון, ע"א להריון קח עור של שועל ושרוף אותו אל עפר ואפר ותן אפרו במים ותשתה האשה מהם ג' ימים ותתעבר בעזה"י. ס' תולדות אדם, ובס' כ"י מבבל מלאתי כתוב וז"ל אמרו הפלוסופים י"ב דברים מעכבים את האשה מלהתעבר ואלו הם:

א. מפי כתפי הרחם וסימנה כשמשמשת מטתה מרגשת בראשה כאב הרבה, רפואתה שתערב ביזיר קיטאן עם מרת עורב ובליל טבילתה תמשח פי הרחם והבעל ימשח אברו וישמש מטתו:

ב. מרוחות אשר בפי הרחם וסי' לזה כאשר משמשת מטתה מרעישין איבריה, רפואתה תכתוש חלתית עם שמן שומשמין ובשעת תשמיש ימשחו שניהם כנז"ל:

ג. מבשר הנוסף ברחם וסי' לזה שמרגשת כאב ברחמה, רפואתה פלפלין וכמון תשחק בשמן חרדל ובשעת תשמיש ימשחו שניהם כנז"ל:

ד. מתולעת בפי הרחם שאוכלת הזרע וסי' לזה שמרגשת בשעת תשמיש כאב החזה, ורפואתה תקח מרת תרנגולת שחורה ומס'ך ודה'ר פלפ'ל ותשחקם ובשעת תשמיש ימשחו שניהם כנז"ל:

ה. מהחום אשר בבית הרחם וסי' לזה כאשר משמשת מטתה אינה מרגשת שום קושי, ורפואתה תקח מפ'ך וזעפ'ראן ומי ורדים ובשעת תשמיש ימשחו שניהם:

ו. שמרגשת כאב רגלים בשעת תשמיש, רפואתה זרע למר גפן ושמן בלים וזרנב'ד והליל'ג יחד כולם תערבם בחמאת בקר ודבש ועם למר חמורתה תשאם ברחמה ג' ימים:

ז. שיש לה קרירות ברחמה והסי' לזה כשמשמשת תרגיש כאב לבה עם השדרה, ורפואתה תקח עלי הדס ועלי אתרוג ותכתוש היטב ותערב עם דבש ותשא ברחמה ג' ימים:

ח. שיש לה רוח בקרבה וסי' לזה בשעת תשמיש תרגיש מעיה וירכותיה כואבות, ורפואתה תקח תמרה יבשה עם גרעינתה ותלוש במי כרפס ותשתה ג' ימים רצופים:

ד) **השתנה.** למשתין במטה בלא ידיעה, כרות מקום הכנגד שמשתין בו ושרוף אותו והשקהו אפרו עם יין ויועיל בעה"י, או ישרוף זנב עכבר והשקהו אפרו עם יין ויתרפא, ס' זכירה. ובס' סגולות ורפואות כתב יקח שלחופית של כבשים או של עזים וישרוף לעפר ויתן לשתות בחומץ ומים ויועיל בעזה"י. ע"א יקח מוחה של תרנגולת שרופה עד לאבק דק ותתן באכילה או בשתיה לאכול בלי ידיעתו ויתרפא ובחון הוא, ע"א ישרוף פרסות עזים באש וישתה אפרן ביין חי משני ימים לשני ימים אליבא ריקניא או השקהו לפרני עז ותיש שרופים, או מוח ארנבת מבושל ביין, ע"א קח דם עתודים וערב עם חלב אשה ותן לו לשתות ג' לילות רצופים קודם שינה ס' כ"י מערבי:

ה) **הריון.** מסורת בידנו שבמשך הזמן שהיה אשמדאי אצל שלמה המלך ע"ה גילה לו סודות עמוקים וגם הרבה סגולות ורפואות כאשר למראה עיני היו כמה ענינים בכתבי ריב"ש ז"ל ובתוכם ראיתי בזה הלשון שאל שלמה המלך ע"ה את אשמדאי מלכא דשידי מאיזה סיבות אין אשה מתעברת ומה היא רפואתה, אמ"ל שבע רוחין איתא ואלו הן רוח קדמאה בעת שבעלה נזקק עמה מתמלא גופה זיעה ונדמה בלבה כאלו כל איבריה ועלמותיה משתברין, רוח תנינא נראה לה כאלו בסתרא דילה וחוששת בראשה, רוח תליתאה אינה שבעה מתשמיש, רוח רביעאה תפרוש דם ואינו אדום אלא כרחילת בשר, רוח חמשאה כשהיא ישנה נדמה לה כאלו שוכב בעלה עמה, רוח שתיתאה מארכת בנדתה ב' או ג' חדשים. רוח שביעאה בזמן לאת נדתה מרגשת לער ומכאוב ברחמה, אלו הם הסיבות המעכבות הריון, ורפואות לכל הנ"ל הם כך כנגד רוח א' תקח רחם זאבה ושים בלמר ותשים ברחם האשה אחר טהרתה מנדתה ג' ימים וישכב עמה בעלה ויברח הרוח ותקבל הריון, כנגד רוח ב' קח רחם פרידה ותשים ברחמה באופן הנ"ל, וכנגד רוח ג' כששוכב עמה בעלה ויתקרר הרחם תקח מאותו הזרע ותשים בלמר בתוך הרחם, וכנגד רוח ד' תשים מרה של דוב בלמר בתוך רחמה אחר טהרתה ג' ימים וישכב עמה בעלה ותתעבר. וכנגד רוח ה' קח מרה של זאב עם אטריפלי תמלא ברוכלים ושים ברחם ותתעבר, וכנגד רוח ו' קח דבש שלא עלה על האש וחלב דוב ומרה של קיפוד ושים בלמר ברחמה ותקבל הריון, לרוח ז' קח מרה של שועל וכבד של קיפוד

מימיו ותן בו מעט מוציר זעפ'ראן כתוש וישתה מאותן המים כוס בבוקר וכוס בערב ז' ימים רצופים ויתרפא בע"ה: ע"א ישתה שמן שקדים מרים או שמן חזיר או לבונה וצואת עכברים שחוקים ומעורבין במים או ביין, ישחוק זרע גד וזרע שומ'אר שקורין בל"א אובלין וזרע לנוגות ויבשלם בדבש ויאכל אליבא ריקניא וישתה מהם ד' אונסאם מים המגרים השתן ויזהר מחלב וגבינה ושאר מאכלים העבים ואם תרד האבן לאמה ירחץ האמה במים חמין עד שמתאדם ויטיף בהם שמן חם ותמליך בה, ואם האבן גדולה עד שתסתום פי האמה יכניס באמה מכחול וידחה אותו ממקומו או ישכבהו על ערפו ויגבהו על רגליו והוא יפול וגם יסוך טבורו בשומן נחש או ימשח השחי שלו בשמן ארנבת או יקח שני דרהם קליפת בילה המנוקה מקרום הדבוק בה וישחקנה היטב ויערב עם סוק'ר משקלו וישתה בבקר, או יכניס ב' כנים או ג' בגיד וירגיל במים חמין וליכנס למרחץ ולהזיע תמיד: ע"א ישים פרעוש הנקרא בלע"ז פ'ולגא בנקב השתן ויתרפא מסכ"י, או ימשח פי האמה בשמן שמטגן בו עקרבים ויועיל בע"ה: ע"א קח מרת שור ותשרה במים חמין מאד ג' ימים ובאותן המים ירחץ האמה וישתין, או יקח זבל העכברים מבושל במים ויטבול האמה באותם המים וטוב מאד אם אח"ך תמשח האמה בשמן שפן או שמן חתול מעורב במעט פיטריליי, והוא בדוק שם. או יקח [עשב] מלשון השור וישרה אותו ביין ישן עד שיוציא כח העשב הנז' וישתה:

ג) **השתנה.** מי שיש לו חולי שאינו יכול להעמיד השתן יש להתיר לשרוף זנב עכבר עד שיהיה כעפר דזו היא רפואתו לתת לו לשתותו אמנם כ"ע מודו דאם אפשר בלא מאכל איסור אין להתיר אפילו איסור קל ואם אי אפשר בלאו הכי והוא חולי שיש בו סכנה מי יאסור אפילו איסור חמור חוץ מאותם שאסרו ז"ל הרב עקרי הד"ט סי' ט"ו אות ג'. זכור לאברהם יו"ד אות ה', ע"א מי שאינו יכול לעצור השתן ולעכב אותו ישרוף פרסות של עזים וישתה האפר ביין שלשים יום רצופים ויתרפא, או ידוק אגוז מוסקט הנקרא בל"ע גוזי'א ט'יב ויערבנה עם יין וישתה אזי יתעכב ולא ישתין בכל שעה ורגע, עיין בס' נפלאים מעשיך ובשכ"י מערבי:

מערכת ה.

א) **ה׳א.** חתיכת כסף או שאר מתכות עשויה בצורת ה׳ לשאת אותה עליו מועיל לעין הרע ילקוט ראובני פרשת ויחי, וכן נהגו בארץ הגבי רבים עכ״ל מדב״ק, ומצאתי כתוב בס׳ המטעמים וז״ל עם של כסף או נחשת וחרות בו אות ה״א ותולין על הילדים הטעם הוא משום מ״ש ביור״ד סי׳ ש״ה סעיף ט״ו וז״ל עבר האב ולא פדה הבכור כשיגדל חייב לפדות את עצמו ויש מי שכתב דכותבין לו עם של כסף ועליו ה״א שידע שלא נפדה כדי לפדות עצמו כשיגדל עכ״ל, ומקודם היו ב״ד תולים טסין הנז׳ רק לבכורות יתומים וכדומה שלא נפדו ואח״ך נתקנאו בהן שאר תנוקות ואמותיהם חשבו שיש בזה שום סגולה ותלו גם כן הם לבניהם טס כזה, או משום שמצינו שאות ה״א מסוגלת לזרע דכתיב הא לכם זרע וכן גם לאברהם ושרה וליוסף ניתן להם ה׳א, ע״כ, יעו״ש:

ב) **השתנה.** לקושי ההשתנה, מצאתי כתוב בס׳ נפלאים מעשיך אות פ״א וז״ל אם תבלע ז׳ פשפשין הנקראים בלק׳ בל״ע אם יבלעם חיים יועילו לנשיכת הנחש הממית ואם יושם עפרם בפי האמה ירפא חולי קושי השתנה, שלטי הגבורים עכ״ל. ובס׳ סגולות ורפואות מרבני אשכנז כתב למי שאינו יכול להשתין יועיל לו עפר לחי הזאב משקל חצי אונקיא עם יין לבן טוב: ע״א לעצירת השתן ימשח האבר בשמן ארנבת או קליפת בילה מנוקה מהקרום ושחק ויערב משקלה צוקר ויקח בבוקר אליבא ריקניא ויתמיד. המרחץ החם במים ויקנח בהאמה חלב אשה, ושמן ויאליד או יכנים ב׳ או ג׳ כנים ס׳ הנז׳. ובס׳ כ״י כתב וז״ל לכאב כהשתנה קח זרע בללים וזרע אבטיחים וידוך אותן היטב ויערבם במים וישתה ויתרפא בע״ה: ע״א יקח סח׳ הנקרא בעטראן, ותניחו במים לילה א׳ תחת אויר השמים וכסנו בכפה, ויקח לקרווי״א וליאנסו׳ן וסומסו׳ס יעשם בתוך פיו וישתה אחריהם זה המים של סח׳ ז׳ ימים רצופין ויתרפא בע״ה: ע״א יקח לירעה וימחה אותה במים וישתה המים ויועיל בע״ה, ע״א יקח חצי אונלא קלא וג׳ אונלא שום בלא קליפה וירוק אותן ויערבם ויבשלם בדבש ויאכל בהם ג׳ ימים: ע״א קח בצל לבן וכתשהו במכתשת וסחוט מימיו

ובלשון ישמעאל יאסמין, כך מצאתי בפירוש רש"י ואינו כן כי
יאסמין בלשון ערבי כך שמו מדברי רבותינו כדאמרינן בפרק במה
טומנין האי כוספא דיאסמין שרי. וסיגלי אומרים שהם בנפסג"ש
שאמרו רז"ל שמברכין עליהם בורא עשבי בשמים אבל אין זמנם
בימי קציר חטים אולי מצאם שם במקרה והראוי לקבל בדודאים
דעת אונקלוס שתרגם בהן יברוחין. והנכון כי רצתה בהן להשתעשע
ולהתענג בריחן כי בתחילה נפקדה רחל לא בדרך הרפואות וראובן
הביא ענפי הדודאים הוא הפרי והוא כדמות תפוחים ויש להם הריח הטוב
אבל השורש שהוא העשוי בצורת ראש וידים לא הביא. והשרש הוא
שאומרים עליו האנשים שהוא מועיל להריון ואם הדבר אמת הוא בסגולה
בהן לא בטבע אבל לא ראיתי כן באחד מספרי הרפואות המדברים
בהם, ובס' שאת נפשנו כתב וז"ל למודעי אני צריך כי בהיותי
בעיר תהלה אזמיר יע"א בא שיך אחד מארץ התאג'ים שלהם
והוא היה אומר שבקי באלו הרפואות והלכתי אללו בעבור אשה
אחת ודברתי עמו בל' ערבי ואמר לי יודע אתה מה אני נותן
רפואה לזאת האשה ואמרתי לו לאו ואמר לי יודע אתה רחל אמנו
מהיכן נתעברה מדודאים מזה אני נותן לזאת האשה והוא דבר
יקר הרבה וחיליתי פניו ליתן לי מעט בכסף מלא ונתן לי מעט
ודמותו כמו שורש ואומרים שהוא צורת בן אדם ואני ראיתי אותו
קרוב לצורת בן אדם ולקחתי ממנו חתיכה אחת והלכתי להראותה
לחכמי הורפאים אשר באזמיר יע"א ואמרו לי המין הזה מחזיקים
אותו אנשי התוגרמים לדודאים אבל אינו זה, ושאלתי אם יזיק
באכילתו אמרו אם יאכל אדם שש דרה"ם מזה לקברות יובל
ישוב אל עפר הארץ כשהיה ואם יאכל ארבע נכנס בסכנה ואם
יאכל שנים יהיה לו שלשול הרבה, וכשמעי כך זחלתי ואירא ברוך
ה' שלא הביא תקלה על ידי עכ"ל, ואנכי הרא"ה בהיותי בעוב"י
בבל בבית אהובי סי' אברהם שיגא הי"ו קנה בשבילי זוג אחד של
דודאים מחוברים יחד זכר ונקבה נצבה שגל לימינו ונתתי מהם
לכמה עקרות יש מהם שנפקדו ויש מהם שלא נפקדו ורבים שואלי"ם
הלכו בו דאם הם מסוגלים להריון למה לא הועילו לכל ? והחזרתי
להם תשובה שמי שגופה זך ונקי ואין בו שום חולי אלא טבע
עקרות אזי מועיל להם כמו שהועיל לרחל אמנו אבל מי שיש לה
איזה חולי או איזה היזק בגופה אזי לא יועיל ולא יציל:

ה"א

כו) **דם.** אשה שאינה נטהרת לבעלה תקח ג' או ד' אלמוגים ותשרוף אותם ותכתוש עד לעפר דק ותן לה בבוקר
אליבא ריקניא דהיינו קודם הקאב"י תשתה אותם במעט חלב או יין או מים וכן תעשה ג' ימים רצופים או יותר והוא בדוק ומנוסה מ"ס. ע"א תשתה לובן ביצה עם קוניא"ק ביין שרוף או תקח סובין ותערבם עם דבש ותתן על האש עם מעט פלפל, ותאכל בבוקר אליבא ריקניא מ"ס, ע"א קח לפרדע גדולה נקיבה ודוקא אותן הממיין בנהר ותשרוף אותה לעפר ואפר בתוך טיגי"ל חדש של הצורפים דהיינו שתעמיד הטיגי"ל ר"ל קדירה בתוך אש עד שיתלהב ויתלבן הקדירה ותשרוף הלפרדע בתוכו ותקח האפר ותשים בכיס קטן של פשתן ותתלה ברצועה של עור וצריך שתהיה הרצועה חדשה ולתלות על צואר האשה דוקא והזהר שלא לשנות דבר אחד ממנה רק לעשות בכל האופנים הנזכרים, עוד סגולה לעצור דם נדה קח קליפת ביצה כשיצא ממנה אפרוח ועדין לא נפלה הקליפה לארץ ותכתוש אותה דק ותן בתוך משקה וישתה עם כף של כסף, ע"א קח לבנים קדמונים ותלבנם באור ותזרוק עליהם יין אדום ואבק לבנה ותתעשן מלמטה ויתמיד ויועיל, ע"א תקיז בתחלה ע"י ואח"ך ברגליה ולא להיפך, ע"א אם תתלה עלם חזיר על אשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים יפסיקו:

כז) **דבה** רעה המוציא מקטרגין עליו מלמעלה והתיקון לומר פסוק נשבע ה' ולא ינחם ויכוין בשם היוצא מאותיות שניות **שהל"נ** נגיד ומלוה דל"ז ע"ב:

כח) **דודאים.** כתב בס' ספר הגלגולים הקדמה ל"ו וז"ל עשב הם בלשון תרגום יברוחין וכן בל"ע יאברו"ח ומוציאים פירות הנקראים תפוחים שוטים הנה אחיזתם וכו' ובמדרש רבה כתב וימצא דודאים בשדה ר"י בר סימון אומר פרי של אילן ששמו מייש עכ"ל, ויש מפרשים שהוא מין עשב מריח טוב ויש מפרשים שהוא מין שושנה מיניתש"י בלע"ז, ועיין ברא"ע ס' וילא על פסוק וילך ראובן וז"ל דודאים אמר המתרגם יברוחין וכן יקראו בלשון ישמעאל ויש להם ריח טוב וכן כתוב הדודאים נתנו ריח והם על צורת בן אדם כי יש להם דמות ראש וידים. ואנכי לא ידעתי למה יועילו להריון בעבור שתולדתם קרה, והרב בעל הטורים כתב דודאים בגימטריא כאדם והרמב"ן כתב וז"ל דודאים סיגלי

ובלשון

בט״י תט״ב והוא יולא מפסיק כ״י ב״י חס״ק והפלטה״ו ויתרפא בעה״י:

יט) **דם.** מי שיולא דם מחוטמו תעשה שרטוט מחוטמו על מלחו עד החוטם והא״ך יכתוב מאותו הדם אלו השמות **שוחא״ט אגל״א** ויפסוק הדם בעה״י מס׳ כ״י:

כ) **דם.** אשה הרואה דם בלא עת נדתה תקח ג׳ בללים שלוקים ביין היטב ותאכל ג׳ ימים אליבא ריקניא, מס׳ כ״י רבני מערב ועיין לעיל מע׳ ו׳ אות וסת יעו״ש:

כא) **דם.** המאכיל דם האדם לחתול נעשה חלם אותו אדם כ״כ רש״י ז״ל במס׳ שבת דע״ה סוע״ב הוב״ד בספר שמירת הנפש ועיין תוס׳ נדה י״ז ד״ה שורפן וכנראה משם שאפילו נשרף הדם יזיק ולכן אין לשרוף דמו להעמיד הדם הבא מן הנחיריים כנז׳ לעיל סי׳ י״ד:

כב) **דם.** לאשה שהיא עקורה מדם נדתה יקח כרפס שהוא עלים של אפיו ויבשלנו עם יין וישתה בכל יום בעת ושתה כוס של רביעית אליבא ריקניא והא״ך תאכל ותשתה כה תעשה ג׳ ימים רלופים, לדם הנידה ורקיקת דם ושלשול יועיל ארכבת, מת״ל דע״א ע״ד:

כג) **דם.** אשה ששופעת דם תשתה חלב עזים ותרחץ בגולת עזים ותעשן בלבונה ותכתוב אותיות ל״א אחד ותשא עליה לקוטי מהר״ן:

כד) **דמיון.** לבעל דמיונות ופחד ובהלה כתוב על עוגה של קמח שנילושה בחלב אשה מינקת בת מינקת כלומר שתהיה האשה ואמה שתיהן מניקות בן או בת וקח חלב של אחת מהם ולוש בו העוגה הנז׳ ותכתוב עליה אלו השמות הקדושים, וזהו מ״ש **יהו״י אנ״י יהו״י אהי״ה יהו״י אמו״ת**

יהו״י יהו״י יהו״י ותאפה אותה בטהרה ותאכל אותה כולה ולא יפול ממנו מאומה לארץ ויתרפא מיד בעזה״י עכ״ל ס׳ כ״י כמהרי״ך ועיי״ל מערכת שי״ן ערך שמד שהוא בשינוי קלת ואתה תבחר ותקרב:

כה) **דם.** היולא מהוורדין ומכל מקום מהגוף אם ישרפו הגפרדע באש יעלר כל הדם הנז׳ בספר הנז׳ ס׳ רפואות וסגולות אשכנזי:

יב) **דבור.** מי שנאלם פתאום רח"ל תשים בפיו קליפת אתרוג ותראה פלאות שם, ע"א קח ערבה ישנה והפיקומן ותכתשם הדק היטב ותשים במאכל ושים בפיו שם:

יג) **דירה.** אם תרצה לדור בבית חדש יקח מחטין חדשים כמנין הפתחים שבבית ובערב יתגם בכל סיפי הבית שהם למטה ויאמר הריני עושה מעשה של ברזל להשמר מכל רוחות רעות ומכל חולאים רעים וקשים רח"ל ס' סגולות אשכנזי:

יד) **דם.** לעצור דם מילה או החוטם קח חומט ושרוף אותו ותן עליהם ותיכף ומיד יפסיק. מנחת יעקב סולת: ע"א קח קליפת בילה ויש אומרים שילא ממנה אפרוח וישרוף אותו ויניח על הדם ויפסוק, או יקח מן הדם עצמו וישרפנו לאפר וישים אותו אפר על החוטם או על המילה ויועיל כ"י:

טו) **דם.** לעצור דם נדה ר"ל לאשה שאינה נטהרת לבעלה יקח זב"ד אל בח"ר שקורין אותו בלשון תוגרמה קופ"ק דייני"ז משקל ז' דרהם וב' או ג' לפרדעים קטנים וישרוף כל אחד לבדו ויכתוש אותם דק דק עד לעפר ואח"ך יקח שמן שקדים מתוקים משקל עשרה דרהם ושעוה לבנה ארבע דרהם ויתיך השעוה בשמן הנז' ואח"ך יתן העפר הנז' בתוכם ותשתה אותם ונטהרת והיא בדו"מ, וזה מועיל גם כן להריון, ועיין מע' ה' ואני בעניי בדקתי אותה כמה פעמים:

טז) **דמעה.** הבכיה לתינוקות היא מועלת כמ"ש בס' דבק מאח ובס' נפלאים מעשיך ברם לזקנים מזקת וכמ"ש שמואל במס' [שבת דקנ"א] דמעתא עד ארבעין שנין הדרא מכאן ואילך לא הדרא כי בעת הבכיה מזקת למאור העינים ב"מ ועינים הנוזלות למעות רפואתם עיין בס' נפלאים מעשיך סי' ד' די"ח ע"ב וז"ל לדמעה היוצאת מן העין תמיד יקח חלמית ויערבהו עם מעט דבש ויכחול בו העין או יקח מיר הנקרא מס"ך חלק אחד וכרכום ג' חלקים וישחקם ויכחול העין ויתרפא ועיין לקמן מע' ע':

יז) **דגים.** קטנים הרגיל בהם אינו בא לידי חולי מעים ולא עוד אלא שמפרין ומרבין ומברין כל גופו של אדם מס' ברכות פ"ו ד"מ יעו"ש:

יח) **דבור.** מי שנאבד דבורו כתוב בניר ושים תחת לשונו גם אם הוא נוטה למות וזהו מה שתכתוב **בי"ט** בט"י

ז) **דבור.** למי שאבד הדבור פתאום מפיו תן לו לשתות איזה משקה זרע כריב הנקרא קו"ל וידבר מיד. ע"א למי שאבד ממנו הדבור מחמת איזה חולי תקח אמו אצבעו השני הנקרא אצבע ותניח אותו תוך רחמה באותו מקום ואח"כ תניח אותו תוך פיו של החולה ויתרפא בעזה"י, ס' רפו"א, ובס' האח נפשנו כתב וז"ל למי שאבד הדבור ממנו מחמת חולי או דבר אחר קח תרנגולת ושחוט אותה וקודם שתצא נפשה קח הכבד וצלהו על הגחלים מעט ושחקהו מהר וערבהו עם מעט יין ותן לו לשתות:

ח) **דבר** נפלא. לילך הבהמה אחר האדם בלי הכאה לך לחדר שעומדת שם הבהמה וקח הזבל וקש שעומדת עליה הבהמה ברגל ימין ושים אותו זבל וקש תחת זרוע ימינך תוך השחי מקום גידול השער וילך אחריה בלי הכאה, ס' ת"א סגולות ורפואות אות ב':

ט) **דברים.** סגולה למדבר כשהוא ישן, ישא עליו שן כלב ולא ידבר עוד בשינה ס' הזכירה:

י) **דם.** לעצור דם הנחירים כתב בס' מת"ל דקט"ז רע"ב וז"ל להעמיד הדם היוצא מנחיריו ואילין כתוב בדמו על מצחו ואמור ז' פעמים משביע אני עליך **סילונ"א סדת"א** בשם **ה"י ה"י י"ה יקו"ק** צבאות שהשביע יהושע את השמש ועמד כך יעמוד הדם הזה מפב"פ א' א' א' ס' ס' ס', ספר רפואה וחיים מאזמיר [אמ"ה אין עושין זה אלא אם הוא בסכנה וכמ"ש בהקדמתי ס' הנז' יעו"ש], לדם היוצא כתוב במצח האיש בירונקי"ש ולאשה בירוניקיס"ה ויעצור בדו"מ, ע"א יקח אורטיגאש ושפשף בכפות הידים, ב' יקח מטבע קארא הנקרא דורו בעמודים וישים על מצחו, ג' ישים אבן הנקרא ישפה והוא הנקרא ישפי"ז, ד' מהדם היוצא מנחירים כשהוא נקרש יקלה אותו. קלוי באש עד שמקשה הרבה שידוק אותו הדק היטב עד שיהיה דק הרבה וישאוף אותו בנחירים כמו ששואף הטבאק'ו, וזהו כ"ה בירמיה סי' ל' כי אעלה ארוכה לך וממכותיך ארפאך דהיינו מהמכה עצמה שהיא הדם משם יבא לך רפואה וק"ל:

יא) **דם.** מי שרוקק דם או משתין דם ישתה חלב שקדים ויתרפא ס' סגולות ורפואות אשכנזי:

דבור

מראשיתך עד אחריתך יאתה תפלת לנחמני נחמה שלימה להראות כי אין בתלאות חדוש בעולם ואין שום אדם שלא עבר עליו רוח קנאה ויגון וכו', ושלא הגרת אחרת לאמו טרם מותו הלא תדעי אמי כי אין נמצא לבני אדם מלכות תמידי או ענין שישאר עדי עד, הלא תראי עץ רענן היאך ירעים ויפולו עליו. אמי ראה העשב בבקר לח ובערב יבש, אמי הלא תראי כוכבים ומזלות מחשיכים נגהם, לכן אמי הטהרי והנקי מהיגון ואנחה והכיני לקראתי להיות אתי וכן כתב לה אריסטולוס רבו לנחמה יעוש"ב. סוף דבר העולם הזה דומה לגלגל אחד יורד ואחד עולה, זה שוקע וזה גולה, זה נכבד וזה נקלה, זה לחיים וזה נתלה, וסוף סוף מהרה העוה"ז כלבוש תחליפם ויחלופו וברוך אל חי לעד וקים לנצח ע"כ מ"כ בס' נפלאים מעשיך:

ב) **דבר.** אין לבזות כל דבר. הלא תראה קיסם המוטל באשפה יכול לכתוב בו להתיר עגונה, קרבן מנחה סי' שס"ג ע"ש ס' דבש לפי מערכת ד':

ג) **דבורים.** אם תבשלם במים ואיזה אבר שתרחוץ באותה במים מתעבה בלי שום כאב, ואם תרצה להחזירו כמות שהיה תשים עליו נרי הנקרא בלע"ז תריא"ק ס' כ"י בבלי ושם כתוב אם תאכל האשה דבורה אחת לא תתעבר שנה אחת ואם תאכל ב' לא תתעבר ב' שנים:

ד) **דדים.** לכאב דדי אשי קח קמח שעורים מנופה היטב וילוש במי ורדים וקח חלמון בילה ומעט סוקא"ר דק ותערב הכל ותעשה תחבושת על דדיה ובדוק עוד סגולה לפילו יכתוב השמות כזה

אבו סוסיא
אבו סוסי

וידבק אותו על גבי הדד במעט רוק ויהיה הכתיבה לצד חוץ וישים איזה דבר עליו להדקו היטב ולקושרו ע"כ ס' רפואה וחיים:

ה) **דדים.** שנפתחו מיארא"ם או פלומו"ס תמשחם בדם נידה או כשתשמש עם בעלה אחר תשמיש תמשח דדיה בשמרטוט הקינוח או יקח מעט ורדים, ולבונה ושעוה לבנה ושומן תרנגולת משקל שוה לכל אחד ויעשה רטיה עליהם, ס' כ"י:

ו) **דבור.** לתינוק שאינו מדבר יתנו לו לאכול פֿוסטוקי"ס ובעת שאוכל יאמרו פסוק יחזקאל סי' מ"ז והיה פריו למאכל ועלהו לתרופה כפי פירוש רש"י שם:

פ'וסה פ'לא ומפסוק לא תגנוב מר"ת הפסוק ומס"ה, והגבינה יהיה מחלב שנחלב ע"י עברית שפסק הוסת שלה ותן להנחשדים לאכול מן הגבינה והגנב לא יוכל לבולעו כי יפול למשכב בשביל זה, מכתבי ריב"ש ז"ל והוא בדוק, ולפי זה מ"ש לעיל אביעה חידות מסכ"י הוא טעות וזה הוא עיקר, ובס' רפו"ת סי' ל"ז כתב וז"ל לחשוד כתוב על פת לחם או גבינה פסוק אלה פיהו מלא ומרמות ותוך תחת לשונו עמל ואון ותן לחשוד לאכול ולא יוכל לבלוע עד שיודה:

מערכת ד'.

א) **דאגה.** ידוע שהדאגה קשה לגוף יותר מסם המות רח"ל ורז"ל אמרו אנחה שוברת חצי גופו של אדם יע"ש ועי"י הדאגה קופלת עליו זקנה וימיו יכלו באפס תקוה וכמה מקרים רעים ימשך ממנה לאדם כמ"ש במ"א ועיני ראתה בס' נחמד ס' לרי' היגון ד"ע ע"א ותכלית הס' ההוא להמציא סגולות להשקיט היגון ואנחה יעו"ש דבריו כי נעמו ושם מביא נוסח כתב אלכסנדרוס מוקדון לאמו קודם מותו וזה תוארו אמי דעי שכל מה שתחת ההויה וההפסד אבד וכלה, ובכן לא היה רוצה לנפשו ממדת הקטנים מהמלכים ואת לא תרצי לנפשך ביום מותי כמו הקטנות האמהות מהמלכים, ובעת שיתאמת אלך יום מותי צו לבנות מדינה גדולה וצו שיתקבצו אליך כל שרי מלוכה וכל אנשי המלכים ליום מועד ויהיה זה היום יום משתה ושמחה בזה המדינה, וצוי שיאמרו לקרואים שלא יכנס לבית משתה השמחה הזאת שום אדם שקרא לו מקרה רע או תלאה למען לא יהיה אבל בשמחה זו כלל, ושום רעדה בגילה, היפך משאר אבלי בני אדם שהם בדאגה ויגון, ואמנם תהיה זאת השמחה שלימה מבלי מחשבה ועצב כלל, ויהי היום שידעה יום מותו עשתה ככל אשר צוה עליה בנה וצותה לקרוא לכל אנשי המלכות לכל מי שלא עבר עליו יגון ותלאה ויהי יום המועד לא בא גם אחד מהם כלל ושאלה אם אלכסנדרוס מדוע לא באו אל המשתה וענו ואמרו מפני שאתה ציותה שלא יבא מי שעבר עליו תלאה וכולם עברו עליהם צרות ולא נמלט שום אדם מהם כלל על כן לא באו, אז הרימה קולה ואמרה אלכסנדרוס בני הלא חכמתך

מראשיתך

על אותו הסך ששה עשר ואח"ך תכלול הכל ביחד ותשליכם ט' ט, ואם נשאר בידך ט' לעולם לא יקח אותה ואם יקח אותה לא תפסק הקטטה, ואם נשאר ח' יגליחו בכל וכל ימי חייהם בטוב, ואם נשאר ז' ביחד יחיו וביחד ימותו וכל ימיהם בשלוה, ואם נשאר ו' שנאה תהיה ביניהם ועניות כי שבתאי כוכבם, ואם נשאר ה' או ד' אהבה תהיה ביניהם ופרנסתם ממרחק תבוא, ואם נשאר ג' שנאה תהיה ביניהם תמיד כי בראש דלי כוכבם, ואם נשאר א' או ב' הרוחה והצלחה ושלום יהיה ביניהם תמיד כי נוגה כוכבם:

לב) **גניבה**, הרוצה לידע הגנב כתוב על קלף צבי ותלה על צואר התרנגול וכשירצה לגנב יעלה על ראשו ויקרא, וזהו מה שתכתוב **קנגי"ן קקנד"י ז"ה קנ"י זו"ף**:

לג) **גניבה**, כתוב על חתיכת פת לחם אלו השמות ותן להחשודים לאכול ומי שגנב לא יוכל לבלוע הפת, וזהו מה שתכתוב, **אנופ"ה נופ"ה ופ"ה, פ"ה, אנופ"ה נופ"ה ופ"ה פ"ה. סא"ה הכל"ב כממ"ה תנע"ה הדר"ם**:

סכ"י: ובס' אביעה חידות כתב שיקח חתיכות קטנות של קלף כשר וכתוב על כל א' וא' שם החשודים וקח כלי חרס מלא מים ותן הכתובים בתוכה ואמור עליו מזמור י"ט בתהלים ג"פ ואותו שם של הגנב ירד למטה, בו"מ ס' ת"א, וסגולה להחזיר הגניבה יקח גבינה קשה ויכתוב אלו השמות בכתיבה תמה ותגין ותן לכל החשודים לאכול מן הגבינה והגנב יפול למשכב תוך ג' ימים, ואלו הם השמות, **העפר"ה עלתא"ג**, מסכ"י, וסגולה לידע מי גנב הגניבה כתוב בעוגה ותן לנחשדים לאכול ומי שגנב לא יוכל לבלוע, וזמ"ש, **סא"ה ס"ה א"ה סלכ"א בסלמ"א** ס' שרשי השמות. ובס' האח נפשנו כתב אם גנבו ממך דבר קח גרזן שבבית ותלה אותו מחוץ לבית ולא ינוח הגנב עד שיחזיר הגניבה כ"י, או כתוב על גבינה קשה אלו השמות **אהע"פ ה"ב עלתא"ג** בכתיבה תמה ותגין השמות היוצאים מפסוק א'תה ה'אל ע'ושה

מראה הילדים

כד) **גבורת** אנשים יקח אלי מדה אפונים הנקרא בל"ע חומיץ ובלע"ז גארבאנסו"ס וישרה אותם במים וישתה מאותם המים כל היום ויתרפא ועיין לקמן מע' ח' בד"ה חלשות המשגל:

כה) **גבורת** אנשים יקח שומים ובצלים ובשר ושמן זית ושמן שומשמין ופלפלין וקרונפו"ל וכמון כל אלו יטגן ויאכל אליבא ריקניא ז' ימים ויועיל בעה"י, סכ"י:

כו) **גבורת** אנשים והוא מחכמי הרופאים שמי שיש לו חולשה דהיינו שמזריע במהרה ככה יעשה בימות הקיץ בבוקר בשעה שיקום ממטתו ישאוב מים קרים מן הבור וישב שם חליו התחתון דהיינו הגיד והבצים וישב שם כאשר יכול ככה יעשה ששה יום רצופין ויתרפא, ס' האח נפשנו מערכת ג':

כז) **גבורת** אנשים יקח נמלים ויטגן בשמן זית וימשח בהם ברית מילה או קח זרע הלפת ויערב עם ביצה ויאכל אליבא ריקניא:

כח) **גרב** לחולי גרב קח בצל וכתוש אותו בחומץ וימשח עירו כמה פעמים ויתרפא סכ"י:

כט) **גוף.** מי שיש לו היזק בגופו יקח קליפת עץ האגוז הנקרא בל"ע סוואח'ך אונצ'א א' ויבשל עם חיל"א וביצה חיה ויאכל אליבא ריקניא וישליך כל נזק שבגופו ואפילו סם המות סכ"י מערבי:

ל) **גזירות** רעות, הבל תנוקות של בית רבן מבטלם ואמרו באסתר רבתי כי כ"ב אלף תינוקות היו לומדים אצל מרדכי ועלתה שועתם למרום ואפשר שבא תשבון כ"ב אלף כנגד אותיות התורה שהם כ"ב, וכתבו רז"ל דאות אלף היתה כתובה אף והטיל הקב"ה למד וכשמבטלין התורה מסתלקת למד ונשאר אף ולכן לקח כ"ב אלף כ"ב נגד אותיות התורה אלף להחזיר למ"ד בתוך אף ויהיה אל"ף ודורשי רשומות אסמכוהו אקרא ולשון רכה תשבר גר"ם, ולשון רכה תנוקות של בית רבן גזירות רעות מבטלין ר"ת תשבר גר"ם, כלומר לשון רכה שאין בה קושי ור"ל חטא והיא של תנוקות וכו', ואפשר לרמוז תשב"ר גר"ם גימטריא אל"ף הק"ס אלף לתקן האלף הק"ס שם מע"ב שמות לחזק המזל כידוע:

לא) **גורל.** אם תרצה לדעת כוכב האיש והאשה ואם יצליחו בזווגם חשוב שמם וכלול אותם ביחד ואח"ך תוסיף

על

בתשובה ח"א סי' קי"ג ועיין עטרת חכמים וס' ימלא חיים סי' יו"ד וס' רפו"א פי"ב לך נא ראה:

טז) **גרון** להוציא הגרון קח צואת כלב לבנה ופולים מנוקים ויבשוק הכל היטב הדק ויבשלם עם היין ויעשה תחבושת על המקום מבחוץ ויועיל בס"י מבבל ועיין לעיל במע' אל"ף בד"ה אסכרא:

יז) **גידין.** הנכוולין תסיך עם שמן של תולעים של מטר בזה האופן שתקח תולעים של מטר הארוכים ושים בתוך צלוחית שחורה וסתום פיה בשאור שלא יצאו ותעמיד הצלוחית הנז' בתוך התנור שיעור שיאפה הבצק שעל פי הצלוחית ואזי אותם תולעים ימסו ויהיו שמן ויסוך בהם הגידין הנז' ויועיל בעה"י, מפעלות אלקי'ם. ע"א קח פולין שחורים ותבשל במים ותסיר מהם קליפתם ואח"ך תדוק הפולין היטב ותשים בהם שמן זית ותמשח הגידין. שם:

יח) **גונח.** עד שניתק לבו ואינו יכול להוציא קול מגרונו קח נופת צופים של הצרעה הנקרא זנבו"ר וקצון אותו דק דק ויעקה אותו בהצגליון הנקרא פיפ"א כמו שישתו טוטו"ן הנקרא טאבאקו' או טומבא'ק, או קח פואה הנקרא פאוו"א וטחון עד אשר דק עם האלכ'ומא וסעוד בהם אליבא ריקניא ויועיל בעה"י:

יט) **גונח.** הרבה הנקרא רווא"ח קח עשב הנקרא פיז"ל ובלה"ק נקרא רוט'א ובערבי נקרא ג'אדא'ב וערב ביין חזק וסעוד בו ויועיל, מסכ"י רבני המערב ועיין לקמן מע' שי"ן, אות שיעול לך נא ראה ועיין אות ז' סי' ג':

כ) **גונח.** תנא רבי מריטס אומר גונח יונק חלב בשבת מאי טעמא מפרק כלאחר יד הוא במקום צערא לא גזרו בה רבנן [כתובות ד"ס ע"א]:

כא) **גיד** הנפוח, שרוף לובן ביצה עד שיעלה הקלף וקח לבונה וכתוש וערב עם הביצה הנז' וקה נעורת פשתן וטבול וחבוש ויועיל בעזה"י:

כב) **גיד** הנשה כל אדם יזהר בשינה לא ישים ידו על גיד הנשה כי החלומות יבהלוהו, מהר"א מגרמיזא בפי' כ"י פ' וישלח. מדב"ק:

כג) **גב** לכאב הגב יקח קליפת עץ אגוז הנקרא בל"ע סווא'ך ויבשלו במים עד שיעמדו המים על החצי וישתה בבוקר אליבא ריקניא סכ"י מערב:

גבורת

הגב והבטן והכליות והפרקים, ואני יודע איש אחד בזמנינו זה שהיה משקה עצמות אדם שרופים [מומיא] מבלי שיודעו בהם והיה האיש הזה מבריא בעצמות האלה עם רב שהיה בהם הכפיה, וגם אותם שהיה בהם כאב הפרקים:

יוד) **גרון.** שעלה בו מורסא יאכילוהו לגמר אחד ג' ימים לחם תנור ותורמוס דוקא וישתה היין ג׳זוג מעט וביום השלישי יוקח זבל שלו ויגוגב ויושחק וילש בדבש ויושם רטיה על הגרון שעלה בו המורסא שנטה למות הנה הוא יתרפא, כן מצאתי כתוב בס' רפואות להרמב"ם הנקרא פרקי משה, עוד כתב הרב ז"ל שם וז"ל זבל התרנגול יושחק ויעורב בחומץ חזק וישקה למי שחנקוהו פטריות והוא יקיא ליחות עבות דביקות ויבריא בעזה"י:

יא) **גרון.** לכאב בגרון ואינו יכול לבלוע מאכל תיכף ומיד יקיז דם בזרועו מצד הכאב ויוליא דם כפי כחו ומבחוץ יסוך תמאה חדשה בלי מלח ושמן של עשב הנקרא קמומיל"א (בערבי באבונג') ושמן שקדים מתוקים וכרכום ויערב כל אלו ויסוך הגרון ויועיל ובדוק עכ"ל בס' אביעה חידות:

יב) **גרון.** כאב בגרון מותר לסוכו בשמן חזיר כי לא נאמר סיכה בכלל שתיה רק בסיכה של תענוג וזו אינה של תענוג שברת קילור תשובת הרא"ש ז"ל סי' ס' יעו"ש ס' רפואה וחיים:

יג) **גרון.** מי שבא לו נזילה בגרונו וקולו לא ישמע שקורין רונקו ישתה מעט רו"ס מעורב בדבש עם מים פושרים ויועיל לו בעזה"י ס' רפו"ח:

יד) **גרון.** מי שאינו יכול לבלוע המאכל בגרונו כמו עצם ותתיכה קשה אז ישים רגליו במים קרים ויבלע ס' רפואה וחיים ועיין בס' מפעלות אלקים שהאריך בזה ילא עת"ק:

טו) **גרון.** אם נכנס לו עצם או קוץ דגים בגרונו מביא מאותו המין ויניח לו על קדקדו ויאמר הכי חד חד נחית בלע בלע נחיד חד חד. והלחש הזה בדוק ומנוסה, שבת סו"פ במה אשה דס"ז ע"א יעו"ש, עוד אמרו שם בגמרא וז"ל לאידרא לימא הכי [ופירש"י לאידרא עצם של דג שישב בושט] **נגעצתא במחט נגעלתה כתרים שייא שייא** ועיין הרשב"א בתשובה

ואם ז' וז' לא יתחברו משום שם רע. ואם ז' וח' לא יתחברו. ואם ז' וט' יתחברו וסופם לטובה:

ואם ח' ח' יתחברו ויהיו בדאגה ובסוף יתפרדו. ואם ח' וט' יתחברו ויהיה ביניהם מריבה תמיד:

ואם ט' וט' לא יתחברו לעולם:

ח) **גורל.** הזיווג באופן אחר, דהיינו תחשוב החתן ושם אמו לבד, ושם הכלה ושם אמה לבד, ותוציאם י"ב י"ב והיה הנשאר תראה בלוח. ותראה בארבע יסודות אש רוח מים עפר. והמזלות י"ב. טלה א) אריה ה) קשת ט) הם יסוד אש. שור ב) בתולה ו) גדי יוד) הם יסוד עפר. תאומים ג) מאזנים ז) דלי יא) הם יסוד רוח. סרטן ד) עקרב ח) דגים יב) הם יסוד מים. ואם יזדווגו איש ואשה ויהיה אחד מהם מיסוד האש והשני מיסוד העפר לא יצליחו לפי שהאש לוכחת העפר ואינו טוב: ואם יהיו שניהן מיסוד האש הם חומסין ממון אחרים ואוכלים ולא יעמוד אים בפניהם אבל לבסוף לא יעלה בידם כלום: ואם יהיו שניהם מיסוד העפר יצליחו בממון:

ואם יהיה אחד מהם מיסוד האש והשני מיסוד המים או ימות האיש או תמות האשה בכל ענין: ואם יהיה אחד מיסוד מים והשני מיסוד עפר יצליחו בממון שביסוד המים טובעים את העפר ויצליחו בממון: ואם יהיה אחד מהם רוח והשני אש יצליחו בממון לפי שהרוח יוליך את האש:

ואם שניהם מיסוד הרוח יצליחו אבל קטטה תהיה ביניהם תמיד: ואם שניהם מיסוד המים יצליחו שניהם לכל דבר שבעולם: ואם יהיה אחד מהם מיסוד הרוח והשני מיסוד המים שלום יהיה ביניהם ויצליחו בכל ענין: ואם אחד מהם מיסוד הרוח והשני מיסוד העפר לא יצליחו שניהם לפי שהרוח נושא את העפר ומפזרו לכל רוח: וצריך ליזהר שלא תטעה בחשבון ותראה פלאות לפי שהוא דבר מופלא בעיני בעלי התכונה ע"כ:

ט) **גב.** לכתב הגב והפרקים ליתר הליחות אם ימשח בחלב חמור מסוגל הרבה לכתב זה, ס' ימלט נפשו סי' כ"ט ובס' פרקי משה להרמב"ם מאמר פ"ב כתב וז"ל, זבל היונים יודק ויגופה ויעשה בו רטיה בכאבי האברים הנושים אשר תרצה לחממם וכן לחולי פלוח הראש שקיק"א או כאבי הראש וכף הרגלים וכאב הגב

10 ז) **גורל.** הזיווג באופן אחר, טרם כל יחשוב שם החתן ושם
אמו, ושם הכלה ושם אמה, כל אחד לבדו וישליך אותם
ט' ט' דהיינו חשבון קטן אם נשאר בידך אחד מצד החתן ומצד
הכלה ג"כ אחד. יאהבו זל"ז שניהם. ואם מצד אחד א' ומצד הב' ב'
שלום יהיה ביניהם ואם מצד אחד א' ומצד השני ג' מריבה תהיה
ביניהם. ואם מאחד א' ומהשני ד' יתקרבו ולא יעמדו ימים רבים.
ואם מאחד א' ומהשני ה' לא יתקרבו ואם יתקרבו ישנאו זה לזה.
ואם מאחד א' ומהשני ו' יתקרבו ויהיה שלום ביניהם. ואם מאחד
א' ומהשני ז' יתקרבו ויהיה שנאה ביניהם. ואם מאחד א' ומהשני
ח' יתקרבו ויהיה שלום ביניהם. ואם מאחד א' ומהב' ט' לא ישאנה
ויהיה שנאה ביניהם:

ואם ב' ב' יתקרבו ויאהבו זא"ז. ואם ב' וג' יתקרבו ויתפרדו
משום שם רע. ואם ב' וד' יתקרבו ויתפרדו. ואם ב' וה'
יתקרבו ויתפרדו ותקח אחד מקרוביו. ואם ב' וו' יתקרבו משום
שם רע. ואם ב' וז' יתקרבו ויאהבו זא"ז ואח"ך יתפרדו. ואם ב'
וח' לא יתקרבו ואם יתקרבו יהיה שנאה ומריבה ביניהם. ואם ב'
וט' יתקרבו ואהבה יהיה מאחד מביניהם:

ואם ג' ג' יתקרבו והוא יזנה והיא תזנה. ואם ג' וד' יתקרבו
ויצא דבה רעה עליהם. ואם ג' וה' יתקרבו ויתפרדו. ואם
ג' וו' יתקרבו ויהיה שלום ביניהם. ואם ג' וז' יתקרבו ויריבו והאשה
תקלל בעלה. ואם ג' וח' יתקרבו ויאהבו זא"ז. ואם ג' וט' לא
יתקרבו לעולם:

ואם ד' ד' לא יתקרבו לעולם. ואם ד' וה' יתקרבו ויתפרדו.
ואם ד' וו' לא יתקרבו לעולם. ואם ד' וז' יתקרבו ויאהבו
זל"ז. ואם ד' וח' לא יתקרבו ואם יתקרבו יתפרדו. ואם ד' וט'
יתקרבו ויאהבו זל"ז ואח"ך יתפרדו:

ואם ה' ה' יתחברו ואנשים רעים יפילו ביניהם מריבה וסוף
יתפרדו. ואם ה' וו' יתחברו תמיד. ואם ה' וז' יתחברו
ויריבו. ואם ה' וח' יתחברו ומשום ילד יתפרדו. ואם ה' וט' לא
יתחברו ואם יתחברו אח"ך יתפרדו:

ואם ו' וו' לא יתחברו בזמן שאביהם קיים. ואם ו' וז' לא יתחברו
מצד מריבת אשה. ואם ו' וח' יתחברו ויאהבו זל"ז. ואם
ו' וט' לא יתחברו ואם יתחברו יתפרדו:

ז' קברות וגם חילא והדס וסורא ויעכבם במים ויכתשם יחד וימשח גופו בהם ז' ימים בכל יום פעם אחת:

ו. חולה מן השמים. יבשל שעורים עם המים וישתה המים שלהם:

ז. מלילית. יכתוב חותם שהקע"ה שהשביע ללילית כשהראה חותמו תברח היא וחיילותיה וכל מי שישאהו עמו אין לה רשות להזיקו ואם הוא בבית אינה נכנסת לאותו בית כלל:

ח. משטן. יקח בילה ויאמר עליה ז' פעמים יושב בסתר עליון ויקיפנה סביבות ראש החולה ז' פעמים וישברנה בנגד שמאל של פתח דרך כניסה:

ט. מסבית, יביאו בעבורו מים שלא ראו שמש ויקרא עליו ז"פ לדוד אל תתחר במרעים וכו' ע"ס המזמור וישתה מהם מעט והשאר יפזרם בד' פנות הבית ויתרפא בעזה"י:

מראה הילדים

הגנב היא נקבה. ודבר זה בדו"מ:

ה) **גורל.** לדעת הזיווג שיש בין איש ובין אשה ובין החתן והכלה איך יהיה זיווגם, קודם כל תחשוב שם האיש והאשה והלרפם יחד כולם ותשליך מהם תשעה תשעה והיה הנשאר בידך יהיה לך לפתח עינים אשר לפניך אם נשאר א' לך אלל א'. ואם ב' לך אלל ב'. וכן עוז"ד:

א. הללחה והרוחה ושלום יהיה ביניהם כי כוכבם נוגה:

ב. קטטה לא תמנע מביניהם כי כוכבם כימ"ה:

ג. שנאה ותחרות יהיה ביניהם כי כוכבם דל"י:

ד. יאהבו זה לזה וזה לזה כי כוכבם חמה:

ה. פעמים בטוב פעמים ברע יהיה עמה:

ו. רעה תהיה ביניהם כי כוכבם שבת"י:

ז. ביחד יחיו וביחד ימותו בטוב כי כוכבם לבנ"ה:

ח. יגליחו בכל דבר כי כוכבם חמ"ה:

ט. לא ישאנה ואם ישאנה תמיד תהיה קטטה ביניהם כי כוכב שלהם הוא מאדי"ם:

ו) **גורל** החולה תחשוב שמו ושם אמו ותשליך ט' ט' ואם ישאר בידך א' הוא מעין הרע, ואם ב' הוא מן מים הרעים. ואם ג' הוא מכשוף. ואם ד' הוא מרוח רעה, ואם ה' משדים. ואם ו' הוא חולי מן השמים. ואם ז' הוא מלילית. ואם ח' משטן. ואם ט' מן הבית. ואלו רפואתם:

א. מעין הרע. רפואתו יקח רזיאנה וידוק אותה ויניחה בחומץ מתחלת הלילה עד אור הבוקר ויהיה פי הכלי קשור בבגד שלא יתגלה וישתה בבוקר:

ב. ממים הרעים. יקח עפר מבית הקברות ויניחהו במים וישפוך בד' פנות הבית:

ג. מכשוף. יקח הינה ומי וורד וכרפס שבנהרות וירחיצם במים וישקה לחולה. וג"כ יקח בילת תרנגולת שחורה ויקיף אותה סביב ראש החולה ז' פעמים ואח"כ ישברנה בלד שמאל של פתח דרך כניסה:

ד. מרו"ר, יקח לפורן של פרדה רגל שמאלית ויעשן תחת החולה. וג"כ יקח סילקא ויכתישנו וירתיחנו במים וימשח בשרו מהם ויתרפא בעז"ה:

ה. משדים. יקח עפר משלש דרכים. ועפר מן ז' תנורים. ועפר ז'

על הבאר היתה שואבת מים ונתפחדה מסי' ששמעה קול צעקה ויפג לבה בקרבה מרוב פחדה והיתה לבדה ומאותו יום נכנסה פחד בלבה וחושבת מחשבות והרהורים ורואה חלומות רעים וזהו שרואה שדים ומזיקים:

יוד. סיבתה ניזוקת במקום אפילה סמוך לערב היתה יושבת לבדה או נכנסה למקום אפילה והכה אותה שד אחד שמו יאודי' וזה השד בא אצל אמו ואמר לה כך וכך עשיתי באשה פלונית ואמ"ל בני הראיני זאת האשה ובאה עם בנה השד וראתה האשה שהיתה מינקת את בנה ותיכף הזיקה את הבן וילאה ומאותו זמן היא רודפת אחריה ואינה מנחת לה בן להחיות:

יא. סיבתה שנפלה על המים על ילד אחד מילדי השדים ומת ואמו של אותו השד נתקנאה באותה אשה שנפלה והיא אומרת כמו שהרגה את בני ידידי גם אני הורגת את בניה וזו השידה היא מן אגרת בת מחלת ורפואתה שישביע אותה בשם המפורש ותתרפא. וג"כ יכתוב חותם שהטע"ה ותיכף שנולד הילד יתלה עליו ויחיה בעזה"י:

יב. סיבתה כי היתה אהובה עם חברתה וחבירתה שומרת אותה ואת בניה תמיד אבל יום אחד היתה האשה הזאת רוכבת על הפרדה או על סוס וחברתה היתה הולכת עמה והפרדה הכתה אותה ברגליה ושברה אותם ונעשית פסחת וחשבה שהאשה הכתה אותה ונתקנאה בה. ומיד הזיקה את בנה ומת ועד עכשיו היא אויבת עמה ורודפת אחריה תמיד. ורפואתה יכתוב לה ז' ליורין ככתוב בס' תולדות אדם ויחתום מגן דוד ולא ימותו עוד בניה כלל בעזה"י:

ד) **גורל.** לדעת הגנב אם הוא גר. או תושב. או מהשכנים. או מבני הבית. קודם כל תעשה ד' שורות נקודות בלתי מספר ותחבר כל שני נקודות ביחד. ותמנה הנקודות האחדים ותוסיף עליהם ז' נקודות ותחבר ג' נקודות ביחד אם נשאר אחד הגנב הוא מן השכנים. ואם נשאר ב' הגנב הוא מבני הבית. ואם נשאר ג' הגנב הוא דוקא גר. וזהו בדוק ומנוסה. ואם תרצה לדעת הגנב אם הוא זכר או נקבה. תעשה ד' שורות נקודות בלתי מספר כנז"ל ותוסיף על הנקודות האחדים ג' נקודות והשליכם ב' ב' אם ישאר בידך אחד הגנב הוא זכר ואם ישאר בידך ב'

הגנב

היתה הולכת עמה אצל רגלי הבהמה והכתה הבהמה ברגלה ושברה אותה ונעשית פסחת ונתכעסה עליה והרגה את בנה ומזה הזמן שנאה אותה ותמיד רודפת אחריה ומפחדת אותה תמיד וכאשר שומעת איזה קול הברה אזי לבה רופף ורפואתה שיכתוב לה ד' ניירות ויכתוב על כל א' וא' ויהי נועם בר"ת ואח"ך יושב בסתר בר"ת ואח"ך שיר למעלות אשא בר"ת ויכתוב למטה בסוף הנייר **רדפמיא"ל** ויניח בד' פנות הבית וזה בו"מ. ואח"ך יכתוב ז' ניירים ככתוב בס' ת"א וחותם מגן דוד ותיכף כשתלד באותו לילה תדליק נר לעילוי רמב"ה זיע"א ובליל טבילתה תעשה כן ג"כ לילה א' ויום שנולד עד ז' שנים באותו יום שנולד בכל שנה תשחוט תרנגול אחד ותתן לעני ולא יהיה רשות להזיקה ולא לבנה ובורחת ואינה יכולה ליכנס לאותו בית כלל:

ו. זאת האשה בניה מתים מעין הרע ולכן היא מגדלתם שנה או שנתים וזה העה"ר אינו של בני אדם אלא של שדים כי שד אחד דר בשכונתה ואין לו בנים וכ"ז שרואה בני האשה הזאת תיכף שולטת בהם עיה"ר ומתים. ורפואתה לכתוב לה צורת חותמות המלאכים ויניח בד' פנות הבית ומיד יברח השד ממקומו ולא יהיה לו רשות ליכנס פעם אחרת בשכו' של האשה או שכנתה גם כן יכתוב לה קמיע ובראשו יכתוב **אי"ה בי"ה גי"ה** וכו' ע"ס א"ב וגם יכתוב **ארימ"ה ברימ"ה גרימ"ה** וכו' ויכתוב חותם מגן דוד:

ז. זאת האשה סיבתה שניזוקת בהכאת בני אדם שהכו אותה על ראשה ועל מפרקתה ולפעמים בניה מתים ולפעמים מפלת נפלים כשתגיע סמוך ללידה או תלד לח' חדשים או תלד בנים מתים ותמיד גופה ורגליה כואבות ורפואתה יכתבו על טס של כסף או על קלף כשר שם **ע"ב** ושם **טפטפי"ה** ושם **ארגמ"ן** עם **אוריא"ל רפא"ל גבריא"ל מיכא"ל נוריא"ל** ויועיל בעזה"י:

ח. סיבתה שפעם אחד רדף אחריה אדם אחד והיה צועק אחריה ומרוב פחדה רצתה ופגעה כנגדה חבירתה בבהלה והשליכה חבירתה ונעשית לה אויב עד היום הזה וזאת האשה תמיד יש לה פחד ומורך הלבב ורפואתה יכתוב לה הצורה מס' רזיאל:

ט. סיבתה שניזוקת על המים בתוך המרחץ או על הנהר או

על

א. זו היתה יושבת קרוב לאש לבדה בליל ד' או ביום ה' וחבירתה היתה יושבת עמה ביחד ושומרת אותה והיתה אוהבת אותה ולקחה עץ אחד מתוך האש והשליכה לחוץ ובא על רגל חבירתה ונשרפה רגלה ומכעסה הכתה אותה על כתיפה ומאותו יום נתקנאה עמה ולפעמים מפחדת אותה בחלום ונבעתה זאת האשה תמיד מתוך שינתה ותמיד רודפת אחריה וכשהיא יולדת מזקת את הבן והורגת אותו:

ב. זאת האשה ניזוקת מסיבת שיש לה שנאה עם שידה אחת ערלתה ופעם אחת השליכה זאת האשה אבן בליל שבת ואותה אבן באה על עין בנה וסימאה את עינו וזאת השידה תמיד רודפת אחריה ולפעמים תראה אותה בחלום מתהפכת לכמה גוונין לפעמים בצורת כלב שחור רודף אחריה לנשוך אותה ולפעמים בצורת חתול ומסיבת זה בניה מתים רח"ל ורפואה לזה יכתוב לה שם ע"ב היוצא מפסוק ויס"ע ויב"א וי"ט:

ג. זאת האשה בניה מתים רח"ל מפני שפגעה בה רוח רעה ביום ד' בשבת בעת שהיתה רוחצת בגדיה ואותו רוח רעה באה לבניה וממיתה אותם ולפעמים גופה כאב ורואה בעצמה כאדם שיש עליו משא כבד ורוצה להשליכו מעליו. ורפואתה שיכתוב לה ד' פתקאות ויניחם בד' פנות הבית וכתוב על כל או"א יושב בסתר עליון ר"ת יב"ע וכו' עד גמירא. שיר למעלות אשא עיני וכו' ר"ת של"א וכו' עד גמירא וקודם יכתו' בראש הפתקא ויהי נועם ה"א וכו' ר"ת ויכתו' בסופו שם רדפמיא"ל:

ד. זאת האשה בניה מתים מסיבת שפעם ראשונה שנתעברה בליל ילירת הולד הזיקתה פלונית ומאותו הזמן רודפת אחריה וכשמזקת את בנה קודם כל רואה בחלום אשה רודפת אחריה להכות אותה ולמחרתו נופל בנה ולאחר זמן מועט ימות הבן. ורפואתו תקח כסף מז' בנות שלא הגיעו לנידתן ותעשה אותם נזם אחד ותשים באזן הולד קודם שיגיע לקרקע או תעשה טבעת ותשים באצבע הילד ויחיה בעה"י:

ה. זאת האשה בניה מתים מסיבת שנתקנאה לה חבירתה לאחר זמן ומקודם היתה אוהבת אותה ושומרת אותה ואת בניה תמיד והיתה בשלום עמה ועכשיו נהפכה לאויב. וזאת היא סיבת השנאה שפעם אחת היתה רוכבת על הפרדה או על סוס וחברתה היתה

ובתענית אפשר שתתעבר בעזה"י:

ג. האשה הזאת תתעבר ואין צריך לה לא כתיבות ולא קמיעות כלל. אך תתאחר עד שתתעבר ואם תרצה שתתעבר תיכף יכתוב לה קמיע אחד להריון ותתעבר בעזה"י:

ד. האשה הזאת לא תתעבר כלל כי עקרה היא ואם תתעבר ע"י קמיעות תפיל את פרי בטנה ולא תתעבר עוד כלל:

ה. האשה הזאת היא נזוקת במים וגם וסתה אינו קבוע ובעת אשר היא רואה דם תהיה חולה וגופה יהיה חלוש לזה תכתוב לה כתיבות לעשן בהם וקמיעות ותתעבר:

ו. האשה הזאת תתעבר אחר כמה חדשים ותפיל נפלים וסיבתה כי היא נזוקת ביום ששי סמוך לאם והזיקוה השדים כי כן תכתוב לה כתיבות לעשן בהם ליל טבילתה. וגם בז' ימי ליבונה ותכתוב לה ב' קמיעות א' עליה וא' על מותנה ותעשה כמו חגורות ותהר מהרה ולא תפיל עוד בעזה"י:

ז. האשה הזאת עקרה היא ולא תתעבר כלל מכמה סיבות ולא תכתוב לה לא קמיעות ולא כתיבות כי המניעה ממנה ולא מבעלה:

ח. האשה הזאת אם תכתוב לה קמיעות בקדושה ובטהרה ובתענית תתעבר בעזה"י. וגם כתיבות לעשן בהם כל מ' לילות מיד תתעבר בעזה"י:

ט. האשה הזאת תתעבר ותפיל נפלים או סיבתה כי היא ניזוקת כשהיתה בתולה וצריך לה דוקא קמיעות ותתעבר ולא תפיל בעזה"י:

י. האשה הזאת ניזוקה וכל גופה כואב לבה וראשה והשדרה וארכובותיה. כי כן תכתוב לה כתיבות וקמיעות ותתעבר ופעם א' תפיל ואח"ך תלד זרע של קיימא:

יא. האשה הזאת תתעבר אך תכתוב לה קמיעות וגם כתיבות לעשן בהם בימי טומאתה ומיד תהר ותלד ז"ש בעזה"י:

יב. האשה הזאת בניה מרובים וסיבת מניעת ההריון מהאשה והרוב מן האיש ולשניהם צריך קמיעות וכתיבות לעשן בהם שניהם קודם התשמיש ותתעבר בעזה"י:

ג) גורל. לדעת מאיזה סיבה הילדים מתים. תחשוב שמה ושם אמה ותשליך מהם י"ב והנשאר בידך זהו סיבת מיתתם דהיינו אם נשאר א' לך אצל א' וכן עזה"ד:

את ידך אם תראה לך גב ידה תלד זכר ואם תראה לך כף ידה תלד נקי'. ע"א תקח חלב שלה ותתן לתוך כוס מים אם ירד החלב למטה דע שהוא זכר ואם צף למעלה דע שהיא נקבה. ע"א תחלוב המעוברת על הגבי' אם ישאר החלב על הגבינה תלד בת ואם נשפך מן הגבינה תלד בן כך מצאתי בס' כתב יד. ע"א יקח השתן שלה ושים בקערה של עץ ויתקע בה מחט וישהה שם מעט אם יעלו השמרים סביבות המחט כעמוד העשן היא מזכר ואם יעמדו סביב המחט בתחתית הכלי היא מנקבה. ואם השמרים מכל צד אינה הרה אלא חולה. ע"א תשרה חתיכת לחם בדם נדות ותן לכלב לאכול אם יאכל אז תלד זכר. ע"א יד של ימינה דק ושל שמאלה עבה נקבה ולהיפך זכר. גם הזכר מחלים האשה ביותר. ע"א תסתכל במקומה שהיא יושבת אם סומכת על יד ימינה לקום אז בודאי זכר ואם סומכת על יד שמאלה נקבה: ע"א כתוב שם בעלה ושמה על ניר אחד ושים תחת ראשה בלילה כשתישן בלא ידיעתה כלל ואח"ך אם היא תקרא שם איש הולד זכר ואם תקרא שם אשה הולד נקבה. ע"א תשים מעט מלח על ראשה ותדבר עמה אם מתחלת לדבר בלשון זכר, הרי הוא זכר והמלח יהיה בלא ידיעתה כלל:

ג) **גורל.** אשה אם עקרה אם לאו הועתק מעיר אשור מס' כ"י רבי אהרן ברזאני הי"ו וז"ל אות באות תיבה בתיבה גורל זה בדוק ומנוסה לדעת אם האשה תתעבר או עקרה היא וסיבת מניעת ההריון בכדי לדעת מה יעשה לה כתיבות:

קודם כל תחשוב שמה ושם אמה ושם האיש ושם אמו. ומספר החדש וכמה ימים בחדש והשליכם י"ב י"ב והיה הנשאר בידך יהיה לך לפתח עינים ותדע את אשר תעשה בעזהי"ת. כגון אם נשאר בידך **א'** תלך לאות א' ואם נשאר **ב'** תלך לאות ב' וכן עזה"ד ואם לא נשאר בידך כלום תלך לאות י"ב ודי בזה:

א. האשה הזאת תהר ותלד אך מניעת ההריון הוא מהאשה. וסיבתה כי דמיה מועטים ואין וסתה קבוע כדת הנשים וסיבתה כי היא הנזקה בפרשת דרכים וצריך לה כתיבות של שמות שדים שתתעשן בהם וקמיעות שמות הקדושים בקדושה ובטהרה ותתעבר בעז"ה:

ב. האשה הזאת בספק אם תתעבר כי נזקה הרבה וסיבתה ממט' ומבעלה. ואם תכתוב לה כתיבות וגם קמיעות בקדושה ובטהרה ובתענית

התבונה לא דברו בזה. אך משם ה' קדוש כתב דיש סוד בדבר הנמסר מפה לאזן. ואחר זה כתב דכמה בתולות שנולדו ביום ו' שעשו אבותיהם עדות על יום לידתן בהגיע תור נשואיהן ונמצאו להן בתולים כשאר בתולות זהו תורף דברי ס' פחד יצחק ז"ל. עין זוכר מערכת ב':

מערכת ג.

א) **גורל.** מעוברת אם תלד זכר או נקבה. חשוב שמה ושם בעלה ושם החדש שתלד בו והשליכם ט"ט והנשאר קח בידך אם נשאר אב"ג ז"ח תלד נקבה ואם דהו"ט תלד זכר או חשוב שמה ושם בעלה ושם החדש שנתעברה ושם החדש שתלד בו והשליכם ג"ג אם נשאר א"ב זכר ואם ג' נקבה ע"כ. ס' האח נפשינו מע' מ'. ובס' כ"י מאשור מצאתי כתוב באופן אחר תחשוב שם האיש והאשה ושם החדש אשר טבלה בו ותצרפם יחד כולם ותשליך י"ב י"ב והנשאר בידך יהיו לפתח עינים דהיינו אם **ב' ד' ו' ח' י' י"ב** תלד זכר. ואם **א' ג' ה' ז' ט' י"א** תלד נקבה. ובערי הודו מצאתי באופן אחר דהיינו חשוב שמה ושם בנה או בתה האחרונה ואם עדיין לא ילדה תחשוב שמה ושם בעלה ותוסיף עליהם ט"ו ותוציא אותם ט' ט' ואם זוגות זכר. ואם אחדים נקבה:

באופן אחר תחשוב שם האשה ושם אמה ושם הבעל ושם אמו ושם החדש שנתעברה בו ושם החדש העשירי הכל תחשוב במספ"ק ואח"ך תוציא ט' ט' והיה הנשאר אם נשאר אחד יהיה זכר ואם ב' נקבה ואם לא נשאר כלום ג"כ נקבה. הרי לפניך חמשה גורלות ואת אשר יבחר בו יקריב אליו. אם תרצה לדעת בדרך סגולה יקח מעט חלב מדדיה על חתיכת ניר ותתן על האש אם יהיה אדום הוא נקבה ואם נשאר לבן כמות שהוא זכר. והוא בדו"מ. עוד אחרת אם חוטם פניה לח או אדום זכר ואם ירוק נקבה ואם יכאבו מתניה זכר ואם בטנה נקבה. עוד אם הוא הילד בצד ימין זכר ואם שמאל נקבה. ע"א תאמר לה הראיני את

להשפיע ולהמשיך שפע במעשיהם. אבל ע"י אמלעות גדול משובח הוא אל ויורד ונאחז ביותר בקטנים שהם לא טעמו טעם חטא ועל ידיהם הוא מתפשט ביותר. עיין ס' המטעמים:

יד) **ברקים.** ורעמים כתב בס' שמירת הנפש אות יו"ד וז"ל. הילדים שנמלא מכסה על פניהם בשעת לידה צריכים שמירה מברק ורעם ע"כ יעוי"ש. ובס' ימלא חיים כתב וז"ל סגולה נוראה ונפלאה ביום המעונן שלא תירא מלפיד אש וברקים וקולות מס' זכירה דכ"ע ע"א וז"ל יאמר ג"פ גבריאל ויעמוד אלל המזוזה ויקרא פ' שמע עד כימי השמים על הארץ ואח"ך יאמר ג"פ ראוך יחילו הרים זרם מים עבר נתן תהום קולו רום ידיהו נשא. זורמו מים עבות קול נתנו שחקים אף חצציך יתהלכו. קול רעמך בגלגל האירו ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ. ה' צבאות אל שדי עמנו משגב לנו אלק"י יעקב סלה. ה' צבאות אשרי וכו'. ה' הושיעה וכו'. בטוח בע"ה מקול רעם ומלפיד אש:

טו) **בת** בתחילה] סי' יפה לבנים הטעם כי ידוע שמחת אדם לראות בנים ובני בנים עד דור רביעי מבניו ומלבד השמחה ג"כ זכייה גדולה היא ויגלל מדינה של גיהנם כמ"ש רז"ל. והבת יכול להשיאה בת יו"ד ולמרבה בת י"ג כשתגיע לבת כ' יולדת ד' בנים ותיכף יראה בני בנים וכו' בס' נפלאים מעשיך:

טז) **בתולה.** ראיתי לכתוב חידוש בשגם אינו מעין מלאכתנו והוא כי שמעתי מפי אנשי נורא בערי איטלייא ובעיר אמשטרדם שכל בתולה שנולדה ביום ו' אין לה טענת בתולים וגם ראיתי עדות אחד מרב דפקיע שמיה בדור שלפנינו הרב החסיד מהור"ר יוסף פאיימיטה זלה"ה שהוא מעיד שבת פ' נולדה יום ו' וחתים עלה. ומסתם לה סתומי אמאי איכפל תנא שרטט וכתב לה. ואשתומם כשעה דאין בש"ס והפוסקים רמז מזה. ואם אמת הדבר לא נמלאו לה בתולים לנולדה ביום ו' לא הי' דבר נעלם מרז"ל והי"ל ללמוד דעת דכ"מ טובא. ועד אחרון פה ליוורנו שנת תלק"ט בחזרתי לשלום בשליחות מלוה כה הראוני העתק מ"ש בס' פחד ילחק כ"י להרב מהר"י לאמפרונטי זלה"ה אות כ' על זה וכתב שכך הורגלו באיטאלייא משנת הג"ל וכמה רבנים עשו לבנותיהם הנולדות יום ו' עדות זה ולא נודע טעם הדבר כי מלבד שלא נמלא בש"ס ופוסקים גם חכמי הרפואה וחכמי התכונה

היוצא מפיה נברא שטן כנודע ונמצא שאותו רוח רעה שנתהווה בדבריה שורה על בנה אלא תשורר לו שירים המספרים מאורעות ומוסרים מעניני גן עדן וגהינם והדין והחשבון וכשמתחיל הבן לספר תרגילהו בפסוקים כגון תורה צוה לנו משה כמ"ש הרמב"ם ז"ל ותגד לו אמו שיש אלוק' בעולם והוא בראו ויצרו והוציאו מאפילה לאורה והוא אדון הכל בורא כל הנבראים והוא שלם ושולט בעליונים ובתחתונים והוא המחיה והממית ועתיד להחיות מתים וירגיל בפיהו י"ג עיקרי התורה ותספר מענין גן עדן וגהינם. ושכל העוסק בתורה ניצול מגהינם ונוחל גן עדן ותדמה לפניו ענין גן עדן וגהינם בענין שיוכל דעת התינוק לסבול. ותאמר לו מגהינם דברים המפחדים את הלב כדי שירשום בלבו פחד אלקים. וערב ובוקר וצהרים תרגילהו שיאמר אמן קודם שיאכל וישתה כדי להרגילו ליתן הודאה לבוראו קודם אכילתו ושתיתו. וכשיגדל יותר ירגילו בברכת נטילת ידים ואשר יצר ובברכת הפירות וכדומה. ותמיד תהיה עיניה שלא יאכל בלי נטילת ידים וגם תדקדק עמו שלא יצא מפיו דבר שאינו הגון ותכהו על זה ולא תחוש על בכייתו ואל תאמר עדיין קטן הוא שכיון שהורגל בקטנותו עוד לא יסור ממנו וכל הטורח שטורחת עמו עכשיו בקטנותו משמחים לה באחרונה שתשמח עמו בעוה"ז ובעוה"ב ואם ח"ו תרגילהו בקטנותו היפך ממה שכתבנו נעשה לו הרגל טבע שני גם כי יזקין לא יסור ממנו וישחיר פני אביו ואמו בעוה"ז ובעוה"ב כשירצו ליסרו כשמתגדל לא יוכלו ליסרו לכן יהי שבטו עליו תמיד ולא ירחם עליו כמאמר שהמע"ה חושך שבטו שונא בנו כל הדברים אלו בעוד שהבן קטן מוטל על אמו כי היא עמו בבית כי האב הולך לבקש מזונותיו. עכ"ל שבט מוסר

פרק כ"ד:

יג) **בנים.** הטעם שמברכים האבות לבנים בכניסת שבת בשעה שנופסקים ידיהם משום שאז שערי הברכות נפתחים

ואל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך. כן כתב בס' החייט. עוד נתן טעם אחר משום שדרך האב לקלל את בניו מחמת כעס שמכעיסין ולכן מקדים לברכם בכניסת שבת ושוב לא תוכל לחול עליהם הקללה והרב כמהר"י עמדין נתן טעם משום שאז חל השפע וראוי להשפיע ולהמשיכו על הילד ביחוד שאין בכחם להשפיע

יום או לילה לוסתה זוכה לבנים כשרים וזכרים ומורי הוראה. סגולה לקדושה יתירה ולבנים הגונים כשהאשה מקיימת ברכת הטבילה לאחר שטבלה כל גופה פעם אחת ואח"ך תברך הברכה ואח"ך תטבול פעם ב' ואחרי לה. ובשעת הברכה תחבק ב' ידיה תחת הלב ותברך. אשה שטבלה לבעלה אזי עד ג' ימים לא תכנוס למרחץ חס שמא נתעברה וכו'. גם סגולה לאיש לטבול ג"כ ביום שטבלה אשתו בשביל קדושה יתירה. ועוד הטעם משום ספק טומאת קרי וש"ז שרלה. וגם חתן ביום חופתו יזהר בזה טבילה בזמנה מלוה. וכתבו חכמי המקובלים אשה שאינה רולה לטבול בזמנה ואף שהיא טובלת לאחר זמן באות רוחות רעות ומטמאות אותה מיד. וע"ז נאמר שומר מלוה לא ידע דבר רע ומכלל הן אתה שומע לאו. עוד אמרו על ב' נשים שורה קללה חוזה אם אינה נזהרת בנידתה ובימי לבונה ומלערת לבעלה עם טבילתה. והסולכת לטבילה בפרילות. עוד כתבו אם אשה הולכת עמה לטבילה ואומרת כדין תטבול כשר הוא אז מכריזין ברקיע ג"כ כשר. ואם לאו שותקים ברקיע. ועי"ז בנים רעים באים. ותזהר האשה שלא תפגע אחר הטבילה בשום דבר טמא ואם ח"ו פגעה תחזור ותטבול. כמעשה באמו של רבי ישמעאל. כמ"ש בח"א של תיקוני הנפש בפרק ו' יעו"ש. ובשביל כך נהגו להוליך עמה אשה אחרת כדי שתפגע בה בעלותה מן הטבילה. ואם אין אשה אחרת תלייר לורת בעלה או לורת אדם כשר או חסיד שמכירה נגד עיניה ונחשב לה כאילו פגעה באדם כשר. ותזהר האשה כשבאה מן הטבילה שלא תלך לבדה בלילה וק"ו שלא תלך לשאוב מים לבדה. וסגולה לאשה מעוברת כשבאה לחדש ט' תטבול ועי"ז מבטל מהילד כל מינים רעים שראתה בעיבורה. גם טוב לאשה מעוברת לומר אותן י"א פסוקים שכתבנו למעלה בשער התחינות יעו"ש. ואשה הרה שיש לה כאב מתניים תביא בילה ותבשל אותה חלי בישול ותשים בתוכה מעט מאסטיג'ה ותאכל אותה. ואשה שיש לה כאב הרבה אחר לידתה תקח יין אדום ותרחץ עקיבה של רגלה ותתן לה לשתות ותתרפא בע"ה. ס' כתב יד מבואר מלוקט מכמה ספרים יעו"ש:

יב) **בנים** איך תתנהג האשה עם בנה כשהוא קטן מוטל בעריסה לא תשורר עליו שירי עגבים דמהבל ותיפלות

אשתו בעת שיושבת על המשבר. וגם קודם המילה. ותפלות הנז' הלא הם כתובים על ס' שנסן ליאיר סי' ב' סעיף ד' וסעיף ו' לך נא ראה:

יח) **בנים.** סגולה להוליד בנים ואפי' הוא עקר אמר הקב"ה אם קיימת מצות שלוח הקן חייך שאני פוקדך בבנים שנאמר שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך. גם סגולה לבנים זכרים בליל טבילה יפזר מעות לעניים הגונים וליל שבת ירבה בנרות גם יזהר בהכנסת אורחים ובמסכת נדה אמרו המשהה עצמו בבטן כדי שיזריעו נשותיהן תחלה יולדת זכרים ורבה אמר יבטול וישנה ועי"ז נולד זכר וכן פירושו יבטול ויפרוש ממנה ואח"כ יחזור ויבטול. ז' נקבים באשה כשוכבת מיד אחר התשמיש על צד ימין יולדת זכר ואם על צד שמאל יולדת נקבה באמצע טומטום או אנדרוגינוס. וחכמי הרופאים כתבו שהאשה תשקוט ותנוח מעט אחר הבעילה כמו חצי שעה ואח"כ תתהפך האשה עצמה על צד שמאל בנחת ואז תוכל להתעבר ואם לאו יפסיד העובר. הגם שנמצא בספרים שתתהפך על צד ימינה טעות הוא כי כן נמצא בספרי הרופאים והמחקר שניסוהו ואין חכם כבעל הנסיון. ובשעת תשמיש יהיו מראשותיו נמוכים. ותזהר האשה מלהטות בשעת תשמיש. ומעשה באשה אחת שלא רצתה לטבול עד שיתן לה בעלה מעות לקנות בגדים ואחר שנתן לה קנתה ספרים במעות הללו יהליתה אותם לאחרים ללמוד ואח"ך נתעברה וילדה בן זכר תלמיד חכם והבנים שהיו לו מקודם היו כולם עמי הארצות. ובלילה שראוי להתעבר לא תאכל דברים קשים רק דברים קלים. ולא יאכל לב וכבד ומוח וכיוצא בו שהן מטמטמים הלב. וכן תהיה נזהרת בזה כשהיא מינקת וסגולה שיהיו בניו ת"ח יתפלל בכל יום ויכוין מאד בכונה בברכת התורה כשאומר ונהיה אנחנו וצאצאינו וכו'. וכן בברכת אהבה רבה ותן בלבנו וכו'. ויכוין על זרע זרעו עד עולם. וכן כשאומר ובא לציון גואל ולא ניגע לריק וכו'. וכן תבקש מת"ח שיתפללו עליה כמ"ש חז"ל בפרקי אבות ריב"ל אשרי יולדתו ופירש"י ז"ל כשהיתה מעוברת היתה מבקשת מיושבי ביהמ"ד שיתפללו עליה שהעובר יהיה ת"ח ולכן זכתה לבן ת"ח ויזהר ליתן נרות לת"ח ללמוד כי ע"י מצוה זו תזכה לאור התורה. הנזהר לפרוש מאשתו עונה אחת. פירוש

ע"י זיווג מליל שבת לליל שבת יהיו לך בנים של קיימא. גם סגולה לזרע של קיימא שיאמרו שניהם האיש ואשתו פסוק וברא"שי חדשיכם. וכן כשהתינוק חולה יאמרו אז ג"כ האיש ואשתו פ' וברא"שי חדשיכם. וכן ע"י הודאה להשי"ת. וכן ע"י לימוד הלכות ומכל שכן כשזוכין לחדש בהם עי"ז באה הסולדה בנקל. וכן ע"י תומכי אוריתא שמחזיקים בממונם את הת"ח ועי"ז ג"כ ההולדה בנקל. וכן ע"י המונה זוכה לבנים ומסוגל יותר לבנים שיתקיימו אללו להיות רחוק מהם דהיינו לבלתי דבוק בהם הרבה ולשעשע בהם בכל פעם רק לבלי להסתכל עליהם רק מה שלריכים לחנכם בעבודת השי"ת כשמתחילים להתגדל אבל לא להשתעשע בהם הרבה עכ"ל. ס' המדות למהר"ן ז"ל הנקרא ליקוטי עלות לך נא רא"ה:

יוד) **בנים.** לריכה האשה אחר שתלד בן שתתן הודאה להקב"ה. וביום המילה תאמר יה"ר מלפניך כשם שהוא רלוי לפניך עכשיו שאין בו לא חטא ולא עון כך יהיה תמיד לפניך שלא יפגום בריתו שאל תביאהו לידי נסיון ולא לידי בזיון ויהיה בריא אולם לעבודתיך ותמיד יהיה נגד פניו יראתך ולא יסיר דעתו ורלונו מלימוד תורתך ובעשיית מלותך ויהיה כן עמך עד יום מותו והזמין לו פרנסתו מידך ואל תביאהו לידי מתנות בשר ודם. דזהו מסך מבדיל לו שיוכל לעובדך בהיות מכוסה בושת וכלימה ללפות מיד בשר ודם שמתנתם מעוטה וחרפתם מרובה וכיון שמלפה לאחרים חכמתו נסרחת ונפשו עליו כעלבת ובשרו עליו יכאב. לא כן המקבל מידך הטובה הפתוחה הרחבה והמלאה ולא יצטרך מן הבריות עד יום מותו. וכשיזכה לזקנה יה"ר שלא יבואו עליו יסורין לא כבדים ולא קלים. ולא יארע לו חולאים בחייו. הלילהו מכל פגעים ומקרים רעים כדי שתמיד יהיה מוכן לעשות רלונך ותן ברלונו לכוין לעשות רלונך ואל יבא לידי שום מכשול דבר בעולם לא בדברי תורה ולא בדברי לרכו ולא יפול בו מום מחמת חולי או מכה. והגיעהו לזקנה בבנים ובנות שיראה בחופתן עוסקים בתורה ומלות. ולא תהיה מיתתו מתולי כבד ומשונה ויבא אל הקבר שלם בכל איבריו אמן. עד כה תהיה תפלת האם על הבן בעת שנותנו למילה דעת רלון הוא. כן כתב בשבט מוסר פרק כ"ד. וגם האב לריך שיתפלל על

אשתו

מראה הילדים.

ז) **בנים.** מצאתי כתוב כי בימי חכמים קדושים ז"ל היו אומרים פסוק זה על הקטנים בעריסה לשמירה וזהו ויאמר אליהם ישראל אביהם וכו'. מעט צרי ומעט דבש וכו'. ושמה שמות הנז' יש סודות גדולים ויכוין בשמות היוצאים ממנו שהם **צדנ לבש קהממגת** וצריך שיאמר פסוק זה בכונה ובטהרה ובקדושה גדולה. גם ראשי תיבות של פסוק ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלקי"ם עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל. ואלו הם השמות היוצאים מר"ת הנ"ל **רע"כ אא"ה וא"ע אא"ו מו"א ומ"מ.** גם ר"ת של פ' כי אשא אל שמים ידי ואמרתי חי אנכי לעולם ואלו הם השמות **כא"א שי"ו חא"ל. בש"כ מל"ו** ע"כ מ"כ בכ"י ישן נושן מעוב"י בבל:

ח) **בנים.** המגדל בנו לת"ת זוכה כאילו קיים עשרת הדברות ב' פעמים ביום והמוליכו לבית רבו כאילו קיים התורה כולה ב' פעמים בכל יום. זוה"ק פ' וירא דק"ה במדרש הנעלם יע"ש. בס' תורה וחיים מע' ב' סי' פו"ב ובס' תוכחת ק"ים ס' וילא כתב וז"ל מעשה בכהן אחד שהיה ירא שמים בסתר וכל מעשיו הטובים שהיה עושה היה עושה בסתר והיה לו עשרה בנים מאשה אחת ששה זכרים וארבעה נקבות ובכל יום ויום היה מתפלל ומשתטח ומבקש רחמים ומלחך בלשונו עפר כדי שלא יצא אחד מהם לידי עבירה ולידי דבר מכוער אמרו לא יצאה אותה שנה עד שבא עזרא והעלה הקב"ה ע"י את ישראל מבבל. ואותו כהן עמהם. לא נכנס הכהן לעולמו עד שראה כהנים גדולים ופרחי כהונה מבניו ומבני בניו עד חמשים שנה. ואח"ך נכנס אותו כהן לבית עולמו. עליו הכתוב אומר בטח בה' ועשה טוב וכו'. והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך וכו' עכ"ל. ויאחז צדיק דרכו להתפלל תמיד אל ה' שלא ימצא פגם ופיסול בזרעו עד סוף כל הדורות ויהיו כל זרעו זרע קדש ברוכי ה' המה מעתה ועד עולם. בס' תנא דבי אליה"ו פי"ח:

ט) **בנים.** ע"י תפילה בכח היא סגולה לבנים. וכן סוכה ואי"ת"ו. וגם ע"י שמשתדלים לקרב אנשים להקב"ה ע"י זוכין לבנים וכשיהיה זיווגך בקדושה ותשבר נפש התאוה ויהיה נדמה לך כמי שכפאך שד ע"ז יהיו לך בנים של קיימא. גם ע"י

וחסקה מענין התשמיש והאיש כיון שעדיין לא הזריע עדין מתגבר והולך בכחו ואין הפעולה נקראת כי אם על שם גומרה כנודע ולכן הקב"ה מצייר זכר כי הזכר השלים הענין וכשהזכר מזריע תחילה מיד נסתלק תאותו והוא בטל וכח האשה עדין בתוקפו ולכך הקב"ה מצייר נקבה הכל הולך אחר מי שהשלים הפעולה. וכתב הלוי פ' תזריע כונת רז"ל אשה מזרעת תחילה יולדת זכר וכו' אין כונתם שיעשה הולד מזרע האשה אעפ"י שיש לאשה בצים כבצי הזכר או שלא יעשה הזרע כלל או שאין הזרע נקפה ולא עושה דבר בעולם בעיבור אבל מאמרם ז"ל מזרעת ר"ל על דם הרחם שיתאסף בשעת גמר ביאה ומתערב בזרע הזכר כי על דעתן העובר נולד מדם הנקבה ומלובן הזכר ולשניהם יקראו זכר וכן מאמרם ג' שותפין יש באדם איש מזריע לובן שממנו גידים ועצמות ולובן שבעינים ולזה מסכימים חכמי הרופאים. וחכמי המחקר והפילוסופים רוצים לומר שכל גוף העובר מדם האשה אין לאיש בו אלא הכח הידוע בלשונם היולי שהוא החומר הראשון הנקרא היולי שהוא נותן הצורה בחומר כי אין בבצי התרנגול הבא מן הזכר למתפלשת באפר אלא שזו תגדל אפרוח וזו לא תזרע ולא תצמיח בהמנע ממנה החום היסודי א"כ תהיה מלת תזריע כמו זרועיה תצמיח ע"כ:

ו) **בנים** זכרים. סגולה לאשה שתלד זכר קח מרה של פרה ותכרוך בצמר ושים בפי האם סמוך לוסתה ותלד זכר.

ע"א קח ביצה של ארנבת ושחוק דק ושים במשקה לשתות לאשה בליל טבילתה ותלד זכר. ע"א קח חתיכה מטיבור הבן הראשון ושורפהו ושוחקהו ותן להאשה לשתות במים או ביין בליל הטבילה ולא תלד בנות. ע"א יצוה לרועה בקר שיעמוד בעת שתלד הפרה ויקח השלי' שבעגל וייבשה בשמש עד שתתיבש הרבה והדק היטב אותה עד דק כקמח ובעת שתלד האשה תן לה מעט מאותו הקמח שישתה עם יין קודם המאכל ומכאן ואילך יולדת זכרים. ע"א קח מוח של צפור דרור מ[illegible] ותכניסהו בערותה וקודם התשמיש כל היום כולו יהיה תוך [illegible]ותה. ואח"ך תשמש עם בעלה ותתעבר מזכר. ע"א כשיוצא הולד מבטן אמו יחתכו טבורו כמו ד' אצבעות אם יתנוהו לתרנגול לאכול אז כל מה שתלד אחריו יהיה זכר ואם יתן לתרנגולת לאכול אז יולדת נקבה ועיין לעיל מע' א' סי' י"ב:

בנים

תמימים הויין ליה בנים זכרים דכתיב והתקדשתם והייתם קדושים וסמיך ליה אשה כי תזריע. וכתב בס' האח נפשנו משם הרב חוט של חסד ז"ל וז"ל משום שהמקדש את עצמו אינו חוטא ומהרהר במחש' פגומות הגורמים לאדם להזריע תחילה ובהיות שהוא אינו מזריע תחילה אלא אשתו מזרעת תחילה יולדת זכר וזה רמז אשה כי תזריע וילדה זכר. וכתב הרב מדרש תלפיות משם רבינו בחיי בענין אשה מזרעת תחילה יולדת זכר רז"ל רצו ללמוד זה מפסוק אשה כי תזריע וילדה זכר וברוך שנתן לנו תורת א'מ'ת' נוטריקון א'שה מ'זרעת ת'חילה. איש מזריע תחילה יולדת נקבה הטעם כי הטיפה הראשונה אשר תהיה מהזכר או מהנקבה היא כמו השדה שזורעים בו והטיפה אחרונה כמו הזרע שזורעין בשדה ולפיכך תלד זכר כמותו וזהו לשון תזריע. ואם הזכר יזריע תחילה הרי הטיפה שהיא בשדה וטיפת הנקבה האחרונה היא הזרע ותלד נקבה כמותה. וחכמי הטבע כתבו אשה מזרעת תחילה יולדת זכר כשהאשה משתוקקת לבעלה ומתחממת בחשקו כל כונתה ומחשבתה עליו ומציירת צורתו בלבה ומתוך אותו חשק ממהרת ומזרעת תחילה ובכח אותם מחשבה המצויירת בלבה תלד זכר שכנגד לבה ועיניה. והדבר בהפכו. וזהו ענין המקלות של יעקב שהיה עושה ציורין בהן ובאין הצאן ומתחממין והיו מתעברות דוגמת אותם הצורות. ויש מי שפירש אשה מזרעת תחילה יולדת זכר מפני שיש באשה כח גנוז והוא כח הזכר ולכך יולדת זכר כשם שיש באיש כח גנוז והוא דם הנקבה וראיה מאדם הראשון שהיתה חוה בנויה ממנו והיתה גנוזה ברובו כן כח הזכר גנוז בזרע הנקבה וכשם שהנקבה נאצלת מן האדם כך היא ראויה שיהיה הזכר נאצל ממנה וזהו הסיבה היא מזרעת תחילה יולדת זכר שהוא הכח הגנוז בה ואם הזכר מזריע תחילה יולדת נקבה הכח הגנוז בו. עוד טעם אחר כשהאשה מזרעת תחילה זרע הזכר הוא אחרון בא ומתגבר עליו ולפיכך יולדת זכר דעילאה גבר והדבר בהפכו. אמר המאסף כשהאשה מזרעת תחילה ואח"ך בא-זרע הזכר על זרע הנקבה כשהקב"ה חותם צורת הולד בחותמו [illegible] החותם על זרע הזכר שהוא למעלה מזרע הנקבה ומצטיירת זכר והדבר בהפכו במשל אם תשים ב' חתיכות של שעוה זו על זו ותחתום עליו תצטייר העליון. עוד אפ"ל כשהאשה מזרעת תחילה מיד מסתלקת תאותה

וחשקה

אמר לא עבדו לי אבא ואמא בג"כ אלא לעובדא דא ואנא שמעית
מאבוה: דבשעתא דעביד לי דכיסופייא הוה לבר דיהא ליה חיילא
דייתי עבורא מן חקלא ובהאי עטייא אמליך בההיא שעתא והא
אנא סבא מאי אעביד. אמר ר"י אשרי מי שהרהרו אבותיו בדבר
טוב ע"כ ועיין במע' ז"ן:

ד) **בנים** זכרים במס' ברכות ד"ה ע"ב איתא הנותן מיטתו בין
צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים שנא' ולפונך תמלא
בטנם ישבעו בנים ופרש"י וז"ל בין צפון לדרום ראשה ומרגלותיה
זה לצפון וזה לדרום ונראה בעיני שהשכינה במזרח או במערב
לפיכך אין נכון להסב דרך תשמיש לרוחות אחרות עכ"ל. יעו"ש ושמעתי
מהמקובלים פירשו בין צפון לדרום לדדיה. וראשה ומרגלותיה זה
למזרח וזה למערב וזהו הנער שהיה לו לאבא בנימין שלא ידע
עם מי האמת ובכל לילה מתהפך מטעם לנ"ד והוא מתוק. ואיתא
במס' בתרא דף יו"ד ע"ב מה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים
ר"א אומר יפזר מעותיו לעניים רבי יהושע אומר ישמח אשתו
לדבר מצוה ובמס' נדה ד"ע ע"א איתא מה יעשה אדם ויהיו לו
בנים זכרים אמ"ל ישא אשה ההוגנת לו ויקדש עצמו בשעת תשמיש
אמ"ל הרבה עשו כן ולא הועילו אלא יבקש רחמים ממי שהבנים
שלו שנא' הנה נחלת ה' בנים שכר פרי הבטן מאי קמ"ל דהא
בלא הא לא סגי מאי שכר פרי הבטן אר"ח בר חנינא בשכר
שמשהין עצמם על הבטן כדי שתזריע אשתו תחילה נותן לו הקב"ה
שכר פרי הבטן עכ"ל. ובפסחים דס"ה ע"א איתא אי אפשר לעולם
בלי זכרים ובלי נקבות אשרי מי שבניו זכרים ואוי למי שבניו
נקבות יעו"ש ובעירובין ד"ק ע"ב איתא אמר רבא הרוצה לעשות
כל בניו זכרים יבעול וישנה ופירש"י שמחמת ביאה א' מתאוית
האשה ולובשת תאוה וכשבא ביאה ב' היא מזרעת תחילה והיכא
דמזרעת תחילה יולדת זכר עכ"ל:

ה) **בנים** אמרו בגמרא שבועות דח"י ע"ב וז"ל אמ"ר חייא בר
אבא אמ"ר יוחנן כל המבדיל על היין במוצאי שבתות
הויין ליה בנים זכרים דכתיב להבדיל בין קדש לחול וכתיב התם
להבדיל בין הטמא ובין הטהור וסמיך ליה אשה כי תזריע וילדה
זכר. עוד שם ריב"ל אומר בנים ראוים להוראה דכתיב להבדיל
ולהורות. א"ר בנימין בר יפת א"ר אלעזר כל המקדש עצמו בשעת

מת יפול. ובדרך ישרה כ"י כתב שתקח לב שפן ותשים בעור ותתלה עליה ולא תפיל. ובס' אוצר נפשנו כתב סגולה בדוקה תשקה מי אפר עור נחש ולא תפיל לעולם. ע"א אם תתלה בזרועה עקב החולדה לא תפיל. ובס' כ"י ר' אהרן ברזאני כתב סגולה שלא תפיל תחגור במלבוש הנחש אשר דרכו להחליף בכל שנה ונמצא הרבה בבתים ובאורות ובשדות תחגור בו על בשרה כל ימי הריונה ולא תפיל:

מערכת ב'.

א) **בן** זכר בשעת לידתו לא תקבל אותו המילדת בלבוש נקבה כי יהיה זנאי וכן נקבה לא תקבל בלבוש זכר אזי תהיה זונה אלא הטוב שתקבל אותו בלבוש חדש הרב של"ה ז"ל. וטעם שקורין ק"ש התינוקות ומחלק' קליות ואגוזים ומגדנות בבית היולדת זכר כל ז' הימים שקודם המילה משום שהילד כל אותם הימים הוא בסכנה כמ"ש בזוה"ק וע"כ קורין לו התינוקות ק"ש להבריח המזיקים כי הבל תשב"ר אין בו חטא ויועיל וע"כ מחלקים להם קליות כדי שיורגלו לבא ס' המטעמים. ופ' שמע מתחיל בש' ומסיים בד' אותיות ש"ד שפסוק זה מבריח השדים:

ב) **בנים** כתב בס' מגיד משרים ד' מ"ד ע"ג מי שרוצה שיהיו בניו בעלי מז"ט ועשירים יזהר בעת החיבור שכתב המגיד כי עת החיבור הוא משבעה בחודש עד ט"ו בחודש כי אשר אמו תהר בו מחצי החו' ואילך יהיו ימיו מכאובים כי חסרון הלבנה מורה על כן. וכן בז' ימים הראשונים כח החיצונים דבקים בהם:

ג) **בנים** סגולה נפלאה לבנים כשרים הכל תלוי במחשבות טובות בשעת הזיווג והגם שכתבתי במע' ז' וגם כאן הנה ספתי לי אפתח מאמר ז"ח די"ז אמר רב הונא כל בנין שאין בו יסוד אינו כלום ואיזהו היסוד שצריך האדם בשעת החיבור לטהר מחשבתו ויחשוב בחכמים ובצדיקים ובחסידים ר' זירא אמר זימנא חדא הוה אזילנא במדברא ואשכחנא חד ערבי דהוה מטול עשרה סאין והוה סבא ואמרינן ליה מילא דא בעינא למלעי באורייתא

אמר

בבגדי פשתן לבן להיות לו סגולה להפך לו המקטרגים לסניגורים. וכן מי שבניו אין מתקיימין ח"ו ובא אחר ונתן סלע לאביו ואמו לפדיון זה מבני ויחיה טוב לעשות כן ואין בזה משום דרכי האמורי ומי שבניו אין מתקיימין לפעמים השם גורם ואם אחיו קראו שם זה גם כן ונתקיימו אז תדע שהמקום גרם ויבא משם. וסגולה אמת. מי שיש לו בן קטן חולה ח"ו יקבלו האב והאם שיהיו בתענית ביום שנולד הילד בכל שנה עד י"ג שנים ואם יהיה איזה אונס יתן פדיון תעניתו לעניים. וכן האשה מעוברת או מינקת* יתן פדיון לתעניתה לעניים. גם יקבלו ליתן נר כל ערב ר"ח לביהכ"נ עד י"ג שנים ויועיל בע"ה והבן יביא הנר בעצמו. סגולה כשראה תינוק קטן שוחק בתוך השינה יכה על פיו באצבע ועי"ז מבטל הלילית מהתינוק וסגולה לחשוכי בנים לגדל תינוק יתום בתוך ביתם ומעלה עליו כאלו ילדם ואשרי חלקם:

לד) **אשה** המפלת נפלים תקח דוגג דהיינו שטוה ותכרוך בטור לבי ותקשור בבטנה ולא תפיל ואם תרצה לנסותו קשור על התרנגולת ולא תלד: ע"א כתוב לה אדם ידע פתגמא. משה קיים פתגמא. נח ירד לתיבה ויסגור ה' בעדו. וכשגיע תור הלידה תסיר מעליה הכתיבה הזאת ואם לאו תסתכן ב"מ. ע"א תקח קליפת בילה שילא ממנה אפרוח ושרוף אותה לאפר ותן לה לשתות תוך משקה קודם שתתעבר או תקשור אבן אודם הנקרא רובין על גוארה ויועיל בע"ה. ע"א תזהר ביום טהרתה שלא לקוץ צפרניה על בגדיה. ואם תתלה עליה לב ארנבת מתייבש בעשן בלא מלח לא תפיל בע"ה ס' כ"י מאשור וממצרים. ובס' ר' אברהם ילוז כתב סגולה למפלת תקח מעים של בהמה דקה ותסבב אותם על בטנה בשעה שהיא מעוברת ותתן לחולדה מעוברת לאוכלם ויהפך הענין בע"ה. ע"א תקח עקרב חי ותעשה אותו בתוך קנה ותסתום עליו בשעוה ותתלה אותו עליה כל זמן שהיא מעוברת ומעשה היה ומלאו אותו חי אחר עבור י"א הדשים. ע"א תכנס תחת בטן סוסיא מעוברת ותלא מעבר אל עבר פעמים ג' ומה שהיה באשה יהיה בסוסיא והאשה לא תפיל. ע"א תשתה אלמוגים שקורין (מירגאן) שחוקים בימי עיבורה ולא תפיל. ע"א ישחטו תרנגולת על שמה ויוציאו ממנה הקרקבן וינקוהו וישרפוהו בכלי ברזל ותשתה האשה אפרו ביין או במרק ולא יפול העובר אם הוא חי אבל אם הוא

מת

ממנו לאותו ולד ועוד לא ימותו בניהם קטנים לעולם. ועי"ש. ע"א כתוב על קלף גבי הפסוק תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה ומחוק ביין כשר ובפושרין ותשתה האשה וצריך שרטוט ותגין על האותיות שעטנז גץ וכתב אשורית ועיין בספר דרך ישרה כ"י שכתב וז"ל כשנכנסה לחדש ט' לעיבורה תלך למקום שהכלבתא ילדה ותעמיד רגלה הימני על כלב קטן שדרסה עליו ותניח אותו בתוך חיקה על בשרה ממש ותשים ראשו נגד ימינה ורגליו נגד שמאלה ותלך האשה עם אותו כלב קטן לנהר ותסיר חגורה כדי שיפול הכלב מעצמו ותאמר לנהר עד ג' פעמים קח לך המת ותן לי החי בדוק ומנוסה. ע"א קח ז' מטבעות כסף מז' נשים מעוברות ויעשה מהם שם שדי: וילד הנולד ונראה כמת קח תרנגולת ושים פיו לתוך פי הטבעת של ילד או אם יהיה מאת ה' שיחיה יחיה והתרנגולת ימות. וסגולת בגדי פשתן לבן הוא תועלת לחיים ולמתים לקטנים ולגדולים כי כל מת שמתלבש בבגדי פשתן לבן ואין מעורב בו בבגדיו אפי' חוט א' ממין אחר אפי' אם מת בח"ל כל קטיגור מתהפך לו לסניגור ועל כן טועים רבים כי יפטרו את המת על תכריכין טלית של צמר ולא ידעו בינה כי אם צריך שילבישו אותו בטלית וחוטי פשתן במינו בל יתערב מין אחר בתכריכין והוא תועלת גדול לו. ואמרו המקובלים כי אפי' תינוק שאביו מוחזק שמתו לו בנים הרבה ע"י לילית או רוח רעה או כל רוחני מסטרא דשמאלא. תינוק זה בטוח בסגולת לבישת בגדי פשתן בלי מין אחר כלל חיה יחיה. ופרעה השיג בחכמתו סגולת בגדים אלו ועל ידם היה מתגאה בפני שריו חכמיו ומתנשא לומר אני א' עשיתני. ונתן מופת להם שכל חכמיו וחרטומיו לא יוכלו לשלוט בו ברוב כשפיהם והם לא ידעו שהדבר הזה היה תלוי בסיבה שהיה מלובש בבגדי פשתן וכן עשה ליוסף וילבש אותו בגדי שש וכו' כלל הדברים שסגולת בגדי פשתן להנצל מכל דבר רוחניי חוץ מרשות הבורא ב"ה שאין דבר עומד לפניו אבל אין שולטין עליו כל מיני טבעי וגשמי כגון מים ואש וקור וחום ואבן וברזל וכל מיני מקרה וטבע רע כי לא היה מסוכן בעולם כמו כה"ג ביוה"כ שהיה נכנס לפני ולפנים במקום שאין הרשות למלאך המות ליכנס וכדי שלא יתקנאו עליו קנאה גדולה ותחרות לקטרגו לכך הא-ל ית' אסר כל מצותיו לטוב לנו צוה שיכנס הכ"ג ביוה"כ

בבגדי

ונפלאים מעשיך:

לא) **אשה.** שילדה פעם א' ועמדה מלדת תשב על המשבר של אשה יולדת דהיינו תיכף שעמדה היולדת מהמשבר תשב היא במקומה על אותו משבר ובלבד שלא יהא שום דבר מפסיק בין בשרה להמשבר אף הכתונת שלה ומשך הישיבה יהיה כמו חצי שעה או יותר קצת. ע"א קח דג הנמצא בתוך דג וקיבת ארנבת ותיבש במחבת על אש ותכתוש אותם דק דק כמו הקמח וקח הקמח ומים ותערב הכל ביחד ותן לה לשתות ותתעבר:

לב) **אשה.** שמת ולדה במעיה כתוב וקשור על מתניה וילא הולד מיד וכשתלד תסיר אותם וזמ"ש:

יהי	דהי	יוד	יד	טהי	טי

ע"א למקשה לילד או למי שמת ולדה במעיה אם היא בסכנה ככה יעשה יקח מים שתוקים ויאמר לפני האשה הלחש הזה שלשה מלאכים נחתו מן שמיא ועמהון שלשה סרביטין חד חוורא וחד אוכמא וחד סומקא. חוורא סליק ומחי לשמייא ואתי מטרא. סומקא מחי לשמייא בשרביטו ופלגינהו. ואוכמא מחי לסטרא דפלונית' ואייתיה מולדתה ושלייתה בשלום. ואח"ך תתן לה מים לשתות לאשה מן המים הללו מעט או הרבה כפי רצונה ותלד בעה"ו חי או מת מסכ"י. ע"א למקשה לילד אפי' מת בבטנה יצא כתוב אלו הש' תורמוס"ט טפתנס"ט פתחט"ל וכשתלד תסירו ממנה שלא תסתכן. ע"א להפיל העובר ממעי אמו תקח מעט זרני"ך וזעפראן ותשתה עם לובן בילה ותפיל. ע"א תקח לפורן סוס ותשרפנו לאפר ולוש אותו במים ותעשהו כמו בצק ותשים ברחמה ויצא הולד מת או חי. מספרי כ"י. ובס' תולדות אדם סי' כ"ה כתב וז"ל להפיל ולד מת מהאשה קח מרה משור והערב ביין טוב ותן לה לשתות ותפיל:

לג) **אשה** שבניה מתים תקח עקרב עודנו חי ותצרור אותו בצרור ונגל הצרור תשים כסף או בדיל באופן תיק אחד ותתלה על הילד ויחיה. ע"א אחר שתטהר האשה מאותו ולד שנולד ותטבול טבילה ראשונה מאותה לידה ותזדווג עם בעלה מאותו זרע א' בשעה שמשתמשת עם בעלה אחר שיפרד ממנה תקח האשה מאותו ש"ז אפי' שהוא מעורב עם ש"ז שלה ותטעים

ממנו

אהבה. ע"א קח שתן אדם משקל ד' גרעיני שעורה ותאכיל או תשקה ממנו למי שתרצה ולא תפריד ממנו כ"א המות. בס' כ"י. ובס' נפלאים מעתיק כתב וז"ל צפור דרור שעושה קן בקורות הבתים. יש ב' אבנים בקרקבן שלהם א' שחור והב' נוטה לירקון ובכל צפור מהם ימצאו לעולם ב' אבנים אלו יחד וסגולתם בפרט סגולה היא טובה ומעולה כשיוקחו האבנים הנז' מצפור הנז' בח' אלול והאבן שהיא נוטה לירקון אם יקשרו אותה בעור עגל או איל תחת האצילים של צד שמאל היא טובה להסיר הסכלות הבא מחמת חולי ולרפאת הכאבים הישנים והיא טובה לשמור את נושאה פן יפול בחולי הנופל ויש מי שאומר שהיא טובה לישא חן וחסד בעיני הבריות והשחורה היא טובה נגד הלחות הרעות והקדחות וכעס הלב. ואם ירחצו אותה במים אזי המים ההם ירפאו חולי העינים ועפרם השתוי עם מים למשקל ד' אוקיו"ם יועיל לחולי אסכרה. ובס' כ"י מרבני מערב כתב וז"ל יש טבע כשתלד האשה הבן הב' אזי הראשון מתקנא מאחיו ורוצה להכותו וכיוצא לכן רפואה להסיר הקנאה הנז'. וכן בין אדם לחבירו. ובין איש לאשתו תקח מעט עפר מקן צפור דרור הדר בקורות הבתים והוא עוף טמא שחור כעור ובלשון המקרא בישעיה סוס עגור ובל"ע סנונו ובלע"ז קולונדריג'א ותשקה למי שיש לו הקנאה מי המשרה של עפר הנז' ויועיל בע"ה. ועין לעיל סי' [illegible]"ב:

ל) **אבעבועות.** לפתוח כל מיני אבעבועות עיין מ"ש לעיל סי' י"א והן ק"ל חדש מצאתי ראיתי בס' האח נפשנו יקח מוח וחוט השדרה של כבש ולימוקים שחורים ותכתש יחד ותערב עמהם חלמון ביצה ומשח בו אבעבועה ויפתח ד"י. ובס' כ"י מערבי כתב שיקח קמח של שעורים ויערבנו עם חלמון ביצה ויעשה כצמר שאינו מכובס ויעשה על המכה ותפתח פיה. או יקח יין ישן ודבש ותטים לועסם בשיניו ויחמם הכל על האש עד שיחום ויניח על האבעבוע ויפתח עכ"ל. ובס' נפלאים מעתיק כתב וז"ל סגולה למכה היוצאה בבשר אדם ב"מ ולא נתבשלה ולפעמים היא מוצאת תחת אצילי ידיו וכיוצא. ככה תעשה עשה רקיק א' ואחר שתאפה אותה בעודה חמה תעשה עליו מעט דבש נקי ועליו מעט זעפראן כתוש וכתוב עליו שם ריטא ותן על המכה ותראה תשועת ה' כהרף עין וזה בו"מ אלף פעמים. מסכ"י ונפלאים

שהקשו לו מתלמוד דידן בתרא דקל"ו ע"ב דבריה עדיפא ליה מנפשיה עיין שם שתירץ דך בחלקו'ת ישית למו בין ממונה להחבת הגוף יעו"ש. גם את זה כתב הרב שם סי' ל"ה וז"ל האב אוהב לבנו אהבה עצמית לא רצונית שאם בנו רוצה בדבר המזיק לו אביו אינו מניחו שאהבתו אינה רצונית לעשות רצון בנו אלא אהבה עצמית הגאון מהר"א בספר כתובה בהקדמתו ע"ש:

כו) **אמן** כל האומר ל' פעמים בכל יום אין המכשפות יכולות להזיק לו. כך שמעה אשה אחת מברוש'א ששלחוה חברותיה ליקח הילוד הזי והיתה היא ישנה והסיבה הברוש'א שאינה יכולה שאמו ענתה ל' פעמים אמן ונתעוררה האשה ושמעה זה. כך מ"כ בקונטרס ישן כ"י מהרב החסיד מוהר"ר אליעזר נחמן פואה מכתב ידו זהה"ק: ועין בס' אביעה חידות סי' כ"ג:

כז) **ארכובה**. יקח זבל בקר ויניחו על עלה אחד גדול ויניחו על האש שיחמם היטב וטרוק העלה ויניחו חם על הארכובה או הגיד הנשה ויועיל או תמשכנו בדבש היטב כנגד האש ואח"ך תפזר עליו מלח ויחבוש היטב. או לוקח בקר תיכף כשילא חם מעורב בחומץ חי ובעוד שהוא חם יתנגה על הארכובה. אי לוקח יונים ולוחת בקר וזרע פשתן מבושל בחומץ ויניח חם. בס' רפואות וסגולות אשכנזי. ובס' כ"י מערבי:

כח) **אצבעות**. לחולי אלבעות ידים ורגלים. וגם לנפח. ילוק מים מלוחים חמים או יבא למרחץ וימשחם בשמן ורד או בללים שחוטים ביין. ליגע באלבעות הרגלים מלרות הנעל יחבוש בריאת כבש או עלה או שועל או מרת עז אחר שירוק מה שבתוכו יעית המרה עליו ובס' האח נפשנו כתב וז"ל ידים לקמטל'ך שקורין בערבי' ובלשון מערב קורין להם שאבאיונ'ם ועל הרוב הם באלבעות הידים ורגלים נערים גם בתולות מחככים הרבה ובהיותם כאובים אזי בזמן הקין דהיינו בחודש תמוז יתן עלוקות המושכים דם שקורין סולו'ק אזי לא יבא לו זה הכאב בימי החורף כך שמעתי שהוא מנוסה:

כט) **אהבה**, לעורר אהבה ולמלוא חן. עוף הנקרא דרור ב' אבנים קטנים נמלאים בקרקבן שלו והוא עוף שחור וכדיסו לבן האבן הא' אדומה והא' שחורה הנוגע באדומה בבגד האדם. מעורר שנאה והנוגע בשחורה בבגד האדם מעורר אהבה

ד) קושי הגיד תדיר אינו יכול לנוע ומתנועע תמיד ממקום למקום: ה) הפתן הוא בקושי ועורת והפתן יולא טיפין: ו) דבלירוף הסימנים הנ"ל כשמפתין יולא חול. ואף אם חסר איזה דבר מן הסימנים הנ"ל מכל מקום יעשה הפעולות הללו וזה לך הרפואות. ומלאתי כתוב בס' כ"י מבבל תביא יונה ותרעיבנה ולא תתן לה לאכול ג' ימים רלופים ואח"כ תן לה זרע פשתן לאכול וקח אותה ותערבה בדבש ותאכל אותה בדוק ומנוסה. אם לא תאמין הבא אבן שילא מן אבר אדם ותשים זה הלואה עליו ויהיה חתיכות חתיכות. ועוד אם לא תאמין אותה היונה תמות או בזה היום או בזה הלילה בדוק ומנוסה. ובס' כ"י מערבי כתב וז"ל לפולן האבן יקח עז שחור וישקנה יין טוב ואח"כ יקח מי רגליס שלה וישתה אותו ויועיל. ואם תרלה לנסות קח אבן שילא מאבר אדם ועשה בתוך מי רגלים הנז' ויהיה כמות. או יקח עדשים וישלוק אותם במים ויקח אותם המים ויערבם עם הדבש שיה בשוה וישתה ג' ימים ויתרפא. או יקח מין בללים לבנים ותן בו מעט זעפרלן וישתה ב' פעמים בכל יום דהיינו ערב ובקר כוס אחד בכל פעם ובסוף ז' ימים תתפולן האבן. או יקח אפר מנקרבים שרופים והשקהו עם מרת עוף בבוקר אליבא ריקניא ולא יעבור ד' שעות עד שישתין ויפול האבן. ובס' רפואות וסגולות אשכנזי כתב וז"ל לשבר האבן בכל מקום שיהיה. קח גרעינים פרי הזית ואידירא מכל א' שלשים וכתוש אותם ותשקהו במשקה. ע"א אם האבן יהיה בשלחופית ימשח האמה מדם השועל וישברו האבנים או מדם התיש ומזה הדם ימשח השלחופית והאמה. וכשיבש הדם יכנס למרחץ וישפשף עם מים קייס ובודאי יתרפא בע"ה. ע"א לשבר האבן ולעורר השתן ולהבריח הכאב קח ז' אגוזים לחים עם קליפתם יקח י"א' מגפולי מברושים בלתי רחולים וכתשם יחד והוליא המין בכלי זכוכית או חרס חדש ותן לו לשתות ערב ובוקר עם מעט דבש ספוסטי ומשח האמה והבלים עם לובן בילה ופיטרי זוליא וישבר האבן. ועיין בס' תולדות אדם כמה וכמה רפואות בלשון אשכנזי לך נא ראה:

כה) **אוהב** האדם את בנו יותר ממנו או לא פלוגתא דתנאי. ראב"ן דל"א ע"א מדב"ק מע' א' סי' ל"ו ובס' דבש לפי מע' ז' סי' ל"ג ביאר עליה דבן עזאי סובר אדם אוהב את בנו יותר מגופו ורע"ק סיבר אוהב את גופו יותר מבנו ומה

שהקשו

שמין על לבם לגזכרות שחידשן הקב"ה בזקנותן אלא לעולם תהיה בטחונה של אשה בהקב"ה שיכול לחדשה כאמהות שאעפ"י שבית מטרין לא היה להם וילדו. גם צריכה האשה שלא תרבה בתעניות בעבור הבנים אלא תקבל גזירתו ית' באהבה ותהיה מתפללת לפני הקב"ה כי התעניות מזיק לה ולולדה ומבטלת אותה מצרכי ביתה והמחלוקת מתרבה בבית דקשה מחלוקת בביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג כארז"ל. גם אין ראוי לאיש או אשה להרבות בתעניות ותפילות דכמה הפצירו ע"ז בתענית ותפלות ויצאו להם בנים בלתי מהוגנים ומובדלים מבני אדם במדות משונות ומכוערים והורידו שיבת אביהם ביגון שאולה. ושמעתי מפי זקן חכם דלפעמים מונע הקב"ה בנים מאיש ואשה אף עפ"י שהן צדיקים גמורים. משום שרואה במזל שלהם שמחוייב להיות להם בנים בלתי מהוגנים כאשר היה מחייב מזלו של חזקיה שלכך לא היה רוצה ליקח אשה כנודע וכדי שלא לצערם מונע אותם מהן אך כשמרבים בתפלה הולרך לעשות שאלתם ובקשתם שרצה למונעו ממנו על היותו בלתי הגון וראוי ומטעם זה תראה לפעמים חסידים שאין להם בנים הגונים והוא על שמרבים בתפלה עליהם. לכן טוב לגבר ולאשה שלא להרבות בתענית ותפלה פעם אחר פעם על ענין הבנים ד׳אין טוב להפציר הרבה דכמה הפצירו והיה לרע להן. כמה מהמעלה והשכר לעוה"ב לאשה הנמצאת עקרה או שמתו בניה והיא זקנה לתת רשות לבעלה לישא אשה אחרת להוליד בנים וגורמת בזה לקרב הגאולה שאין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף והיא גורמת לזה וגם טוב להם שבהתקרבה הגאולה אז עתיד הקב"ה לחדשן כלבנה כארז"ל על פסוק ועלהו לתרופה להתיר פה של מטה וגם אז עתידה אשה שתלד בכל יום ולפעמים בזכות שמשתדלת כשיולידו בעליהן בנים נפקדו גם הם וכמה פעמים אירע זה ומעשה האמהות הקדושות יוכיחו שרה נתנה הגר לאברהם ולאה נתנה זלפה ליעקב ורחל בלהה וגרמו להרבות נשמות צדיקים בעולם וגם הם נפקדו הרי מבואר כמה מעלת הנשים הזריזות שמניחים בעליהן לינשא עכ"ל:

כד) **אבן.** להכיר אם יש בכים כתבו חכמי הרופאים אלו הסימנים. א) שיש לו בכים תאוה גדולה לגרר תדיר: ב) ומתאוה להוציא רעי ולהשתין: ג) כובד בתוך הכים וסביביו:

ונחלם ואפשר שמרוב כעסה תפיל ונמצא הורגת בניה בידיה בכעסה ונמצא בשביל כעס רגע מצטערת כל ימיה שאם יוצא הולד חולני כמה מצטערת ואם תפיל אין צריך לומר שכל ימיה מכאובים. גם תהיה נזהרת האשה בימי עיבורה בענין המאכלים עיין בראשית חכמה ז"ל שמאכלים הרעים מזיק לולד עיין שם מה שתאכל לתיקון הולד ומה שלא תאכל שהמאכל הרע מטפש לולד שכל מה שהאם אוכלת הולד טועם כארז"ל וגם הולד מתאוה כפי מאכלה ומעשה אותה מלכתא יוכיח שהיתה אוכלת אתרוגים בימי עיבורה וילדה בת שהיתה מריחה ריח אתרוג כדאיתא במדרש. גם תהיה נזהרת בפרט בימי עיבורה שלא תכנס במקומות של טומאה ובמקומות שיש שם ריח רע לפי שהולד נוצר כפי ראות עיניה ועובדא דהיא מלכתא יוכיח שילדה בן כושי על שהיתה בחדר משכבה צורת כושית ונוצר הולד כפי הצורה שראתה באותה שעה כדאיתא במדרש. גם אמרו רז"ל עשרה דברים משכחים התלמוד וחד מהם העובר במקומות מריח רע והאשה העוברת בימי עיבורה במקומות אלו נוצר הולד טיפש או חסר דעת כי הריח רע מטפש דמו אלא תשב בימי עיבורה במקומות קדושה וטהרה בבתי כנסיות ובביהמ"ד ותמיד לראות ת"ח חסידים ואנשי מעשה ותשמע ד"ת שהדברים נכנסים באזנה ומתקדש הולד בקרבה שהאזן לגוף כקנקן לכלים כארז"ל שהולד שומע הכל ומבין כעובדא גבי אותה מעוברת שלחשו באזנה ביוה"כ ונח כנודע מרז"ל ויצא צדיק גמור והדברים בהפכו במעוברת אחרת שנתאוית ולחשו באזנה ולא נח והאכילוה ויצא הולד רשע לכן תהיה ישיבתה במקומות מקודשים בבתי כנסיות ומדרשות כדי שתשמע תמיד ד"ת וכדרז"ל גבי ר' יהושע בן חנניא אשרי יולדתו דאמו גרמה לו להיות חכם כי מיד שילדתו גידלתו בביהמ"ד דקול תורה נכנס באזני הילד ומקדש כל איבריו, גם אעפ"י שתהיה האשה גדולה בשנים ובן אין לה אל תתיאש מן הרחמים אלא בתפלה ובמצות ובמעש"ט אפשר תועיל לה איזה זכות שיחדשה ה' להחזירה כימי נעוריה כאשר חידשה לשרה אמנו אחר צ' שנים ונתפשטו קמטיה ולחנה אחר ק"ל שנים כמארז"ל. גם אם היה לה בנים ופסקה מלדת ונתרבו עליה השנים אל תתיאש כי עוד השמש במרומים לחזור לילד ויוכבד אם מרע"ה ילדה מבת ק"ל כארז"ל וכמה מתמיה על אותן הנשים שעברו מבן מ' ולא ילדו שמתיאשות מן הרחמים ואין

שמין

מערכה זו משם ס' הנהגת האדם ועיין מרן ומור"ם סי' רל"א ועיין מס' ברכות ד' מ' ע"א וז"ל אר"י הרגיל בעדשים אחת לשלשים יום מונע אסכרה מתוך ביתו אבל כל יומא לא מ"ט משום דקשה לריח הפה ואמר ר"י הרגיל בחרדל אחת לל' יום מונע חולאים מתוך ביתו עכ"ל: ועיי"ל מע' ג' אות גרון:

כג) **אם.** על הבנים תתפלל בח' עיבורה שיהיה מתוקן באיבריו ולא יהיה כפל שפיר וסנדל או חולני כדי שלא יעכב חוליו לימוד התורה שהתפילה מועלת לבטל הגזירה אף אם נגזר על הולד הזה איזה דברים מהנזכרים ולאה תוכיח שהפכה לדינה מזכר לנקבה כמאחז"ל. כן כתב הרב שבט מוסר ז"ל פרק כ"ד והרב חיד"א ז"ל בס' סנסן ליאיר ראו הביא לנו סדר תפילות שיתפלל בעל האשה בחודש הג' לעיבורה וכשנכנסה ג"כ בחדש הט' וז"ת. כשנכנסה בח' ג' לעיבורה יאמר לך ה' הגדולה והגבורה והת"ת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש. רבש"ע בלב נשבר ונדכה אני מתפלל לפני כסא כבודך והגם שידעתי שאיני כדאי כלל שמתי רחמיך לנגד עיני כי רחום אתה. ובכן יהרמ"י או"א שתתמלא רחמים על כל עוברות עמך ישראל ובפרט על אשתי פב"פ ותקל מעליה צער העיבור ועשה למען רחמיך שיתקיים העובר בבריאות ויגמור לטובה בכל איבריו וגידיו והכל מתוקן ולא תפיל אשתי למען רחמיך המרובים בשמך הגדול והקדוש אל הד. וימלאו ימיה ללדת ולא תהיה משכלה, כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיח כיר"א. כשנכנסה לאדש ט' לעיבורה יאמר, יהרה"י או"א שתרחם על כל עוברות והיולדות מעמך ישרא ובפרט על אשתי פב"פ ובעת לידתה תקל מעליה צער הלידה ותלד בנקל בלי שום צער בטרם יבא חבל לה והמליטה עוברה לחיים טובים ולשלום בשעה טובה ומזל טוב לנו ולולד ולא יארע לה ולא לולד שום צער ושום נזק ושום מקרה רע ח"ו. אל מלא רחמים יהמו נא רחמיך על אשתי הנזכרת ותצילה מכל כאב וטירוף וכהלה ותלא השליא בזמנה ותהיה בריאה וטובה לעבודתך לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה ובשם אראריתא תשמע תפילתנו ותענה עתירתנו כי רחום אתה ושומע תפלת כל פה. יהיו לרצון וכו' עכ"ל: וכתב עוד הרב שבט מוסר שם שתזהר האשה שלא תכעוס בימי עיבורה, ואע"פ שהכעס רע בכל זמן כ"ש וק"ו בימי עיבורה שמזיק לולד שתחלה ונחלש.

ושבחו הרופאים את בישול עלו ועליו וביותר פרחיו לכל חולשת הגידים כמו תרדמה ולקויה ורעש האברים והנכפה ב"מ ולכל נזילה יתירה מחמת חולשת הראש. גם אפרו טוב להסיר כתב השינים ולטהרם: ח) ערבה עלין של עץ הנז' מקררין ומיבשין ועוצרין מעט ושבחוהו הרופאים מבושלים ביין אדום לרקיקת הדם וכן מבושלים ביין לבן ויפזר בתוכו מעט פלפל ויתרפא האדם מחולי הקוליק'א מ מיו הנוזלים בחדש ניסן טובים לפולן האבן שבכליות ולהגיר השתן ולגרש התולעים מבני מעייך גם להמיתם ועלין שלה יש בהם תרופות חוץ לגוף. רחילת רגלים להביא השינה גם מבשלים חום בעלי קדחות כמו רטיפה הדם מן החוטם גם מפזרים אותם בחדר החולה וסביב למטתו לקרר אויר בעל הקדחת: ט) רימון יש בו שני מינים א' המוץ וה' מתוק החמוצים עוצרין כל שלשול בין דם בין בלא דם והם טובים לרוות את הצמא ולקרר את חום הכבד ולחזק האיצטומוכא. והמתוקים טבעם לשלשל ולרכך הבטן אבל שניהם יחד טבעם לשמח את הלב. קליפתן עוצרות מאד בין כשהם מבושלים בתוך מים או יין ונעשה משקה עפליי ובין כשלוקחים אבק הנעשה מהם בכמה אופנים: יוד) תפוח עץ התפוח עושים ממנו בישול תוך חומץ וטובלים בו ספוג או בגד ליתן על הבטן או על פי הטבעת וטוב לתחתוניות או לשילשול הדם. גם מוליאים מים מעץ זה בעודנו רטוב וירוק והם טובים להגדיל השיער ויתגלא יוס'ף חן: כ"ז ראתה עיני בס' נפלאים מעשיך אב"י אס'ף איש טהור מס' הרופאים מאולר הספרים אשר בערי איטלייא לך נא ראה: כב) **אסברה.** אמרו ז"ל בש"ס ובילקוט ושו"ת הגאונים דמאן דשתי מיא בין השמשות ימות באסכרה וכן כתבו הפוסקים המקובלים דאסור לשתות מים קודם הבדלה וכתב בס' אביעה חידות בשם הרב כנסת הגדולה סי' רל"ט הגהות ב"י דבין השמשות היינו בין בערב שבת בין במוצאי שבת שקולים הם ואסורים בשתיה. וכתב הרב הנז' וז"ל כמו לער בנפשי בראותי קלת מבני עמנו שמקילים ושותין מים ומשקים לקטנים קודם הבדלה וגורמין להם מיתתו באסכרה וכמעט כמו שופכי דמים רח"ל. לכן מי שנגע יראת אלקים בלבו יזהיר בניו ובני ביתו ע"ז ולא ישמע סוד וסבר בגבולם אמן. ועיין במס' שבת פ"ב דחולי זה מתחיל מן המעיים ומסיים בגרון יעו"ש ועיין בזוה"ק פקודי ועיין במד' תלפיות

הגדולים המלוחים הישנים. והגבינה המלוחה ישנה והכמהין והפטריות. והבשר המליח הישן. ויין מגיתו ותבשיל שסרח עד שריחו נודף וכן כל מאכל שריחו רע הרי אלו לגוף כמו סם המות רח"ל. עיין בס' המגלה להרמב"ם ק"ק דפוס שאלוניקי בס' ויש"ם מדבר"ה כעדן עכ"ל אביעה חידות. ועל כן נכתוב פה איזה מיני אכילה שיולא מהם הנאה לילדי בני ישראל. ויש מהם שמועיל ג"כ לגדולים א) אתרוג קליפותיו מסירים כל כאב פנימי ומחזיקים את הגידים. גם גרעיניו טובים לכל כאב פנימי ומביא הזיע. ומועיל לקטנים המוליאים חולי האבעבועות: ב) אפרסק בל' ערבי ל'ירא"קין פריו ופרחיו ועליו וקליפתו כולם טובים לגרש התולעים. וקטף הנוטף מעלו מעורב עם יין אדום טוב לכל בעלי ריאה והקאת דם ומרפא כל נגע שבגרון ולכל חולי הכליות והמקוה. כי מגיר השתן ומפוגן האבן: ג) אגור כן הוא בל' רז"ל ובל' ערבי למאק עץ זה פירותיו אדומים וחמוצים טוב לעצור כל שילשול והגרה יתירה בין באנשים בין בנשים. גם עושים ממנו קלורית לעינים וביותר לתינוקות כאשר מוליאים אבעבועות הנקרא בל' ערבי גודרי שורין מעט מפירותיו בתוך מים של ורד ונותנין עם פשתן על גבי העינים ויתרפא: ד) ולוט הנקרא בערבי בלוט. שבחוהו הרופאים מאד בכל שלשול והגרה בין בדם בין בלא דם וביותר בישול הנעשה ביין אדום וכפי הנסיון המתמיד בשתית אבק שלו. או בישולו ארבעים יום ילא חפשי מכל נגע ולרעת וזה ברור. ולא זו בלבד אלא אף זו כל העוסק ברחילת בשרו עם בישול הנז' ימלא תועלת גדול. וביותר אם נעשה במים חמין בחמי טבריה ת"ו עד כאן: ה) הדס פירותיו עולרין מאד ומחזיקים הגוף ויפים בכל שילשול. והרוחץ בשרו בעלין שלו יסיר ריח רע ועולר הזיעה יתירה בבני אדם ומובים לכל שברון הכים באנשים. ונפילת הרחם בנשים. ולחמימות העינים עלו ועליו טובים לרחילת הראש ולחזק אותו גם לטהר מן הסובין אשר בראשו: ו) עץ הזית עליו שחוקים עושין מהם תחבושת לכל נגע ולרעת. בישול עלו לא זו בלבד שמרפא נגעי הפה והגרון אלא אף זו שמסיר תבלול שבעין גם ספוג טבול בבישול הנז' בתתו על הטיבור יעלור כל שילשול דם והגרת הוסת. גם טוב לרפאות נגעי הבשר שבעפעפים ושבאזנים: ז) חללבאן כן נקרא בערבי ובלעז רומירו ובעברי מערב הפנימי קורין לו אזי"ר עלו כולו רפואי הם ויבש

ושבחו

אדם, נעמה עם א"ה לבד. נגע עם ישראל לבד. אגרת משולחת להזיק בלילי רביעיות ולילי שבתות. ולירא"י ה' נאמר ונגע לא יקרב באהליך. עכ"ל מדב"ר קדמו"ת מע' א':

יט) **אחים.** שנולדים בזה אחר זה אינם אוהבים זל"ז ויש שנאה ביניהם הרבה ואם תרצה שיאהבו זל"ז תעשה להם בדרך סגוליי והילך מעט מזער שהם בלי נער ובלי עמל וטורח. והאחת שהיא הנה בס' אביעה חידות מע' א' סי' כ"א וז"ל. קח דג אחד קטן ועין ימין של ארנבת ותקשרם יחד בבגדי פשתן על שמם וילכו שניהם על הקישור ויאהבו זה לזה בעל כרחם שכ"י קדמון עכ"ל. וזה יועיל ג"כ לאהבת איש לאשתו. ובס' כ"י כתוב שיקח עפר מתחת רגלו הימנית ותקשור אותו בסודר וישא אותו עמו וכ"ז שהוא עמו יאהבהו אחיו אהבה עזה. או יקח מרה של עז וירחץ פניו ויאהבוהו כל הבריות ובכללם אחיו הגדול. ומי שירצה לגלח אויבו יכתוב שם האויב בכתב אשורית ישר והפוך וישים אותו תחת מנעלו וילך אצלו ואל ימנע ממנו שום דבר. סגולה אחרת לאהבה תתוך אצבע קטנה של ידך עד שיצא הדם והטיף ג' טיפות בכוס של יין ותן לשונא לשתות. וסמך כתוב על פת ותן לו לאכול ותהיו אהובים וריעים. ואם תשא עליך לשון עטלף או עין ימין של נחש או עין ימין של זאב לא ישלטו עליך שונאיך. ואם תתלה על צואריך עין ימין של זאב נקבה יאהבוך כל אדם ובין הלסטים תעבור ולא יראוך וכל החיות והבהמות יעבשו לפניך וכל רוחות ומזיקים יברחו מלפניך. ואם תתלה עליך לב הדוכיפת תגלה כל אדם עד כאן שכ"י:

כ) **איום.** לא יאיים על התינוק שיכהו לאחר זמן אלא אם רואהו עושה מעשה רע יכהו מיד או ישתוק לגמרי. ומעשה בתינוק שברח מבית הספר והפחידו אביו שיכהו הלך התינוק והמית את עצמו. כ"כ בס' שמירת הנפש בשם מס' שמחות פ"ב. והרב חיד"א ז"ל בס' לפורן שמיר סי' י"א אות קפ"ט כתב וז"ל לא יפחיד לתינוק לומר כלב קח אותו וכיוצא כי סט"א נקרא בשמית כאלו והוי כנותן לו רשות לבוא לקחת התינוק ושמעתי מאדם גדול מעשה נורא בזה עכ"ל. וכ"כ של"ה הק' והרב יעב"ץ:

כא) **אכילה.** יש להזהר ממאכלים הרעים שלא לאוכלם לעולם שהם קשים לגוף כמו סם המות ב"מ הדגים הגדולים

יג) **אזן.** אם נכנס פרעוש או זבוב בתוכה ימלא האוזן מים פושרין עם שמן ויריקנו ואז יצא חי או מת. אבל אם מין גדול אל יהרגנו שם כי אולי לא יצא וישאר באזן אלא יתן בו מים פושרין או מין עלי אפרסקין מזוג במים עד שיתמלא האזן ואז יצא חי ואחר שיצא תוציא המים ותטיף באוזן שמן זית והוציאהו בקנה למר גפן. ס' רפואות וסגולות:

יד) **אזן.** אם יקרה לאזן כאב מאד ראוי שלא יאכל בשר. ויטיף בהם מין שומים או שמן חרדל או חלב שועל או חלב אווז או חלב האשה אם מן הדד או שתן לאן. או מרת כבשה עם שתן כבש ועם חלב אשה ביחד או הבשל שמן זית עם קליפי רמונים חמוצים ויטיף באזנו ויתרפא סכ"י מערבי:

טו) **אזן.** אם יקרה לאזן המיית קול ויתיילד מאד לאה רעה הנולד בהראש. וראוי להזהר מהשמש ומהמרחץ ומן התנועות החזקות וירתיח מרה של כבש ושמן זית יחד ויטיף בו. או מין לכון. או מין כרתי מעורב בשמן ורדים עם חלב אשה. ס' רפואות וסגולות:

טז) **אזן.** אם יקרה באזן תולעים. ירתיח על האש חמאה ומלח הרבה יחד ויטיף חם כמו שיוכל לסבול או ישים עליו פת חם שם בס' הנז'. ועיי"ל מע' ח' אות חרס:

יז) **אזן.** אם יקרה נגע באזן יטיף שתן אדם. או מרת התיש. ואם יקרה שיצא דם פתאום בלי כאב דע כי ממותרי הראש נדחה. וטוב לנקות האזן מהדם פן יקפא ויסתום האזן. ולכן טוב להטיף בו מין כרתי מעורב עם מעט חומץ או עפצים שחוקים בחומץ ויטיף בו פעמים רבות. ס' הנז':

יח) **אגרת** בת מחלת ראיתי שכתב הרב הגדול מהר"י טאייטאצק זלה"ה הובאו דבריו בס' מאיר תהלות מזמור נ"א משם המקובלים ז"ל ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים היא בת כשדיא"ל המכשף המצרי וגרשה ישמעאל במות אביו והיתה מעוברת וילדה מחלת והאם והבת נשתתפו במדבר ההוא מלא כשפים ורוח ה' שולט עליו אגרתיא"ל ונמשך הרוח אל מחלת שהיתה יפה מאד ונתעברה וילדה בת וקראתה אגרת על שם הרוח ואח"ך יצאה מחלת מהמדבר והיתה אשת עשו ואגרת בתה נשארה במדבר והיא נעמה ופ' ונגע מושלות על ד' תקופות. פ' מזנה עם כל אדם

מראה הילדים

סגולות להיות בניו זכרים הלא המה. א) ללדת בנים זכרים כשתלד תקח מהטבור מעט ותערבנו עם דבש ומי וורדים ותתן לה לשתות והשאר תשים בתיק כסף ותתלה עליה ותלד זכרים שכ"י. ב) מ"כ אם תשתה האשה מרת זאב תתעבר בבן זכר. ובהיותי בערי המערב שמעתי שעושים טיפה א' בתוך האף ותתעבר בבן זכר אחד ואם תטיף ב' טיפות תתעבר בשנים והוא בדו"מ. והרב חיד"א ז"ל כתב בס' כף אחת סי' ג' לעורר רחמים להוליד בנים זכרים יום שתטבול האשה יתן שמן למאור לעילוי נשמת רמב"ה זיע"א ויאמר קודם הני"י מתנדב שמן זה למאור לעי"ן רמבע"ה זיע"א כדי שהקב"ה בזכות ר"מ יזכני להוליד הלילה הזו הבאה לשלום ותתעבר אשתי פב"פ מבן זכר לחיים ולקיימא זרע אנשים לעבודתו יתברך אלק"א דר' מאיר ענני. ובלילה אחר ק"ש קודם שישכב יאמר זה:

יהרמ"ה אהיה אשר אהיה [יכוין קבלתו שיש בו ד' אותיות ט"ף ה"א יו"ד ה"א וכחו גדול פשוט או מורכב לכל דבר סודו אהיה מורה על סוד האלהות היה הוה ויהיה] שהלילה הזו תתעבר אשתי זו פב"פ מבן זכר וחכם ונתת לאמתך זרע אנשים ונפש חכמה בכחך הגדול לעבודתך כן יהי רצון אמן: ג) אם יראה שנתעברה כל ארבעים יום יתן פרוטה לצדקה לעילוי נשמתו של רמבע"ה כדי שיהיה בן זכר אלק"א דרבי מאיר ענני עכ"ל. ועיין מ"ש בזה בסה"ק טובת מראה ובקונטרים אור המערכה. לך נא ראה: ד) ובס' ימלט נפשו כתב סגולה לזכות לבנים זכרים ות"ח יקבל העניים בסבר פנים יפות. עיין ספר חרדים מעשה נורא ע"ז. וישמח בשמחת יו"ט. ויזהר בהנחת תפילין כראוי. וירגיל עצמו להביא מתנות לת"ח. ויאמר פרשת הבכורים עיין ס' המדות למהר"ן וס' כסא אליהו ק"ק ד"ע ע"א:

ובהיותי בשליחותייהו דרבנן קדישי. דארעא קדישא טבת"ו. אנכי בדרך נחני ה' בעוב"י בבל רבתי ושמעתי מפי מע' הרב כמהרי"ע בן הרב החסיד כמוהר"ר יוסף חיים הי"ו כי שם זה **תצלממקי** הוא יוצא מפסוק תורה ציוה לנו משה וכו' ויכוין בו בעת הזיווג במחשבה דוקא ויתלה אותו עליו שלשה חדשים ותתעבר בבן זכר ולא בנקבה כך כתב בס' פרשי שמות. (עי"ל במע' בנים זכרים):

אזן

ט) **אבעבועות.** תנאים לחולי אבעבועות כתבו הרופאים אלו הח' תנאים. ראשונה ישגיחו להשכין החולה במקום חם. אמנם בדרך ממוצע ולא חם ביותר. והשני על ידו השכ"י לכסות אותו בבגדים אדומים דומים לדם שמסייע לצאת החולה. אמנם שלא להכביד עליו שלא ירבה חום הקדחת ולא קלים הרבה אלא בינונים. ויבא השלישי ליתן לו מים של שעורים ולשום בו תאנים וקרן של הצבי או מים של אלמלטיק'א תמלא באפטי'ק. ועל רביעים קודם שילאו אבעבועות אין להניחו לישן הרבה. וחמישיתו יוסי'ף עליו ליתן במאכלו שמן שקדים מתוקים וכן מין של רמונים ומין של תפוחים. ואת הש"ש למנוע ממנו בשר ובלים ודבש ויין ובפרט דברים מלוחים כי הם סכנה גדולה. ואת שבע שלא ליתן לו דבר המשלשל ואף אם הגוף עצור עשרה ימים אין חשש שלא ילא וכן תזהר להשקיטו ולפייסו לבל יכעוס כי הכעס מזיק לו הרבה. ספר רפואות ק"ק ויע"ש. ולענין הרכבת אבעבועות עיין להרז"א ח"ב חיו"ד סי' ל"ב העלה להתיר הרכבת אבעבועות ע"י רופא מומחה ויעו"ש. ס' אביעה חידות מע' א' סי' יו"ד:

יוד) **אבעבועות.** עיין באר היטב או"ח סי' תקע"ו ס"ק ג' דהביא משל"ה דכשים חולי אבעבועות כל אחד יבריח בניו מהעיר ואם לא יעשה כן הם חייבים בנפשותם יעו"ש וכן עתה נדפס ס' זרע אמת עי"ש בחיו"ד סי' ל"ב דהאריך בזה ומסיק דחולי אבעבועות אינו נכנס בסוג דבר לחייב לאבותם להוציאם מן העיר ודלא כהרב של"ה יעו"ש זכור לאברהם:

יא) **אבעבועות.** קבלתי מהחכם השלם הר"ר יצחק לרפתי שהיו מתים לו בניו קודם המילה עד שמצא בס' אחד שהתינוקות שמתים קטנים הוא מסיבה שיוצאין בחיכו כמין אבעבועות קטנות ומסיבה זו אינו יכול לינק ומת. ולכן מיד ברואותו שאינו יונק יקחו חתיכה של פשתן דק ויכרוך באצבעו וישפשף בחיך התינוק ב' או ג' פעמים באופן שיבקעו האבעבועות ויתרפא. והוא כן עשה וחיו בניו משם והילך. הרב שבט מוסר פל"א. וס' הזכירה:

יב) **אשרין** למי שבניו זכרים רז"ל בקדושין דפ"ב ובב"ב דט"ז ובפסחים דס"ה ולכן הנה הבאתי כמה

אם דת פ' וארא וספר הנחמד שארית יעקב דף י"ב וכתבו המפרשים דמי שזוכה למעלות דלא ניתן ליאמר בו מי הקדימני ואשלם בכי האי גוונא אבא מזכי ברא ועמ"ש בעניותי בס' הקטן פתח עינים סנהדרין על דק"ד ע"ב כן כתב בס' מדבר קדמות מערכת א' סי' ל"ד:

ו) **אבות.** תפילת אבות על בנים בער"ה סיון במנחה בס' חמדת ימים והיא ל"ו נדפס"ה בסוף ספר בית הבחירה התחלת ספר בית ה'. לך נא ראה ילא פתק מפיכם:

ז) **אבן.** אשר יהיה בכים או בגיד יבשל כרפס במים או ביין וישתה או יקח ג' דבורים שחוקים מעורבים בדבש או ביין וישתה או יבלע ג' טיפות משמן שטיגנו בו עקרב. מרבני מערב ובס' ימלט נפשו כתב. למי שיש לו אבן בגיד אם תקח ארנבת קטנה ותשימנה בקדירה בלי מים ותכסה אותה בטיט ושים אותה בתנור של אש ולמחר תמלאנה כאפר דק. אם ישתה מהאפר ההוא ביין תתפוצץ האבן ותצא. ובס' אביעה חידות כתב וז"ל ראה זה דבר הפלא ופלא מה שראיתי כתוב בספרים קדמונים ואם הוא מנוסה אין צריך אליו והוא שיקח גלד דק מגלדי הבצלים ויעשה ממנו פתילה וישים בנקב האמה עד שתכנס הפתילה אח"כ עשה נקב גדול בבילה גדולה ולא יהיה הנקב מפולש. ותנקוב ביתד ולא בסכין ושים הנקב בתוך הגיד ותמתין עד חצי שעה ותצא האבן בלי איחור והוא פלא שאין כמוהו בכל העולם. או יקח עלי גפן ישן ושרוף עד עפר וישתה בכל יום עם מעט מים קרים ויצא האבן. או יקח ג' חתיכות קטנות מלואת יונה בעוד שהוא חם ותקח חרדל וכתוש אותו דק וערב הכל ויקשור על בטנו חם בשעה שרוצה להשתין מסכ"י. ועיין לקמן מע' ש"ן סי' ל"ב ול"ג:

ח) **אבן.** עין החתול הנקרא בערבי עי"ן א"ל הר"ר אמרו אנשי הודו שסגולתו מי שנושא אותה לא יבא לידי עניות ובמקום עניות יבא לידי עשירות. עיין שלטי הגבורים פ' מ"ע ד"ן ע"ד ובס' מדרש תלפיות כתב מנוסה היא כשישים אותה בשמרטוט פשתן מהודק בו יפה לא ישרף השמרטוט באש. ובעזרי מערב הפנימי ראה ראיתי שלובשים אותו הנשים כדי שלא יתעברו כל ימי משך כ"ד חדשים של היניקה של הילד הראשון שלא ינזק. וגם בארץ ישראל תוב"ב יש לובשים אותו בעבור זה:

והבנים והעושר והכבוד נאה לצדיקים ונאה לעולם וכולם נתקיימו ברבי ובניו יעו"ש:

ג) **אב.** נוסח התפלה שיתפלל האב בשעת מילת בנו הלא היא כתובה על ספר סנסן ליאיר סי' ו' וזה תוארה:

ליקבה"ו וכו' הנה אנכי בא לקיים מצות עשה וביום השמיני ימול בשר ערלתו לתקן את פרשה במקום עליון והריני מוסר בני למוהל ואני ממנה אותו שליח גמור שימול את בני כדת מה לעשות. ויהר"מ ה' או"א שתעלה עלי כאלו קיימתי מצוה זו עם כל הכונות הראויות לכוין במצות מילה ופריעה ומצילה ויתגלו החסדים במשפט האורים ותהא מצוה זו חשובה לפניך כריח ניחוח ותשפיע נשמה קדושה לילד ואליהו הנביא ז"ל יברך הילד לשמור בריתו ושלא יחטא כלל ותזכני לי ולאמו לגדלו לתורה ולמצות ויהיה חכם וחסיד ובעל מדות טובות ובריא מזלו ונשמח בו ובתורה ונגיעהו לחופה. ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתת לי לקיים מצותך וביראה ואהבה ושמחה רבה באתי היום לעשות רצונך. ואתה ברוב רחמיך תברכנו מברכותיך והשמחנו לעבודתך ותצילנו מכל חטא ותזכנו לקיים כל המצות שבתורה. חנני ה' כי אליך אקרא כל היום. עזרנו אלק'י ישענו על דבר כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך. ויהי נועם ה' אלק'ינו עלינו וכו':

ד) **אב** ואם. צריך לטהר מחשבתם בעת הזיווג ולהרחיק ממחשבות רעות. וידעו כי בזה תלוי תקון או קלקול והמחשבה עיקר גדול ומקלות יעקב אבינו ע"ה יוכיחו ולפי מחשבת איש וביתו כן תמשך נפש לילד או מסטרא דקדושה או מסט"א ב"מ והרבה בנים חלופים אבל על דמשתכחין שגרמו להם אביהם ואמם לפי מחשבתם ודבורם וכל חטאת הבנים אם הם גרמו במחשבתם הם נענשים עליהם וחרפתם לא תמחה ואשרי השם רעיוניו ויכונו מחשבותיו לה' וכל מעייניו לקיים מצותיו יתברך ואשרי בניו אחריו כ"כ חכמי המוסר עיין חק"ל פ' יתרו:

ה) **אבא** לא מזכי ברא. היינו כשהבן עע"ז וי"א דבעה"ז מזכה ברא אבל לא לעוה"ב וי"א דזכות האב אינו מועיל בלא תפלה אבל תפלה מועלת א"כ לא מזכי כשלא נטל את שלו בעוה"ז אבל אם נענש על חטאו אבא מזכי ברא. רוב הסברות האלו כתבו התוס' פ"ק דסוטה דף יו"ד ע"ב ועמ"ש בספר הבהיר

אם

ספר מראה הילדים

א) **אב.** חייב בבנו למולו ולפדותו וללמדו תורה ולהשיאו אשה וללמדו אומנות. וי"א אף להשיטו במים קידושין דכ"ט ע"א וד"ל ע"ב וכן הוא במכילתא פרשת בא ושם מוסיף ר' אומר אף ישוב מדינה ע"ש והרב מלבי"ם ז"ל בס' התורה והמצוה שם כתב שטעם המצוה אינו מסיבת האב רק מסיבת הבנים וכן בכל מצות האב על הבן עיקר החיוב חל על הבן עצמו יעו"ש. תנו רבנן הוא ללמוד ובנו ללמוד הוא קודם לבנו ר"י אומר אם היה בנו זריז וממולא בתלמודו ותלמודו מתקיים בידו בנו קודמו. ללמוד תו' ולישא אשה לומד תו' ואח"כ נושא אשה ואם אי אפשר בלא אשה נושא אשה ואח"כ לומד תורה ור' יוחנן אמר רחיים בצוארו ויעסוק בתו'? ולא פליגי הא לן והא להו שם יעו"ש. כ"פ הרמב"ם ז"ל פ"ק מה' ת"ת והטור יו"ד סי' רמ"ה ורמ"ו ועיין מ"ש בעניותי בזה בסה"ק. פרשת ראה. סדר בראשית לך נא ראה:

ב) **אב.** האב זוכה לבן בחמשה דברים בנוי ובכח ובעושר ובחכמה ובשנים ילקוט שמואל רמז קמ"ב ועיקרו במשנה ע' פ"ב דעדיות יעו"ש ועיין פי' הרמב"ם ורבינו עובדיה לפי שקרוב טבע הבן להיות דומה לטבע האב והנוי והכח והחכמה והשנים אדם זוכה בהם מתחילת ילידתו כפי טבעו והעושר אדם מורישו לבנו וחכמה דאמרי' הכא היא הסברה הישרה והיא באדם כפי טבעו והשנים אריכות הימים ול"נ שאם אדם זוכה הויין ליה בנים נאים בעלי כח בעלי חכמה עשירים ומאריכי ימים עכ"ל. והראב"ד ז"ל בפי' על משנה הנז"ל הביא דברי הירושלמי וז"ל בנוי דכתיב והדרך על בניהם. בכח דכתיב גבור בארץ יהיה זרעו. בעושר דכתיב נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וכו'. בחכמה דכתיב ולמדתם אותם את בניכם. בשנים דכתיב למען ירבו ימיכם וימי בניכם. גרסינן התם וכשם שהוא זוכה לו בחמשה דברים כך הוא חייב לו בחמשה דברים מאכיל ומשקה מלביש ומנעיל ומנהיג דכתיב וכו' ובתוספ' מפ' כי חכמים חלוקים עליו וחכמים אומרים עד הפרק זכה לו מכאן ואילך הוא זוכה לעצמו. פירוש עד הפרק עד עשרים שנה שאין אדם נתפס על עונותיו עכ"ל. והתנא במסכת אבות פרק ו' משנה ט' הוסיף עוד שני מדות הכבוד והבנים וז"ל רשב"י אומר הנוי והכח והחכמה והשיבה

והבנים

ז"ל לוו עלי ואני פורע ע"כ פרוטה ופרוטה תרקבא. ובטח כי כל שדפריו לפס שמים דבריו נשמעים ואחינו בני ישראל התמימים והישרים בשומעם את כל דברי הגיר"ה על נדיבות יקומו לחזק ידים רפות וברכים כושלות יאמצו ויהיה להם למחסה ולמסתור ליתמי רבי אב"א עד אשר יגדלו הנערים ביראת ה' כל היום. וביותר תאמלני תקוה כי אחינו הנדיבים מערי בוכארה המכירים קדושת רבי אב"א ואשר התנדבו בחיים חיותו יתנו ויחזרו ויתנו למחיית אלה הלאן היתומים והאלמנה. איסור הסגת גבול מן התורה ידוע דקים ליה באורו. ובטח כי שארית ישראל לא יעשו עולה חלילה להדפיסו כמתכונתו ובשום שינוי מן היום הנז' מטה ועד משך עשר שנים. וזכות הרב המחבר וזכות תורתו יכולה היא שתגן בעדכם. לטוב לכם ולבניכם. לאורך ימים ושנות חיים ושלום:

על טוב תזכר האשה הכבודה מ' מרים בת יעקב כהן נ"ע שסייעתני בדפוס „מראה הילדים" לע"ן מו"א ואהיה נסים כהן ז"ל ומרת אמה ברכה נ"ע ואחיותיה הנה וריגה נ"ע יה"ר לא תוסיף לדאבה עוד אכי"ר:

יגל יעקב על טוב יזכר כבוד ידי"ן מע' סי' יעקב מאיר אברהם הכהן הי"ו אשר סייעני בהדפסת ס' „מראה הילדים" לע"כ אשת בנו הי"ו המרוחמת שרה מלכה בת שמחה נ"ע יה"ר לא יוסיף לדאבה עוד אכי"ר:

הבן יקיר לי אפרים

על טוב יזכר מר שארנו הגביר היקר סי' **אפרים** שישו הי"ו אשר סייעני בהדפסת ספר „מראה הילדים" לע"ן אחיו כי' אברהם שישו נ"ע יה"ר ה' ישמור לו ביתו וחתנו ואחיו הי"ו אכי"ר:

כה דברי עמוס התלאות בלוק"י טבריא ת"ו

החותם בש"א לח' אדר שני התרס"ה

הצעיר **חיים אוהנא** ס"ט

בן לא"א ועט"ר הרב המחבר המלאך רפאל ז"ל

הקדמת בן הרב המחבר

קול דברי הציר'ה מבן הרב המחבר, חיים מדבר, בשפה רפה מדבר,
לפני מלכים ויועצי ארץ תזל כטל אמרתי. מזה שתי שנים המר שדי לי מר. ולבי חמרמר. כי לוקח אדוני מעל ראשי.
הורס הנזר ונפלה עטרת ראשי. אבי העזר' ואת פארי. המהולל שמו. דורש טוב לעמו. הרב החסיד והעניו **המלאך רפאל אוחנא** ז"ל. אוי לי על שברי נחלה מכתי. ובמה אתנחם כי גדל כים שברי על זאת אבכה, וכף אל כף אכה. כי כשל בעוני כחי הן בחיים חיותו. לחם עצב לא אכלתי. תורתו של רבי אב'א היתה עטרה לראשי בו אתפארה. זיוה והדרה. אחי הקטנים נתענגו בשלוה ומנוחה. אלמנתו הרבה והענוגה לא ידעה העוני והמחסור כי לרוב קדושתו וחסידותו היו מקריבים לפניו בכורים. אור לו יאורים. ממרחק תביא לחמה. וההעדפה אשר ע"י הדחק הקדישו כליל על מזבח הדפוס לזכות את הרבים להפיץ ביעקב חידושי תורתו הנה היא ברחובות תתן קולה. ומעטה תהלה ארבעה ספרים נפתחים „טובת מראה" „ראה מעשה" „יסוד מערבי" „רפואת הנפש" „ועד אחרן מראה הילדים רפואת הגוף" כאשר עיני צדיקים תחזינה מישרים ויהללו בשערים מעשיו לכבוד ולתפארת. והן בעון פנה זיוה פנה הודה פנה הדרה. קראו רבו ליהנות מאספקלריא המאירה. צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם. ושכינה מרחפת על פניהם. הלך למנוחות. ועזב אותנו לאנחות. עוללי טפוחים. אחי הקטנים יתומים ואין אב. עליהם לבי יכאב. דלית ליהו מגרמייהו. ומה כחי כי איחל לעמוד בסיפוקייהו. זה לי שתי שנים ותדד שנתי מעיני ואשפוך רוחי. לפני יוצר רוחי. להדריכני בדרך סלולה להמציא טרף ליתמי רבי אב'א אחי וידידי הנשארים כצאן אשר אין להם רועה עד אשר יבואו לאנשים. נטיעות דומות לשרשים, וברעיוני הרבים המסובך בהם בדאגה רבה עוררני איש חמודות. האי גיס'א דנהר'א השלם במדות. הרב המובהק. מאי'ר כברק. כמהר"ר משה מאיר חי אליקים הי"ו המורשה מרבי אב'א ז"ל בחיים חיותו. להשגיח על בניו ובני ביתו. אשר השאיר אחרי מותו. לכה נא איעצך ויהי אלק'ים עמך להדפיס ספר **מראה הילדים** אשר מקצוי ארץ ויש רחוקים אליך פונים. לאדפוס'י הדרה ולהעביר בשל'ח לשרי ישראל המחפשים אותו במטמונים. ועם כי השעה דחוקה להוצאת הדפוס עכ"ז כבר אמרו ז"ל

הסתג"ך מה יאמרו בזה ומלאתי און לי שזכיתי לאמרי קדש הראב"ע ז"ל וז"ל הטעם על מראיהם אמר הגאון זה היה נס גדול ואין צורך כי היו אוכלים אורז הנקרא בלשון ערבי ארוז והוא נכבד מאוד. וערב מן החטה ועושה דם טהור והוא מאכל אנשי הודו ואין להם חטה ונעשו ממנו תבשילין וזה האורז ישגא מאוד כאשר יבושל בחלב והכלל כי המעט ממנו משביע והוא כבד במשקליו וגרגיריו דקין מאוד ואינן עגולין ותולדתו חמה ולחה והתימה מחכם גדול שאמר שהוא הדוחן שגרגיריו עגולין ויעמוד שנים רבות ולא ירקב והוא מאכל רע ותולדתו קרה ויבשה. גם במיני קטניות אפונים ואינם אלה הנמצאים בצרפת כי אלה הם קרים ורעים ומנפחים. והאפונים הם הנמצאים בספרד ומצרים ורומא ופרווינצה והם על שלשה מינים מהם לבנים ומהם אדומים ומהם שחורים וזה המין נכבד מכולם ושלשה המינים חמים ולחים ומימיהם רפואה לכבד והם מלהיבים את הפנים יותר מן היין ויוכל האדם להכיר כי אלה שבצרפת בלי פה. והשלשה המינים פה להם. והנה האורז והאפונים הם זרעונים ומבריאים את הבשר יעו"ש. ולכן היינו טעמא אשר קריתי שם הספר מראה הילדים כלישנא דקרא הנז' ועוד בא כי בו רמוז שמי וכנויי כי תיבת מרא"ה ר"ת מ'מני ר'פאל א'וחנא ה'מאסף ורוב סגולות ורפואות מובאות לך בעבור הילדים ובדרך אגב יועיל גם לגדולים אלא שכל מגמתי בעבור הילדים שאין להם פה לדבר מהות כאבם. ואולם ע"י הגורל יודע כאבו באיזה אבר כואב ושוב ישלח דברו וירפאם ע"י לחש או סגולה או מיני עשבי בשמי"ם לבסומי ובעבור זה אלקי"ם יחון וירחם על פליטתנו ובפרט על הילדים הקטנים מעין דוגמא וגם שם בני הקטנים רמוזים בשם הספר הנז' מרא"ה ר"ת מ'רדכי א'וחנא הי"ו גם ר"ת מ'טובת ר'חמים א'וחנא הי"ו הילדים אשר חנני אלקי"ם ואלקי"ם משמים יחוס ויחמול עלי ועל אחיהם הבכור רפוא"ה וחיי"ם בימיהם ובימינו תושע יהוד"ה וישראל ישכון לבטח בעגלא ובזמן קריב אמן כ"ד החותם פה עיה"ק טבריא תובב"א ביום י"ג לחודש אב הרחמן בש' ואתחנן יה"ר תתקבל ללותנא ובעותנא :

והוא הצעיר **רפאל אוחנא** ס"ט

הקדמת המחבר

שהרבה להטיב לו ולזולתו והניחו יתרם לעולליהם:

גם לא טוב אנכי מהראשונים חז"ל בעלי התלמוד שכתבו סגולות ורפואות בתלמוד והאחרונים כל ישרי. הנהו זהרורי. אשר זכרנו לעיל שא נא עיניך וראה:

עוד אזכיר לך מעט מזער בקיצור מה שראיתי בספרים תחלה וראש מ"ש הרב חיד"א ז"ל במדב"ק מע' ח' וז"ל ראיתי קונטרים כ"י בחכמת הצירוף על י"ב דרכים ועמקו דרכיו מאוד והיא חכמה רמה ונפלאה והרב יצחק דמן עכו זלה"ה תלמיד הרמב"ן ז"ל היה מתעסק בחכמת הצירוף וכו' וכבר מז"ה חש"ל בעין הקורא נשר י"א כתב שחכמת הצירוף מסוכנת מאד ורשאי האדם להשתדל בה לדעת גדולת האל ושיהיה בן עוה"ב עם אותם המשיבים טעם בידיעת סתרי התורה אבל לא כדי לעשות מעשה עכ"ד:

גם חכמת גורל החול הידועה על מתכונתה כהראב"ע מלא חכמה והיא רמוזה בתיקונים יע"ש:

גם בשם הגדולים מע' גדולים אות נו"ן ס' י"ד כ' וז"ל מהר"ר נסים רוזיליו היה בקי בגורלות ובענייני קבלה מעשית וכו' יעו"ש. מול סוף אדברה. וירווח לי מה שמצאתי ראיתי בספר כתיבת יד הנמצא באמתחת מר שארנו הרב כמהר"ר משה בהלול ז"ל וז"ל אפונים יש בו שני מינים לבנים ושחורים הלבנים חמים במעלה ראשונה. וכחם רב לגדל יותר מהפולים וטובים מהם. והוא שמעלים הבשר ומאריכים אותו ועושים בבשר כשאור בעיסה. ועל כן מזהירין את העור. כי בהתארך הבשר והעור ובהשתטחו יאיר ויזהיר יעו"ש וכאשר ראיתי כן אמרתי אני אל לבי זה הדבר מתאים לדברי רז"ל שאמרו על דניאל אשר שאל מן המלצר נס נא את עבדיך ימים עשרה ויתנו לנו מן הזרועים ונאכלה ומים ונשתה ויראה לפניך מראינו ומראה הילדים וכו' למקצת ימים עשרה נראה מראיהם טוב ובריאי בשר מן כל הילדים וכו' ופירש"י ז"ל מין הזרועים מין קטניות. יעו"ש ולמה בחרו להם מן הקטניות ולא ענין אחר? ולפי שכתבנו שהאפונים שהם מין ממיני הקטניות הוא מזהיר הפנים ומנפחים הבשר כשאור בעיסה יע"ן שאינם רוצים לסמוך על הנס כי אם בדרך טבע ולכן בחרו באפונים שהם בטבעם מגדלים הבשר ומאריכי' אותו ומזהירין אותו וכן היה זהו מה שעלה בדעתי ושמח לבי ותעלוזנה כליותי וקודם סידורי הכתיבה אז אמרתי אחזה לי במפרשי התנ"ך

איריא בנים אפילו בנות נמי. מאי איריא קטנים אפילו גדולים נמי. אלא מאי קשרים כי הא דאמר רבין בר רב הונא אמר רב חמא בר גוריא בן שיש לו געגועים על אביו נוטל רצועה ממנעל של ימין וקושר לו בשמאלו וכו' יעו"ש. ועיין שם בגמרא כמה וכמה סגולות ורפואות ואין בהם משום דרכי האמורי יעו"ש כ"ז כתבתי לצאת ידי חובת שמים ובריות ולקיים משפט כתוב והייתם נקיים מה' ומישראל. כדי לצאת ידי שמים הנה כתבתי לך ראיה מה למוד דידן שעסק זה כעוסק בתורה ויותר הואיל והוא חיי הבריות ויוצא מהם תועלת וצריך האדם שיטרח לתועלת זולתו והוא על דרך משל שהביא הרב משל ומליצה על התהלים מזמור י"ז וז"ל שר אחד נסע למרחקים וידע כי דרכו דרך מדבר שמם כמה ימים אשר אין שם מוצא מים ויקח עמו כמה בהמות טעונות נודות מים לרוות לצמאונו ולרוות נפש העם אשר הלכו אתו. לימים הולך שר אחד לנסוע שמה ושאל את השר הראשון מה משפט הליכתו דרך המדבר ויספר לו את כל אשר עשה. ויועץ השר השני הן המחנה אשר עמי רב הוא ואיפה אקח חמורים וגמלים לאין מספר לשאת נודות מים וההוצאה מרובה. לכן התיעץ הוא ויקח עמו כלי מלאכה לחפור בורות לעת הצורך כי גם במדבר שמם נמצא מים בעומק הארץ. וכן עשה ויחפור בארות במדבר וישת הוא וכל מחנהו:

והנה ההבדל שבין שני שרים האלה הוא כי הראשון הטיב רק לעצמו בעת לכתו. אבל הבאים אחריו כאשר איננו שמה לא ישיגו טובה ולא יזכור איש את השר ואת טובו. לא כן השר השני בטובו אשר חפר בארות המים הנחיל הטוב ההוא לכל הבאים אחריו כי כולם ישתו מבארות המים אשר חפר שמה ויזכרוהו לטובה ולברכה לעולם כן הוא הדבר הזה. יש אשר שוקד כל ימיו בבית המדרש ופועל צדק הוא ואנשי חברתו אשר אתו. ויש אשר שוקד ומקבץ ומחדש ומעלה בספר ובדיו וכל שכל מה שאסף מכמה ספרים וקונטריסין העלה בכברה וסדרן כהלכתן בעט ברזל ועופרת. הנה השני העדיף מטובו לכל באי עולם שאינם נמצאים אצלם כל כך ספרים יש בזה מה שאין בזה וגם סדרן כהלכתן על סדר נכון שימצא מבוקשו תיכף. איש כזה לזכר עולם יהיה צדיק שגם אחרי מותו זכרונו לברכה יען כי מעשיו עשו פירות ודבריו חיים וקיימים לעד ולעולמי עולמים גם תהיה בנקל העבודה על האנשים ויעשו

שהרבה

הקדמת המחבר

וכבהל או שרולה ליתן עליו ספר או תפילין בשביל שישן גם זה אסור והתניא אומרים היו שיר של פגעים בירושלם אמר רבי יהודה כאן שלא נפגע (ר"ל שלהגן מן המזיקן שלא יפגעו בו מותר לומר פסוקים) כאן שנפגע. ואיזה הוא שיר של פגעים ה' מה רבו צרי ומזמור יושב בסתר עליון עד כי אתה ה' מחסי עליון שמת מעונך עכ"ל. ולפי דברי הש"ס ומרן הקדוש הנז"ל נראה דבמקום סכנה הכל מותר אפי' ברוקק כנז"ל. ולפי זה כשהילד בוכה עד שמתפרקין כל אבריו ואין לו כח לסבול ואין אנחנו יודעים באיזה חולי אם כן הוה ליה ספק נפשות להקל וק"ל. ועין רואה בספר זכור לאברהם חלק יו"ד אות נו"ן סי' קט"ו בענין הגורלות וז"ל עיין להרב חיים שאל ח"ב סי' ל"ח אות מ"א וז"ל אני בעניי כתבתי בשיורי ברכה משם גדולים דמותר לפתוח בתורה את הפסוקים העולים עי"ש ואחר זה ראיתי במעשה רוקח בתחילתו בשם הרמב"ם ז"ל שאין ראוי לפתוח חומש על דרך גורלות הגוים. ושליח צבור שעשה זה אין לבטלו ממנויו ולא להכותו עכ"ל. כאשר ירדוף הקורא יסבור שהוא נגד דברי הגדולים הנז':

אמנם נראה דמ"ש הרמב"ם ז"ל הוא על שליח צבור שחוזר על הבתים ועושה גורל לאנשים ונשים כדרך הערבים שמחזרים על הפתחים בדפים ועושים גורל. ובמליאות זה כתב הרמב"ן ז"ל שהוא אסור ואולם הרוצה לימלך בתורה בינו לבין עצמו מותר ודמי למאי דאמרינן בכמה דוכתי שהיו הראשונים אומרים לתינוק פסוק לי פסוקיך והכי חזינן לרבנן קשישאי שפותחים הספר בלא להם כמו גורל עכ"ל. ורמז קצת מדבריו אלה הרב עיקרי הד"ט סי' כ"ו אות ל"ו יעו"ש וכן תראה בהקדמה בס' גורל אורים ותומים שהיו משתמשים בהם בבית שני וחיברו אותם שבעים זקנים בימי תלמי המלך והיו כתובים אללם בס' גדול על הגליון יעו"ש. וכן תמצא להראב"ע ורש"י והריב"ש וכמה גדולים שחיברו ספרי גורלות והיו משתמשים בהם הואיל ואין לנו לא נביא ולא חוזה כאשר תמצא כתוב בספרים ישנים כתיבת יד יעו"ש. גם בענין הרפואה ראה תראה במסכת שבת דף ס"ו ע"ב הבנים יוצאים בקשרים וכו' בקישור פיאה אמר אביי אמרה לי אם תלתא מוקמי (פרש"י ז"ל מעמידין החולי שלא יגדל) חמשה מרפאים. שבעה אפי' לכשפים מעלי והוא דלא חזי שמשא וסיהרא ולא חזי מיטרא וכו'. מאי

אירא

לחשים לענין הרע ולפחד ולכויה ולנכפה וכמה פסוקים נאמרים בהלחשים הנז' כאשר עיני הקורא תחזנה מישרים בספרי הרב חיד"א ז"ל בס"ה עבודת הקדש בקונטרים כף אחת. ובקונטרים יוסף בסדר וקונטרים שומר ישראל רובם ככולם עונים ואומרים לחשים ופסוקים לשמירה ולענין הרע ולפחד ולכויה וכיולא יעו"ש. גם ראה תראה להרב הגדול כמהרח"ף ז"ל בס' ימלא חיים ועטרת החיים ובפרט בספר רפואה וחיים שכולי מלא רפואות וסגולות ולחשים וגורלות ואחריו לו קם המחבר רפואה וחיים מירושלים וס' דבק מאח והאח נפשינו וס' ימלט נפשו. נפלאים מעשיך. אביע חידות. לדרוש אלהים וכהנה רבות עשה מזה. ועליהם סמוכין מדרבנן הסכמות יקרות מכמה גדולי הדור. גם רבני אשכנזים גם הם בעלי אסופות ס' תולדות האדם וס' מפעלות אלקים וס' סגולות ורפואות וכהנה רבות ספרים כתבי יד מרבני מערב הפנימי והחילון ומרבני בבל ומאשור וממצרים ומערי פרס והודו יע"א גם המה הלכו בעקבותם. והוא פלא שלא חשו למש"כ תמים תהיה וכמ"ש מרן ז"ל סי' קע"ט. ואפשר שכל כונתם אינו אלא במקום סכנה או פסוקים להגן דוקא וכמ"ש מרן ז"ל שם וז"ל מי שנשכו עקרב מותר ללחוש עליו אפי' בשבת ואעפ"י שאין הדבר מועיל כלום הואיל ומסוכן הוא התירו כדי שלא תטרף דעתו עליו והלוחש על המכה או על החולה ורוקק ואח"כ אומר פסוק מן התורה אין לו חלק לעוה"ב ואם אינו רוקק איסורא מיהא איכא ואם יש בו סכנת נפשות הכל מותר. וכתב הש"ך שאין מזכירין ש"ש על הרקיקה משמע בקורא פסוק בלא שם אף ברקיקה ליכא אלא איסורא וכן משמע בטור בשם ר"י והט"ז כתב וז"ל דבר פשוט שאם יש בו סכנת נפשות בתנוק שנפגע שמותר אפילו להתרפאות בדברי תורה עכ"ל יעו"ש. ובבאה"ט כ' והבריא מותר לקרות פסוקים להגן עליו מן המזיקין למדוד האזור וללחוש עליו מותר אפילו בשבת ועיין או"ח סימן ש"ו מעשה שדים אסור ויש מי שמתיר לישאל בהם על הגניבה וכיולא בזה. וע"י השבעה שמשביע אותם ע"י שמות יש מתירין בכל ענין יעו"ש. ועיין בס' רפואה וחיים פרק י"ב סי' קכ"ח שכתב בענין לוחש על המכה כתב בספר החסידים סי' ש"ג אין קורין פסוק ע"ג מכה. והך דקרא ע"ג יברוח אסור (ר"ל הך דקורין פסוק על המכה שנקראת יברוח אסור) וכן לומר לחבירו בא וקרא פסוק על בני שנבעת

ונבהל

הקדמת המחבר

יעו"ש בנועם שיחיו היקרים והאריך למעניתו. ברוך שחלק מחכמתו. וכן פסקו הפוסקים ביו"ד סי' של"ו שמצות עשה דרבים הוא על כל מי שיש יכולת בידו לרפאת. והב"ח ז"ל העיד שם שמנהג הרפואה התפשט בכל תפוצות ישראל. והרב ב"י שם השוה עסק הרפואה לתלמוד תורה לענין שאסור ליטול תשלומין יותר משכר בטילה יעו"ש. והרי זה דומה למ"ש בפ"ק דברכות דף ו' ע"א מנין לשלשה שיושבים ועוסקים בדין שהשכינה עמהם שנאמר בקרב אלהים ישפוט ומנין לשנים שיושבין ועוסקים בתורה שהשכינה ביניהם שנאמר אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע וכו' וכי מאחר דתרי תלתא מבעיא מהו דתימא דינא שלמא בעלמא הוא ולא אתיא שכינה קמ"ל דדינא נמי היינו תורה. הרי הש"ס השוה עסק הדיינים לת"ת :

ואולם דברי הגמרא בשבת פ"ח דפ"ב ע"א וז"ל א"ל רב הונא לרבה בריה מאי טעמא לא שכיחת קמיה דרב חסדא דמחדדן שמעתתיה א"ל מאי איזיל לגביה דכי אזילנא לגביה מותיב לי במילי דעלמא. אמר לי מאן דעייל לבית הכסא לא ליתיב בהדיא ולא ליטרח טפי דהאי כרכשתא אתלת שיני יתיב דילמא מישתמטי שיני דכרכשתא ואתי לידי סכנה. א"ל הוא עסוק בעסקי דברייתא ואת במילי דעלמא כל שכן זיל לגביה ע"כ יעו"ש:

הראת לדעת מדברי רב הונא דעסיק בחיי דברייתא הוא יותר מעסק התורה מדקאמר כל שכן זיל לגביה:

מפורש יוצא דעסק שלנו בחיבור הנז' אין השפה יכולה לדבר שיש ביטול התורה חלילה אלא כעוסק בתורה כמו שפסק מרן ב"י ולסברת רב הונא הוא יותר מעסק התורה אלא דפש גבן מ"ש מרן יו"ד סי' קע"ט וז"ל אין שואלים בחוזים בכוכבים ולא בגורלות משום שנאמר תמים תהיה עם ה' אלהיך ועיין בפתחי תשובה שכתב תשובת הרב פנים מאירות ח"א סי' נ"ו בתינוק שלא היה יכול לישן ואמרו הנשים שיש רפואה לחתוך צפרני ידיו ורגליו וקצת שערותיו וליתן תוך ביצה ולהניח באילן ערבה דאסור לעשות כן וראייתו מרש"י חולין דע"ז דכל שאין על גופו של החולה ממש אסור ע"ש. ומנה לכל הדברים שעושין רחוק מן החולה דאסיר יעי"ש. עוד כ' מרן ז"ל שם ביו"ד סי' קע"ט וז"ל הלוחש על המכה אף שאינו רוקק איסורא מיהא איכא. תינוק שנפגע אין קורין עליו פסוק יעו"ש. וזה הדבר היה לפלא בעיני דראיתי לכמה גדולים שכתבו כמה וכמה

להשים

ומי האיש אשר לא יחוס ולא יכאב לבבו. בשומעו בכיית וצעקת עולל ויונק יולא חלליו. העולל החולה הלז אין בידו לספר כאבו רק בבכי וצעקה יקרא לעזרה להוריו. והמה מרו ועלבו את רוחם אשר בהשכתם ובחמלתם יאהבו לתת לו עזר ורפואה למחלתו. אבל לא ידעו מכאיבו לחוש לעזרתו. המה ימהרו לקרוא לרופא להביא לו תשועה אשר יקוו למו. אבל רבת שבעה לה נפשינו וראו עינינו כי תוחלתם נכזבה כי לא ביד כל רופא נמסר תרופת התחלואים לילדים כאשר דיבר הרופא אשר חיבר ספר רופא הילדים וגם בספר הנז' לא דיבר רק להיות מגודלים בנעוריהם בנקיות המקום והגוף והמלבושים והמאכלים וכיוצא כדי שלא יבא לידי מחלה ומדוה:

ואולם אחר שחלה הנער צריך רופא מובהק אשר ידו בגלא"ת אשר חלק לו ה' חכמה ותבונה מתת אלקי"ם היא וצריך עזר אלקי' וכולי האי ואולי:

ואולם עתה אשר מלאנו ראינו הספרים הנז"ל אשר מהם הוראה יוצאת סיבת החולה ומהות מקריו ותועלת רפואתו קל"ה כמות שהיא בעש"ב תלדי בנים ובעשבי בסמי"ם יתבסם החולה ודבר זה אין קו"ל חדש. כאלה רבות בת"ד במס' שבת ובגיטין ובפסחים וכו' כמה רפואות אלא המה באזוב ואביב רועה וקלא וכמון ואין להאריך. ע' לפנים ותמצא נחת. אך הם עשתונותי ורעיונותי אשר הביאני לבוא עד הלום למלאכה זו לאסוף ולחרו"ז אותם אחת לאחת ולסדרם ע"ס א"ב להקל על המבקש תרופה ותעלה למחלתו:

ומזה שים לעיין היטב איך תסכים אומנותנו בהשגחת ה' עם פעולתנו אשר נשתדל בה בתחבולות טבעיות וסגוליות?..

כבר נתעורר בזה מעלת הרבני המופלא בספרו מרפא לעם בהקדמתו „ראשית דעת" בפ"א יצא לישע למלאכתינו שהיא מלאכת שמים. ואין בה נפתל ועקש נגד תורתנו הקדושה חלילה. ושם בפ"ב ביאר אופן התועלת היוצא לכלל בני אדם מתעלומי הרפואות שהמציאו חכמי דור ודור בענין שלא יהיה מזה סתירה נגד פנת ההשגחה. לפי התורה המיעדת כל פגעי האדם לפי מעלליו יעו"ש. ובפ"ג יישב החקירה לפי מה שקיימו וקבלו חז"ל שדינו של אדם נחתך מראשית השנה. איך יסכים השכל שיגיע תועלת הרפואות לחולים? ובפ' חמישי ביאר שכל חז"ל מודים שכל חולה ראוי לו לבקש רפואות. וכן מצוה על כל מי שבקי במלאכת הרפואה לרפאות כפי יכלתו יעו"ש

הקדמת הרב המחבר ז"ל

זה לי עשרים שנה ומעלה שעלה על דעתי להתחיל במלאכה זו מפני אמת שהיו לי ב' בנים יקרי הערך שמם כשם רבם עט"ר הרמ"ז כמהר"ר **יהודה אוחנא** זלה"ה והראשון חלה את חליו ומת ומרוב חביבות שמו הטוב קריתי לי גם את השני כשם הראשון וגם הוא חלה ומת והיטב חרה לי על מות לבן כי הרופאים לא ידעו טיב חוליו על מה אדניו הוטבעו. ואחרי טהרתו בים כנרת מלאו הרואים תולעים דבוקים אשר היו בבטן הילדים הם שהיו בעוכריו ולדקו. בזה דברי המחבר רופא הילדים בהקדמתו וז"ל הדבר הראשי המוטל על הרופא בבואו אל החולה הוא לדרוש את החולה. אשר מדבריו יבין המחלה למינה. אולם היונק החולה אין מילה בלשונו להשיב על דברי הרופא על רוב השאלות דרישות וחקירות אשר ידרוש הרופא בחולים המגודלים. והנה מוכרח הרופא להבין מעצמו תשובת שאלותיו ולהתבונן על המחלה להבדילה למינה:

והנה אופן הדרישה וחקירה בילדים חולים יעשה ככה לראות ולבקר כל גוף הילד מראשו ועד רגליו ולבקר כל נקב חללי גופו. האזנים והפה. האף וכדומה. ולהתבונן על מוצא נקביו. הרעי והשתן. ולשים לב ע"כ המקרים אשר עברו עליו לחקור מהמינקת והאומנת על משכב הילד. כל אלה הדברים יפתחו פתח על עיקר המחלה. רופא הילדים ישפוט בדעתו תוכן המחלה והשתדלות רפואתה ע"פ הדברים הנז' אבל בכל זאת יצטרך לו בינה מעצמו להבין תחלואי הילדים. רופא אליל יכול להזיק יותר מאשר אם לא היו דורשים ברופא כלל עכ"ד. והוא הדבר אשר קרה לנו בבנינו הנז':

ובהיותי נבוך ונאנח בזה מצאתי ראיתי אשר יש ספרים כתיבת יד מהראשונים אשר תוכם רצוף גורלות אשר מודיעים ע"י החשבון מה היא סיבת החולה ומה היא רפואתו ובאיזה אבר חולה ומזור למחלתו. ויש בהם רפואות אשר ירעה על בשר אדם מבחוץ אם לא יועילו לא יזיקו שהם ידועים לכל בשר ורוח. וגם מיני זרעונים ועשבים וכיוצא. ויש בהם מיני סגולות. שעולה מהם כמה תועליות. אף הוא היה מתכוין לגמו"ר את הש"ס אשר שם שמו"ת הקודש השומרים מן עין הרע ומשדין ולילין ולילתין ומגינים מכמה פורענויות וכיוצא:

אז אמרתי אני אל לבי זהו הראוי לנערי בני ישראל כדי לדעת מה יעשה ישראל לבניו. כי כמה יתרון טוב לאדם בכל הונו ורכושו כאשר לאלהיו מבורכים חיים וקיימים. בריאים וגם שלמים:

ומי

הסכמת הרבנים

תעודת והסכמת שלשת הרועים גאוני ארץ הרבנים הגדולים
עטרו'ת הד'ר היושבים ראשונה בעיה"ק טבריא ת"ו כסאם
כשחר נכון יהיה לע"ל כיר"א:

הנה שפתינו יוצאות ומוצי'ת הודות הא' צורבא מרבנן החכם השלם והכולל השו"ר כולל. מזר"ק טהור. כמוהר"ר חיים אוהנא הי"ו בן לאותו צדיק החסיד ועניו הרב המובהק כקש"ת המלאך רפאל אוהנא ז"ל. אשר הסערה אלוהו לנוד ממקומו. ואשר כי אך בעון נלקח אדונו מעל ראשו הרב רבי אבה'ו ז"ל. והשאיר אחריו זרעו לברכה יתומים קטנים ואלמנתו. יה"ר יגדלו הנערים ביראת ה' כל היום. ולית להו מגרמייהו כלום. בראות הבן הגדול הנז' צרת אחיו ואלמנת מ"א בהצטרפות אשר ברא מוכה אבא חשקה נפשו לברך על המוגמר להדפיס ביעקב שארית כתיבותיו וחידושיו ופסקיו. לתאר ולפאר שבחי חיבורי הרב הנז' אינו מן הצורך כי כבר יצא מוניטין שלו בעולם. ובטח כי אחב"י הנדיבים התמימים והישרים אשר ידעוהו להרב הנז' וקדושתו ורבנותו ישתדלו ברב עז להקדים מממונם להדפיס שארית חיבוריו היקרים ולהפיצם ביעקב. אולי בזה תצא ארוכה ומרפא להיתומים והאלמנה הנז' הי"ו להחיותם בזמן הבוגד הזה. ובהיות כי הספר „מראה הילדים" יחפשו כמטמונים להיותו בביתם ובחומותם ולעתות כאל אינו בנמצא. לכן חזר הבן בחכמה הנז' להדפיס הספר „מראה הילדים" לזכות את הרבים והקדים מממונו לדפוס למען יצא לידי גוביינא כסף אשר הקדים מממונו. והנשאר יהיה לתועלת ומחית אחיו היתומים. ובטח כי יעוררו רחמיהם על יתמי הרב המחבר. וזכות הרב המחבר הנז' תגן בעדם. וצדקת ישרים תצילם. וכסא כבוד ינחילם. ועושר וכבוד כנה"ר וכנא"ה החו"פ עיה"ק טבריא ת"ו דשו"ט ברב עז ושלום

הצעיר	הצעיר	הצעיר
אהרן אלהאדיף	חיים דוד	שלמה רחמים
ס"ט	סתהון ס"ט	אבואלעפייא ס"ט
רב ומו"ץ וחכם באשי בעיה"ק טבריא		בן אדמו"ר ועט"ר רב חנ"א ז"ל
(מקום החותם)		(מקום החותם)

Benderl Benderly Rer.
Bender

קח נא את ברכתי, וערבה מנחתי,

שתי ידים

זוכות כאוהב

מנחה היא שלוחה למעלת כבוד ידידנו אהובנו

מתנה נתונה ממני בן הרב המחבר

חיים רפאל אוחנא הי"ו

תושב עה"ק טבריא תובב"א

אדרעססע אלי:

Rabbi Haïm Rephael Ohana, Tiberias (Palestine)

ספר

מראה הילדים

בו נקבצו ובאו כמה מיני רפואות ותעלות, וסגולות וגורלות, מכמה ספרים כתיבת יד ממזרח וממערב מצפון ומים, מאשור וממצרים ומעדי פרס וחדרי תימן, גם מספרים הנדפסים הלא הם כתובים בספר הזכרונות, סדרתים ע"ס א"ב והיה כל מבקש סגולה או רפואה למכתו, או גורל לדעת מחלתו, או לראות מצבו ותכונתו, או לחזות בנועם מזלו וזוגתו, או עקר ועקרה מה יעשה ויולד בנים ובנות, או אשה כי תזריע ובל ידעה מה תלד זכר או נקבה יהמה בקשו חשבונות, אם יוכל איש למנות, ילך אל האות ההוא ויעשה מה שבס'ם פונו'ת:

כה דברי המאסף ר'ב זעיר'א קטינא

רפאל אוחנא ס"ט

נדפס בהוצאה שניה ע"י בנו המו"ל

חיים ר. אוחנא ס"ט

פעה"ק **ירושלם** תובב"א

שנת יהי עליכם סתרה לפ"ק